

FONTES ETHNOLOGIAE HUNGARICAE III.

BÉTELJESÍTEM ISTEN AKARATJÁT...

A lézpedi szent leány látomásai

Közreadja: Kóka Rozália

L'Harmattan

*„Bételjesítem Isten akaratját...”
A lézpedi szent leány
látomásai*

Fontes Ethnologiae Hungaricae III.

A Pécsi Tudományegyetem Néprajz–Kulturális Antropológia Tanszék
és a L'Harmattan Kiadó közös sorozata

Sorozatszerkesztő
Pócs Éva

A sorozatban eddig megjelent kötet:
Budai Pál: *A' Köz nép babonái és Balvélekedései ellen való Prédikációk*
Protestáns népi látomások a XVIII. századból – I. kötet

„Bételjesítem Isten akaratját...”

A lészpedi szent leány

látomásai

Közreadja: Kóka Rozália

Pozsony Ferenc és Pócs Éva tanulmányaival

L'Harmattan

PTE Néprajz–Kulturális Antropológia Tanszék

Budapest, 2006

A kötetet támogatta:
Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma,
az OTKA T 46472 számú programja (Témavezető: Pócs Éva)

A borítón: Jánó Ilona, Csoma Gergely fotója, Lészped 1984.

© L'Harmattan Kiadó, 2006
© PTE Néprajz–Kulturális Antropológia Tanszék, 2006

L'Harmattan France
7 rue de l'Ecole Polytechnique
75005 Paris
T: 00.33.1.40.46.79.20

L'Harmattan Italia SRL
Via Bava, 37
10124 Torino – Italia
T/F: 011.817.13.88

A kiadásért felel Gyenes Ádám
A sorozat kötetei megrendelhetők, illetve kedvezménnyel
megvásárolhatók: L'Harmattan Könyvesbolt
1053, Budapest, Kossuth L. u. 14–16.
Tel.: 267-59-79
harmattan@harmattan.hu
www.harmattan.hu

ISBN 963 9683 18 3
ISSN 1586-2062

A nyomdai előkészítés Pintér Zoltán,
a sokszorosítás a Robinco Kft. munkája.
Felelős vezető: Kecskeméthy Péter

Tartalom

Pócs Éva: Előszó	7
Kóka Rozália: Találkozásaim a lézpedi „szent leján”-nal	11
Beszélgetések Jánó Ferenc Ilonával	17
Első beszélgetés, Lészped 1969. július 29.	19
Második beszélgetés, Lészped 1970	37
Harmadik beszélgetés, Lészped 1971. július	64
Negyedik beszélgetés, Lészped 1972	81
Ötödik beszélgetés, Lészped 1973. július 29.	104
Hatodik beszélgetés, Érd 2004. április 28.	123
Hetedik beszélgetés, Budapest 2004. április 29.	134
Beszélgetések Jánó Ferenc Ilonáról	199
Miklós Antal, egykori lézpedi lakos, Egyházaskozár 1970	201
Simon Ferencné, egykori lézpedi lakos, Mekényes 1970	205
Jánó Ferenc, Jánó Ilona édesapja, Lészped 1973. július 29.	206
Egy lézpedi asszony, Lészped 1974	209
Tanulmányok Jánó Ferenc Ilonáról	221
Pozsony Ferenc: Jánó Ilona látomásairól	223
Pócs Éva: Jánó Ilona és az újkori magyar látomások	230

Előszó

Kötetünk egy Magyarországon is híressé vált moldvai látóasszony látomás-elbeszéseinek repertoárját tartalmazza. Ennek a maga nemében páratlan szöveganyagnak a megismerése adta az indítékot ahhoz, hogy eredetileg csakis a néprajzi gyűjtések megindulása előtti archivális források publikálására indított „fontes” sorozatunkba most egy jelenkori szöveggyűjteményt is beiktassunk.

Kóka Rozália – a romániai néprajzi gyűjtést gátló sokféle nehézséget legyőzve – 1969-ben, majd az 1970-es években több ízben felkereste Jánó Ilona lézpedi asszonyt, aki élete folyásáról, elhivatásáról, látói, lelki gondozói és egyéb közösségi szerepeiről mesélt számára ismétlődően, éveken át. Hosszú szünet után még egyszer, 2004-ben találkozott adatközlőjével, amikor Jánó Ilona szerepelni, a moldvai magyarság archaikus folklórára kíváncsi magyarországiak rendezvényein, médiájában fellépni utazott hozzánk. A magnetofonnal felvett, szó szerint, a felvétel időrendjében közölt elbeszéléseken végigvonnak Jánó Ilona életének legfontosabb eseményeiről és legmélyebben átélt vallási élményeiről: mennyei, purgatóriumi és pokolbeli látomásairól, valamint a hozzá látogató szent személyek: Krisztus, Szűz Mária, szentek, a Sátán, vagy a halottak jelenéseiről szóló tudósítások. Mindezek olvastán szinte a középkori kereszténység világába jutunk, amelynek maradványai a moldvai magyarság archaikus közösségeinek nyelvi és kulturális zárvaiban napjainkig fennmaradtak. E középkorias világkép és mentalitás legfontosabb hírnökei e kötetben maguk a látomások: az a tény, hogy a transzcendens világba földi halandók – még életük során – bepillantást nyerhetnek, és földi életük szinte legfontosabb normaadó és szankcionáló tényezőivé éppen e másvilági élményeik válnak. Jánó Ilona az átlagembereknél feltehetően többet kommunikált a mennyei és pokolbeli lényekkel, lévén „szent” látó, akit már gyermekkorában mennyei szolgálatra hívtak el: ő a mennyei eredetű normákat közössége számára is közvetítette. Felsőbb utasításra szüzességet fogadott, és sok böjtöléssel, imádkozással telő napjait – legalábbis életének a 70-es években dokumentált szakaszában – elsősorban a halottaknak szentelte, ami a purgatóriumbeli szenvedések megrövidítését, a lelkek pokoltól való megmentését jelentette. A lézpedi „szent leány” szövegeiből tehát egy valamikor a magyarság más csoportjainál is fontos szerepet betöltött közösségi specialista, a *szent látó* alakja és tevékenysége is kirajzolódik.

Az elbeszélések fontos nyelvi dokumentumok is: nemcsak a déli „székelyes” csángó nyelvjárás¹ 70-es évekbeli – a román hatásokat még „építő” módon integráló – ál-

¹ A moldvai magyarok nyelvjárásáról a legújabb összefoglalást lásd: Pozsony 2005b. Pozsony Ferenc e kötetében (Pozsony 2005a) a moldvai csángók társadalmának és kultúrájának sok egyéb

lapotát, hanem Jánó Ilona beszédmódjának változását, magyarországi utazásainak hatására „megugró” fejlődését is illusztrálják, különösen, ha egyazon látomás ismételt elbeszélésének lehetünk tanúi (ilyen ismétlés egyébként kis időintervallumokban, akár egyazon éven belül is előfordul). Az egyik 2004-es felvétel a Bukovinából települt székelyekből alakult érdi népdalkör tagjainak jelenlétében – mintegy az ő okulásukra – zajlik. Jánó Ilona ekkorra már öntudatos előadó, élményeit kerek történetekben, összefogottan meséli el. A közvetlen látomásélménytől már jócskán eltávolodván az elbeszélést egy-egy kiszólással szakítja meg. Ezekkel a moldvai mindennapi élet egyes mozzanataira utal jelenlévő közönségének: például hogyan köszöntöttek pálinkával, vagy milyen a falusi vécé; máskor az érdiiek számára ismeretlennek gondolt szavakat magyarázza, „hogyan monnyák itten?” kommentárral.

Jánó Ilona látomásait és vallási életének, hiedelmeinek egyéb dokumentumait többen is gyűjtötték, sőt, egy-egy publikáció is megjelent Magyarországon, majd a 90-es évektől Erdélyben is.² Ezek közül Pozsony Ferenc írásából adunk közre néhány részletet kötetünk végén; ez az eddig publikált legrészletesebb tudósítás Jánó Ilonáról. Pozsony e moldvai látomásokról szóló tanulmánya kereteiben látomáselbeszéléseket is közöl; ezek mindegyikének megtaláljuk a párhuzamát Kóka Rozália gyűjtésében is. (Talán sorozatunk egy következő kötetében még egyéb, mások által gyűjtött Jánó-szövegeket is közölhetünk majd, ami további érdekes összehasonlításokra adhatna alkalmat.) Arról azonban nem tudunk, hogy a Kóka Rozália által itt közreadott repertoárhoz hasonló gazdagságú és hasonlóan hosszú időtartamot átívelő anyag lenne még bárkinek a birtokában.

Kóka Rozália a felvételek időrendjében közli anyagát; a gyűjtés körülményeit, valamint saját kérdéseit is feltünteti. Így világossá lehet az olvasó számára, hogy amikor spontán módon folynak Jánó Ilona elbeszélései, hogyan fűződnek egybe az emlékek a látomásokról, jelenésekről szóló történet-folyondárrá. Máskor a gyűjtő – kérdéseivel – új csapásokra tereli beszélgetőtársát (így kerülnek a szövegek közé a helyi hiedelemvilág egyes alakjaira: *szépasszonyokra*, *eljárókra*, *lúdörcre*, sárkányra és boszorkányra vonatkozó adatok, vagy a világteremtés és egyéb kozmogóniai képzetek helyi hagyományai is). Kóka Rozália kiegészíti a maga gyűjtötte szövegeket egy-két más közreműködő, illetve a gyűjtésen jelenlévő riporter által felvett anyaggal is, továbbá feljegyezte Magyarországra (Tolnába és Baranyába) telepített lézpediek, valamint az asszony édesapjának szavait is Jánó Ilonáról és látomásairól – ezeket ugyancsak közreadja függelékként. Egy másik moldvai látóról, a luzikalagori *mondóról* is tudósít egy rövid híradás.

kérdéséről is található új, összefoglaló és értékelő tanulmány.

² Lásd Pozsony Ferenc e kötetben közölt tanulmányát és az annak a bibliográfiájában hivatkozott munkákat.

A nyelvjárási lejegyzés a folklór-szövegek közlésének szabványa szerint történt. Mivel az ly hang Jánó Ilona beszédében nincs meg, a j–ly jelölése a köznyelvi írásmóddal egyezően történt.

2006. június 10.

Pócs Éva

Bibliográfia

POZSONY Ferenc

- 2005a: *A moldvai csángó magyarok*. Budapest: Gondolat Kiadó – Európai Folklór Intézet.
- 2005b: A moldvai csángók magyar nyelvjárása. In *A moldvai csángó magyarok*. Budapest: Gondolat Kiadó – Európai Folklór Intézet, 115–158.

Találkozásaim a lészpedi „szent leján”-nal

Diószegi Vilmos emlékének

Barabás Jenő etnográfus 1969 tavaszán felkért, hogy utazzam el Moldvába, és gyűjtsek adatokat a szerkesztésében készülő Magyar Néprajzi Atlaszhoz, Magyarfaluban, Lészpeden és Szabófalván. Tudatta velem, hogy a feladat „kényes”, nem végezhetik el a munkát hivatásos néprajzosok. Rajtam kívül még két amatőr gyűjtő dolgozik Moldvában, – már nem titok – Halász Péter és dr. Kelemen András. A felkészültségem igen szerény volt ehhez a munkához. Csupán a Kaposvári Tanítóképző Főiskolán végzett, hároméves néprajzi speciális kollégiumban tanult gyűjtési módszerekre támaszkodhattam. Előző években két országos néprajzi pályázaton is második helyezést értem el bukovinai székely mesegyűjtésemmel, és a szintén bukovinai székely kibőjtölési szokások gyűjteményével. 1968-ban már jártam Bukovinában, az öt egykori magyar faluból négyben, Hadikfalván, Andrásfalván, Istensegítsen és Józseffalván. A nagy megrendülések után boldogan sóhajtottam fel, hogy hála Istennek, mi már otthon vagyunk! Most nagy lelkesedéssel készültem, hogy megismerkedjem a csángómagyarok életével, kultúrájával. A Magyar Néprajzi Atlasz anyagának gyűjtése kiváló lehetőség volt számomra. A kétszáz kérdést tartalmazó kérdőív az élet minden területét felölelte. Barabás Jenő, Halász Péter és Domokos Pál Péter készítettek fel a gyűjtőútra. Domokos Pál Péter tanácsára utazásom előtt felkerestem néhány, 1941-ben hazatelepedett csángó családot Baranyában. Szárászon, Mekényesen, Egyházaskozáron, megismerkedtem Péter bácsi egykori lészpedi, gajcsánai, klézsei adatközlőivel. Most tudom csak, hogy csupa-csupa nagy egyéniséggel, akik többnyire írástudatlanként is szellemi nagyságok voltak. Simon Ferenc Józsefné, Ilna néni, testvére Jakab Istvánné, Gyurka Mihályné, Dávid Illésné, Benke Jánosné és családjaik voltak a vendéglátóim. Tudakozódtam egykori moldvai életükről, szokásaikról, hallgattam hiedelemtörténeteiket, s szoktattam fülemet a számomra nem ismeretlen, régies beszédükhöz. Bukovinai székely lévén, inkább csak egyes szavak voltak számomra újak, a dialektus nem.

Egyházaskozáron furcsa történetet hallottam, ami erősen fölkelte az érdeklődésemet. Egyik egyházaskozári csángó család tízesztendő fia villanyoszlopra mászott, s az áram megölte. Szülei éppen készültek „Móduvába”, hogy felkeressék a *szent lejánt*, s „mondassanak” a gyermekről. Hová került a túlvilágon? Bejutott-e a mennybe, vagy valamilyen szenvedőhelyre került? Mit tehetnének érte? Van-e valami kívánsága?

Mekényesről Simon Ferenc Józsefné és testvére készülődött Lészpedre az Annanapi búcsúra. Ők is szándékoztak találkozni a szent leánnyal, de egészen más célból. Az egyik asszony azért akarta fölkeresni, hogy „kitapodja a belit, s a haját mind kitépje”, mert a menyét egészen megbolondította, „kirekesztette az eszit”. A menyecske járt a szent leánynál, meghallgatta jövendöléseit, látomásait, imádságokat kapott tőle, s annyira a hatása alá került, hogy különköltözött népes családjától, böjtölt, imádkozott állandóan. Egy idő után neki is látomásai lettek, álmában találkozott és beszélgetett számos szenttel, elhatározta, hogy ezután Istennek szenteli életét. Beszélgettem ezzel az asszonnyal is és elhatároztam, hogy én is feltétlenül felkeresem a szent leányt.

Mielőtt Lészpedre utaztam volna, már jártam a Szereten túli Gajcsárában (Unguri-Magyarfalú), s megtudtam, hogy a magyarfalusiak is rendszeresen járnak Lészpedre „mondatni”. Többen nagy tudónak tartották a szent leányt, Jánó Ilonát, sok csodálatos látomását, jövendölését beszélték el ottlétem alatt.

Tizedik napja voltam már Lészpeden, amikor egyik este háziasszonyommal kukoricasorokon, szűk ösvényeken át elmentünk az erdő aljáig, ahol Ilona élt párányi házacsckájában, mint ő nevezte, „burdércskájában”. Kísérom a kapuban elkialtotta magát:

– Ilona, ha!

A rikoltásra fiatal, sápadt arcú, különös tekintetű, törekeny nő jött a kaput helyettesítő kis sorompóféléhez. Kék kardigánt, kockás szoknyát és fehér kendőt viselt. Láttunkra egy pillanatra megtorpant, majd bátortalanul előrelépkedett, fel-emelte a sorompót és behívott a házacsckájába. A háziasszonyom sietősen otthagytott, Ilona megfogta a kezemet, s azt mondta:

– Imá vártalak, jelentették, hogy jöcc magad.

Bár nem tudtam róla, azt gondoltam, hogy vendéglátóim beszéltek velem, s tőlük tudja, hogy készültem hozzá. Meg is kérdeztem, hogy ki mondta, hogy eljövök?

– Nem mondta senki.

Megint kézen fogott, s bevezetett az egyetlen helyiségből álló lakásába.

– Na, ez az odálykám!

A falakat körös-körül szentképek borították, nagy feszület és egy szenteltvíztartó függött az imazsámoly felett. Egy fekhely, asztal és két szék volt a berendezés. Leültem, s néhány pillanatig egymás arcát fürkésztük. Mélygödrű, sötét szemét kis lila árnyék keretezte, sárgásfehér bőre, kiálló, nagy fogai egyre ijesztebbnek hatottak a gyertyafénynél. Végre megszólalt:

– Az őrangyalom jelentette, hogy jöcc. Azt esmondotta, jószándékval vagy, neked kiadhatom a titkot, me jóra fordítod az én beszédjeimet.

Ezt a nyilatkozatot igen biztatónak találtam, de azért mégsem mertem egyenesen a tárgyra térni, s tudományának titkairól faggatni, hanem kértem, hogy mondjon rég meghalt nagyanyámról. Ezt a kérésemet nem teljesítheti – mondta –, mert a közelmúltban a hatóságok nagyon megfenyegették, s a papok is ellene fordultak,

még gyóntatni se akarják. Vannak olyanok is, akik mondtak vele a halottaikról, s mert nem kedvezőeket mondott róluk, megharagudtak, s most csúfolják. Ezért Istentől más feladatot kért, a halottakhoz már nem mehet el. Nagymamáról így nem mondhat, de egyebet mindent „kiad”, amire kíváncsi vagyok.

Eredetileg azt gondoltam, hogy megkérdezem tőle a kérdőív kérdéseit, egy kicsit beszélgetek vele s hazamegyek, ezért nem vittem magammal a magnetofonomat. Ezt utólag nagyon megbántam. Megtudakoltam tőle, hogy zavarná-e, ha leírnám az elbeszéléseit. Azt felelte, hogy nem, beszédét lelassította, s mindig megvárta, hogy a szavait lejegyezzem. Hatvanöt oldalnyi szöveget körmöltem le azon az estén. Órák hosszat beszélgettünk, helyesebben én csak hallgattam, s ő kitérülkötött. Megismerhettem az életét, elbeszélte, hogyan lett látó, hogyan megy el látomásba, milyen látomásai voltak, milyen tevékenységet folytatott s folytat. Minden tartózkodás nélkül elmondta, hogy ő különös kegyelemben részesül, amire nem méltó. Isten kiválasztotta, s az a hivatása, hogy az egyházakat egyesítse. Éjjel is elmúlt, az ujjaim egyre többször merevedtek görcsbe; bárhogy sajnáltam, a beszélgetést be kellett fejezni. Átadtam neki „ajándékaimat”, egy zsebkendőt, 10 lejt és 10 dkg cukorkát. Örömmel elfogadta, s megígérte, hogyha jövőre eljövök, még sokat mesél.

Mivel előzőleg itthon is, Moldvában is rengeteget hallottam, de jóformán semmit nem tudtam a halottlátókról, ateista is voltam, a Bibliát se ismertem, Ilona személyét sehová nem tudtam besorolni. Találkozásunk előtt, az akkor írt naplóm tanúsága szerint Ilonát bolondnak vagy szélhámosnak képzeltem, s a gyűjtés kötelességén túl csak a kíváncsiság vitt el hozzá. Találkozásunk után ugyan módosítottam az álláspontomat, tudtam, hogy se nem bolond, se nem szélhámos, de hogy mi, abban a kérdésben nem lettem sokkal okosabb. Lenyűgözött az a csodálatos világ, amelyet feltárt nekem. Kicsi történeteit költőinek találtam, elhatároztam, hogy meg is tanulom egyiket-másikat. Árvasága, gyermekként elviselt szenvedései együttérzést, szánalmat váltottak ki a lelkemből. A túlvilágról elmondott történeteivel egyáltalán nem tudtam mit kezdeni, de nagyon érdekesnek, félelmetesnek és szépnek találtam őket. Hogy a csángók egy része ezeket elhiszi, azt tanulatlanságuknak, középkori vallásosságuknak tudtam be. Ma már nem vagyok ateista, hiszek Istenben, de Ilona világának titkait máig se tudtam megfejteni.

Később, amikor már magnófelvételekkel is rendelkeztem, egy alkalommal Diószegi Vilmosnak is megmutattam a Jánó Ilonával készült beszélgetéseimet. Neki is megemlítettem ezt a gondomat. Azt kérdezte:

- Hallott már arról, hogy vannak abszolút zenei hallással bíró emberek?
- Igen.
- És arról tud-e, hogy vannak matematikai zsenik, akik milliós számkörben számolnak fejben?
- Igen.
- Miért ne élhetnének olyan emberek is, akik sokkal többet felfognak a világból, mint amennyit mi átlagemberek, képesek vagyunk felfogni? Ne akarja megérteni

ezt a jelenséget. A maga dolga az, hogy mindent, amit csak lehet, összegyűjtsön, lejegyezzen.

Ebben maradtunk. 1970 nyarán ismét elmentem Lészpedre, és Ilona készségesen elmondta a magnetofonba is újabb látomásait, élete eseményeit. Még négy nyáron felkerestem, s azután 1977-ben engem „tetten értek” a szállástörvény megszegése közben. Szilveszter éjszakáján bekísértek a milíciára, és másnap reggel engedtek el. A házigazdám súlyos pénzbüntetésre ítélték, fényképét kitétték a milícián a falra, azzal a felirattal, hogy spiont fogadott a házába. Többet nem gyűjtöttem Lészpeden. A romániai változások után, a csíksomlyói búcsún még kétszer találkoztunk Ilonkával egy pár pillanatra, de beszélgetésre nem adódott alkalom.

Ha jól emlékszem, 1972-ben, Diószegi Vilmos felkérésére előadást tartottam a Néprajzi Társaságban moldvai gyűjtőútjaimról. A tanár úr maga volt a felkért hozzászóló. Érdi otthonomban is meglátogatott, s bízott, hogy valamennyi gyűjtésemet jegyezzem le, öntsem formába, és megjelentetik az Ethnographiában. Nagy meglepetésemre néhány nap múlva levelet kaptam tőle, amiben felvázolta a számomra követendő életprogramot, és egy kis emlékeztetőt is tartalmazott a boríték arról, hogy miről beszélgettünk a találkozásunkkor. Sajnos Diószegi Vilmos hamarosan súlyos beteg lett, fél év múlva meg is halt, s én „szakmai háttér” nélkül maradtam. Akkoriban nagyon foglalkoztatott a gondolat, hogy valamiképpen el kellene végeznem a néprajz szakot, azonban 1973-ban megkaptam a Népművészet Ifjú Mestere kitüntetését, egyre többet szerepeltem színpadon, s az életutam másfelé kanyarodott. A Jánó Ilona látomásaiból, s természetesen egyebekből is, szabadon válogattam egy-egy nekem tetsző történetet, s azokat nagy gyönyörűséggel, sokszor elmondtam az előadásaimon. 1982-ben egy terjedelmes összefoglaló dolgozatot közöltem a Tiszatáj c. folyóiratban, de a felvett anyagok nagy része ott porladozott a szalagokon. Halottam természetesen arról, hogy Moldován Domokos filmet készített Ilonáról, de a filmet máig sem láttam. Az is tudomásomra jutott, hogy Ilona Csíksomlyón gyakran megfordul, időről-időre elbeszéli a látomásait különböző imacsoportoknak, de hosszú időre eltűnt a látókörömből.

2004 tavaszán Bogdán Tibor, a Máltai Szeretetszolgálatnál dolgozó csángó keresztfiam hozta a hírt, hogy Jánó Ilonát a testvérei elűzték a szülői házból, Lészpedről is elmenekült, egy román kolostorban talált menedéket. Nagyon megrendített a hír, többeket megkértem, hogy derítsék ki, hol él, hátha valamiben a segítségére lehetek. Egyik barátnőm azzal jött vissza Moldvából, hogy Ilonka már nincs a kolostorban, egy cigányok lakta faluban vett házat, s nagy építkezésekbe kezdett. Ez a híradás igazán megnyugtató, örültem, hogy nem éhezik, van otthona, nem szorul támogatásra, s Ilonát egy időre levettem a napirendről.

2004-ben, egy este – talán ha jobban utánanéznék a feljegyzéseim között, hogy mikor volt, a napját is meg tudnám mondani –, sokáig dolgoztam a számítógépen. Elfáradtam, az órára tekintettem, s láttam, hogy néhány perc múlva éjfél lesz. Bezártam a programokat, vártam, hogy megjelenjen a kikapcsolást engedélyező

felirat, addig is az ágy szélére ültem, majd hanyatt dőltem. Abban a pillanatban éreztem, hogy vízszintesen megmerevedem, és lassan emelkedni kezdek, egészen a mennyezetet burkoló lambériáig. Az orrom hegye a lakkozott fát érintette. A fa erezetét tanulmányoztam. Azt gondoltam, hogy ez a mennyezet apám egyik legszebb munkája. Az is megfordult a fejemben, hogy ez az „emelkedett” állapot, amiben vagyok, nem révülés, mert a testemből nem szállt ki a lelkem. Majd a fülemhez hajolt valaki, éreztem forró leheletét, gyors suttogással valamit a tudtomra adott. Nem értettem, hogy mit mondott, de teljesen bizonyos voltam abban, hogy, Ilonka szólt hozzám. Ezután, továbbra is vízszintes testhelyzetben, szép csendesen leereszkedtem, éreztem, ahogy a testem eléri az ágyat. Ekkor hirtelen felültem, ijedtemben a szívem szinte kiugrott a mellkasomból. A képernyőn villogott a felirat: „Most már kikapcsolhatja a számítógépét”. A falóra éjfél mutatott. Munkaártalom, gondoltam és lefeküdtem. Másnap reggel felhívott Petrás Mária barátnőm, hogy Jánó Ilona néhány nap múlva Budapesten, a Hajógyári szigeten tart előadást a „táltosok”-nak. Nem tudtam elmenni a megadott időpontban, de valakit odaküldtem, hogy kérje el a szállása címét, mert fel akarom keresni.

Fóton, a Gyermekotthon egyik tanárnőjénél szállt meg. A Masszi Kiadó tulajdonosa és az igazgatónője vittek el Fótra, s hozták el Ilonkát a lakásomra. Megemlégtük Ilonának, hogy tervezzük egy könyv kiadását, amelyben a látomásaiból adnánk közre egy válogatást. Örömmel fogadta a hírt, s szívesen ráállt, hogy néhány napig nálam vendégeskedjék, s folytassuk a sok éve oly kurtán-furcsán megszakadt munkát. Úgy alakult, hogy találkozásunk estéjén népdalköri próbám volt Érden. Bemutattam Ilonkát az Érdi Bukovinai Székely népdalkör tagjainak, s kértem, hogy beszélje el, hogyan telt a gyermekora, hogyan kezdődtek a látomásai, mi minden történt vele, amióta nem találkoztunk. Csak ámultam, amikor beszélt az asszonyoknak. Az egykor félnék, halk szavú, szavakat keresgélő Ilona most határozott, öntudatos, küldetéstudattal felvértezett személyiségként állt előttem. Magabiztosan, előadóművészeket megszégyenítő láttató erővel, színesen mondta el a történeteit. A már többször is magnóra vett látomásokat, eseményeket éppen úgy beszélte el, mint két évtizeddel ezelőtt, csak sokkal részletesebben, sokkal gazdagabban. Kiderült számomra, hogy az ifjúkori látomások skálája nem bővült túl sok elemmel. Sokkal jelentősebb a tevékenységeiben kialakult számos forma. Papokat készít fel a hivatásukra, előadásokat tart, haldoklókat vígasztal utolsó óráikban, gyógyít, családok összetartásán fáradozik. Radikálisan, sőt mondhatnám, erőszakosan térít. Nagy érdeklődéssel figyeli a magyarországi politikai életet, s nem kis meglepetésemre, a magyar politikusok sorsának alakulásáról is látott látomást, amit kivételesen nem volt hajlandó megosztani velünk. Ő, aki első találkozásaink idején alig járt a szomszéd falvaknál messzebb, most gyakran jön Magyarországra, volt Lengyelországban, járt Olaszországban, Spanyolországban. Bejáratos számos hazai és külföldi egyházi intézménybe, magas rangban lévő egyházi személyekkel találkozik rendszeresen. Az 1989 utáni romániai változások nagyobb szabadságot, új lehetőségeket teremtet-

tek számára, amelyekkel hetvenévesen, csekélyke iskolai végzettséggel is élni tud. Lenyűgöző az a számában is, földrajzi távolságok tekintetében is hatalmas kapcsolatszerző rendszer, amelyet kialakított és ápol.

Vesztemre, a hír, hogy Jánó Ilona nálam van, hamarosan eljutott a sajtó képviselőinek fülébe is. A Hír TV egyik munkatársa is találkozni kívánt velem, s felvételt szeretett volna készíteni. Budapesti otthonomban kereste föl, hogy megismerkedjek vele, és előkészítse a TV-s beszélgetést. Hosszasan kérdezgette Ilonkát, aki, úgy hallottam, többször kitérő választ adott. Abban maradtak a riporterrel, hogy másnap elkészítik az interjút. Ilonka másnapra meggondolta magát, és nem vállalta a szereplést, s engem is otthagytott a tervezettnél hamarabb. Hiába kérleltem, hogy maradjon még, el akart menni. Búcsúzóul megajándékoztam a róla írt cikkem másolatával. Kikísértem a Nyugati pályaudvarra, s a fóti vendéglátójával elutazott. Másnap a háziasszonya felhívott. Kifogásolta, hogy a „Tiszatáj”-ban megjelent cikkemnek „A lézpedi szent leján” címet adtam. Ilona nem szent, mert a pápa még nem avatta szentté. Elmondta, hogy Ilona azért hagyott faképnél, mert látta, hogy körbe vagyok véve sátánokkal. Kértem, hogy adja Ilonkát, de ő, állítólag, nem akart velem beszélni. Így hát kénytelen-kelletlen beletörődtem, hogy egy ideig ismét nem találkozunk.

Moldvában jártamkor meggyőződésemm volt, hogy a halottlátó intézményét a moldvai magyarok mély vallásossága, babonákkal átszótt katolikus hite tartja fenn. Jártomban-keltemben nem találtam Moldvában olyan magyar családot, amelyiknek ne lett volna valamilyen csodálatos története valamelyik híres *mondóval*, *látóval*, *tudóval* vagy *szent lejánnal* kapcsolatban. Ilonát Moldvában két nagy *tudó* előzte meg. Az első világháború idejében a *lábniki asszon*, majd a *klézsei látó* vagy másként a „látatlan legén”. Emléküket lépten-nyomon fölfedeztem, ha egy-két szóval rákérdeztem beszélgetőtársaimnál. A 2004-es gyűjtéseket hallgatva úgy vélem, hogy a modern körülmények között élő, felvilágosult emberek éppúgy szomjúhozzák a misztikát, a csodát, a túlvilág üzeneteit, miként a moldvaiak.

Diószegi Vilmos tanácsát megfogadom, nem akarom megfejtetni, megmagyarázni a titkokat, mert nem vagyok rá képes. Talán nem is vagyok méltó. Csak azt tettem, ami az én dolgom volt, összegyűjtöttem, leírtam és alázattal közreadom Jánó Ferenc Ilona csodálatos túlvilági híradásait. Köszönöm Istennek, hogy megajándékozott ezzel a gyönyörű feladattal. Teljesedjék be az Ő akarata!

„Aszondották, hogy úgy akarnak, hogy ezeken a szirmákon elmenjen minden országba és mindenfelől ez, amit az Úrjézus mutított nekem és kiadott. Én nem vagyok méltó erre, de az Istennek a hatalma nagyobb, és amit akar ő, kész vagyok, hogy beteljesítem.” (Jánó Ferenc Ilona)

Érd, 2006. március 15-én

Kóka Rozália

Beszélgetések
János Ferenc Ilonával

Első beszélgetés, Lészped, 1969 július 29.³

A halottlátó nő fiatalos, szeme beesett, alatta mély, halványkékes árnyék, bőre sárgás, beteg benyomását kelti. Halk, tiszteletet ébresztő hangon beszél. Ritmikusan diktál. Háza parányi földkunyhó egy kicsi szobával. Asztalán sok szentkép, templomi kép van üveglap alatt. Mikor idejöttem, úgy éreztem, gyanakodva nézegetett, de azután behívott, és teljes bizalommal mondta el látomásait. Szép, képes magyar beszédébe olykor eltorzult román szavak, kifejezések is kerültek:

Kicsike lejánka vótam. Nagyon szerettem az imádságot. Háromesztendős vótam, apámékval csukortába⁴ imádkoztam. Napközbe, vettem a rózsafüzért s térgyeltem a Jézus szüve képe elé. Mondogattam, „asszonyunk Szűz Mária, üdvöz légy Szűz Mária.” Azután hatesztendős koromba szófogadó, szorgalmas vótam, s kilencesztendős koromig egy ütést se kaptam édesanyámtól.

*

Ilona hatesztendős korában bement a kertbe, tavasz volt, nézte a fákat, bimbókat. A szülei ettek, s neki nem maradt étel. Örömmel futott be a házba, mert a szeme láttára nyíltak ki a bimbók. Szülei készültek a templomba, ő nem akarta, hogy elmaradjanak miatta. Pálinkát adtak neki vízzel. Az édesanyjának azt mondta:

– Isten tartsa meg mámikám.⁵

Az anyja azt mondta:

– Hogy felejtettelek el Ilonkám ettől az ételtől? Ahogy én elfelejtettelek az ételtől, úgy örözzön meg az Isten minden rossztól.

*

Kilencéves korában meghalt az édesanyja. Sokat imádkozott. Tízesztendős korában „megmutatódott” neki a boldogságos Szűz Mária.

Igy, ahogy vót az ablak fája, este tíz óraker leszállott. A többik mind aludtak.

Azt mondotta Szűz Mária, keljen fel s térdeljen a képe elé.

³ Jánó Ilona ekkor 34 éves volt (sz. 1934. május 23.). Az első találkozáskor nem vittem magnetofont, először csak vázlatosan jegyeztem a szöveget, majd Ilona diktálni kezdett és szóról szóra leírtam, amit mondott. A saját szavaimmal vázlatosan leírtakat kurzívval jelölöm; kérdéseimet, közbeszólásaimat ugyancsak kurzívval, zárójelben közlöm. A jegyzetekben a nem közérthető tájnyelvi szavak, kifejezések, illetve románból átvett szavak, kifejezések köznyelvi illetve magyar megfelelőjét közlöm.

⁴ csoportban

⁵ édesanyám

Imádkoztam s mutított nekem egy vesszőt. S két lapija vót. S ő mutította s aszondotta:

- Ilonka, ha nem imádkozol, evvel a vesszővel úgy megverlek.
- Én imádkoztam naponta sokszor, hogy ne tudjon megverni.

*

Tizenegy éves korában áldozott először.

Tizenkét esztendő s koromba jelent meg Jézuska. Tizenkét esztendő s ő es, és én es. A keresztnél. Ez látomásba vót. El vótam menve lelkileg, a kék keresztfához.⁶ Jézuska azt mondta, a keresztfánál sokan elmentek, s nem hajtának fejet. S aszondta, térgyeljünk le. Letérgyeltünk én s Jézuska. Elmondtuk a Miatyánkot ketten Jézuskával. Felkőtünk, s aszonnya, adjon egy keresztet, s három kereszt vót az ölibe. S adott nekem es. S kettő megmaradott nála. Aszondta, mejen,⁷ hogy ojsza el a másik kettő keresztet. Jézus ment napjövet felé, s mi az angyalval jöttünk napkelet felé. Az úton fel az őrzőangyalom mutatta a világnak a bűnnyit. A világ sebessen, bűdössen. S az angyal mutatta, ezek az emberek lelkik sebessen vótak, hogy a bűnök hogy jönnek az emberekre. Mondtam neki:

- Minek olyan sebesek ezek jobban, mind a többik?

– Ezek tisztátalan bűnbe vótak.

Olyan bűdös vót, nem álltam a büziket!

– Mi az?

– Meg fogod érteni, de nem fogod hordani a tisztátalan bűnit.

Hazajöttünk, aztán érzetem, hogy megtestesedek. Láttam a testemet, s a lélek úgy hordozódik, hogy a földön, csak ott nincsenek sánták, vakok bénák, némák, sem pokolba, sehol.

Érzetem, hogy belészálltam, mind az árnyék, belésuvadott. Mikor elmentem vót, kaptam meg hidegen a testemet. Kaptam meg úgy, hogy a testemre az angyalom vót burulva, hogy ne hűjön ki. Kaptam úgy, hogy a Kisjézuska le vót feküve az én szívemre, s nezett ingemet, mikor kellett megtestesüljek.

*

Akik a házasság-szentségtörést csinálják, pokol talpába kerülnek.

*

Azután tizenhárom éves vótam, s akkor megjelentek a purgatorból⁸ a szenvedő lelkek. Az angyalom aszondta, menjünk ki a házból. Azok úgy siránkoztak, jajgatóztak, és kimentünk és aszondja az angyalom, hogy kérdjem meg őket. Kérdést tettem nekik:

- Az Úrjézus nevébe én megkérdlek, mit akarsz töllem, s kicsuda vagy?

Aszondta, ő János Mihály.

⁶ búcsús kereszt a mezőn

⁷ megyen

⁸ tisztító tűz

– Akkor apókám,⁹ apámnak a tátája.

Apókám aszondta, imádkozzak érte, met erőst nagy a szenvedése. Aszondtam, imádkozok. Mondottam:

– Az Úrjézus nevibe megkérdezlek, kicsuda vagy?

Jánó János, a tátámnak a tesvérje vót. Aszonnya:

– Imádkozzál értem, me leánnyaim vannak, s nem imádkoznak.

Aszondtam:

– Imádkozok én János bácsi akkor.

Harmadik lélek megjelent, Sipos Józsi, anyókámnak¹⁰ vót egy nyámja.¹¹ Aszondta, imádkozzak érte, mert nincs ki megemlékezzék érte, erőst, nagyon szenved. Aztán megláttam, annyi sok lélek van ott. Kérdeztem, hogy mi a nevik. Sóhajtoztak, nincs ki emlékezzék meg rólam, imádkozzanak értem!

Az angyal aszonnya, kell menjek bé. A lelkek rikolytoztak, hogy ne felejtsem el őket.

Van tűz es, van ásica¹² es, mételen¹³ napfény, s van olyan, mind a füsthelység, zugások es vannak, malom zugása. Azok mennek belé, akik mást beszélnek. Vagyon olyan, hogy víz foly, olyan sűrű, pocstás víz. Azok szenvednek benne, kik a gyermekektől örököznek. A füstbe mennek a kevék, amelyikek fősülködnek vasárnap, pudrázódnak.¹⁴ Az ördög odamenyen kégyó képbe, s sziptati a buzdráját,¹⁵ s melyik ember vasárnap beretválkozik. Akik kevélységből, azoknak az orcáját sziptatik kégyóval az ördögök, melyik fősülködik vasárnap, felcsinálják [hajukat] vas izére, gerebe¹⁶ forma vót.

Amelyikek szentmisébe kacagnak, beszélnek, az ördögök elvették a templomba a szegyenjüket. Ott adják vissza. Az ördögök csipik fel harapófogóval, döfődik villával.

*

A lélek az ítélőszéknél fel van írva.

*

A mennyországnál, láttam az ajtónál sok lelket, akik itt a földön nem hittek s féltek, rizegtek, me nem nyittatik meg nekik. Akkor ott sok lélek vót. Olyan félelem vót. Megláttam azt kújelünnen, s a földet. A templomok helyit.

Az első túrába¹⁷ csak a sokaságot láttam meg. Egy Szent Ferenc rendű papnak helyet csináltak, s látta, hogy élemlenyek. Azután, láttam ezt, hogy egy nagy szent

⁹ nagyapám

¹⁰ nagynyámnak

¹¹ rokona

¹² forróság, nagy meleg

¹³ mérhetetlen, nagyon sok

¹⁴ púderezik magukat

¹⁵ ajkát

¹⁶ gereben, vasfésű

¹⁷ alkalommal

templom, a Szentháromság tiszteletjire, mintha három hegyen lett lenne. Abból aztán megöbredtem.

Osztán megláttam más rendet¹⁸ a mennyország ajtaját, s láttam, hogy törvényeznek. Ajtó van, s ablakocska van, s ott van egy nagy level. Egy férfiú, nem mondták, hogy ki vót. Eccer megkéréltem, hogy beszéljek vele. Akkor megmondta, hogy ő Szent Péter.

Egy kalugori¹⁹ leján sokat szenvedett, tiszta vót, s megnyilott a kapu, s mikor elmondta, megnyilott a boldog mennyországja.

*

Nagy feladata van, az Úrjézus az anyaszentegyház egyesítését kéri tőle.

*

Történyik egy nagy háború, amelyik Oroszországhoz harsan ki. Szűz Mária mutatta meg. Láttam, hogy estek le, akkara feteke kazányok, s hasadtak szét a földön. Sok füst jött ki belőle, s nem látszott a föld, elsötétedett, jöttek a repülők, katanák futtak ágyúkkal, estek a fényes bombák, hurkák, fejek, husok úgy szertültek el.

Láttam, a nép es úgy futott. Láttam egy ember s egy kicsike lejánka futott, s mikor futott, a fényes bomba szétszaggatta.

Még mentünk bennébb, a világ hogy futott, ahogy mentek a repülők, úgy mentünk a Szűzanyával. Béértünk a városra, hogy hullottak azok a fényes bombák, a falak hulltak, törtek össze. A nép rikolytozott, jajgatott, borzasztó vót a hallása. Mentünk a tenger tetejire, s a tengeren csak háborgott, hullámokat vetett, egyebet nem láttam a tetején, de mikor kezdtek hullni a fényes bombák, akkor kezdtek jönni fel – olyan közel vótam, hogy értem el a vizet –, úgy jött ki a vízből, ahogy a bomba leesett, kéz, láb, fej, darab húsok jöttek a tengerből. Elébb mentem esent,²⁰ úgy utójára elveresedett a tenger.

– Na, láttad-e, mikor ezek mind megtörténnek, te májka²¹ kell légy. Májka, apáca. Me, ha apáca nem lecc, hát akkor a kedvetem nem fogod bételjesíteni.

S mondom:

– Há kicsoda vagy magad?

– Én vagyok, melyik az angyaloknál is fennebb vagyok, s az angyaloknál is szebb vagyok. Májka kell légy!

S evel megöbredtem. Azután osztán mutatták, a verekedésről, öt rendet²² mutatták. Eccer megmutatta az angyal, hogy kárinkodnak. Az avijonyok²³ esseakadnak, három, négy es leesik a földre.

¹⁸ másodszorra, második alkalommal

¹⁹ Lujzi-Kalagorba való

²⁰ ismét, újra

²¹ apáca

²² ötször, öt sorozatban

²³ repülőgép (avion)

Ötvenkettőbe azt is mondták, mennyi háború lesz. Azokba is lesz, amelyikbe akkor nem is vót. Vietnamba, Koreaba. Láttam északra, láttam onnét megkezdődve ment napszentület felé, megkerült, úgy Tyina felé, kelet felé.

*

Nem tud róllam minden páter. Nincsen kúdelmem hejzik²⁴ az Istentől. Nincsen olyan ajándék az Istentől. A titkokat nem mondja ki. Öröködöm a büntől.

Történt úgy, hogy tátém²⁵ vett egy kis ételfélét. A többik lopták. Én nem. Este tátém kérdezte, melyik vót a macska? A többiek megesküdték, hogy ők nem. Én nem esküdtem meg, s tátém aszitte, én vótam. Eróst rosszul esett. Az esti lelkiáldozásnál Jézus megsajnál.

*

A trónusi angyalok fejér gunyázatba vannak és éneketek. Én is énekeltem, latin nyelven. Én is tudtam énekelni. Mikor bétót, vissza kellett jönnünk. Csak annyira vót adva, annyit látni. Oszta láttam más izébe. Két hetet²⁶ minden éjenn. Me nappal nem tudtam lefekünni, me lelkileg el kell menni. Három napra el vótam, két éjenn. Jézus szüve helysége, Mária szüve helysége, Mária skapuláréja.²⁷ Úgy vannak mind a templomok a mennyországba.

A második éjenn vótam az apostolok helységibe. Azután a mártírok helységik mutatódott meg, kik meghótak Krisztusért. Azután láttam a szüzeket. Énekeltek a kicsi szüzek, hogy énekeltek, hát én is énekeltem. Vót a Gonzagálesz,²⁸ aki felettük vót, az orgánával hangzotta a kicsikék énekit.

Mikor elvégzették az éneket, há beszélgettem kicsi küsdegekvel. Innét valók es vótak, lészpediek, s kérdettem, hogy kiék vattok? Aszmondották, hogy Valárkánéé, Égettszájú Erzié. Mondom, olyan örömvél vattok tü. Még mások, láttam, olyan szumurák.

– Minket bánt mámikánk. Neki csak mi vótunk Istentől a földre rendelve, s mámikánkék sírnak értünk. Ez nekünk ez olyan nehezség. Csak annyit vagyunk örömvél, míg énekelünk.

S osztá mondom, ne, ezek olyan örömvél vannak:

– Nekünk anyókámnak²⁹ annyi van, ne máj siránkozik értünk.

– Mennyi időt lesztek tü szomorák?

– Meddig édesanyánk a földön lesz.

Aztán megláttam a kicsi gyermekeket más éjenn. Kicsi gyermekek es énekeltek, s miután elvégzették az éneket, beszélgettem véllik. Mondták, melyik lészpedi, vótak berdillaiak es, s vótak osztá idegenyek. Mind fejér gunyába. Az ártatlanyok az

²⁴ hozzájuk

²⁵ apám

²⁶ hétig

²⁷ váll-lepel (szerzetesi ruhadarab), itt egyik helyiség neve

²⁸ Gonzaga Szent Alajos (1568–1591)

²⁹ édesanyámnak

angyalokkal verselnek. Oszta láttam a nagyobbacska leányocskáknak helyiket. Min csak mind a templom, virágos, szép. Ők csak imádkoztak, mondták a Miatyánkot, Üdvözlégyet.

A többi helyeken vótak, melyikek megházasodnak, akik tisztán kitartsák a házasságot. Min csak imádkoztak. Olvasó a kezikbe.

Láttam, ahol az öregek vótak. Hallottam, olyan szépen öregesen, mondták az imát. Imádkoztam különben a Jézus Szüve társulatjáé. Hát azoknak olyan szép helyik van. Rózsák. Azok az Úrjézust lássák.

Vagyon, Mária szüvének tisztelői. Ott es olyan szép, gyönyörű, még az ótárát is láttam. Szűzanya vót az ótáron, s imádkoztak, min hozzá folyamodtak ezek a tisztelők. Mária skapuláré³⁰ tisztelői. Fényesség van azon a helyen. Mondták a Miatyánkot, Üdvözlégyet, Dicsőséget.

Vannak tisztelői Szent Ferenc társultjának. Azok es külön vannak. Egy szép, virágos kertet láttam, abba szép rózsák vótak és fagyümölcsök. És a népek mintha pazába³¹ lettek vóna, és vettek róla és ettek gyimúcsöt. Megláttam Szent Ferenc atyát es ebbe a kertbe. Páduali Szent Antalval beszélgetvel. Hezzám tekintettek, és mondták, hogy menjek véllik! Mondották:

– Gyere véllünk!

– Nem tudok menni vélletek, tük papok vattok, s én egy lejánka vagyok, s nem tudok vélletek menni.

– Gyere véllünk, me a te utad véllünk van.

Mondottam:

– Hogy menjek vélletek, nem tudok pap lenni.

– Gyere véllünk, met az Isten akaratja, hogy véllünk gyere.

Mondottam:

– Hogy tudjak én ebbe lépni, hogy pap legyek?

– Nincs más utad, véllünk kell gyere. Megvigyázkodtam, s nem vót más ott. Mentem uttánik, s ők mentek elébb. Megláttam egy nagy templomot. Az ajtaja meg vót nyitval. Szent Ferenc, Szent Antalval bémentek, s én es bémentem, s láttam ottan papokat s kalugorokat.³² S akkor, ahogy vótak az asztalnál, engemet is leültettek a székre egy asztalhoz. S mondták, hogy üljek le. Én elmentem a közepibe. Mondtam, mé nem adnak helyet a szélyibe?

– Az a te helyed, azt kell elfoglaljad.

Felkőtek énekelni, hogy dicséretet adjunk az Úristennek. Úgy énekeltünk, mint a szentmisébe, ahogy énekelünk, latin nyelven.

Láttam az Atyának is a színyit. Az Atyaistent láttam. Az Úrjézus mutatódott meg hamarább. Az ölömbe vót az Úrjézus. Nagy ember képbe vót, mind a kálvárián az öli-

³⁰ itt: Mária-kép tisztelői

³¹ szünetben

³² szerzeteseket

be vót a Szűzanyának. Mezítelen vót, s mondotta, hogy meg akar nyugunni az ölömbe. Mondtam neki, hogy monnya meg a nevit, hogy kicsuda, hogy az ölömbe akar nyugunni. Ő nem mondta vót meg, hogy kicsuda. Mondotta, hogy a tesvéred vagyok.

– Nincs neved?

– Elég, ha mondom, a te tesvéred vagyok!

– De, én szeretném, megtudjam a nevedet!

Felköt, felvett az ölibe, és vitt felfelé, az ég felé, me érzettem, hogy felfelé menyünk, s mikor felértünk oda, egy nagy templomot láttam, s a templomnak az ográdáját.³³ Sok világ vót ottajan, Szűzanyát láttam, harangok szóltak. Szűzanya hezzánk jött, s megüsmertem őt. Gyászgunyába vót, feteke ruházatba vót. És fogtam mondani ezket a szavakat:

– Szűzanya Mária! Kicsuda, melyik felhozott ingem?

Aszmondotta, nekem, hogy ő az én tesvérem. Akkor mondotta Szűzanya:

– Igen, a te tesvéred, az én fiam, s elvett az öliből, s vitt bé a templomba. És a templomba bévivéleg, a lelkek, hogy folytak bé, annyi sok lélek vót. S én vótam a Szűzanyának az ölibe, met az ölibe vótam, s mentünk felfelé. Mintha lépcsők lettek vóna, min felfelé mentünk. Félmertünk, és láttam egy embert fényességbe. Öreg vót, nagy vót, s tündöklő szép fényesség rogyoglott ki belőlle, úgy fémllett.

Kérdettem:

– Mária, Szűzanyám, kicsuda ez az ember, melyik vár?

– Ez a mi Atyánk! Ez az Atya.

Megketszerítette, így:

– Isten.

És akkor az ölibe vett. Mária öliből az Atya ölibe vótam. Mondtam:

– Mi Atyánk, mit akarsz mondani nekem?

Aszondta, hogy a világról sokat fog mondani nekem. A világ rosszaságja erőst bántsa őt. Aval megcsókolt ingem, s megöbredtem ebből. Ekkor sokat tartott, sokat durált³⁴ a látomás, s meg vótam hűlvel.

Még láttam a fogak csitorgatását. Így láttam. Oda a Sátán vitt el ingemet, az ördög. El kellett menjek. Mikor megéreztem az első rendet,³⁵ hírt kaptam, hogy ő, felkeltem, imádkoztam. Esent, második rendet³⁶ eljött a Sátán. A második rendet es hírt kaptam, s helyre ebredtem, hogy ő az, s újra, esent imádkoztam. Harmadik rendet elgyőzött a fáradság es, eltőt vót tizenkettő után. Kapálló üdeje vót. A Sátán aszondta, menjek velle. Nem nyúlt hezám. A lelkemet láttam, hogy mentem én elől, s a Sátán, az ördög utánam. És megláttam, azon a széles úton, me meg van tapodva, sok világ mejen. Megláttam a nagy ajtókat ezután. S a nagy ajtók, hogy meg vót

³³ udvarát

³⁴ tartott

³⁵ alkalmat; tehát az első látomás végeztével

³⁶ második alkalommal

nyílván, megérzettem, hogy bémentünk. Meleg is vót, бүдöss is vót az a szenvedtető hely. Akkor mondotta a Sátán:

– Láss!

Me setétség vót. S akkor én látni kezdtem, úgy adta az Isten. Látni kezdtem, hogy a lelkek hogy vannak ottan. Essze vótak kicseredve fájdalmikban. Mondottam:

– Az Úrjézus nevébe, milyen hely itten?

Aszondták, fogak csitorgatása, külső setétség. S a sátányok eljöttek, s kínoztatni kezdték a lelkeket. Döfték meg árokval. Csípték meg harapófogóval, szúrták meg vilálával, szedték ki a fogaikot, szedték ki a szemeiket, vágták le az órikot; ők jajgattak:

– Jaj! Hogy nem tudtam én a büntől megőrizkedni? Ha jót csináltam lenne, én ide nem értem lenne, jaj, innét nincs szabadulásom. Mindörökre van kénzatásom. Másik után ne vevődtem lenne, én ide nem értem vóna. Jaj, hogy fáj, jaj, hogy fáj! Mindörökké fog fájni. Mikor telik el az örökség?

Egy más:

– Soha nem lesz nekünk kiszabadulás. Meglássá, Kati Annával én utánnik hajlottam, és milyen szenvedésbe értem.³⁷

Akkor odaért a Sátán, és megdöfte.

– Így van, ha meghallgattad őket, s ha rosszat cselekedtél.

Elébb mentünk, mutította, hogy dógoznak, még helyeket csinálnak a lelkeknek. Nagy fákat mutítottak. Mondták, hogy építnek a lelkeknek helyeket. Világ végéig sok hely kell. Arra bétót az óra, és megtértünk a Sátánval, az ördögvel. Még a lépcsőt is érzettem. Eljöttünk az odályba,³⁸ ahol vótam, bejöttünk a házba, és mondotta az ördög, alítsam le a lámpást, melyik ég. Én azt mondottam neki:

– Ezt a lámpást nem alítom le.

Me nem lámpás vót, az angyalomnak a világosságja vót, melyik rejám vót borulval, az arcámra. Imádkozott, hallottam, hogy imádkozott. Akkor akartam látomásomba vetni keresztet. Igen, de megölelt, nem engedte, hogy keresztet vessek. Oszta én mondtam:

– Ó, Jézusom, ne hagyj ingem! Szűz Mária, szabadíts meg ingem a Sátánnak az öliből.

Akkor megnyílt az ég, és fényes sugarlat jött le az égből. Jóni kezdtek a trónusi angyalok abba sugarlatba, fejtér, ruházatba, s azok vettek ki ingem a Sátánnak az öliből. Megöbredtem. Nem tudtam megmozdulni. El vótam nehezede. Nem tudtam megmozdítani az inakot. Durált az egy órát is, míg küzdöttem. Először a nyelvemet tudtam megmozdítani. Azután megháláltam a Jóistennek, azért, hogy megengedte ezt a titkot.

Nagy szenvedés vót, mikor láttam a pokolnak a langját. Horga vót mindeniknek, és közte mind lélek vót. Láttam anyákat a leányuknak a talpik alatt, hogy megen-

³⁷ Itt még élő személyekről beszél – (K.R.).

³⁸ szobába

gedték, hogy menjenek a táncba, s rosszba léptek, s elkárhoztak. Aztán láttam embereket, gyermekek vótak a lábik alatt. Sokan vótak erőst. Hatvanon, nyócvanon a láng izéjibe.

Először megláttam, s szóltam tátámnak, hogy hónap el kell a fejér bornyúcskát vágni hét és félkor. Maradjon valaki itthon. Apám nem hitte. Másnap elmentünk kapálni. És kapáltunk hosszú nap.³⁹ Nem mondtam nekik semmit. Nénim kiállott s mondotta:

– Táte, a fejér bornyúcskát el kellett vágjuk. Behittam Józsi bácsit, s elvágta.

Tátám mondta ezeket a szavakat:

– Mondta Ilonka, de én nem hittem, hogy így lesz.

Nemsokára mondtam:

– Lássa-e, tátika, hogy eszik ez a malacka?

Azt mondotta táte:

– Látom. Mít akarsz mondani rólla?

Mondottam:

– Vasárnapot nem éri meg.

Hétfő vót, mikor mondtam, és csütörtökön el kellett vágjuk. Mikor meglátta tátém, hogy ez is megtörtént, s meg vót monva, megszorodott erre. És nemsokára megmondtam:

– Táte, parát⁴⁰ kell tartunk a házba, me a tehenyeket elveszik a zoborba,⁴¹ a zsitár.⁴²

Aszonnya:

– Én megmondom a gyermeknek, de meg kell történjen.

De igen megharagutt tátém. Nem tőt belé három nap, s megtörtént ez a dolog. Miután kivátották a marhákat, hazahozták, hát az ablak ki vót nyitva, és tátém mondta a tesvéremnek, amit én mondok, a minden bételjesedik. Nekem az angyalom megmutatta:

– Ilonka, ez a bornyúcskátok el kell vesszék.

*

Máskor tátém elment a faluba. Megmondtam a nénémnek, hogy tátém nem hoz, amétt ment. Én sokat imádkoztam, s mondtam, hogy tátám, nekem nem lehet, hogy férhez menjek. Kati nénim mondta, hogy az nem lehet, hogy itthon szürke gicát⁴³ köss. Tátám elment, s nénim megvert. S mondtam neki:

– Megüssetek, elvágjatok, elnyútsatok, akkor sem mejek férhez!

*

³⁹ naphosszat, egész nap

⁴⁰ pénz

⁴¹ legelő

⁴² csősz

⁴³ A szürke gica (copf) a vénlányság jelképe.

Tátámnak megjelent egy férfinő álma. Angyal kellett legyen, ki vót, és megmondta, hogy engedjenek meg nekem. S akkor megmondotta Katinak:

– Békéje kell hagyjunk Ilanának. Így akar az Isten, neki hagyjunk békéje! Nem még szuperáld!

Ne még szorongasson ingemet. Ne, mikor elment hazúnné, megvert mégés, Katinak megkujakolt.⁴⁴

– Tátánál nem lehet szürke gicát köss!

Megmutatom, hogy nem kötök szürke gicát, de úgy sem lesz, ahogy ő mondja. Kimentem a grázsa,⁴⁵ s énekeltem: „Mindenek fölött Uram, téged szeretlek. Téví szavaidban bízok, hiszek. Ezen a földön úgy alkarlak meghallgatni, míg élek hogy te túlvilágon magad légy a kedves törvényező.”⁴⁶ Miután megengedtek, őtöztem, míg náluk vótam. Kilencszer köttem fatát.⁴⁷ Az Isten szent hatalma megengedte, hogy megengedődjek.

*

Lelkileg nem teszen fáradtság. Gyorsan halad, nem érez fáradtságot, hogy fáradt legyen. Mikor felfelé mentem, érzettem, hogy felfelé szállok, mikor lefelé jöttem, érzettem, hogy lefelé szállok. Eccer, mikor a mennyországba mentem, az ösvenyen hallom ezket a szavakat:

– Bízom, Isten befogad szent országába – mondotta a leján –. Szűz leján vótam s szenedtem négy évet, hogy a sok feküvésből az odalamról a hús lement. Bízom, az Isten befogad szent országába.

Erre megszólalt egy még másik lélek:

– Bízom, ingemet es befogad a Jóisten. Me én asszan vagyok, nyóc gyermeket növeltem, jó tanulmánt adtam, az Istennek parancsolatjait bételjesíttem. Bízom, befogad szent országába.

És megszólalt egy más:

– Bízom, hogy ingemet es befogad a Jóisten szent országába. Nekem nem adott gyermeket, de az ő parancsolatjait bételjesíttem. Miből lehetett, jót csináltam.

Evel megszólalt egy még más:

– Mindig bíztam, de már én nem bízom. Mind a rosszat mondtam, gyermekeimet rosszra tanítottam. Rossz példát adtam nekik. Nem tom, hogy lesz, de már nem bízom.

S evel odaértünk mennyország ajtójához. Én félreálltam, s törvényezés kezdődött. A lejánt törvényezték és béengedték. Azután jött az első asszony, melyiknek nyóc gyermeke vót. Törvényezték az első asszonyt. S meddig folyt a törvén, eljött a gyer-

⁴⁴ ököllet üt

⁴⁵ istálló

⁴⁶ Eredetileg románul énekelte.

⁴⁷ selyem lepelszoknya, a leányok öltözéke

meke az embernek, melyik ember aszmondta, nem bízik. Olyan csúnya vót, feteke vót s én kérdeztem, kié az a gyermek? Aszondta az ember, hogy az ő gyermeke.

– Kendé vagyok, tátika. Jobb lett lenne, ne csinált lenne, me rossz példát adott, rosszra tanyított. És még kend nem látta, tűzbe kell szenvedni. Kennek a helye a lábam alatt van! Milyen fájdalmas pokolnak tüze! Hogy ég! Nincs senki, ki kivegyen.

Addig az első asszony eltörvényeződött. Kicsi üdőre ment a purgatorba. És jött a második asszon. Az es egy kicsi üdőre ment szenvedésre. Elnyerte a mennyországot.

Jött az ember a törvényezésbe. És az embert törvényezték, hogy micsinált, rézszeges vót, rosszféle vót, asszonyát megverte. Gyermekektől nem öröködött rossz példával. Kárinkodott. A gyermek es bűnbe esett. Tisztátalan bűnbe, pedig csak tizenkét-tizenhárom éves vót. Abba a bűnbe lebetegedett s meg es hót, elébb a tá-tájánál. Miután elvégződött a törvényezés, a gyermek azért vót elengedve, hogy az apjával legyen eltörvényezvel, met azért esett oda. S akkor, mikor kellett indújanak, akkor kezdett jajgatni a gyermek.

– Jaj, jaj, tátikám. Istent sohase fogom látni. Soha nem lesz megváltásunk, szabaddulásunk pokolnak langjától!

S így, jajgatással egy szél elvitte őket. A gonosznak hatalma eljött, mint egy szél, és vitte őket bé a pokolba. Feteke lett az emberből is, mind a gyermek, amilyen vót. Megöbredtem.

*

Fogakcsitorgatásni⁴⁸ az ördögök hogy fogadják a lelkeket bé oda? Láttam – a nagy ajtók megnyílottak itt es – a befogadó sátányokot. Ezek úgy vótak, mind a királynál a katonák, külön gunyába vótak, mind mondatódik, szépek vótak. Kerek sapkájik vótak. Tetejin szarvik vót, melyiken szép sziju vót, mint a ... Az ódalikba kardok vótak és sokan vótak. Én arra azt kérdeztem:

– Az Úrjézus nevibe megkérdezlek tüktököt, milyen hely ez?

Arra felelték, nem tudják ők megmondani, henem bé kell menj a bíránkhöz.

Feleltem:

– Nem tudom, hol van a bírátok. Adjatok egy vezérelőt!

S ők adtak egy kicsike ördögöcskét, hogy szálljunk bé. Érzettem, hogy lépcsőkön szállunk bé. Ottan láttam egy nagy asztalt, melyiken vótak levelek. Zördögök mellette, s én megkérdeztem az Úrjézus nevibe, milyen hely ez? Ők felelték:

– Ez a bíró, fogak csitorgatásához, pokol talpához és a kűsű setétséghez és a gye-hennához s a pokol langjához, limbushoz,⁴⁹ pokol tornáccához.

Ezeknek mindig levelei vótak különben. Közepső vót Lucsifer, jobb felibe vót Plútó. Szekretária⁵⁰ ez az övé. A többiek nem mondták meg a neviket. Kerek sapkájik vót, két szarvik vót, le vótak ülve, setét formájik vót. Mindig írtak. Írták a lelkek

⁴⁸ fogak csikorgatásánál

⁴⁹ a pokol tornáca

⁵⁰ titkárság

neviket bé, melyikek kellett menjenek oda. Beszélgettek köztik, és Lucsifer mondta annak a vezérelő Sátánnak, amelyik bévitt oda, vezéreljen el, és mutassa meg a helyeket, szenvedtető helyeket, hol a lelkek mennek bé szenvedni.

Ott láttam székeket, mind az iskalásoknál. Vót szék es, asztal es előtte. És szíjakot láttam, kléstyiket,⁵¹ láttam, vas dógok vótak. És mutatta ez a kicsike vezérelő Sátán, ördög, itt az anyáknak a helyik ezek a székek. Úgy mondotta. Másik felibe mutatta az apáknak a helyiket, legényeknek, leányoknak a másik felibe. S ezután kijöttünk. Aszondta, jőjjünk ki az ajtóhoz s azután megmutította a helyeket. S aval világosabb vót az ajtónál, és kérdést tettem:

– Az Úrjézus nevibe, milyen hely itt?

És ők mondták:

– Ez az ajtó, melyiken bémentél, és aval mondták, ezen az ajtón mennek bé a bíróságához.

Aval ők mondták köztik, hogy:

– Jönnek, jönnek.

S én megkérdeztem:

– Mik jönnek?

– Jönnek a lelkek – mondták ők –, melyikek ide vannak kűdvel.

És aval én láttam. Láttam őket, hogy jönnek. Annyi sokan vótak, mind egy nuntásak⁵² lettek lenne. Olyan csokorta⁵³ vót. S abba megláttam, hogy úgy jöttek öknek az ördögök. Ki tudja, milyen csúfnak jöttek, mer eltakarták a szemiket, másik elsirült ódalra. Melyik megsirült hátrag, akart lenne elfutni, de nem tudott. Melyik másik dosszéba⁵⁴ huzakodott. És folytak bé, folyini kezdtek, mentek bé. Hátul két mozsikás es vót. Vót egy gornás,⁵⁵ és más egy olyan vihorás.⁵⁶

Mentek bé, hát akkor az ajtókat bétették. Írta ezt az ajtón: „Mindörökkön örökké nem fognak kijönni innét.” Aval halltam sikolytozást én. Rikolytottak nagy jajszókkal, és én megnyitottam az ajtót.

Láttam, hogy vették ki a szemeket, kicsike ördögöcskék. Fel vótak hágva a bánkákra.⁵⁷ Vették ki a szemiket, fogaikot. A nagyok csak befogták. Vették ki a nyakacsigáját, hasították ki az órát, másoknak a füleiket. Az újikat másoknak, szedték, mind elbontották. Másiknak a hasikot bontották ki. Csontjaikat szedték ki, hajjikat tépték ki és ezétt jajgattak. Sírtak, rikolytoztak. S aval meglátták, hogy én látom a titkaikat, mit cselekednek ők, s elhatták ököt és futni kezdtek hejzám. Én megláttam, hogy közelednek hejzám, béhúztam az ajtót és mondtam:

⁵¹ fogókat

⁵² lakodalmások

⁵³ csoport

⁵⁴ hátra

⁵⁵ nagybögős

⁵⁶ hegedűs

⁵⁷ padokra

– Kik ide vattok kúddel szenvedni, itt üljeteK, mer én mejek.

Evel elmentem onnét, és én vigyázkodtam, merre menjek? Imádkoztam: Úriste-nem, merre menjek? Nincsen senki vezérelőm. A Sátán odabé maradott. Az angyalom nem jött el véllem. Én ezétt imádkoztam, hogy legyen meg a te szent akaratod. S erre megnyílt egy ösven. Széjeseckske vót, mikor sokan járnak az ösvenyen, meg vót verve, meg vót verődvel. Menni kezdtem rajta, és mikor elébb értem, mind egy ablón⁵⁸ forma, egy ajtó, mind egy ablak akkora vót. Azon lang jött ki. Nézni kezdtem bé. S ottan láttam parázsát, üszköt s gretárt,⁵⁹ mibe süssük a húst, s az asszonyokat rajta. S azok az asszonyok jajgattak:

– Jaj, Istenem – mondotta egyik. – Milyen könnyű lett lenne téged meglássalak. Így kell szenvedjek!

– Rosszat csináltam – szólott a másik – ez a pokol talpa erőst nagy szenvedés. Meglássá a szomszédasszonyom, ki miatt ide estem.

Evel jött a Sátán, s fordította meg a villával, mind a szénát sűrítik meg a másik oldalára őket.

– Jaj, odalacskám, jaj, az ódalacskám! – mondották –. Hogy fáj nekünk.

Beszéltem egy másval, addig esent eljött a Sátán, megsirítette⁶⁰ a másik oldalára. Így szenvednek. Aval olyan sikolytozás vót, hogy mindörökkön örökké így kell szenvedni. S míg az egyik ódala égett, gyógyult meg a másik, s siritette meg. Azután a lang kijött, úgy akart ingemet békeverni. És még hátramentem három lépést, s béesett a föld. Mind csak olyan ablón forma. Ott halltam, mondották:

– Jaj, jaj! Ennyi életet elrontottam, gyermekeimet jóra nem tanyítottam. Ők a földön vannak, rosszat cselekednek, és nagy a szenvedés, mer még ők es idejönnek.

S evel eljött a Sátán. S siritette meg vasvillával. Sokan vótak. Csak nem tudom kiadni mindegyiknek a szavait. Rikolytoztak, jajgattak, vótak férfiak, apák. A lang esent kijött, s visszaléptem három lépést, s esent belétörött a föld, melyiken ültem formálag. S esent láttam, hogy mi van ottan. Gretárokat, zördögököt, fiatal leányokat, másik felibe legényeket. Rikolytoztak:

– Meglátod, apám – mondták a legények –, hogy nem tanyítottál jóra. Rossz példád átol ideértünk.

Másik feliből szólottak a leányok:

– Meglátod, anyám, hogy megengedtek, menjek, hol nem kellett lenne.

Evel az izével megöbredtem. Ezt annyira duráltam, hogy hidegen kaptam meg a testemet. A nyelvemet kezdtem hordozni, aztán megindultak az inak lassacsán. Ez a hatvankettőbe vót ez a látomás, augusztus tizenegykor, huszonegyedikén. Nem tudom, mikor jönnek, de érzem, a gyengülést, fáj a fejem. Más látomásaim is vannak,

⁵⁸ billenő ajtó

⁵⁹ grillsütőrács

⁶⁰ megfordította

imádságba elleszek.⁶¹ A templomba láttam, mikor a szentmisét mondták a hótét, az imádságba vótam térgyen. Koporsó ki vót tével a templom közepin. Gyászos koporsó. Szentmisét mondtották. Akkor, a koporsó helyin megnyílott úgy, hogy beléltam, me lefelé jött a purgatorba, és ottan két angyal megfogta a lelket. Megölelték, s kivették. Kértek a koporsó helyire, fejet hajtottak az oltáriszentségnek, met a páter odaért. Az Úr testjit felmutatta, fejet hajtottak az angyalok. A lélek meg vót ölelvel. A lélek, kijétt meg vót tartva a mise. A leányok ajtójikon kimentek, s láttam, vitték fel az égbe. Ez a templomba vót.

Aztá láttam, mincsak a misén. Mondták a szentmisét, mind csak térgyen vótam. Keresztelő Szent Jánost láttam. Melyik jött ki a szekrestériából, egy tarisznyával kezibe. S hezzám felé jött. Tegyem belé én is az ajándékot, a pakétot. Egy pak vót a kezembe. Nem tudom, mi vót, de imádság kellett legyen, össze vót csinálva. Aki ott vót, annyit láthatott, hogy a tarisnyájába belé tettem a kezemvel. Kiment az ajtón, mincsak a leányok ajtójikon. Ment az ég felé, láttam.

*

Mincsak azon a szentmisén, Úr teste felmutatása után láttam a templomba, min virágot, lilijom virágot, s kicsi küsded ruházatba kicsi gyermekeket. Fejér ruhába. Min csak esztendősök, kettő kicsi ártatlankák vótak. Szakasztották a virágok tetejiket, s ették meg. S mondtam nekik:

– Minek szakajszátok a tetejit a virágoknak?

Ők mondtották:

– A hegye a mehink.⁶²

Ez annyi időt tartott, míg beszélgettem a gyermekekvel, hogy csengettek a ministránsok, s kellett menni áldozni. Akkor helyre jöttem ebből a látomásból. Mentem elé az áldozásra. S imádkoztam a világétt, a világ egyesüléséett vót ez. Más látomásba nyilatkoztatták, hogy mit tett az. Máccor láttam a szentmisén a purgatorból jelenkezdek a lelkek, hogy imádkozzam értük. Leereszkedtem a másik világba, nyújtották a karjukat, hogy imádkozzok értük. S imádkoztam és ajánlottam a szentmisét értük.

Jelentkeztek meg lelkek úgy, hogy mondjak el, bár egy Miatyánkot s egy Üdvözlégyet, pedig sokan vótak. Kérdettem:

– Mennyit részesültök ti abból, hogy ennyin vagytok, méges kértek?

S ők feleltek, mondtották, hogy:

– Egy szót, vajha nem, egy fél szó érjen mindegyiknek, ez es annyat teszen, mind egy kanna víz. Ez megkönnyebbít minket – mondtották.

Vannak, amelyikek verekedésbe haltak meg. Láttam azkat, vaj, akiket a masinya lelépi, akcsedentből⁶³ történyik. Azkot mutitották, hogy milyen helységbe vannak.

⁶¹ elrövülök, transzba esem

⁶² miénk

⁶³ balesetből, szerencsétlenségből

Ezeknek, míg bé nem telik az óra, hogy meg kellett lenne hójanak, ezeknek hely van. Kivetett lélek, ameddig bé nem telik az üdő, hogy meghaljon.

Háburuból valókot megkerestem, hol meghótak. Azokval beszélgettem, s mondták, várják, teljék bé az óra, melyiken meg kellett lenne haljanak. Jók menjenek a mennybe, rosszak nem kéne teljék, me ők mennek osztá kárhozat helyre. Most már nem tud elmenni. Lemondtam róla, mosmá imádkozok az anyaszentegyház egységéért. Krisztusnak modtam, adjon más rendelést nekem.

Egy asszonnak mondtam, az emberinek nincsen lepedője, me adóssága vót s elvette más, még meg es akart verni. Láttam meg azt, hogy börtönbe vót a párom.⁶⁴ Látomásba láttam meg, hogy micsinálnak odabé. Láttam egy rendbe, jöttek ki az ajtón s kárinkodtak a börtönbe való emberek, s szólott Gyergyina páter:

– Ne máj⁶⁵ kárinkodjatok, az Úristent ne bántsátok.

Me Szentkereszt napja vót, s ők szidták az Istent. És olyan szépen beszélt véllik, hogy a szíviket meghajtotta. S nekem monda az angyalom, hogy ő ide ne jött lenne, akkor neki nem lett lenne az, hogy ezt megtegye. Őt láttam, aki misédzett, egy vót csak mellette, aki nem aludt. Eccer felkerestem látomásba, az ispotályba.

*

Jártam látomásba, Franciaországba, misére. Árka Szent Johannának nevenapja vót, s én el vótam víve misére. S énekeltek, fútták. Csak az Isten tudta, ki vót az a leányocska. S evel a szép énekel.

Magyarországon vótam egy ízébe, nyánjaim vannak ott Jánó hegyein. Me az én nagyapókám onnan van bészármazval. S kérték, egy lélek, Jánó Anna, Jánó Gyuri s mondták, imádkoznak értik, me ők rokonok nagyapókámval. Vótam így a falukon. Keccer jártam látomásba Bukarestbe. Még nem jártam úgy járásba.

*

A tojáslopásról. Hogy helye van annak es szenvedni. Láttam egy nagy mozsilla⁶⁶ tojást. Körülte ültek, kik loptak tojást, meg kellett egyék a karéját, és szípták a belit es, és nekem mutítottak egyet, hogy lássam meg melyen. Büdöss es vót, keserű es, feteke es benne. Mind a pakurilla,⁶⁷ mind a degenyeg.⁶⁸ S én es beléittam, s esszefogta a gégedet, s mégis meg kellett igyák. Ők megitták, s egy maradott hátul, feldobták, s megint lett egy, esent egy mozsillával. Egyétt es rengeteget meg kell enni, de lesz szabadulásik.

Én elébb mentem más rakáshoz. Ott monda egy kicsi gyermekecske, az anyja tette reá, hogy lopjon tojást. De az anyja több tojást meg kell egyék. Kérdettem, rég itt vagy?

⁶⁴ papom

⁶⁵ nehogy, nehogy már

⁶⁶ kosár

⁶⁷ pakura, sűrű kőolaj-származék

⁶⁸ kocsikenőcs

– Régecske – mondotta a gyermek. – Az üdőt nem tudom megmondani, hogy mióta én így szenvedek. Anyám nem gondol hezzám, hogy kiszabadítson innét, de majd meglássa, milyen keserű ez a tojás, mégis meg kell igyam – s akkor ütötte a szájához.

Osztá én elébb mentem. Kik tyúkot loptak, láttam őket, meg kellett egyik tollason, nyüvesen, bűdösönn. Innét Káruly Rózsival találkoztam meg, mikor meghót, nem tom mennyre üdöre. Mennyországba bémenne, de nincs ki a tyúkot elvegye tölle.

*

Az igazás abból is függ, hogy más nagyon megnezi a gyermeket, s megszereti szűből. Nem szükség az olvasatás.⁶⁹ Az igazéstől szemet dobnak a kannába, s meggyógyul.

*

Ingemet nem ért tűz a pokolba, sem purgatóriumba, csak láttam, az a lélek, melyik rontásokat csinált, jött felém, de keresztet vettem.

Há, láttam a küsdegeket, melyikek kívánásból ellesznek,⁷⁰ azok a lelkecskéek alusznak. Emelésből vagy másból, nem az annyik akart lenne. Ezek alusznak. Kicsi lelkecskéek. Felkötöttem őket, és ők mondták ezket a szavakat, hogy ez vót az ők okozásik, hogy ők ottan vannak. S az Úrjézus nevibe mondtam, nyugugyanak vissza. Ezek azok, amelyik nincs az annyik akaratjik szerint.

A másikok, akik vannak az annyik akaratjik szerint, azok másik helyen vannak. Sirtak, rikolytoztak, mondták ezket a szavakat:

– Meglássá anyánk, s apánk, bétettek ide, met jót kellett lenne tegyünk, cselekedjünk. Napot nem tudtuk meglátni miattik, melyik fényeskedik.

S mondták:

– Itild meg, uram, anyámat s apámat! Miattik vagyunk itt, setétségbe, nem látunk tégedet. Jót nem tudunk csinálni, mit meg kellett lenne tegyünk.

Sok szózat vót. Rikolytoztak, egyik es, másik es. Szóltam az Úrjézus nevibe: egyegy rikolytsa, hogy értsem, és akkor meg kezdtem kérdezni az első, és aszmondotta:

– Meglássá apám, anyám, mit cselekedtek, met belőllem szent püspök kellett lenne legyen, és én itt vagyok.

Mondta, mennyi papot kellett lenne szenteljen, mennyi szentséget kellett lenne adjon, hogy a bérnálás szentségét kiojsza. S aval mondotta, mennyi bűnöst kellett lenne keresztelni, gyóntatni.

És szólott egy még más:

– Mondok én es – mondotta.

– Mit akarsz mondani?

– Mondom azt, hogy pap kellett lenne legyek, és szent pap lettem lenne. Ennyi szentmisét kellett lenne mondjak, ennyi bűnöst megtérítsek, kereszteljek, eskítsek.

– Mondta a számadást. – Erről felel apám s anyám, nem tudtam megcselekedni, ezt a jót megtenni.

⁶⁹ ráolvasás igénybevétele

⁷⁰ az anyjuk szándéka ellenére elvetélt gyermekek

Felelt még más:

– Mondok még én es.

– Mit akarsz mondani?

– Felel apám s anyám, – ez így kezdette –, hogy, ingemet bétettek ide.

Me ő ember kellett lenne legyen, tíz gyermeke legyen. Ő jobb apa lett lenne, mind az ő apja. Jobb nevelést adott lenne, jobb tanulmánt adott lenne a gyermekeinek. Sok gyermek vót a sorba, de annyi vót rendelve. Ők úgy vótak, mind az ispotályba. Kicsi ágyacskákba. Kilenc hónaposok. Ők csórén vannak eltéve, de megis, hogy a rosszat ne lássam, egy fejér ruházat vót rajtik.

S erre, minha megnyillott lenne, a lejánkacskák helyik jött. S a lejánkacskák mondották, hogy:

– Meglássá édesanyám! Hatunkat tett bé édesanyánk.

Egy helyt vótak. Egy bánkába vótak. Közüllik, melyik még szóllott, szent életű kellett lenne legyen. Szent életű lett lenne, és sok bünöst megtérített lenne.

– Rossz anyánk vót! Egy férgecske es fiacskát nevel, mi anyánk rosszabb vót, mint a féreg es.

Osztá megfelelt egy még más.

– Meglássá az én édesanyám, micsinyált nekünk! Négyünköt tett bé ide, a se-tétségbe.

Nekem mondotta a kicsi lejánka, anyja kellett lenne legyen tizenhat gyermeknek, melyikből egy püspök kellett lenne legyen. Három pap, három vót, emberek kellett vóna legyenek. Négy férjhez menjen. Egy lejánnya szent életű kellett lenne legyen. A többi kisdegen meghót vóna.

– Az én édesanyám rosszabb vót, mind egy kutya. A kutyanak hol adnak málét, hol nem, mégés kölyket nevel.

Elég ez elmélkedésnek. Az anyáknak szenvedéshelyik vagyon így, hogy úgy jó, mintha kicsi testecskék, husocskák lennének, meg kell, hogy egyék. Eccer-eccer langba is égnék. Met ezt ki kellett lenne adni.

– Mennye időt kell egyétek? Lesz-e szabadulásotok?

– Nem tudjuk.

Mások, akik jobbak is vótak, azok megmondták, hogy el vannak kárhozva.

– Vajon, melyikek örözködnek?

– Az es vétek.

Olyant láttam, ezerkétszáz esztendeje szenvedett és nem tudja, hogy mennyit kell szenvedjen. Úgy mondotta, hogy ezerkétszáz éve szenvedett.

– Hány gyermektől örözködtél?

– Öt vót, és még négy kellett lenne legyen.

Másik.

– Mióta szenvedsz?

– Ötszáz esztendeje.

– Minek szenvedsz?

– Hat vót itten, s kellett vóna még legyen öt.

S mondtam:

– Sokat kell-e szenvedj?

– Nem tudom – mondotta.

Még vótak, min csak ebbe sorba, szenvedésik nagy vót. Láttam, hogy egy sűrű víz forgatta őket, s egy Sátán kénoztta. Bűdöss es vót, met érzettem a bűzít.

Láttam gyermekeket, akik eljöttek, hogy imádságot kértek, misét kértek. Más haza bizakodott.

*

Itt, Lészpeden, látomásba megjelent egy ember, aki nagyon szenvedett, és egy inget kellett vóna adjon az asszonya. Azt mondotta, az összes ingit elosztottam a nyámoknak. Az nem esett érte, mert nem esett idegennek. Akkor azt gondolták, hogy azt akarom, nekem adja, s meghalltam.

Egy asszonnak mondtam, hogy az urát megmutatta az édesanyja, hogy mit szenved, me nincs alatta lepedő. Adjanak érette egy lepedőt. Aszondták, hogy nekem kellene.

Egy asszonnak meghalt a tizenhárom-tizennégy éves lejánkája. Eljött, hogy nezem meg, mi van vele. Mondja nekem a leján, hogy erőst nagy szenvedésbe van, me amikor vót az átállás, akkor csak a román misékre ment el. Mondom az anyjának.

– Néni Marika! Fizessen misét Marikacskáétt, me erőst nagy szenvedésbe van.

Az asszony erőst megharagudt, me aszonnya, az ő leánnya tisztaságba hót meg, s erőst hamar bėjut a mennybe. S nem hitte. Aszondta, megtép.

Ilona ezután lemondott a halottlátásról, s Krisztus urától más szolgálatot kért. Fel is jelentették.

Második beszélgetés, Lészped 1970⁷¹

Dicsirtessék az Úrjézus Krisztus és Mária neve! Én vagyok harminchat éves, János Ferenc Ilona. Ezt az Úrjézus kegyelmiből adta nekem, hogy meglátogassam. Kicsi koromtól, tátémot és mámémot arról üsmertem hároméves koromtól, hogy imádkoztak. Térgyen mondták a szent rózsafüzért. És azon át üsmertem őket, és én es felkapcsoltam kezemet és imádkoztam. És vettem a rózsafüzért – és naponta gyakracs-kán, három éves vótam –, és mentem a szentképhez, a Jézus, az Úrjézus szentséges szent szüve képihez és térgyen, letérgyeltem és mondtam a szent rózsafüzért. De én nem tudtam még az Üdvözlég Máriaát. Csak annyat tudtam, hogy „Üdvöz légy Mária” és „Asszonyunk, Szűz Mária.” Annyat tudtam felvenni töllik, és akkor annyat mondtam, és kerültem a szent rózsafüzért.

És azután jött a tesvérem, Katink, és nagyobb vót öt esztendővel, és aszondta, nem jól mondom, nem jól mondom. És akkor én odamentem édesanyámhoz, és mondtam édesanyámnak:

– Édesanyám, ne, lássa-e, mit mond Kati? Nem jól mondom.

Azt mondta édesanyám:

– Neki elég, Kati, hagyj békéje, ne még zavad őt!

És én még kedvet kaptam, jobban is, odamentem a szentképhez, az Úrjézus szentséges szent szüve képihez, me ha tudtam, imádkoztam, és ottan én esent mondani fogtam a szent rózsafüzért. És azután a sátányok nagyon megzavarodtak, haragudtak, és eljöttek, és nem tudták sem tátémék, sem én, hogy kicsudák. Eljöttek kutya képbe és macska képbe. Macska képbe szöktek fel, az újaimot, a két mutitójámat harapták és a kutya képbe a lábomot fogták. És akkor az én édesanyám megölelt, felragadott, me én sikolytottam:

– Jaj, jaj, megmarta a kutya a lábamot!

És akkor édesanyám felemelt és aszondotta:

– Ne félj! Hol van a kutya?

A kutya, mutitottam, hogy bébutt az ágy alá és akkor, azután nemsokára megragadta az újamat. Megragadta az újamat macska képbe és mondtam:

– Jaj! Jaj, megfogta a kicsi újacskámot, – sikolytottam és ráztam le a macskát.

És édesanyámék nem látták, de hát én láttam, hova bútt bé. Bébutt a szoba⁷² után. És úgy nem tudtam, mennye üdőt vótam kénzatval, de aztá szentmiséket fizettek, az én édesanyám a páternak, párokosnak és elmondotta, nem tudom hán misét,

⁷¹ Itt kezdődik a magnetofonos felvétel

⁷² tűzhely

de hát azután, láttam ezt álmomban, hogy mentek sorban a csillagok, és ahogy mentek a csillagok sorban, mind, ahogy mennek a processzióba,⁷³ hát azután mentek a rózsák, a csipkerózsa virágok. S abba csipkerózsa virágokba, há vót Szűzanyának es egy képe, szentséges szent szüve képe; és az a Mária képe mikor oda sorban odajött az én irántamba, akkor minnyá kiszaladott a rózsák közül és leereszkedett, és akkor meg-rántódtam, hogy üt meg, de hát megállott a fejem felett. És azután a sátányok nem még jelentkeztek kutya képbe és macska képbe, meddig osztá meg nem üsmerem jobban az Istennek a szent hatalmát.

És azután nem tudok semmit, henem imádkozni imádkoztam és szerettem minél, osztánd édesanyámat kértem, hogy tanyitson meg jobban mondani a szent rózsafüzért, és megtanoltam a Miatyánkot es, az Üdvözlég Máriaát es és a Hiszekegyet es azután. Én négyéves koromban, én tudtam mondani a szent rózsafüzért. Annya üdőbe imán tudtam a szent rózsafüzért és imádkoztam.

Azután, hat éves vótam és hatéves koromban hát hallattam, hogy édesanyámék készülnek, egy tavasszal vót, a szentmisére, me akkor gyéren vótak a szentmisék nálunk. Két hétbe vót egy szentmise. És akkor hallottam, hogy készülnek és kimentem, hogy ne zavarjam őjköt, me nem vótam dologra ura, való, met csak hat éves vótam. És kimentem, ne zavarjam őjköt. Bémentem a kerbe, ahol sok fák vótak, livádába,⁷⁴ és ottan nezettem a fákot, milyen szépen virágoznak a fák. Addig nezettem egyik krákokskát es, a másikat es, meddig édesanyámék kicsinálták az ételt, és ettek, es és én úgy maradtam étlen. Met azért nezettem a fákot, hogy minha virágoztak, szemem látjára nyiltak meg a bingók. És kinyíltak mindig, és úgy elneztam, és vót egy nagy vackorfánk, és azonn sok üdöt eltötöttem, met az a vackorfa, annak nagy vót a krákjai,⁷⁵ és mindig, meddig elneztam, hát azok olyan szépen nyillottak meg. Akkor sok üdő eltöt, és étlen maradtam. Mikor kijöttem a kerből, akkor az én édesanyámnak eszibe juttam, nem vót biztos, hogy ettem-e a többikkel, vaj nem, me sokan vótak az asztalnál, met én nyócadik születés vótam. S akkorjába sokacsán vótak az asztalnál, és nem tudták, hogy én ettem-e, vaj nem azon az üdő alatt. Én jöttem nagy örömet, hogy valahogy mondjam meg, mit láttam? Az én édesanyám meglátott, aszondta, hogy:

– Ilonka, ettél-e?

– Mámikám, nem ettem. Kendtek ettek?

– Igen, de nem maradt neked. Nem, semmi.

– Kendtek menjenek a templomba, szentmisére, met én nem ehetném. Pedig kilenc órakor vót, tavasszal s még eszondtam, hogy nem ehetném. És nem maradt semmi. Mikor bémentem a házba, még a kutjának, még a morzsalékokot es

⁷³ körmenet

⁷⁴ gyümölcsösökert

⁷⁵ ágai

felmártották s én úgy maradtam étlen. És megmaradott egy nehán galuskacska,⁷⁶ és ideadta édesanyám, hogy meddig visszajő a szentmiséről, met aszondottam, hogy ne máj maradjon ki a szentmiséről, henem menjen a szentmisére, hogy imádkozzanak. S azután az én édesanyám kitette [a galuskákat], és azt mondta nekem:

– Ilonka, Ilonka, midén én elfelejtettelek ettől az ételtől, kifelejtettelek a tesvérek közül, Isten engedje meg, úgy felejtse el a világnak minden rossza, hogy ne légy sértve a világnak a rosszától, a bűntől. És evel édesanyámnak megtőtek a könnyüvel a szemei, hogy ő nagyon megszorodott, hogy ő ingemet kifelejtett. És azután nem tudok esent egy üdőt úgy semmit.

Elé, kilencéves koromba, mikor édesanyámtól elbúcsúztam, elbúcsúztam, hogy édesanyám meghótt. Meddig beteg vót, addig híjogatott, hogy takarjam bé. Én kedves vótam, met a lejángyermekek közt én vótam a küsebb, és szerelmetesen hordoztam magamot és erőst meghallgattam. Soha sem mondtottam a nem szót, hogy nem menyek el, vagy nem csinálók meg valamit. Még akkor megcsináltam, mikor kimondotta, s azétt édesanyámnak erőst kedves vótam. Úgy szerettem édesanyámot, kényeske vótam, met úgy kicsike vótam, hogy mondatódik nálunknál, hogy kényeske vótam, hogy szerettessem én magamot. Hogy minél inkább odahajlasam a dologhoz. Azután, mikor édesanyám nagyon beteg vót, és, imá most egy este vót és behívott hejza, és a többi tesvérek, a lejántesvérek el vótak hazúronné, és a kicsikéje született. A kicsikéjit ideadta az ölömbe. Ötnapos kicsikéjit. Ideadta az ölömbe és mondtotta:

– Ilonka, megjövök,⁷⁷ én, akkor egy szép rokolyát csinálók neked.

S aszondottam:

– Édesanyám, nem kell nekem rokolya, csak megjőjön. Rokolya sem kell, csak megjőjön.

Akkor az én édesanyám kifokadott sírval és én es kifokadtam sírva és elvette a kicsikéjit töllem, és aszondotta, menjek, fekügyek le és ne búsuljak, ne búsuljak semmit, me meghojza⁷⁸ a Jóisten. És e vót szeredán este, csütörtökön még rosszabb vót, és pénteken elbucszúntunk. Pénteken este, mikor haladott le az áldott nap, akkor mindig sírtunk a házban. Utolsó csókot adtuk, met édesanyám tudta, hogy meghal, és oda, körül hijutt münköt, és megcsókolta édesapámot és a tesvéremet, nagyobbat, Marikát, s azután megcsókolta Györgyöt és megcsókolta Katit, megcsókolta ingemet és a küsebbeket, Ferencet és Antit, és Mihálykát megcsókolta, és aval elbucszudzott, és aszondta, hogy ne máj sírjunk, met ő megjő. Hogy örömmel legyünk, nem búsítson münköt. És erőst keves vót az üdő, hogy megörvendeztetett münköt, met tizenegy órakor kiadta a lelkit. Nagyon szomorú vót. Háromnap alatt nem ettem meg egy kujak⁷⁹ málét es.

⁷⁶ töltöttkáposzta

⁷⁷ meggyógyulok

⁷⁸ meggyógyítja

⁷⁹ marék

A Jóisten méges megsegített az árvaságunkba, met elmaradtunk heten, és még három nap után, miután eltemették s elvitték tollünk, sírtunk, otthon maradtunk, sírtunk, met a temetésre nem tudtunk elmennik, me hideg vót erőst, me, karácson előtt vót, két hétvel. Karácsony napjain mü alyan betegek vótunk, hogy majtig meghóttunk.

Mindig megsínylettik édesanyám után. Azután, osztánd jobbra sürültünk, és tót az üdő, nevelkedtünk. Oszta tátém megházosodott, s elvett egy pusztinai asszont, melyikvel nem találta jól, és nálunk, katolikus hitbe nem lehet mást vegyen. Melyikvel megesküdt, aval kell éljen. Az mikor jött el, mikor ment el, és mi, kicsikék nem tudtunk sokat. Nénim, három esztendőre azután meghótt, nagyobb Marikánk. És azután, három esztendő után hát maradtunk mü. Kati, Ilana, én, azan szomorogatódtunk, met ez a második anyánk nem akart tanyítani úgy, hogy kellett lenne. Az ő szövőit megszötte és a mejinket még fel sem tette. És mü ketten nyútottuk és sírtunk ketten, Katinkval.

– Fogjad így, Ilana!

– Fogjad így, Kati!

Hogy láttuk őt, csak úgy. De, hát méges a Jóisten megsegített. Ugye, hogy az első szövés nem kerül ki jól, igen, de aztán még tettünk azután is, s kikerült. Oszta belétanoltunk.

Azután, tót az üdő, met én tizenegy esztendősen elsőgyónó vótam, és szépen rea vótam készülve és áldoztam. És ittend tízesztendős koromba láttam Szűzanya Máriát az ablakon. Az a Szűzanya Mária a lábaival az ablak fáján állott és egy vesszővel vót és felkötött az ágyból. Aszondta, hogy szálljak le az ágyból, met nem imádkoztam, s hogy imádkozzam térgyen a Jézus szüve képinél. Azon az este elfelejtettem vót, hogy imádkozam. S le kellett szálljak az ágyból. Leszálltam, felfogtam a kezemet és imádkozni fogtam, és miután elvégzettem az imádságomat, szokás szerint, hát azután megszólalt:

– Így, minden este így imádkozjál! Me, ha nem imádkozzol, evvel a vesszővel úgy megverlek, s annak a vesszőnek a, met ficfa vessző vót, és két lapija es vót, a tetejibe, és azok a lapik, mikor ő megmutította, még megrebegtek rajta, mintha megrázzódtak. És aszondotta, hogy avval a vesszővel erőst megver, ha én az imádságot elhagyom, vaj egy este. Mikor üdöm vót, többcör es elmondtam, hogy ne maradjon az imádság mondatlan. Mikor elvégzettem az imádságot, örökké örömmel vótam, nem tud az az asszon megverni. Én nem tudtam akkor, kicsuda vót. Igen, de aztán megtudtam, késére, hogy a Szűzanya Mária vót. Met az őrzőangyalom, mikor megmutatódott, akkor eszembe juttatta, hogy az az asszan, melyik el vót és vesszőt mutatott, Boldogságos Szűz Mária vót. Eljött hejzám, hogy felkötött, hogy imádkozam.

Osztánd tizenegy esztendősen koromba, hogy megáldoztam, hogy mondtam, azután, osztán, tizenkét esztendősen koromba láttam kis Jézuskát. Kis Jézuska a keresztfánál vót, és három kereszt vót a kezibe, és azokat a keresztet fogta. Aztán egyet ideadott és kettő nála maradt. És aszondotta, hogy térgyeljünk le a keresztfánál és mondjuk el a Miatyánkot. És elmondottuk a Miatyánkot; miután elmondottuk a

Miatyánkot, aszondta nekem, hogy ő kell menjen, hogy elojssa azt a két keresztet és én maradjak el tőlle. Miután elmaradtam tőlle, akkor az őrzőangyalom hezzám jött és aszondotta, hogy imá menjek vélle. S mentem vélle. És mikor mentem vélle, és látogattam a világnak a bűnnyit, sebekbe. Sebesek vótak. Melyiknek a lába, melyiknek a kezei, melyiknek a nyaka, melyiknek a feje, melyiknek a testye, és bűdössek vótak, akkor mondotta az őrzőangyalom, me én kérdettem, hogy mit teszen az? Aszonnya:

– Nem érted most mindent meg, de ezek a bűnök vannak, a bűnök ilyenyek, mind a seb, csomó.

És még bűdössek belé, a bűnök. Olyan nehéz szagja van a bűnöknek; és akkor aszondotta, hogy leginkábbat a tisztátalan bűn, az bűdösebb, mint az egész bűn fölött. Az a nagyobb, és erősebb a bűze, mert érzettem, erőst nagy ott, ahol mentem, a világ erőst bűdössek vótak, és azt mondotta, azt fejezte ki. S aszondotta, hogy te nem leszel belékevervel a világnak a bűnnyibe, a tisztátalan bűnnyibe, met az Úrjézus úgy akar, hogy tégedet tisztán tartson. És nem lecc magad megkeverve. Most így nem érted, meg fogod érteni, de nem ér bé a bűn hejzád és ne félj semmit! És mentünk ketten az uton és odaértünk. Attól fogva esent nem tudok semmit, meddig tizenhárom évesen meglátogatott esent az őrzőangyalom, és mondotta az őrzőangyalom:

– Gyere, menjünk ki.

Mikor menyink ki, hát ott künn sok lélek jött az ográdánkba és rikolytoztak és civódostak és ottan siránkoztak. És akkor megkérdettem az első, mert úgy mondotta az őrzőangyalom, Jézus Krisztus nevébe kérdjem meg, hogy kicsuda az, és mit akar töllem? Akkor aszondotta az a lélek:

– Jánó Mihály.

Akkor én mondottam, hogy:

– Apókám!

– Igen, apókád vagyok.

– Mit kérsz töllem?

– Azt kérek, imádságot. Imádkojzál értem, me nagyon szenvedek a, purgatorba.

És megkérdettem a másodíkot:

– Jézus Krisztus nevébe megkérdezlek, kicsuda vagy?

– Jánó János.

És, azt mondtam, hogy:

– Tátámnak akkor tesvére:

– Igen.

S mondom:

– Mit kérsz töllem?

S aszondta:

– Az imádságot.

S akkor a harmadikhoz odamentem és kérdettem:

– Jézus Krisztus nevébe, mit kérsz, kicsuda vagy magad?

Aszondotta:

– Sipos Józsi.

Mondom:

– Nem ismerlek, de hát méges, lehet, vaj egy rokonunk, met anyókám, az Sipos Ilana vót. Akkor azért tartottam, hogy vaj egy rokon, az anyókámé.

És azután, attól fogva ingemet örökké hordoztak. Előbb mentem, és vótak olyan lelkek, melyikek nem tudták még a neviket es megmondani, és kérdettem őket, és aszondták, hogy elfelejtették, mióta szenvednek a neviket. Akkor még vótak, még csukorta, me kérdeztem, hogy mit kérnek.

– Imádságot.

Még előbb vót egy csukorta, és nagy vót, sokaság vót, és akkor én kérdettem, hogy őket es, messzirünnét, de, hát az angyalom aszondta, hogy imá kell menjünk, met imá bétót az óra. A testemtől elmentünk, hogy menjünk vissza, met igen sok vót azon az üdő, mennyet kérdezgettem, a testnek a lélek nélkül, és visszamentünk.

Ezután, osztán, nem tudok még esent elé, meddig a bérmálás szentséget elhasználtam, vagy megbérmálkoztam. És akkor, miután én elékészültem az imádságokkal, és a párokosunk, az plebános, úgy monnyák magiknál, hát akkor úgy megkérdettem, hogy milyen nap jó el pontoson a szentséges atya, a püspök, – úgy mondatódik, hát nálunk –, hát megkérdettem, milyen pontosan nap jó el, hogy elékészüljek jól az imádsággal. És megmondta, és akkor, megmondta, megjelentette és én elékészültem. Mikor odamentünk a cédula kivenni, mindig haragudtak a lejánkák, hogy ingemet nem kérdez meg semmi imádságról a plebános. Azok haragudtak, me azokat megkérdette. Melyiket az ötparancsolatra, melyiket a tízparancsolatra, és ingemet nem kérdett meg semmire. Haragudtak, mikor kijöttünk:

– Hát tégedet nem kérdett meg.

Igen, de hát a páter tudta, hogy én elékészültem minden imádsággal és azért nem kérdett semmit tőlem.

És azután, esztendőre hallottam egy harangszóllást. Harangszóllást, hogy éjt s nap szóllott, mikor aludtam, mikor igazán, hogy nem aludtam, hogy dolgoztam. Éjt s nap. Ez történt májusi hónapba, júni hónapjába es, s águszt hónapjába. Május, júli, s július hónapjába. Hát akkor értődtem meg, hogy mi van evel a harangszóval, és elékészültem az első pénteket megkezzem. S eljöttem a templomba és meggyóntam, és tiszta szüvel elékészültem, abba az üdőbe alyan szózatok mentek az én lelkembe, és úgy jött, hogy ezekvel a szovakval, hogy ne máj egyem, bötöljek. Azonn az első pénteket tartsam ki. Kilenc első pénteket böjtvel, hogy ne egyek semmit, meddig le nem halad a nap. Ha megvernek es, mégsem eszem, úgy gondoltam magamban, me így jött az elmémbe, s így, ilyen szándékot tettem. S aval én, miután hazamentem, úgy es történt, hogy nénim megvert, a kalánt a kezembe adta, hogy egyem. Én nem akartam enni semmiképp. Aszondta:

– Kell dógozni!

Aszondtam:

– Isten megsegít.

És így tartottam ki kilenc első pénteket, hogy csak este ettem. Ilyen börtvenl s imádsággal, így tartottam ki. Kitarítottam öt első szombatot és esent megkezdtem kilenc első pénteket. Mikor megkezdtem a kilenc első pénteket, akkor megnyílt az Istennek a hatalma, és kezdette mutogatni, hogy mit ki akart világosítani.

Hamarább mutatták a mennyországot. Mennyország durált, két hetet, minden éjjel el vótam, met tátémék nem tudtak semmit, és csak éjjel vót látomásom. S az angyalom minden reggel felkötött, hogy ebredjek neki üdejibe, hogy meddig helyrejtött a testem a lélekkel. Megöbresztett üdejibe, hogy meddig tátémék fel nem kötek. Óan szépen mondotta az őrzőangyalom:

– Kelj, Ilonka, kelj! Eljött az üdő, hogy imá kell kötsenek fel. Kell ébredjél meg. Oan szépen bízott az őrzőangyalom, és felöbresztett.

Azután szép vót a mennyország, me olyan szép helységek vótak, met mutatták a korangyalok, hogy énekelnek. Be szépek. Be szépen énekeltek, dicsérték a Jóistent. Mutatták a kicsi szüzeket, melyikkel beszélgettem es, a kicsi szüzekkel. Kicsi szüzeccskékkel, a innét a falusinkból. Lészpediből. Beszélgettem és miután elvégzettk az énekiket. Nem zavartam, me imán én es énekeltem véllik. Magyar nyelven énekelünk, dicsirtük a Jóistent, s azután, beszélgettem véllik, mikor, pauzájuk vót. Gyermekekkel beszélgettem Jézus Krisztus nevébe, hogy micsináltok itten? Kieké vagytok – me üsmertem, hogy lécpedi himes ingecskékbe vótak. S akkor mondták, hogy mü a Valárkánéé vagyunk. S egyik vót Annacska, s a másik vót Véronka. És megkérdeztem a többiket és, mondták a neviket, másik Erzsike, másik Katika vót, és megmondták a neviket. Igen, de, mások erőst megszorodtak, de ezek erőst örültek. És arra kérdeztem, hogy métt egy része örvend s egy része szumurú? És aszondották, hogy kinek ittejen édesanyijknak csak egy vót, hogy szomorgatódik édesanyjáék utánik, hát mikor csendbe ülnek, hogy nem énekelnek, nem dicsirik a Jóistent, akkor ők szumurúk. És mikor énekelnek, akkor esenyt vidányok, vígok, mind a többik es, de mikor nyugusznak, akkor szumurúk. És ezket megkérdeztem, hogy olyan örmest vótak, a Valárkánéé, hogy mondom:

– Tük úgy örültök.

– Igen, örülünk, azért, met édesanyánknak sok van és nem es jutunk eszibe, hogy münköt zavarjon innét.

Attól fogva vótam a kisgyermek közt, és kisgyermekcskék olyan szépen énekeltek ők es, és mondták, egyik a Tót Györgyé, másik Tót Jánosé, másik mondta, hogy Valár Ferencé, másik mondta, mindegyik ki vót. És azután ezektől a kisgyermekéktől aztán mentem még más helyre, és vótak nagyobbak. Ottan gyéren vótak a szűz leánkák. Három métrára, vaj négy métrára vótak egy-egy lélek, lelkecske. Szűz leányok vótak ezek, és imádkoztak térgyen és felfogott kézt. Mondták az Üdvözlég Máriaát és mondták a Dicsőséget és hallottam, lassacskán, csendbe, olyan szépen. Ottan nem zavarja senki.

És osztánd, minden éjen vótam, osztá vótam még más helyre. Vótak nagyobb lelkek, ilyen házas emberek. És ottan, külön-külön imádkoztak, melyik kezdte a szent rózsafü-

zért, melyik végzette, melyik a Miatyánknál vót, melyik a Hiszekegynél vót. Melyik az Üdvözlégny Máriát mondta és hangzott, hallottam, hogy mondották, imádkoztak.

Mindenütt elémentem, és helyem vót, helyet csináltak. S azután a jó lelkeknel körösztülmentem és még más helyre mentem, me sok helységik van.

Ki Szent Ferenc Társulatját tartsa, az olyan helységen van, ki Szűz Máriát tiszteli inkább, ottan szép rózsák közt vannak, és szép rózsák mind búzt csinálnak. Szép, édes, kedves szagot, hogy olyan szépen imádkoznak mindig. Tisztelik Szűz Máriát.

Akik az Úrjézusnak a Széntséges szent szüvit tisztelik, ottan, azok vannak a lelkek külön-külön. Vannak, kik tisztelik vaj egy szentet, vaj egy szkapuláré, azok mind külön vannak. Szent rózsafüzérek külön, és minden léleknek helységik van.

És azután, láttam még a jó pogányoknak es helységet. Igen, de hát, melyikek nincsenek megkeresztelve, sötétség van. És azon a közön es nyíllott meg egy-egy világosság, mikor jobbról, mikor balról és azoknak örültek, hogy a Jóisten nem felejtette el. Úgy, mint mikor villámlik, görget, oan formába jött a világosságik; de mégés ők örültek, hogy a Jóisten annyacska világosságot béküdütt hezzik es. És a jó lelkeknek mindig helyik van, de hát melyikek szüből imádkoznak a Jóisten szép kimúlást es ad.

Ott vótam a törvényszéknél, háromcor részesültem, kellett ott meghalljam, hogy mi van, mi foly el. Az első rendet megmutatták, hogy be szépen van az arangy ajtó, és milyen szép helység van, és milyen nagy félelem van. Azon a félelemen úgy rizgettek, hogy kinek gyertyával kimúlott innét, úgy rizgett a gyertya, úgy járt ott a kezibe. És, kinek nem vót, úgy is láttam, met énnekem meg vót engedvel, hogy meglássam, hogy, úgy rázkódott, rázta a kezit. Félték, hogy majd lehet, elkárhoztak, gondolták azt, hogy lehet, elkárhoztak, nem vótak biztosak, hogy a lelkik megmentésiről. Melyikek jó lelkek vótak, bíztak mindig, hogy bémennek mennyországba. Azon az üdübe törvén ment, met elé kellett menjek, helyet hagytak, pedig sokan vótak és elémentem. Az ablakocskánál, melyiknél törvényeztek nagy level, feteke, dorszu⁸⁰ levelt láttam, és megnyitották és törvényezték egy lejánt, melyik két esztendőt szenvedett és a titkot nem tudom kiadni, de hát annyat tudok mondani, hogy mindig, mit az elménk elmélkedik, és mindenről, ami kész akarattal akarta gondolni búnt, hát akkor búnt. Az meg van büntetve. Melyik imádkozdik, mindig, ha az őrzőangyal, vaj az Úrjézus, hát letörzsöli, vaj megvizsgálja, és megnyeri mindcsak mennyországot, ha imádkozdik. Ha nem imádkozdik, nagyon szomorúság fogja elé. Vaj, ha azt monnyák, hogy nincsen mennyország. Mikor meglássák azt a szép ablakot s szép ajtót, melyik nem nyílik meg nekik, és el lesznek kúdüvel tölle. Menjenek pokolba! Menjenek szenvedni, mert nem imádták az Úrjézust, nem hittek benne és nem dícsérték. Nem akarták tudni, hogy Isten van.

Azután, miután eltörvényezték azt a lejánt, a leján ment mennyországba, met két évet szenvedett, kicsi szenvedés után, met, ha sokat szenvedett, és imádkozott és áldozott, elbocsájtódott neki a búnje. De már jött egy fejrénép asszon es, hogy az olyan szumurú vót, de, hát, me pusztinai vót és törvényezés ment. És akkor észre-

⁸⁰ valóban nagy, nagyon nagy

vette az a törvényező, melyik törvényezett, hogy én mindig hallok mindent, de már nem tudom kiadni a titkot, me nem lehet, kiadjam, met ő meghúzta azt a fejrénpet, hogy menjen közelébb az ablakhoz, hogy ne halljam én meg, igen, de mégis meg kellett halljam, de a titkot nem tudom kiadni. Met ez olyan titok, mint a gyónószékbe a papnak, ezt nem tudom kiadni.

S azután, láttam, hogy elébb kellett menjek, más helyre. Mikor elémentem egy más helyre, akkor, megnyílt egy ajtó, melyikbe kicsi gyermekecskék vótak. Ezek keresztelelen kicsi gyermekek vótak. De hát az anya akaratja nélkül vót, Nem vót bűn az anyának, met megkívánt valamit, vaj megemelt, nem akarta ő szánt szándékval eltenni. És arra aludtak a kicsi gyermekek és én felkötöttem. Setétség vót, de nekem mégis a vót kiadval, hogy mindig lássam meg, met a titkot kellett tudjam, hogy mi van ott es. És akkor én kicsi gyermekecskéket felkötöttem és beszélgettem. Kérdettem, hogy van-e nevik? És aszondották, hogy nincsen nevik, met nincsenek megkeresztelve. Kérdezni fogtam és megkérdettem, arra azután kértem egyet, melyiket megkérdettem, és aszondotta, hogy ő Szent Péternek a gyermeke. És kérdettem, hogy Szent Péter nem keresztelte meg őt. Me tudom, az Úrjézusval járt, és ő mindig tudta ezt, hogy meg kell keresztelkedni. Akkor mondotta a gyermekecske, hogy úgy elvitte az Úrjézus, vissza nem engedte a családba. Mikor meghívta, úgy elvitte, hogy nem engedte vissza a családba. És ő ötévesen hótt meg. És keresztelelen van ottan, van setétségbe.

És azután elébb mentem és láttam nagyobb lelkeket es, midcsak pogányokat és kellett beszélgessek, és mindig visszafektettem rendre-rendre őket, hogy beszéltem. Azután megnyílt egy még más ajtó, melyik ajtó, mikor megnyílt, há úgy sírtak a kicsi gyermekek, sikolyoztak.

– Jaj, jaj, mit cselekedett édesanyánk, hogy mi itten vagyunk szenvedni. Setétségbe bétett édesanyánk és sírunk és nem lássuk a Jóistent. Mi kellett lenne legyen belőlünk!

Másik rikolytotta:

– Meglássá tátája s a mómája, met ők nem látták meg a napot, melyiket a Jóisten csinálta, hogy fényesdjék, fényesítse a földet, és szépítse. És a virágoknak életet ad és mindennek és mindennek, me mindenünk a világosság. A napnak a szép világja bésüt az ablakokon.

És akkor mondotta, őt nem tudta megsitni, met az ő édesanyja elrejtette üdónap előtt, hogy nem látta meg az áldott, fényes napot a szemeivel. S meglássá az édesanyja. A másik rikolytotta, meglássá édesanyám s édesapám, mit cselekedett, me én nagy ember lettem lenne, vaj pap is lettem lenne, vaj püspök lettem lenne, és így rendezték. Akkor én szólítani fogtam az Úrjézus nevébe, hogy hallgassanak el, hogy mondják rendre, hogy értsem meg jobban, hogy mit akarnak.

Itt mondotta, met elhallgattak mindig és meghallgatták, azt, hogy mit mondtam. Az első megkérdettem, hogy, melyik közelébb vót hejzám, mit akar mondani?

– Azt akarom mondani, mi azok vagyunk, hogy elvetett lelkecskék, melyikek, aszonnya, nem akart az édesanyánk a világra hozni. Meg fogja látni édesanyánk, me belőlem püspök kellett lenne felszentéljem, mennyet kellett lenne eskítsek, míg pap lettem lenne, mennye templomot kellett lenne szenteljek. Mindig elmondta, mit kellett lenne csináljon, és mennye papot kellett lenne, s hogy hol kellett lenne, s mennye templomot kellett lenne. Mennyé bűnt kellett lenne feloldozzon, melyiket nagy bűnököt csak a szent püspök tudja feloldani. És miután elvégzette, azt mondta, meg fogja látni édesapja s édesanyja, melyik nem akarta világra hozni. És azután megszólalt egy más lelkecske és aszondotta, mond ő es. Mondom:

– Mit mondacc magad?

– Azt mondok, hogy, – aszondja –, belőlem lett lenne egy szent pap, melyik ennye világot kellett lenne megmentsek a pokoltól, ennye világot kellett lenne megmentsek a szenvedőből, ennye lelkét kellett lenne megnyitsam az elméjít, hogy higyen a Jóistenben, hogy bűnösök megtérjenek, és ennyet kellett lenne gyóntasson, ennye misét kellett lenne mondjon. Mindegyiknek számadást adott, mindegyikről számadást, szóval kimondta, hogy hányat, csak én elfelejtettem annyi üdőtől.

És azután még mondotta más gyermekecske:

– Mondok én is!

– S mit mondassz magad?

– Azt mondom, hogy én apa lettem lenne és tíz gyermekem lett lenne, és én jobb apa lettem lenne, mind az én apám, de meg fogja látni, apám s anyám, mit cselekedett nekem, hogy ide bévettek – aszonnya – me nem akarták, – aszonnya – hogy megszülessem, ahogy kellett lenne, s elvettek üdőnap előtt.

Azután mondották még a többik es, akarták lenne, igen, de el kellett forduljak töllik másfelé. Met másik felibe vótak a kislejánkacskák, és hát ezek a kislejánkacskák kezdték mondani; egy aszonnya:

– Meg fogja látni édesanyám, met én szent életű lejánka lettem lenne, és a Jóistennek szent hálát adtam lenne, és sok világ megtérült lenne énáltalam. Az imádság átol, és – aszondja – példám átol sok világ megtért lenne.

Ez egy kicsi lejánkacska vót setéségbe.

És azután mondotta egy még más, evel aszondotta, meg fogja látni édesanyja, me ha egy férgecske lett lenne, férgecske es kicsi fiacskát nevel, és madarka lett lenne, madarka es fiacskákat nevel, az ő édesanyja rosszabb vót még mind a kutyánál es.

Aztán mondotta egy még más. Aszondja:

– Az én édesanyám meg fogja látni, édesapám, met énnekem tizenkét kisgyermekém kellett lenne legyen, s a tizenkét gyermekből kellett lenne legyen három pap, és lett lenne szent életű lejánka, kettő is, és lett lenne három anya, és a többi lett lenne házasok, és kettő meghalva azelőtt. És az a kicsi lejánka azt mondotta, hogy az ő édesanyja rosszabb vót még a nyulacskánál es, hát a nyulacska es, egyik bokorból kimejen, s a másikba bémejen, futtos, méges fiacskákat nevel. Édesanyja rosszabb vót.

Még más kicsi lejánkacska felszólal, hogy ő es akar mondani, s mondom:

– Mit akarsz mondani?

– Azt akarom mondani, hogy nekem tizennyóc gyermekem kellett lenne legyen és itt vagyok. Melyikből lett lenne öt pap, lett lenne még apácák, hogy mondatódik, vaj lett lenne még anyák és szent életű lett lenne ő es, hogy meglátta lenne a menyországot. Így setétségbe van, ott van s így szenved, de meg fogja látni édesapja és édesanyja, hogy mit csináltak neki. S nem annyian vótak, hogy meg tudjam mondani a számjikat, henem nem tudtam elfogni még a szemeimvel es, lelki szemeimvel. De még es, mindig aszondták, hogy ha az édesanyjik annyat csinálna, mit akarna, még es bajas kimenteni őt, hogy mennyországot lássa, met ők a setétségbe vannak.

És egy bánkába felszóllott és mondotta:

– Hatan vagyunk itt lejánkacsák.

Annyian vótak ott, egy édesanyától. Mindig mondta, meg fogja látni édesanyja s édesapja, me ők hatan szenvednek a setétségbe, hogy nem lássák a Jóistennek a szinyit.

És ezután, igen sokat késtem, megtérültem, hát, a testemet hidegen kaptam. Meg vótam hülvel és bajosan jöttem helyre. De hát még es, az Úrjézus megsegített és helyrejöttem. Megmozdultam, úgy-ahogy. De hát azok, azon gondolkoztam sokszor.

De még más éjen, még más helyre jártam, és megörvendítettek, hogy milyen szépen imádkoznak az öregek mennyországba. És olyan szépen mondták az Üdvöz-
légy Máriát, hogy a szépen hangzott. Egy öregnek, „Üdvöz légy Mária, malaszttal vagy teljes, Úr vagyon teveled, áldott vagy te az asszonyok között...” Olyan szépen hangzott. Kezdte, s mondotta, s erőst szép vót.

Azután, még más éjen még esent el kellett [mennem], me két hetet vótam, és osztán három-három napra, azok külön-külön helyek vótak. A mártíroké vót, és a trónusi angyaloké vót, és a Szűz Máriának a tisztelői, a szüviétt vót, és a Jézusnak a szentséges szent szüviétt vót, helye vót hova azok a tisztelők mennek bé, azok kicsit gyérebber vótak lelkek benne. És szépen imádkoztak mindenütt.

*

Na, ezután eltőt az az üdő, hát megmutatódott egy még más látomásom. Evvel eljött a Sátán, és akart vinni, és észrevettem, hogy a Sátán. Evvel megláttam, met feteke vót, csúnya vót és valamit akart csinálni, de nem közeledett vót még hejzám. Nem vótam még jól elaluvál, és akkor megjelenkedzett, és újra felköttem és imádkozni fogtam. Imádkoztam egyik rendet, még letettem a fejemet, esent megjelenkedzett a Sátán, csuful, és akkor esent, helyre, megöbredtem és fogtam imádkozni. És a harmadik rendet elgyőzött a fáradság es, me kapáló üdeje vót és olyan fáradt vótam, hogy elgyőzött imá most. Egykor vót, éjjel, és akkor elgyőzött a fáradság és minden, s akkor kész, na, nem tudtam még helyre, megöbredni.

Harmadik rendet megintett a Sátán, hogy menjek imán vélle es, s mentem, de nem nyúlt hejzám. Úgy mentem, én mentem elől, met félreállott, mikor odaértem iránta, és aszondta, hogy menjek elé, s ő jött utánam. Én elől mentem s az ösvenyen, de hát, a külső setétségre, vaj a pokolra, vaj a gyehennára, vaj más helységekre,

met több helység van, hát széjesebbek mindenfelé az ösvenyek. Me métt? Több lélek mejen pokolra, több lélek mejen külső setétségre, vaj fogak csitorgatására, mint mennyországba. Met a hit elyengült. Me sokan azt mondják, nincsen Isten, sokan aszonnyák, hogy métt imádkozjunk, métt menjünk a szentmisére? Métt csináljuk ezt a jócselekedetet, vaj a másikat, s akkor ezétt többen mennek pokolra. Azé széjesebbek azok az utak ottan, arra mennek. És elémentem, és mikor odaértem az ajtóba, de ott setétség vót, hát csak megérzettem, hogy melegebb vót, mint szokott, mind azelőtt a helység. Érzettem, hogy bélükkentem, érzettem, mind az ajtó küszöbön körösztlmentem. És akkor megszólalt a Sátán, az ördög és mondotta nekem:

– Láss!

Mert az ő hatalmánál vótunk, tudta mondani nekem imánt, hogy lássak. S amikor láttam, há láttam lelkeket, esszecsikeredve szenvedtek ottan. Ez a külső setétség. Olyan nagy főró setétség, hogy mondatódik, itten ketszeresen setétebb, mint itten, mikor setét van, nincsen egy csillag es az égen, felhős üdő van, mint mondatódik, há ottajan ketszeresen még setétebb. Hogy ne gondolják, senki azt, hogy ó, jó lesz ottajan! Jaj, be baj annak, melyik itten megcsalódik, és ottan osztán megöbred. Me itten elaluszik, hogy azon bízik, hogy nem lesz úgy, vaj a világ csak úgy monnya, vaj csak papok úgy monnyák, de ottan, mikor meglássa ott azt a setétséget.

Mikor elémentem, úgy jajgattak a lelkek. A sátányok közbe-közbe mentek és döftek meg s aval erőst szenvedtek. Hagyták el egy üdőt, de hát abba az üdőbe, hát az a setétség, hogy nem lássák a Jóisten szynit soha meg, s nem lássák meg a boldogságos Szűz Máriát es, gondolják, milyen könnyen megmentődtek lenne, ha akartak lenne, és mindig elhanyagolták azt a kegyelmet, melyiket a Jóisten minden embernek ki ajándékozott. S aval szegén lelkek, melyikek nem gondolják meg, azon üdőt, mennyet élnek; aztá késé, hogy meggondolják, miután meghalnak. Aztán elémentem, mert a Sátán mondta, hogy menjek elébb. Elébb mentem. Vótak férfiak es, szenvedtek.

Még más egy lélek, neki történt, hogy ez cifrította, kifestette a száját, a buzdráit, és a így láttam, egy kégyóval szipattatták a buzdráit és az arcáját. És így jajgatott.

– Jaj, jaj, ez a kégyó hogy szíjja az arcámot.

S az ördög mondotta:

– Mért festetted magadot? Ezétt van ez.

Azután mondotta, egy még más embernél vót az ördög ottajan, és láttam, hogy ugy szipattata az orcáját, és jajgatott:

– Jaj, jaj, jaj, hogy szíjja az arcámat a kégyó.

Zördög mondotta, hogy:

– Métt borotválkoztál vasárnap? Ezétt van ez.

Na így van a Sátánnak a szenvedése. Elég a, hogy purgator vót, méges meg kellett fizesse azt, mit megcselekedte, hogy vasárnap borotválkozott. Hát vasárnap szipattatták az orcáikat, az ördög, az, kígyó vót. Vasárnapi nap szipattatták.

Na, azután még más helység van, melyiket még nem adtam ki, ez a gyihinna helye. Ez a gyihinna így van: egy nagy gödör, és ottajan, így láttam zördögököt, farkas

képbe és a lelkek körülte és minden léleknél vót egy-egy farkas. Farkasak rágták el. Mikor elvégzették egészen, akkor futták meg, és mikor megfutták, kifutták, akkor kezd helyre lett, és akkor fogták rágni újból. Az órát, filit is, vaj lábujkjáját, ahonnét szerette az ördög megkejszni. Vaj az újától, honnét szerette az ördög megkejszni. És úgy rágták el. Ulyan késértés vót, ilyen kízzatás vót ottajon, hogy így kízzották. És mikor meglátták, hogy én olyan fényes vótam, hát az én fényességem átol, met ottan setétség vót, az én fényességem átol, úgy fényeskedtem, mint egy világos bék,⁸¹ melyik bésugárolt oda és az én sugárlatom átol láttam meg ottajon, milyen helység vót, és micsinálnak zördögök. Meglátták ottajon azok a farkasok, zördögök, úgy mondom, s akkor elhatták a lelkeket és futni kezdtek hejzám. Olyan ösvenyek vótak ott, szélyen fel, a mart mellett, mikor többször járnak, oan ösvenkék vótak fel, s azon jöttek fel. És mikor hejzám közeledtek, keresztet vettem és parancsoltam, beléestek. Akkor megharagudtak még jobban, s azt mondották, hogy jóllaktak öreg húsval s büdös húsval, met bünösök, s büdösek. És aszondották, hogy jót esznek én bennem, met én szép vagyok, és kicsike vagyok, és belöllem jót esznek. És akkor nagyon, többen fölcsikeredtek, haragudtak és kezdtek jönni hojzám. Akkor jöttek hozzám felfutval, és akkor másodiksor es keresztet vettem, és parancsoltam és beléestek. Harmadiksor még rosszabbul megharagudtak, és jönni kezdtek, és akkor én megfutamodtam, kifuttam onnét, abból a helységből és kifuttam az ajtójikon és bézártam, szembe zártam az ajtójikot, kiszúrták a likakon a fejiket és azt rikolytották, hogy hezzik mejek én, és esznek ők belöllem. Aszondtam, hogy az Úrjézusnak nagyobb a hatalma, mind az övéké, mert az Úrjézus, ha úgy akar, hogy megmentsen, hát ő meg tud örözni töllik, hogy ne essem az ők körmik közé.

Azután, láttam még más helységet, melyik olyan helység vót, melyik fejrénép, asszan cigárádzik, ittejen, hát osztánd ott a szenvedése van ottajon. Mert a férfiúnak lehet cigárázzék, szóval szivarozjék, de, mert kalmája⁸² le a haragját, de hát a fejrénép másféleképpen szíjja. Az szíjja kevélységből, vaj szíjja rosszféleségből, és ez vétek. Vétek az es még, hogy, mondotta az Úrjézus, azok bántsák még, melyikek a lábikot es felkalangyalják. Aszondotta, ezen az üdön, a fejrénépnek, asszonyi állatnak nem szabad felkalangyalni a lábát. Oszta itten végejzem bé a szivarazást, ottan láttam anyókámat, melyik szipta ittejen a cigárát. És mit láttam? Füst vót ottajon, és egyik kezibe fogta a cigárát, és másik kezibe fogta az olvasót. Nem vót örökre elkárhozval, me nem vót örökös hely, henem csak purgátor szenvedőhely, met minden helyre le kell szenvedni. De hát, méges, a cigáráétt. Milyen vót? Alyan vót, mint a nagy veres csutika, olyan vót a cigárája, s keserí vót a füstje és büdös vót, és mondotta, hogy ha ne cigárádzott lenne, sokval jobb lett lenne, mert nem lett lenne annyat szenvedve. Mondom:

– Milyen formálag jó a cigározás?

Aszonnya:

⁸¹ zseblámpa

⁸² csillapítja

– Úgy csíp, s úgy éget, mintha tűz égne, – aszonnya –, úgy belé mejen beléje, belészáll és vissza fuja, és az úgy bántsa őt, nem es tud jól imádkozni, és sok imádságja elmaradt, segítsem meg őt.

Mondottam – ez második anyókám vót, a mámámnak, édesanyámnak a nevelőanyja vót, me mámám es árva vót, négyévesen maradt el árván az ő édesanyjától, ezért ez az anyókám növel fel. Második anyja vót mámámnak és ő növelte fel édesanyámat, és szerettem, me értem vót még őt jönni, mikor én kicsike vótam. Sokszor a hátánál feküdtem és szeretett ingemet. Olyan szépen megszólított: Ilonka, és hozott örökké családékat⁸³ nekem. Megsegítettem az imádsággal, de hát kérdeztem akkor, hogy mennye sok van még cigárája, és megmutatta. Még egy ölvel vót csutikája. Azok a cigárák akkara nagyok vótak, mint egy csutikák, – ittejen úgy mondatódik – akkarák vótak. Ilyen a büntetés a cigárázásétt.

Ezután aztán, még más túrába láttam, egy még más helységet, melyik ilyen vót, hogy, mind egy nagy plászán,⁸⁴ egy nagy mezőségen, há lett lenne a lelkek sok, és víz lett lenne bemenetre. És én bé vótam menvel, és ottajon mit láttam, szenvedtek azok, olyan melegbe vótak, minha a nap süttött lenne, nyári napfénybe lett lenne, olyan ásicába, hogy olyan formákba vót ez a szenvedőhely. Akkor kérdeztem őket, és mondták, meg fogják látni az apja és az anyja, a rokonjaik, melyikek vannak, hogy nem kúdnak nekik valamit, hogy nem gondolnak hozzájuk, hogy valamit kúdjenek, mert erőst nagyon szenvednek abba a melegségbe. És akkor nemsokára jött el, minha egy bárka jött lenne élelemvel, és kiosztották az angyalok, és felrikolytották, melyiknek a neve fel vót írval. Péter, János, vaj Ilana, vaj György, vaj kié vót a pakét,⁸⁵ kinek kúdtek innét. S akkor kiosztották, olyan szépen kérdették azok a lelkek, nekem kúdtek-e valamit? Aszondotta:

– Nem kúdtek.

– Jaj, jaj, hiába dolgoztam én ennyet, nem gondolják, hogy én hogy szenvedek ittejen? Meglássák ők es, met e nélkül nem tudnak menni mennyországba. Purgator nélkül, míg le nem szenvedik. S akkor meg fogják látni ők es. Jaj, be nagy itten a szenvedés, és nincsen, ki küldjön valamit.

Sonyorán feszöllott egyik es, a másik es, és rikolytották:

– Nekem kúdött-e valamit mámám?

– Nem kúdött – mondotta az angyal.

– Jaj, jaj, hiába dolgoztam én huszonkét évet, mert nem gondolja meg, hogy én itten szenvedek. Hiába esdődtem, mijel lebetegedtem, addig dolgoztam, és ők nem gondolják, hogy én itten hogy szenvedek mostan.

*

⁸³ édességet, ajándékot

⁸⁴ tér, hely

⁸⁵ csomag

(Ilona, hogy lehet valamit küldeni a túlvilágra?) Kúdeni így tudnak, ha ők kúdnak istenfizessét⁸⁶ vagy szentmisét, ha valamit, alamizsnát adnak istennébe,⁸⁷ vagy valami imádsággal megsegítik, vaj valami misét fizetnek, vaj valami szent dógot, mivel tud segíteni őköt. Vaj ételfélét adnak istennébe, hogy olyanval tudnak segíteni rajtik. Me egyebként nem tudnak segíteni, másképpen.

*

Aztán még mások felszóltak, hogy kúdtek-e neki valamit? Aszondotta, nem kúdött semmit. Annak az édesanyja vót itten a földön, és mondotta, hogy elfelejtette az édesanyja es, mert, nem gondol hejza s ő nincsen, kitől várjon, hát az édesapja meg vót halval azelőtt, és más helyt vót, és nincsen, aki segítsen. Aszondotta, hogy segítek én, met őt az ő édesanyja elfelejtette. Aszondottam:

– Há, mit tudjak én segíteni?

Aszondotta, bár tudnék imádkozni, hogy az imádsággal ki tudjam segíteni. Nem kért más dógot, henem imádságot.

Azután bémentem még más helyre, és aszondották ott, me kérdettem, ezek elfelejtett lelkek vótak, várták ezek es, hogy küldjön valaki valamit oda. Gonzagalesz hezzám jött, és beszélgettünk nálunk, és fejér papírt adott ide. Ez szentéletű vót, az Úrjézus kinyilatkoztatta, és mondjam meg magiknak, mikor én el kell menjek, az üdöt nem tudom, mikor; tehát az érzést megéredzem, s akkor én tudom, hogy kell menjek. A fejem megnehezedik és én elgyengülök, és azért nem tudok pontos munkát folytatni, mert kollektívba nem tudok dolgozni. Honnjába⁸⁸ vagyok, készen vagyok örökké, minden órába, mikor az Úrjézus meg akar szólítani. Vaj kiadás van, vaj beszédbe, vaj látogatásval, kell lássam, valamit, akkor kész vagyok. Hogy megmondjam magiknak, hogy én el vótam ezen az üdön, mikor vótak ezek a nagy csapások, láttam azt a plászá, hol vótak a holtak. Hogy vótak, bémosódva a mulokba,⁸⁹ és olyan nagy zavargatásval és hogy vótak azok a barmok, melyikek vótak a plászá.

Egy kis gyermekecske, vót egy tízéves, melyiket, hogy vitte a víz, hát a ruházatja mindég le vót folyval. És láttam homlok, meg vót akadva aztán egy bukornak a gyükerinél, bé vót féligre véve a multól, de hát megláttam a hátacsakáját, olyan szu-murán neztam én őt, met nagy vót a csapás ebben az esztendőben.

Azután megláttam, hogy el vót mosval a mező, hol a gabanaság, me mutatott az angyalom, vót búza, és puj⁹⁰ vót, el vót mosval. Visszajöttem és imádkoztam a lelkekétt.

De hát még mit mondtak? Azt mondták, hogy látod-e, mindég ez van, hogy vasárnap dolgoztak. E bántotta az Úrjézust, és megharagudt ezért a világra, mert

⁸⁶ alamizsnát

⁸⁷ Isten nevében

⁸⁸ otthon

⁸⁹ mocsarakba

⁹⁰ kukorica

vasárnapot nem tartásák meg. Igazán, hogy nagy csapások hogy vótak, sokan nem tartásák meg, és mutitották, tyár⁹¹ a fejrénépek még részegek es.

Még dógoztak a férriak és még dógoztak, csinálják meg újra, mit elrontott az Istennek a csapással! De hát, bár vasárnap dógoztak, és újra jött más mosás el, és máccor elmosta mindent.

Ezután megmutatta, me megmutatta ezelőtt es, láttam az Úrjézust, az Atyát, és azt mondották nekem, hogy imádkozjak a világétt, met erőst bántsa ököt. És mikor jöttem vissza, hogy megláttam az Atyát és a Fiút, jöttünk vissza az angyalomval, ezt láttam egy templomba. Aszondta az angyalom:

– Hajtsunk fejet az Úrjéuskánál, az oltáriszentségbe; s fejet hajtottunk, az Úrjéuskánál, meghajtottuk, és akkor megláttam, Páduai Szent Antal vót az oltáron és Kisjézuska az ölibe. Megmozdult akkor a Kisjézuska láttomra, és úgy mozgott Kisjézuska is, mintha örvendett lenne. Kezdett lenne szökdösni az ölibe Szent Antalnak, úgy örvendett, és mü mentünk hazafelé, utaztunk, és hazajöttünk.

Azután, még más látomásomban vót, egy még más üdőbe, hogy mutitották, még másfelől, hogy felfelé is lesz még mosás. Nemsokára lett es. Itten fejül van, a mi országunkban, tyár a Beszterce széjin van, melyiket elmosta a, egy nagy essóvel, bémosta a házakot és embereket bémossott a vízbe. Nagy vót ebbe az esztendőbe, nagy történetek vótak. Méges, ha meg nem térnek, így van monval nekem, hogy még sok minden történik.

*

(Ilonka, mikor ezt a képességét kapta, hogy tudjon látni, milyen megbizatással kapta?) Mindig azt mondották nekem, hogy mire vagy készítve, ezek készileték, ezekvel készítnék ingemet, hogy mi még jó. Mert mindennap és most es, mind mondottam, nem soká, hetfün es vót látomásom, s mind az arra van, hogy még készítésbe vagyok, met, nagy dologra van a hiatalásom, me nem tudom most, mindent kiadni, mer, meddig bé nem teljesedik az Isten akarátja véllem, akkor meg tudom mondani, hogy hamarább hogy történt ez. Nem tudom mindent kiadni, met nagy dolgok, és a titkot nem tudom jól, csak annyat mondott az angyalom, hogy ez minden le lesznek írval, és megmutatták a püspököt, és a püspököt, papokot, melyikek vótak körültem, és kellett kiadjam, hogy leirassák.

Még más órába, még más rendet láttam ezt: Az Úrjézus adott nekem egy gyűrűt. Azt mondotta, hogy nyírásza⁹² gyűrű ez. És azt mondotta, mert még akkor nem ismert engem majtig senki, s aszondotta, hogy ő úgy akar, hogy meg légyek üsmerve, és aszondotta, hogy vegyem el ezt a gyűrűt, és a kezembe adta. Aszondottam, nem tudom, melyik újamba hordozzam, me há én soha nem akartam gyűrűt hordozni a kezembe, és nem akartam nezni, hogy hol melyen újikba hordozják. És azért megkérdettem az Úrjézust, nem es tudom, hogy melyen újamba hordozjam, és aszon-

⁹¹ valóban, biztosan, tényleg

⁹² menyasszony

dotta, hogy én nem fogom hordozni úgy, mint a többi nyírásza, hanem így fogom hordozni, a jobbkezemnek a mutitóújába. Mutitóújamba, hol mások nem hordozják. A mutitóújjukban, mert másik újiba hordozják. Ezt, aszondotta, hogy így fognak megüsmerni engemet, hogy én különytösön fogom hordozni ezt a gyűrűt.

És más időbe ez történt a hatvankettébe. Akkor történt, hogy megláttam, hogy hoztak el egy nagy aparátot,⁹³ melyikkel kiadják ezt, mit én láttam, és nyútották a szirmákat,⁹⁴ és mondtam nekik, hogy mivel dolgoznak? Látomásba vót az én házam körül. És aszondották, hogy úgy akarnak, hogy ezeken a szirmákon elmenjen minden országba, és mindenfelé, ez, hogy, mit az Úrjézus mutított nekem és kiadott. Én méltó nem vagyok erre, de hát az Istennek a hatalma nagyobb, és mit akar ő, kész vagyok, hogy bételjesítsem, mit lehet mindent. Met az Úrjézus mégegyszer el vót. Nem tudom, hogy hánszor láttam, kimondani a számát, hogy hánszor, meg tudjam mondani, me sokszor láttam, és evvel az Úrjézusnak a látomásomval mutította, hogy az ölibe vót egy báránka s mutította, süringette azt a báránkát.

– Lásd meg! – aszondta.

Én akkor látni láttam, hogy süringette a báránkát, jobbra es, és balra es, fel a lábaival és le fejével, és fütyögött a feje. És akkor neztem, hogy a báránka mindig hajtogatta a fejit, és aszondotta az Úrjézus:

– Na, így kell, hajtsd magad es, az én akaratom után.

Azétt kész vagyok, hogy hajtsam a fejemet, mindig az ő akaratja teljesedjék vélelem. Méltó nem vagyok, de hát, kérem az ő szent erejét és megsegít, met ő erős és hatalmas és bételjesedik az ő akaratja.

*

(Ilona, hogy tudott elmenni látomásban más országokba?) Jártam Franciaországba, Franciaországba egy kislejánkának, Árka Szent Johannának a templomában, és ottan a teplomban énekeltek, hallottam, és mondták, hogy Istennek a csodálatos, me nem tudtam úgy kimagyarázni magyarul, henem, Dumnezeu a stiut csea fakut a csea faptura.⁹⁵ Ezt osztá kiéplikálják,⁹⁶ melyik tud román nyelvet, met én nem tudom kimondani.

Azután vótam Bukurestbe, vótam Magyarországra. Magyarországra ott vótam a Jánó hegyin, rokonyokhoz, met onnét vagyunk beszármazval. Kelltt beszélgessek a rokonyokval. Rokonyok meg vannak halval, és meg kelltt látogassam őket ottajan, kelltt beszélgessek és mondták, Jánó Anna egyik és a másik Jánó György. És mondták, kérték az imádságot, imádkojzak értik. Osztánd vótam Bukurestbe, templomba, lelkileg, mincsak és láttam, az ablakok, hogy vannak, és milyen szép helység van ottajan. És el vót onnét egy apáca, és megmondottam neki, az apá-

⁹³ szerkezetet

⁹⁴ drótokat

⁹⁵ Isten tudja, hogy mit cselekedett az a személy. (Dumnezeu a știut ce-a făcut acea faptură.)

⁹⁶ kimagyarázzák

cának, hogy élnek, és mondtam, hogy én nem vótam, de hát elhitte az a májka, apáca, hogy igazán, hogy az Istennek hatalma vót, hogy meglássam. És megláttam őket es, hogy vótak az odálykába, ott ettek, és mit csináltak, és mit beszéltek? És megmondottam neki, mikor el vót, az apácának.t

Ahova akart a Jóisten, met vótam más templomokba es, hol kellett imádkozjam, vaj másszor meglátogassak vaj egy szent ótárt, vaj a világot, hogy vótak. Me egyszer megláttam, hogy csak öt vót, melyik hallgatta igazán, tiszta szűből a szentmisét. E vót, hogy megmondjam a páteromnak, hogy, met a páterom ott vót, páter Mihály Ungurján, ott vót ez más helységeknel, és ottan misét mondott, és neki meg kellett mondjam, hogy ne, ennyi világ hallgatta a szentmisét tiszta szűből. Vótak ott, vót egy leján köztik, és vót két asszan, melyik jobban hallgatta a szentmisét, és két férfiú. Egyik öreg vót, olyan öreg vót, hogy még botja es vót, hogy mondatódik, a keziben. Ilyen kiadás vót nekem.

Vótam aztán más helységre, hogy meg kellett lássam, hogy egy rokont, vaj valakit, el kellett menjek. Mikor el kellett menjek, akkor nehezség jött rá a szemeimnek és a fejemnek, és le kellett dőljek, és tudtam, hogy akkor a lelkem kell menjen, vaj valaki kell jöjjön, beszélgesen. Me van úgy es, hogy el kell jöjjön, hogy beszélgessek véle.

Beszélgettem többször, met látomásom többféleképpen van. Van a templomba es, szentmise alatt is történik, van, mikor imádkozom, hogy utána, mise után maradtam a templomba, hogy az ördögök jönnek, és sokféle formákat mutatnak. Melyikek meresztgetődnek, csuful tesznek, meglódnak, úgy es történt, meglódtottak ingemet, hogy zavarjanak meg az imádságban. Úgy es történt, hogy, láttam, a padláson,⁹⁷ hogy ki vót írval az ördög. E tartott a szentmise idejitt, egészen, hogy nem tudtam elé nezni. Olyan fejfájás csinyálódott az elméből, hogy nem tudtam nezni jól eléfelé, me mindig fémllett fetekén fel az ördögnek a figurája, személye. És azután, láttam még más rendet, hogy a Sátán jött csórén a templomba feléjem, – én áldoztam vót –, hogy zavarjon meg ingemet. Meresztgetődnek és rikolytoznak.

Eljött az ágyamhoz más rendet a Sátán és felült az ágyomba, és aszondotta, hogy, mondtam én, hogy szálljon le onnan, és aszondta, hogy nem száll le onnat ő. Aszondotta, hogy Jézus, Mária van véllem, és le kell szálljon onnét. Aszondotta, hogy nem hagyódik, ő es örökké jelen van mellettem. Elvettem a szenteltvizet és elszenteltem, s elment.

Másszor jönnek annya sátányok, ördögök, hogy még az ágy alatt es vannak, és rikolytoznak, mozikálnak, hogy csinyálnak annya féle formát, hogy mindenféle szózatval, mindenféle rikolytozásval jönnek, csuful csinyálnak mellettem, hogy ne tudjak nyugunni, alunni.

Felköttem és megszenteltem, eltávoztak menyen akartak, de hát maradtak. Az ágy alá nem szenteltem vót bé szentelt vízzel. És miután, nyugugyam, esent lettettem a fejemet, hát rikolytozni fogtak az ágy alunné, hogy ők ott maradtak, s kezdték

⁹⁷ padló

verni a vasakat és dobogtattak, hogy ne tudjak nyugunni. Fel kellett keljek újból, és elvettem a szenteltvizet, és bészentaltem az ágy alá es. Bészentaltem az ágy alá és kihajtottam őkö. Miután kihajtottam, kűjel kerültek, és akkor nekifogtak, és kezdtek verni a tyilérkém⁹⁸ körül, az odálykám körül, verték a falakat, hogy rontsák le a burdércskámot. Imádkoztam az angyalomnak a tiszteletére és aszondottam, hogy imá iejsze,⁹⁹ met imá harmadik rend. Iejsze el ő, met a fáradság elgyőzött és imá kellne aludjam, met eltőt vót tizenkettő es, s fél es, egyhez közel vót, éjjel vót és még nem nyugudtam. Ez a nyughatatlanság, mer sokszor a sátányok, mikor elérkedzett tíz s fél, vaj tizenegy, akkor mindig ott jelen vannak.

Még úgy es történt, hogy, tizenegyedtől megkezdődött, és egy s fél eltőt vót, és nem távoztak a sátányok el töllem. És akkor sátányok jöttek majmuca¹⁰⁰ képbe, mesinákval¹⁰¹ vótak, hogy ütnek el. Vonatokval és mindenféle módon, kutya képbe és minden félekbe, hogy ejejszenek meg ingem. Imádkoztam és megszenteltem és méges hiába vót.

Aztán, miután eltőt egy s fél, hogy imán most keresztülmentem egy s féltől, akkor mondották sátányok, imánd el kell menjünk, met métt kellett menjenek? Áperik¹⁰² van, szóval a pokolnál kell jelentkejenek az áperra. Felrikolytozzák mind a katanákat kettőkor, és azért, azt mondották, hogy imánd kell menjenek, hogy ott kell lejenek a felrikolytozásra,¹⁰³ hogy számot adjanak, hogy mit cselekedtek ez földön, a világon. A késértésekvel és a rossz gondolatokkal és mindenfélekvel, amit megcselekedtek. Kiket késértgettek husszú nap, hol elé jártak, hogy mit csináltak? A sátányok számot kell adjanak erről, és akkor békémet hagytak, hogy elmentek.

*

(Milyenek voltak a sátánok?) A Sátánok – met többféle képbe vót –, medve képbe es jelentkedzett, macska képbe es van, kiskutya képbe es, majmuca képbe es van és ember képbe es van. Azután, csunyak mindig, fetekék, vót még tücsök képbe es vót, ilyen énekel, a tücsök, imá hangya képbe es jöttek, úgy es eljöttek, mint az albinocskák,¹⁰⁴ és megkérdettem, métt jöttek abba a figurába? Abba a formába, hogy mondom, hogy minek jöttetek? Aszondották, hogy többen tudjanak békéni az odálykám, azért jöttek abba a figurába. Mer anya van, s anya ördög, csak nincs elkerítés, hogy forognak, hogy számlálhatatlan, melyikek vannak sokszor az én odálykám. Nem tudom sokszor kiadni a számjikat, met azt nem tudom megolvasni, hogy hányan vannak, mert majtig minden hébe vagy kettőbe, de már, ha fontos

⁹⁸ oldalkamra

⁹⁹ hiszen

¹⁰⁰ majom

¹⁰¹ autó, vonat

¹⁰² riport, jelentéstétel

¹⁰³ névsorolvasás

¹⁰⁴ méhecskék

innap¹⁰⁵ van, hogy vaj egy páter kell jöjjön, kell beszélgessek, akkor még mindennap, és minden este es jönnek, jelenkeznek és táncolnak.

Másik héten csitkó képbe, hogy táncoltak és szökdöstek fel a fejemhez, hogy rugdosták a párnámat, hogy zavarjanak meg, hogy ne tudjak nyugodni. Mindig in-cselkednek, mindig küzsdnek, met az angyalom biztatgat, hogy ne féljek semmitől, met ők nem tudnak semmit csinálni.

Úgy történt egy rendet, hogy ember képbe jöttek, és megverték az ajtómat és ak-kor bétörték, úgy csinálták, olyan formába csinyálták, hogy megjijejszenek ingemet, de szellemek vótak, nem törték be, csak megtették azt, hogy ingemet megjijejsze-szenek, és akkor imádkoztam az Úrjézusnak, hogy ne máj, met meglátták ők es, hogy megjijedtem, hogy azt hittem, emberek. Me emberek, férfiaktól, azokat kám¹⁰⁶ nem fogadom bé az odálykamba, ha nincsen valaki énvéllem, met nem vagyok biztos, ki milyen. Többnyire magacs-kámra vagyok, is többnyire, ha valaki jó fér-fijú, elmond-juk küjel vaj, ha nem tudom kicsuda, akkor nem fogadom bé az odálykamba.

Láttam a sátányokat, megharagudtak még azért es, hogy én métt fogom fel a ke-zemet az imádságra? Én, ha felfogtam a kezemet, mondotta az ördög nekem, hogy:

– Ne fogd fel a kezeidet, mert, ha felfogod a kezedet, hát én szenvedek erőst. Ereszd le a kezedet, úgy imádkozzál!

Mondottam:

– Tudsz parancsolni?

Mondotta, nem parancsolja, de kéri szépen, hogy én úgy tegyek, hogy ne tegyem fel a kezemet imádkozni, mert ha felfogod a kezedet, térgyen vagy, két oan erős az imádság, mind a mikor nem fogod fel a kezedet, vaj nem vagy a térgyen, met a tér-gyen azt jelenti, hogy kicsikék vagyunk, és tiszta szívünk-ből felemeljük a kezünköt uram hejzád, hogy tégedet imádjunk. És megkérjük, mit megkérünk felfogott kézzel, azt az Úrjézus megadja nekünk. Ha jót kérünk!

*

(Ilonka, mondta nekem Miklós Antal, hogy ő látomásban látta meg, hogy ide el kell jönnie. Maga is kapott utasítást, hogy ővele találkozzon vagy maga is tudta hívni? Beszélje el, hogy történt!) Ez így történt meg, hogy ő onnét avval szándékolta, hogy ő beszélgessen egyvel, melyik tud másvilágról mondani. Én nem vótam erre, de jött Szent Anna,¹⁰⁷ akkorjába és mondották nekem, hogy menjek el, miután a nyámokat elcsapom. Menjek el a templomba és meglátom, a templomba a papat imádkozni, és arról tudom meg, hogy avval kell beszélgessek, hogy ha megcsókolja a két kezet, melyik van az oltárunk alatt. Két kez, s közte van a kereszt. Ez azt teszi: Egyik az Úrjézus keze és a másik a Szent Ferenc keze, met Szent Ferenc feltartotta az Úrjé-zusnak a hitjít, azt jelenti a kereszt, hogy a hitet, feltartotta Szent Ferenc, és azkot

¹⁰⁵ ünnep

¹⁰⁶ kicsit, mintha; itt: csak

¹⁰⁷ Szent Anna napja

megcsókolja és akkor kell beszélgessek. Megláttam, hogy megcsókolta, pedig megremekedett,¹⁰⁸ hogy meglátott, bémentem a templomba, hogy, minha megszégyellte lenne, hogy ő megcsókolja azt, de mégis megtette, úgy vót a szándékjába az övé.

(*Mit csinált, amikor maga bément?*) Imádkozott jobb felől az oltárnál. Miután elvégzette az imádságját, elment és megcsókolta a közepinél az oltárt, behajlatt és megcsókolta azt a két kezét, miután megcsókolta, jött ki, vissza és én megszólítottam őt. Aszondottam:

– Anti bácsi, – Miklós Antinak –, hogy kell beszéljünk ketten.

És kimentünk küjél a templomnak és fogtunk beszélgetni és beszélgettünk ketten. Na, annyat beszélgettünk, ketten, hogy nem végeztem el akkorjába, hogy mennye történt. Vót látomásom, és még más este es eljött tátémhoz, és beszélgettünk, s attól fogval osztán még megláttam, mikor osztán ment haza két rendet láttam meg, hogy mikor ment haza, szumuru vót.

Történt az, hogy egyszer lebetegedett vót, imá másszor olyan történyt vót, hogy meggyúlt vót az istállójik. Ezek történtek és megláttam, hogy milyen szumurú vót ő, Miklós Anti. És úgy akarta a Jóisten. És azután, met ez látomásom után, met neki es vót kiadássa, hogy kellett beszélgessek, met evvel a szándékval jött, s akkor ő kész vót, hogy elhallgassa, me nem mindegyik hallgassa végig.

(*Nekem mondta, hogy volt látomása és azért jött el.*)

– Vót, mondotta.

(*Ilonka ismerte azelőtt?*) Én nem üsmertem azelőtt. Vérék¹⁰⁹ vótak, nyámok vótak. Nyámok vagyunk, me vérek vagyunk, ilyen nemzetesek vagyunk vélle. Igen, de hát mikor ők elmentek, há én kicsike vótam még ittejen. Nem vót, hogy üsmerkezzünk, de hát így történt, hogy megszólítás, evel az üdővel, osztá elmondtuk, hogy milyen nyámok, rokonságba vagyunk vélle.

*

Azután a történyetek, szóval az Úrjézusnak a szent hatalma, me láttam még egy turába, hogy az anyaszentegyháznak, a templomunknak kinőtt egy nagy csipkéje, és aszondotta, hogy én kell kiszedjem a csipkéket az udvarából, templomnak.

*

Az Úrjézus a jó lelkeket, melyikek, ha tiszta szüből kérnék és megtérnének, akkor jó lelkeknek elégtételt adna, szüből szeressék, imádják és dicsérik.

*

Négy évet nem tudták tátémék, hogy mi van vélem, met mindig takartam, hogy ne tudják, hogy hogy elhordoztam úgy. Peniget páterval kellett beszéljek, és fatát kellett kössek. Én azon alyan szumurú vótam, pünkösdre, mikor készítettek felfatázní,¹¹⁰ hogy fel kell kössem a fatát. Imádkoztam, hogyha a Jóistent megbántom, inkább

¹⁰⁸ megijedt, megrettent

¹⁰⁹ unokatestvérek, rokonok

¹¹⁰ A selyem lepelszoknya felöltésével jelzik a lányok, hogy férjhezmenendők.

rendelje el a halált, inkább, hogy haljak meg inkább, hogy fölkössöm a fatát, hogy megbántsam.

Elmentem szőlőlapit szedni, szőlőlapit szedtem, gyűjtöttem és olyan fejfájásom jött, és a szemeimet nem tudtam hordozni. Letettem a tarisnyacsकát a szőlősnek a közepibe, és readúltem, s elaludtam egy kicsit. Akkor az angyalom aszondotta:

– Na, meg kell hallgasd őket, fel kell kösd a fatát, fejet kell hajts nekik, met magad kicsike vagy! Ne félj semmitől, me nem bántod meg evel az Úrjézust, met az Úrjézus nem haragszik meg evel.

– Na, – aszondotta – kelj fel, me erőst sok dógunk van mára, és kell dógozni!

Az őrzőangyalom felkötött. Szedtem eléféle a lapit és meggyűtöttem és mentem haza, galuskát megtötsem. Miután megtötöttem a galuskát, na imá, másodnapra, elévették a fatát és fel kellett kössöm a fatát, felgyüngyöztek. Felkészítettek, hogy menjek a szentmisére. Mikor elmentem a szentmisére, aszondtam az Úrjézusnak.

– Jézusom, ne nezd a gunyámot,¹¹¹ nezd a szívemet, me mind csak az, melyiket te választottad. Mind csak a tejéd akarok lenni, tejéd vagyok, tégedet szeretlek, nem akarok mást szeretni. Ne nezd azért a gunyámot, nezd a szívemet, me mindig a tejéd.

Azután, az üdő alatt, hát, monddtam tátémnak, met eléhozódott a szó, hogy melyen öröm lesz, hogy ha sok gyermeknek menyei lesznek, vejei, két veje, melyen szép minden. Azt monddtam, hogy mindig lesznek, de az enyim nem lesz jelen, met nekem nem lehet férhez menjek. S akkor mi történt? Nemsokára monddtam:

– Tátém, lássa-e ezt a malackát?

– Igen.

– Nemsokára ezt el kell vágjuk.

E vót a hétnek a kezdetjin, fogyatékján, csütörtökön el kellett vágja a malackát. Megszomorodott tátém. Aztán monddtam:

– Tátém, lássa-e ezt a fejer bornyúcskát? Elmenyünk kapálni Pisztiváléba, a nyolcat nem éri meg a bornyúcskánk, és el kell vágják.

És akkor mi történt? Mü elmentünk kapálni Pisztiváléba és kapálgattunk ottajan, és nem hoztam elé többet. Miután osztán elvégzettük azt a darabot, visszatértünk, nem monddtam semmit, sem az úton tátémnak. Bėjöttünk, nénim elézőkött és monddta:

– Na, hát el kellett vágjuk a fejer bornyúcskát.

Met három bornyúcskánk vót. Vót sárig egy, vót fejer és egy vereske. És azért el kellett vágjuk a fejer bornyúcskát. Fejer bornyúcskát monddtam vót, hogy el kell vágják. Na, elvágta a szomszéd ember, miután a fejer bornyúcskát monddtam, és bévitte, mutatta és akkor tátémnak eszibe jutott és monddta:

– Ezt monddta Ilona, hogy ez megtörtényik, de nem hittem.

Azután nemsokára monddtam tátémnak:

¹¹¹ öltözet, ruha

– Táté, parát¹¹² kell tenni félre, mert elveszik a tehenyeket a zaborba. A gyermek elszalajszja, elveszik, s akkor ki kell váltani. Akkor tátém nagyon megharagudt, hogy minden, a történeteket, miket adok ki, mind aan, hogy pénzbe kóosztálja,¹¹³ mer mindig kár. Min károk, mindegyik. Oan szumurú vót, hogy azt mondtam Jézusnak, mikor a szent áldozatot, a lelki áldozatot csináltam, hogy többet nem adok ki semmit, ilyen történetet. Henem, mondják meg, hogy engedjék meg, hogy mondjam ki, hogy mi van, a titok, hogy ne még mondjak olyant, mi kár történik, hanem mondjam meg valóságosan, hogy mi történik, mit akar a Jóisten, met erőst szorítottak, hogy menjek férjhez. Mer tizekilencéves vótam és ők kedvelték lenne, hogy férjhez menjek. Nekem nem lehetett, férjhez menjek. És akkor én arra kértem, hogy mutítsák meg, és adjanak, engedjék meg, hogy nyilatkoztassam ki nekik és akkor megengedték. És kezdtem mondani, hogy táté, ne, mi történt, hogy van, nem lehet én férjhez menjek. Akkor nénim megharagudt és megfogta a hajamat, aszondotta, szürke gicát tátánál nem lehet kössek, henem férjhez kell menjek. S akkor én azt mondtam, akármi legyen, vigyenek a favágóhoz, vágjanak el, jobban elszenvedem a halált, mind inkább a férjhez menést, mert az Úrjézus így akarja, hogy én szűz életet éljek. Akkor megharagudt, és miután tátém elment, megkujakolt vót. Miután tátém elment, hát azt monddta, hadd el, adok én neked. Megkujakolt még esent és aszondotta:

– Kikötlek a lámpás mellé – met várta vót a legényeket, me ő es leján vót – kikötlek melléjem a lámpás mellé kötelvel, és ott kell ül!

Azt monddtam, hát én kikészítettem a házot, hogy guzsalyaskodjék, me úgy monddta, hogy, várják a legényeket. A krámpáját a kapunak bényomtam, hogy pengjék, mikor kinyílik, hogy vegyem észre, hogy fussak túl a gyermekekhez. Azér, me még vótak kicsi tesvérkéim. És, hogy menjek keresztül, hogy ne adjak kezét a legényekkel. Egyszer, nem tudom hogy, a klámpa ki vót csinálva, pedig én bényomtam vót, és akkor nem kaptam hírt, hogy bėjöttek a legények. Csak kezét adtak, méges úgy sírtam, mikor túl mentem, hogy métt nem kaptam én hírt, hogy mér történt meg, hogy kezét adtam vélik. Úgy örözködtem én a legényektől. Mert így adta a Jóisten, hogy nem lehetett, beszéljek én a legényekkel. Mert a tisztaság, szűzesség élete, így kérte, met az angyalom így monddta, hogy szűz legyek, hogy tiszta legyek, hogy vissza tudjak felelni az Istennek az akaratjára. Jóisten segedelmivel kitarottam ennyere is. Még bízom, hogy Jóisten megsegít jövőbe es, hogy kitaró legyek.

Azután, egy első péntek vót, és aszondta tátám, met én monddtam nekik, hogy engedjék el, hogy ne még menjünk el Pisztiváléba kapálni, hagyjuk el másnapra. Aszondta tátám, hogy sok egy óra es, kell menjünk kapálni. Nem lehet otthon ül-jünk, met vesz belé a puj. S nem akarta. Én akkor imádkoztam, és este lett, csütörtökön este készített nénim, hogy imá most kapásokval menyünk a hektárba, tizenkét kapással kapálni. Akkor igen szépre készítették a szekeret, minden, ételek, minden,

¹¹² pénz

¹¹³ kerül

pontosan. És, én imáánd imádkoztam. Este, tíz s fél vót az óra és akkor vótam tér-
gyen, imádkozni és imádkoztam:

Én uram, én Istenem,
te király a fölkhőkön,
te király az égen,
te király az én szüvemem,
te tudod csak,
mit csináltál az én szüvemvel.
Hogy várlak, tégedet,
hogy szeretlek tégedet,
csak te tudod, hogy minek,
s mért akartad, hogy az én szüem
úgy szeressen tégedet.

S akkor elmondottam, és lelki áldozatot csináltam, és a szüvem úgy rebegett, hogy Jézushoz szeretetvel, hogy nem tudtam micsináljak, s elig vártam akkorjába, mer gyé-
ren áldoztunk, csak az első péntekeken, vaj a fontos innapokon, vaj vasárnap. Mikor tudtam elmenni, a szentmisére, a kicsi misére es, hát úgy tudtam áldozni. Eróst kicsit, keveset, pedig az én szüvem eróst rea vót készíttel, hogy áldozak, hogy elig várta az én lelkem, hogy esszeköti, hogy együtt legyen az Úrjézusval. Úgy szerettem az oltári szentségbe befogadni a Jézuskát. És azután az én tátém, nem akkor, hogy nem akarta, hogy elmenjek. Imá most béfejeztem az imádságomot, tizenegy órakor végzettem el, met hat olvasót kellett elmondjak az egész, minden este akkorjába. S akkor sokacska vót az imádságom, miután elvégzettem az imádságomot, hát elneztam az éget. A csil-
lagok hogy fényeskedtek az égen, és egy fölhlő sem vót. Aszondottam:

– Jézus, ime a te akaratom! Ha te úgy akarsz, hogy én elmenjek a templomba, hogy befogadjalak tégedet, akkor te meg tudod csinálni, hogy jöjjön egy nagy eső! Ha nem, akkor fejet kell hajtsak tátiméknak, és el kell menjek Pisztiváléba kapálni.

Akkor még elnéztem az eget, és aszondottam:

– Legyen meg a te szent akaratom! Mert magad es így mondtad a kereszten, uram. Mikor vótál a gecemányi kerbe, hogy a pohart elvetted, hogy Atyám, legyen meg a te szent akaratom. Úgy, én es avval a gondval mondtam, és akkor bémen-
tem, lefeküdtem. Miután lefeküdtem, hát nemsokára, met ugye keves vót az üdő, met kettőkor kellett lenne éjjel induljunk, és még lehet egy sem vót, me nem tudom, hogy hán órakor vót, akkor, mikor megszólítottak. Azt mondotta tátém:

– Ili!

S akkor én mondtam:

– Menyünk?

S aszondotta:

– Nem menyünk. Már mensz a templomba, met olyan esső van kint.

Úgy csattogott és villámlott és görgetett és esett, hogy úgy folytak a patakok mindenfelé. És akkor arra biztatott tátém, hogy mensz a templomba, Jézuska úgy akarta, hogy essen. Az én szívem úgy repesett, még ott az ágyba megköszöntem Jézusnak:

– Jézusom, be jó, hogy megadtad ezt, be vártam én, hogy menjek a templomba, befogadjalak, tégedet.

Még ott az ágyba megköszöntem. És azután reggel lett, mikor felköttem, met ételek vótak készítvel, elmentem a templomba és letérgyeltem. Mondottam Jézusnak:

– Jézusom, ennyire meghallgattad az imádságomat, mit az este elmondottam, igazán király vagy az én szívemen. Csak te tudod, hogy mi van az én szívemvel.

És föl, újra felajánltam és megmondottam, be jó, és megköszöntem. Minekutána az oltáriszentséget befogadtam, csak az nyugtított ingemet, és ha én az oltáriszentséget bé nem veszem, ha a templomba nem mejek, hogy áldozam, akkor nekem a nap olyan hosszú, mind egy esztendő. Olyan bajoson telik el nekem egy nap. Ha elmenyek akkor templomba, hogy áldozom, szentmisét hallgattam, hogy az én szívem egyesül Jézusval, az oltáriszentségbe, akkor nekem egy nap olyan, mind egy óra. Olyan hamar eltelik. Olyan biztos vagyok, akkor olyan könnyű vagyok, olyan jól érzem magamat, és ha nem, akkor olyan nehezen vagyok, minha beteg lennék, úgy érzem, ha nem menyek az oltáriszentség befogadásához, amikor áldozok szent áldozatot.

Azután az én szívem egyesül azétt, met az imádság, én nem tudom, hogy mit kell beszélgessek, met én beszélgetek az Úrjézusval az oltáriszentségbe. Ő mikor az én szívembe jött, én azelőtt nem tudom, hogy mit kell beszéljek, de, már, azután megnyílik, hogy mit kell beszéljek és mit kell kérjek? És ezek a szavak jöttek egy rendet, hogy kérd meg, hogy te általad, kérd meg az egész lélek, – rományul van, bajosan fogom kinyilatkoztatni, de hát így mondotta –, hogy az egész lélek felkeljen, teáltalad, hogy meg kell üdvözüljenek, met úgy jött a szózatba. De már akkor én felajánltam a lelkeket. Azt mondottam, hogy az egész lélek legyen az Úrjézusé. A pogányok es, és az eretikósok¹¹⁴ es, és az egész, kinek van lelke, hogy meg kellne mentse, hogy legyenek megmentve az egész világ. Jussanak mennyországba mind, mer mind, az egészétt kiontotta Jézus Krisztus a vérit, mind az egészétt meghótt, mind az egészétt feltámadott, hogy juthassanak mennyországba. Mennyeknek országát kinyitotta.

*

(Azt szeretném kérdezni, hogy hogy kezdtek el járni magához a falubeliek mondatni?) Itt a faluba nem epe kedves, keves vót. A falusiak így tudták meg, hogy, én hamarább mondottam a hótokról. Hótokról beszélgettem, egy asszonnak megmondottam, hogy az emberinek kellene egy ing s egy gagyája, met csórén van. Ez háboruba vót elveszve, most a negyvenháromba és négybe, mikor vót ez a Ruszország¹¹⁵ háborúja, s akkor vót elveszvel a háborúba. És akkor, így mondotta az, met beszélgettem avval

¹¹⁴ eretnekek

¹¹⁵ Oroszország

a lélekvel, és aszondotta, mondjam meg a fejrénépnek, az asszonyának, hogy, – és megmondta a nevit–, hogy ő kicsuda. E vót Miklós János, véreje vót Miklós Antinak, és aszondotta, hogy, a feleségit úgy es mondják, hogy kicsi Kata, met kicsike asszonka, kicsike az a fejrénép, és aszondotta, hogy úgy es monnyák neki. És akkor én megmondottam a fejrénépnek, és a fejrénép aszondta, hogy megteszi, de hát nemsokára fogott kacagni ingemet, és azért nem akartam sokval beszélni, ezért.

Azután, még kellett mondjak egy fejrénépnek, hogy a keresztről, mennyet ruhát adott, és vásznat adott, hát semmije nincs annak a léleknek, amelyik meghót, tyip,¹¹⁶ az embere vót ennek az asszonnak. És akkor aszondottam, hogy újra kell adjon mindent, és akkor az a fejrénép megadta és megcsinálta, megtette azt.

Egy még más embert, láttam három helyt, amelyik, így történyik, vették ott taksákba¹¹⁷ az embereket, me minden helyről számadás van, minden bűnről. Vették taksákba az embereket. Egy helyt vót – mert verte az asszonyát – szenvedni, egy helyt vót, ő a csoré deszkákétt, s így elmondottam egy fejrénépnek, és az megmondotta annak az asszonnak, kié vót ez a hótt, és megharagudt, hogy én métt mondottam, hogy a deszkák csorék vótak, me ő eleget adott. Igen, sokan adnak, met osztánd megmondottam, sokan adnak, de nyámoknak adnak, és akkor nem esik istennébe.¹¹⁸ Mert métt? Aszondja a rokonyok, hogy nekem kellett adja, met én vagyok nyám vélle. Vaj ilyent adott, vaj melyen rosszat adott, vaj olyant adott, vaj jobbat kellett lenne adjon, vaj megcsudáljam, vaj rosszul jó annak, hogy másnak jobbat adott, lehet. De hát, ha idegennek ad, vaj egy kúdnak, melyik jó uton való járó, akkor, lehet jobban bé van vével, met jobban, tiszta szüből megköszöni. Mert, ha megköszöni tiszta szüből, akkor az, az isten fizesse őtözteti fel, s az imádság azt a lelket.

Még egy más ember, ez nem szóllott haza, henem aszondta, imádkozjak érte, met az ő nyipótái¹¹⁹ apácák vótak, és nem gondolnak hozzája, és ennek az embernek ilyen vót a szenvedése, hogy őbenne tűz vót. És kinyitotta, mondotta nekem, hogy úgy ég őbenne, mind a meszet mikor oltsák, a tűz úgy forog benne. Úgy ég. S mondottam, hogy minek ezt?

– Azétt, hogy szerettem az italt innyani, más megfizette, és én megittam. És azért úgy szenvedek, a gyomromval, hogy úgy égeti, a gyomrom úgy ég, mind az a mesz, mikor van megótval.

És úgy jött ki a párija belölle, mind a füst, úgy, minha langgalt lenne a szájából, és aszondta imádkozjak érte. Én megtettem, imádkoztam.

Osztánd vót egy még más, megkérte, hogy hán olvasót mondjak el. Tizennyóc olvasót monnyak el, vaj hat olvasót monnyak el, vaj két misét hallgassak, vaj valamit cselekedjem. Még úgy es vót, hogy eljött egy, és mondotta, hogy imádkozjak

¹¹⁶ most, nos, na most, stb. kötőszó

¹¹⁷ számbavették

¹¹⁸ Isten nevébe: alamizna (esik) a halott lelkiüdvéért

¹¹⁹ unokái

azon a helységétt, hol van ő, mert ő úgy van, azt mondotta, hogy olyan helységen van, hogy úgy ég, olyan melegség van, mind a nap, mikor süt erőt, és aszondotta, csak egy Miatyánkot mondjak el, s egy Üdvözlégy Máriát, és akkor es, jó nekik. Azt mondotta, sok imádságom van, nem nehezít többvel, csak ennyet mondjak el érettik. És azt kértem én:

– Sokan vagytok?

– Sokan vagyunk.

Azt kértem én, hogy:

– Egy Miatyánkból hán, hogy jó, ér-e bár egy szó?

S aszondta:

– Ha nem ér egy egész szó, akkor egy fél szó, s akkor es úgy jó, mind egy pohárka víz.

Hogy meghúti abból a főróságból, mintha megitta lenne a pohárka vizet, hogy megnyugította, hogy azt a melegséget lemosta a szüvikről, met, hogy szenvednek a purgatorba.

A purgatorba vót, ahogy mondtam még más helységen, hogy az a, így szenvedtek, me megmentődtek vót, az örök kárhozattól, de mégis le kellett tegyék ők a szenvedést. Vótam a lang tetejin, mert nem lehetett belémenjek a langba. A lang tetejin, mind a hidacskán úgy ültem, és ott láttam ezt, hogy az ördögök micsináltak ott es. Zördögök így csináltak ott es, mind eppend a fogak csitorgatásánál, de hát ez csak kicsi üdöre vót, hogy le kellett tegyék a szenvedtetést, hogy szenvedjenek ezek a lelkek. Métt? Kevélyek vótak a hajikval. Cifritották a hajikot, főstültek vasárnap. És ott be mi történt? Egy nagy göröblyével húzták a hajikat le, és kücsörödött fel a haj, és csinguláztak¹²⁰ a göröblyén. Egy másik ördög megfogta a haját és füttyögött erre, és azon hintódzott a lélek körül.

Még más léleknek, neki történt, hogy ez a cifritotta, kifestette a száját, buzdráit és így láttam, egy kégyóval szipatta. Ezt má elmondottam vót magának.

Aztá még más helység, ahol mincsak az ördög, mincsak ott vót, hogy ez csak füstönként ment, egy-egy kicsi rendet. Mikor jobbról, mikor balról, de mégis ott vót az az ördög, és pedig purgator vót. Métt? Azétt, hogy beszélte mást, és akkor ő meg kellett kínzassa azt, evel az izével, a nyelvít, meg kellett csipegesse egy ollóval. Ilyen a kísértés, hogy ittejen a Sátán örvend, hogy megteszi az ember a rosszat, de még túl osztán, mért, mejen hejza és szenvedteti, döfődi, vaj csipegeti, vaj ő kénzassa sokféleképpen.

Azután bémentem még más helyre, és aszondották ottan, ilyen, én mind kértem őket, me mind várták, hogy ezek elfeledt lelkek vótak és várták, ők es, hogy kűggyön valaki oda. Vótak öregebbek es szenvedni, minden módú vót. Fetekébb emberek es vótak, szöbb emberek es vótak, magosabbak es, küsebbek es, minden féle módú vót.

¹²⁰ csimpaszkodtak, hancúroztak

Harmadik beszélgetés, Lészped, 1971. július

Jöjjön maga közelébb! Újból megismételelem azt, amit láttam. Jóisten esent felvilágosított, hogy még e pontos időt mondjak, beszéljek magiknak. Kedves hallgatóim, jól meghallgassák és bévegyék azt, mit az Úrjézus mutatott. Kedves azonn, hogy lelkeket jobban szeressék az Úrjézust, és tisztábban kövessék. Met Szűzanya Mária és az anyaszentegyház azt akarja, tiszta szívből hozzá folyamodjunk és tiszta szívből imádkozunk és kérjük meg mindennap imá, me má ha megkérjük, az Úrjézus és Szűzanya Mária meg fog segíteni a jóba.

Láttam a Szűzanya Máriát, melyik mondotta, hogy vannak báránkáí, és én szép kertbe vótam, s a szép kert körül, jó kertem¹²¹ a vót, s azon szóllott a Szűzanya Mária, hogy vegyem bé az ő juhocskáit es, me még vannak más juhocskáí es. S akkor én mondottam, hogy nem vitt-e el a farkas vaj egy báránkát zövét, met rosszak vótak a kertek. És aszondotta, sokat elvitt, mennye maradott, fogadjam bé, és azután Szűzanya Mária szumurú vót, és a látomásomba, de hát nagyon szépen fejezte, hogy nemsokára azt akarja az Úrjézus, jőjenek ők es abba kerbe, melyikbe vagyok. A kert a hit. A hit, a katolikus hit.

És azután még láttam egy pont üdőre, máskora üdő, hogy a, eljött egy kicsi gyermekecske és mondotta, világosított és mondotta, hogy kéri, hogy mutitsam meg a szüveket és aszondottam:

– Nem az én erőmbe van, hogy a szüveket megmutitsam, hanem az Úrjézusnak az erejibe van.

Azután, másodnap, amikor elmentem a teplomba, hát felfogtam a kezemet áldozó után, és azt mondottam:

– Úrjézus! Imán az én lelkembe vagy jőve. Meg tudod tenni azt, hogy megmozdítsd az egész világot, a lelkeket, hogy lejenek tiszták, lejenek jók, szeressenek tégedet, befogadjanak tégedet, imádjának tégedet, mindig jók legyenek. És megkértem az Úrjézust, hogy még azok is, melyikek még jövőig születők, még nincsenek ezen a földön, jók legyenek, tiszta szívűek lejenek, szeretettel az Úrjézushoz és a Szűzanya Máriához, kérjék és jók legyenek ezen a világon, a földön és, hogy túl mennyországban dicsérjék az Úrjézust és az Atyát, Szűzanya Máriát, szentekvel és az angyalokkal együtt.

Ezután még láttam az Úrjézust, a kereszten függött és aszmondotta:

– Nagyon szenvedek a világétt és a világ nem gondol feléjem.

¹²¹ kerítésem

Nemsokára, esent látomásom vót, és mondotta az Úrjézus, hogy szeretné, hogyha a világ megtartaná, pénteken ne egye meg a húst, me nagyon bántsa, hogy lelépik, mé, azt azért, hogy a péntek napon vót felfeszítve, ő a kereszten szenvedett. A kereszten meghót a világétt. Azétt pontos megtartani a hústól, péntek napon ne enni meg, met akkor az Úrjézust tiszteljük azáltal, hogy megtartsuk azt, hogy éretünk szenvedett a magas kereszten, a kálvárián.

Még, azután, láttam, hogy egy angyal jött és mondotta:

– Ha az a földi népség, ha az, az Istenhez nem térík, nagy csapások jönnek a fődre. Ez vót az első esztendői nap előtt, szenvedejin, hogy mondatódik. Akkor mondotta, hogy ebbe zesztendőbe nagy dógok történnek. És nagy csapások lesznek. E meg es történt sokfelé, met a Jóisten megmutatta szent hatalmát, és az ostorát megcsoporgatta,¹²² sokfelé megsonyorgatta. Jól, sokan, ha meggondolnák ezt, met Szűzanya Mária még mondotta, egy még más üdőbe, hogy, ha a világ nem térül meg, ő nem tudja tartani az Úrjézusnak az ostoros kezit, melyik megcsapja még a világot, a világ, ha buzgón nem folyamodik hozzája, tiszta szűből nem fogja keresni, met elgyengültek a hitbe, azt tudják mondani, sokan is mondják, hogy nincs es Isten. Nincs, nincs azért mondják, hogy ez a világ szabad, de már meg fogják látni, mikor víg órán, hogy elközeledik a halálík órájik, de ha már késő lesz akkor. Azétt gondolják meg ezt, hogy térüljenek Istenhez, és kérjék a Jóistent, minden nyelven és minden szózatan, met ezt kéri a Jóisten. Ezért rendelte a sok nyelvet is, hogy szóllaljanak és dicsirjék a Jóistent.

Azután még láttam Szűzanya Máriát, és aszondotta, hogy, kicsike küsdeget¹²³ megmutatta, és aszondotta, azért beteg a kicsi gyermekecskéje, Jézuska, hogy az a világ, bűnjei sokaságja megbántották erőst, most az ő szüvit, Szűzanya Mária szüvit és az Úrjézus nagyon szenved azáltal.

Azután még mutatottak nekem egy szép világosságot, és mondták, hogy látod-e, Istentől vagy való, me tiszták a kezeid es, és tiszta, fényess a szemeid es, tiszta a lábaid es, met bűnbe nem vagy keverve. És azonától mondotta:

– Azt akarjuk, hogy a világ es mindig megértse, ők nincsennek egész hitvel, hogy én ottajan vagyok az ótári szentségbe, a kezikbe vagyok a szentmise alatt.

Azután mondotta, keves vannak azok, melyikek imádkoznak. Egy jó regvel, éj-cakába, közepin vótam az éjnek, azt mondotta az őrzőangyalom:

– Kelj fel! Imádkozj, kelj fel, me ha nem imádkozzol, nincsen, ki imádkozjék más, és ha nem imádkozzol, bár elég csak hozzájuk gondolni, és akkor es elég az Úrjézusnak és a Szűz Máriának. És akkor még az őrzőangyalom mondotta, hogy más faluba, hogy aszondotta:

– Hogyha a világ megkéreli a boldogságos Szűz Máriát és az Úrjézust, a pokolba ne menjenek annya lélek, bár belőlük megszabadulna, ezt kinyilatkoztatta. És mu-

¹²² megcserdítette

¹²³ csecsemőt

titották nekem. De elmondottam, me meg vótam öbresztvel, hogy imádkozzam s imádkoztam, elmondottam szépen az imádságot, s megkaptam ebbe az imádságba, három lelket mentettem meg a pokoltól. Ezek a lelkek akcsedentval vótak, három vót, két mesina esseütött. Mesinába vótak két ember, és másikba vót egy ember. Mind a hároman meghótak. És azok meghótak, és ha nem imádkoztam lenne, pokolra mentek lenne, az örök kárhozatra. Az imádságomval elfogtam, és mentek csak purgatorba, mincsak akkor imádkoztam három...

(Hogyan tudta meg, hogy a purgatorba kerültek?) Úgy, hogy megmutatták, akkor pont, tájba, mikor elvégzettem az imádságot. Elaludtam esent és megint, odajártam lelkileg, azon a helységen. Pontosán az országunkba történt ez, hogy a fölső felibe az országunknak. Másik asszont megmentettem mincsak akkor a haldokló pápa imádságjával, és akkor ez vót Jás felől, belső felibe az országunknak, Románia országnak. S akkor én ezt megláttam, ezt a fejrénpet, ez asszon vót, melyikétt elvégzettem a haldokló pápa imádságját. Hát ez vót víve a mennyországba.

Azután, még más látomásba mondotta zörzőangyalom, hogy keljek fel, imádkozzam, met nagyon szükség még az imádság, még a betegekétt es. Azután imádkoztam a betegekétt es, és láttam betegeket, melyik, az angyalom megmutatta, hogy, hogy szenvedtek, hogy ezen a földön. Sokan szenvednek, de kicsin gondolnak, hogy e, soknak lenne szükség egy, ez úgy van, hogy ez a betegség másnak lelkinek a megmentésire van.

Hát, még azután láttam a Szűzanya Máriát és mondotta:

– Jó, a világ, ha meg nem gondolja ezen a tisztátalan bűnök által, melyiket követik sokan, akkor szumuruság még nagyobb lesz földön. Me, Jóistennek a kezit nem tudja tartani. Me ezt többször mondta.

Aztán láttam valami fákat, és tisztították a krákoktól zemberek, és aszondották, hogy ki kell tisztítsák a krákoktól. Parancsolat van, ez az a, hogy meg fog lenni, hogy meg kell tisztuljanak a rosszaktól a fák, a rossz világ ki kell múljanak, sok el kell pusztuljon, met azon, ha nem gondolnak Istenhez, a Jóisten akkor ád nagyobb ostorcsapást, ez azt mondom, pontos, meg fog lenni a háború, verekedés, úgy mondjuk minálunk. Akkor a háború átol nagy csapások lesznek, és ha sok világ meg fog halni, és aszmondották nekem, kell imádkozzam, me sokan mennek pokolra, mert nem gondolják meg, sokan ki vannak menvel az igaz hitből, nem hisznek Jóistenbe és akkor, ha meglesz ez a veszedelem, akkor sokan mennek pokolra.

Azután, met a háborút öt részbe láttam meg, és mutatták, a háborút, hogy folyamodik, és hogy vótak a repülőgépek, és hogy hulltak le a, esseakadtak többen, és estek le, vótak úgy, hogy ez emberek hulltak ki belölle és felakadtak a sorompolyokra,¹²⁴ mind alyan helységekre, mind alyan szirmákra, és minden helyt. Fákra vótak felakadva és alatta világ, sokan meg vótak halval. Úgy, hogy én halltam azt

¹²⁴ kerítéskaró

es, kiszakadtak a csinturák,¹²⁵ megbüdösödtek a hótak, sokan vótak a földön, megbüdösödtek és szokadtak a csinturák, a katanáknak a derekikon. Érzettem a бүдös szagjikat, melyikre meg vótak бүдösödve rakásba sok világ.

Azután még láttam azt, a háborút, ahogy mentek a tánk mesinák, és hogy folytak a katanaság és mikor kezdtek folyni a bombák, hogy hulltak el a katanák és meggyúltak a tánkok és égtek. És láttam aztán azkat a katanáknak, miután meghótak, a föld feletkén maradott, a csontjik essze vót vigyítve a földvel. Azután Boldogságos Szűz Mária még elvitt egyszer, a napjövét felé vótam látomásba és aszondotta, na, lássam, de én nem tudtam hamarább, kicsudák és azt lássam én, mi foly el ottan, és akkor láttam hamarább, hogy estek a bombák, mint a hordók, fekekék, és kibomlottak a földön és füst jött ki, és mentek kint a lebegőbe és elfogta, esetétítette a lebegőt egészen. Azután, még láttam, hogy – aszondotta, hogy lássam –, ahogy jöttek a fényess bombák, a világ¹²⁶ futott csokortába, és jajgattak és rikolytottak, és közel vótam, mikor egy bomba leesett, csak annyat, hogy gondoltam, hogy lelkileg vagyok, hogy nem fog sérteni, semmi golyóféle ingemet. Met nem tudja megölni a lelkemet. Lelkileg vótam és akkor, azonn, úgy hullni kezdtek, és láttam, hogy öreg vitte kicsi kisdegecskét. Kisdegecske kétesztendő, éves vót, zölibe, hogy futott és mikor leesett a golyó, szerteszagatta, és azon a, szerteszagatta őket, mind darabocskájé, húsok estek szerte-széjjel. És láttam katanákat, melyikeket, mikor bombák estek, akkor úgy hulltak le a földre, és vigyítette essze fekeke földvel.

Azután még bennébb mentem és láttam, fényess bombák, hogy úgy törték essze az emeleteket, és azok az emeletek úgy közébük hulltak. De az emberek még kiszöködtek az ablakon. Melyikek hírt kaptak, melyikek még élék vótak, de hát, mindig, mikor leestek, dúlt essze, megölködtek azonnal.

Azután láttam az emeletekből nem maradott semmi, mind el vótak, essze vótak szaggatódval.

Bémentem a tenger tetejire és a tenger tetejin láttam, a tenger háborgatódatt és nem tetszett¹²⁷ a tetejin semmi, de azután méges láttam, mikor a fényess bombák estek, s oan közel vótam, hogy a víz, mikor felvetődött, bomba hogy belé esett, hát a víz felvetődött, majtig ért ingemet a víz. Olyan közel vótam, hogy lássam meg, hogy mi van ottajan. És mikor béesett a bomba tengerbe, hát onnét kiomlott kéz, láb, fej,és kijöttek onnét, és veres haboson, és mindig, hogy mentem a tenger tetejin, mind úgy vót, mindenütt, hogy essen. Hogy aztá a tenger vére váltodzott, hobos vér, met kéz, láb és fej folytak a tengeren.

És azután, miután ez elfolydult, mondotta nekem, ha májka nem lécc, kedvemet nem teljesítéd bé, ezután, miután megtörtényik ezek, minden. És aszondottam, én kérdetem, hogy én nem tudom, én vélle elmentem, de nem tudom, hogy kicsida,

¹²⁵ derékszjak

¹²⁶ nép, emberek

¹²⁷ látszott

mondja meg nekem, hogy kicsida ő? És megmondotta, ezt, hogy ő az angyaloktól es fönnébb van és az angyaloktól es szebb. Ezen a, más nincsen szebb, csak bódogságos Szűz Mária, az angyaloktól is fenn, csak a bódogságos Szíz Mária, met osztá tudtam, hogy ő vót.

Még más korába mutította Szízanya Mária, hogy a házat meg kell tőtsem, mutított egy házot, és ideadta kócsokat nekem, s tőtsem meg a házot, mind leányokval. Zárdát kezdődjék. Azután vártam imánd kislejánkákat, leányokot, hogy megtőtsem, hogy bételjesítsem, látomásba vót ez.

Azután még láttam, egy szép angyalt, melyik mondotta, hogy menjek, látogassam meg, milyen szép helység van és akkor én elmentem, megláttam a szűz leányokot, hogy milyen szép helységik van, és a szűzkoronát. S aszondotta az angyal, az őrzőangyalom vót, hogy nekem es van egy koronám ottajan. És azonn a szép helységbe, olyan helységbe, a szűzeknek a helyik, hogy még fejér a falak, fejér a földje, fejér, szép mindenfelől, és szép, fejér rózsákból van koszorú csinálva. És a fejér ótárra le vót tével, sok kuszurú, koronacsák, amelyikvel megkoronázzák szűz lejányokot, és egy koronát levett onné, a fejemre tette, hogy lássa, hogy megtalál-e¹²⁸ a fejem körül. És megmondotta, hogy ez, öppe neked való, neked van készítvel és aszmondotta, most csak megpróbáltuk, de hát, mikor leteszed a fejér liliont az ótár lábaihoz, akkor evel lesz megkoronázva. Akkor megláttam, hogy fejér lilionyszálat kezembe és az a szép rózsákon ki vótak nyílval, és jó búzik vót. Azon mondotta, na, mikor ezt leteszed, akkor fogja megkoronázni szűzi koronával.

*

(Ilonka, mikor fogja letenni a lilionot?) Halálom után. Halálom után, mikor meghalak, akkor teszem le a lilionyszálat. Az életbe kell hordozjam. Me nekem szűz életet kérték, és a szűz életnek kitartását mondták többször. A Jóistennek a szent hatalma, melyikvel a sok leánynak, jóságjára, lelki megmentésire mondanám, hogy szüvesek legyenek a szűz életet kitartani, szűzek legyenek, ha nem tovább, báron az eskivéjéig. Met mit mondok ezátal? Megmutatották, hogy melyik leján kitarsta a szűz életet az eskivésig, akkor fog a megkoronázval, és, miután leszállott az ótárról, hát a szép fejér virágokot kiszedik. Minek? Imánd asszony ú, és annya rózsát fognak tenni azután, hány gyermeket fog hozni e világra. Hogy megszületik gyermek. Az abból lesz, a rózsából. Ha egy gyermekje lesz, csak egy rózsája lesz a koronájába, kuszurújába, ha több gyermeke lesz, akkor több rózsája lesz a kuszurújába. Ha ki nem tartsa szűzön, akkor, melyik lelépi, akkor ezt teszik, hogy a koronája eltörik üdónap előtt, és nem lesz olyan szépen bévével, hogy mind amelyikek kitarsták, szüességet tisztán az eskivésig, meddig meg nem eskisznek, hogy követnek búnt. Jó lenne, ha jól kitarstanák, szüvesek lennének ebben, mert az Úrjézust akkor nem bánatának meg. Milyen szép egy szép virág, ha a tiszta, nincsen megsértve semmitől, milyen tiszta a szép lilion virág, ha a nincsen béölve semmivel. Úgy a lélek es, ha nincsen béölvel,

¹²⁸ illik-e

be szép az a lélek. Nem tudják sokan megtudni azt, me nem lássák sokan, de és megmondom azt, el vótam, láttam élő lelkecskéket, melyikek leányok, inné Lészpedről, léspedi leányoknak adtam imádságot, Szent Bridzsita imádságját, me nagy érdeme van. És azok folytatták azt az imádságot, és én megláttam, megláttam, milyen szépen – az égbe fel kellett menjek –, az övikbe es, ott vótam, és koronázták meg őket.

Met ezek a leányok felfogadták, hogy szűzi életet élnek, kitaratók lesznek, és nem járnak úgy multság után, gyűlnek essze, és köztük beszélgetnek, és nem mennek úgy multságba, mint a többi. És azt fogadták az Úrjézusnak, hogy ők es kitaratók lesznek. És megláttam a leányokat, hogy milyen szépen megkoronázódtak. Ez az imádság által. Ha szép kuszurukat tettek rea a fejikre, és indultak, mint a proccesszióba.

Nekem ideadtak három kuszurút még, met aszondották, hogy a nekik a koronázásik tisztaságik, há pontos töllem függ. Hogy meglátták az én pédámat és komolyan meggondolták, és töllem elkérték ezt az imádságot és folytassák. És azé, ezeknek, mind a töllem függenek, az ők érdemik az, hogy jóra tértek Istenhez.

No, hát azután, még láttam azt, hogy a, egy cigánné, mikor kellett meghaljon, ott vótam közelibe halálának. Ez a cigánné, mert kártyás vót, a szegénysége által megnyerte lenne mennyországot, igen, de hát, ha kártyákat vette és sokakat meg, így mondotta, hogy az életiket és a zódiás¹²⁹ kártyákat és mondotta, elcsábította sokaknak tyip mondotta az életjüket. Hát, azátal nem tudott megmentődni a cigánné, kellett menjen pokolra. Mutította az őrzőangyalom, lásd meg, aszonnya, hogy mik vannak a kártyákba, hitetlenségek, a Sátánnak az incselkedesse, és nem tud az menni mennyországba, me szegény vót eleget, hogy megérdemlette lenne mennyországot a szegénysége áltol, de, ha már evvel csábította sok lelket, és mondotta kártyából, há nem fog menni mennyországba és kell menjen pokolba.

És még más regvel megszólított az angyalom, hogy kelj fel, már elközeledett, hogy kell menjünk a szentmisére, met a Úrjézus olyan erőst vár tégedet, hogy menj a szentmisére, met ha szükség ne lenni, nagyon szumurú lenne a Úrjézus. Tehát nagyon bízik benned, és azonn, mit akar cselekedni teáltalad. Én méltó nem vagyok erre, de az Úrjézusnak a hatalma nagy, és minden szükséges, és mindent erősen az ő kezibe ajáltam, az én lekemet és énmagamat, és teljesedjék az ő szent akarata, hatalma és az akarataj énvéllem. Elmentem a templomba és letérgyeltem, mondottam:

– Jézusom, tiéd vagyok szűből, lélekből és testből. Tehéd vagyok, me én csak téged szerettelek kicsi koromtól, téged imádtalak, téged dicsértelek, s úgy akarnám, hogy ez ne legyen hiába, legyen a világnak a megváltásáétt, hogy megtérüléséétt, me magad szenvedtél, megváltottad a kerészten. Szenvedtél értik, de hát minhiába van, mert nem hiszik, hogy te mennyet szenvedtél, hogy szenvedtél, értünk. És arra felajánltam a szentmisét, és aszmondottam, hogy:

¹²⁹ állatöves

– Én Istenem, én felajánlom ezt a szentmisét azokéért, amelyikék még nem ismernek, nem imádnak, nem dicsérnek tégedet, hogy légy majd kedvesebb, is inkább imádvá és dicsérve.

Azután, még másnapra megmutatta az Úrjézus, hogy mi világ mejen még pokolra esent. Megmutatta, hogy olyan helységet, hogy mikor mentek, hogy mennyien mentek, és hogy beszélgettek. És mondták köztük, me vótak pogányok es, mondták köztük, hogy, hogy viszi az a szellem. Ők elfutnának, de hatalom, az a nagy szél, forgószeél söpri bé őköt pokolba.

És még más ösvenyen mentem és ezen mentek valami pogán asszonyok. Az asszonyok úgy mondták:

– Látod-e, Rózi? – aszondja –, ha mi, – aszondja – lettünk lenne megkeresztvel, akkor mentünk lenne boldog mennyországba. Ezek nem vótak igaz keresztények, megkeresztelve. De így es jó vót, ha pogányok vótunk es, megőrzöttük a bűntől magunkat, met ha meg ne őrzöttük lenne magunkat, milyen rossz helyre mentünk lenne. Az ördögök kínozta lenne. De hát már most menyünk egy más helyre, met a jó pogányoknak van egy oan helységik, hol csak setétség van, és el kellett menjek én es. Igaz, előttik, met útam nyílt, hogy előttik előjikke értem, és előttik bémentem. És megláttam azkot a fejrnépeket, mikor bėjöttek, és aszondották, látogattam, láttam, hogy mijel örülnek ottajan azon a helységen. Egy kis gyermekecske felemelkedett és játékot mutatott, fényeske vót, megsürilte magát¹³⁰ és eltűnt. És arra úgy örvendtek, úgy kacagtak, ők, hogy evvel megörültek, hogy ez a gyermekecske annyi fényességet csinyált. És azután nemsokára még megjelenkedett a gyermekecske, még más felibe és esent játékot mutatott, felemelkedett és megrepedelte magát, megsürülte magát és avval esent örültek. Ilyen vót az a helységecske, melyikbe mentek ezek a nyihán pogán asszony.

De már azután nemsokára esent láttam egy még más szép helységet, hogy kikerültek lelkek mennyországba proccesszióba. Kimentek a, me helyenként lassacsán innapokra, há még kimennek, hogy megjárják a szép paradicsomkertbe a templomokból, hol imádkoznak csak ittejen minha páuzába lennének, kicsi nyugudásba, nyugodalomba és akkor esznek a lelkek. S akkor megláttam az asztalakat, melyikébe vót étel, mind régebben vótak oan faragatt asztalok, nem vótak olyan, mind a mái asztalok vannak készíttvel. Már akkor két deszka, vaj két fa meg vót faragval, és essze vót szegezvel, s három lába vagy négy lába vót téve, s úgy vótak. És kicsi fazakacsák és tálacsák, melyenyek vótak, me még fatálat es láttam, milyenvel istennébe adtak mikor éltek azok az asszonyok. És akkor láttam, azok az asszonyok, melyikék tették ki fakalánval a galuskákat, vaj savanyólevet, más asszonyok vótak szumurák. Azok alyan szumurák vótak és nem tudtak enni. Én ettem ottajan, és elébb mentem hozzájuk, és megkérdettem, minek szomorák?

– Azé szomorák vagyunk, hogy münköt nem engedik, hogy együnk.

¹³⁰ megfordult

- Minek nem?
- Azétt, hogy nem lehet együnk mi, hogy nem adtunk istennébe.
- S akkor meddig lesztek szumurák?
- Addig leszünk szomorák, meddig ez a nyugudás kitelik.

Az a pauza, melyik van, hogy künd újjenek, addig szumurák lesznek. Mikor bémennék esent mennyországba, hogy fognak imádkozni, ezek a mennyországba vótak, csak ki vótak jóel a nagy szép kerbe, és miután bémennék oda a templomokba, me úgy jó, azok a helységek, mind a templomok, mindha a szent ótároknál lennének, úgy jó az a helység. S akkor, aszondották, lesznek vígak, mind a többik es, mikor fognak imádkozni. Azonn vót, mondotta az, jöttek más asszonyok és ettek. Elmentem én es más asztalkához, és ottan ettem esent, me meg vót engedve, hogy lássam meg, hogy, hogy van ottajan. És azután, hogy én ettem, elémentem, és mondottam annak a fejrénépek, melyik vót, tette ki a galuskát, aszmondottam, hogy, hogy van ez? Melyikek esznek, met azelőtt, hogy megkérdettem a szumorú asszonyokot, hát én megkérdettem, hogy, hogy van ez? Melyikek esznek, csak azok lehet, vaj tük máccor vattok, vaj hogy van ez? És megmondotta ezt, hogy:

– Hogy mü, így van, most vótunk mi, és mikor kijövünk még más rendet, akkor lesznek más fejrénépek, melyikek adtak istennébe és azok, fogják tenni ki, mind, ahogy mi kitettük. És úgy tesz ki azok es. És mü akkor csak eszünk.

Aztán mondotta, még más fejrénéhez mentem és annak csak ilyen pitánkái¹³¹ vótak, alivánkák,¹³² ahogy mondatódik, régebben úgy mondták. Hogy csináltgatták, hát a vót téve csak az asztalkára, és aszondotta, vegyek én es, én onnétt es vettem egy darabocskát és mondottam adjon – valami emberek vótak közelébb – adjon azoknak es! És aszondotta, hogy nem lehet adjon, henem a férfiak szivesek légyenek, ha istennébe adnak, kapnak. Elébb vót még más helység, hol csak férfiak ettek. Férfiak így ettek, hogy nagy helység vót, és asztalvetést jelentette, hogy melyikek vetést tesznek a hótt előtt, vaj a hótt után, met mások szüveskednek, hogy istenfizesséket kapjanak, met métt van ez? Hán istenfizessét kapsz ez életbe, annya lépcsét menc fel az égbe. Jó, tiszta szüből és meg nem bánod, hogy adtál. Ha megbánod, akkor hiába adtál, de hát, ha tiszta szüből adod, akkor bé van vével az Úrjézustól. Sokan mondják, azt métt adjak, mert kicsi van nekem es, de már, ha abból a kicsiből, tiszta szüből szakasztasz, milyen jó lesz, hogy megkapod ott túvilágon.

Jó, ezután ez a látomásom eltőt. De azt mondom, hogy ittejen, hogy vessük az ágyot, úgy fekszünk. Ha ittejen jót cselekszünk, jól kapjuk. Ha ittejen meggondoljuk, hogy jót csinyájunk, vaj reménkedünk, hogy minél tisztább szeretettel legyünk az Úrjézusthoz. Dicsértessék Jézus Mária neve, mindörökkén, ámen.

*

¹³¹ kukoricalisztból készült sós lepénykék

¹³² édes kukoricalepény

(*Ilonka, honnan tudja, hogy látomása lesz?*) Én érzem, mikor el kell legyek. A fejem erést fáj. És megnehezednek a szemeim és a szíem úgy jó, hogy nem birokozódik többé, és akkor le kell feküdjek, me én érzem, hogy azért van ez, hogy kell elmenjek, vaj kell beszélgessek.

*

Megfogták Lucsifert és bé akarták zárni. És aszondta, jövő gondolatokat, hát nem látogattam, és embert akar teremteni. Aszondotta evel, hogy a, csináljunk egyebet. A jók a teheid, s a rosszak az enyim. Met, ha nem kell féljenek tölled, nem imádnak tégedet. S mikor bé akarták zárni, aszondotta, na, uram, aszonnya, hogy sikolytoznak, aszonnya, társaim. Add meg aszonnya, pokol tüze ne sértsen münkötet. Úgy járunk, mint a feredőbe. Megadta azt es a Jóisten nekik. Azután aztán, megadta; még kérdett egyet a Jóistentől, hogy különben a jók a Jóistené, az övék rosszak, aval aztánd bészárták őket, és mondta nekem az őrzőangyalom, hogy ezt kinyilatkoztassam és mondjam. Azután mi történt? Hogy az ördög rendelt egy-egy ördögöt, az Isten rendelt egy őrzőangyalt, hogy őrzjön meg a rossztól. Mikor, zördög nyuszítson a rosszra, kísért mindig az ördög, a Sátán, utánunk. Ezután az őrzőangyalom megmondotta, nemsokára meglátam az ördögöt, és mondotta, mellettem vót az őrzőangyalom, hogy őrzött ingemet, hát esszeverekedtek ketten. Én halltam, hogy zengett mellettem, és verekedtek, s akkor meglógatta a fejemet, hogy keljek fel, keljek fel imádkozni. És fölkötem imádkozni, és elvettem a szenteltvizet és elszenteltem az ördögöt. Me sokszor járt hezzám, sok rendbe járt az ördög, haragszik, haragszik, hogy mejek a szentmisére, haragszik, a szent áldozatra, haragszik még azért es, hogy felfogom a kezemet imádkozni.

(*Milyen volt az ördög?*) Feteke vót és a kezei szőrösök, szarvai is, lábai, farka, csúf vót, csúf vót erőst, s szemei, a szája oan vót, mind a majmucának. Az, amikor az ördög odaközeledik, máccor, megérzem, még messzirünné, úgy megráz. Olyanféle ördögök es vannak, melyikek megráznak, és olyanok vannak, hogy mások, hogy szumurúk. Jött tavaly egy a külső setétségből, fogak csitorgatásától, eljött és oan szumurú vót, és kérdetem első rendet Jézus Krisztus nevíbe, második rendet megkérdettem esent, Jézus Krisztus nevíbe, s a harmadik rendet szólalt meg. Mondottam:

– Kicsuda vagy?

Aszondta:

– Én ördög vagyok.

S aszmondom neki, az őrzőangyalom, így mondta Sátán, én mondottam neki, hogy kicsuda, és aszandta, én ördög vagyok. S akkor, mondom neki, minek jöttél el?

– Meglássalak – aszondja.

– S micsinálsz, honnan jöttél?

– Én vagyok a szenvedésnél, fogak csitorgatásánál kízzatom a lelkeket, de úgy laktam kénzátással.

Ha az ördög száz esztendő és ezer, hogy szenvednek és kénzassák minden üdőbe. Met még más üdőt el vótam oda, fogak csitorgatásához, és láttam, hogy ottajan mi van. Mikor odamentem, sok ördög vót elől, és az ajtók nagyok vótak, és meg vótak

nyílván, és beszélgettem; és akkor Krisztus Jézus nevibe megkérdeztem, hogy milyen helység ez; aszondották, hogy nem tudják megmondani, bé kell menjek a bíróikhoz. Mikor bémények a bíróhoz, hát ottan, azok a, sokan vótak az asztalnál és írogattak, de úgy jött, mind egy pince. De itten megfejtettem, hogy én aszondottam neki, hogy nem tudom, hol van a bírótok, és adjatok egy vezért; osztá adtak egy vezért a küsebb ördögök közül, az az ördögöcske megmutította, hova szálljak bé, mer min lefelé mentünk, mind egy pincébe, mikor beszálsz, mind lépcséken, lépcsécskéken mentink bé. És ottan a bíró, hogy vót, nagy levelek, írtak az ördögök, közepibe vót Lucsifer. Jobb felől vót Plútó és írt, és a bal felibe es vót egy másik ördög, mincsak írogatott. És mutították mindig a leveleket, melyikek vótak a, hogy írtak benne; s mondották, hogy melyik a limbustól való, pokol tornácca, ahogy mondatódik, melyik a külső setétségtől, melyik a fogak csitorgatásától, melyik a pokol talpától, melyik a külső setétségtől, melyik a gyihennától, – és mindig – a pokol langjától, – és mindig – az egész level ottajan vót.

Miután elmondotta Lucsifer azt a, azután hát, aszondta annak a kicsi ördögöcskének, melyikkel bémentem, hogy menjünk ki, és mutassa meg a helyeket, hol szenvedtetnek. Bánkák vannak, min ahogy a gyermekek vannak az iskalába, bánkák vótak, de hát szíjak vótak, és oan izé, hogy megkötték azt a lelket, mikor bément, mindegyiknek helye vót. És akkor bémentünk oda, és ottan olyan setétség vót; de méges nekem úgy vót, hogy lássam meg, hogy milyen helység. Mondta, hogy ez a leányoknak a helyik, ez az embereknek, legényeknek, az asszanyoknak, mindig monddta a helyeket, mutította.

És, miután kikerültünk az ajtóhoz, úgy jött, hogy menjek el, tyár túl, há mincsak világosságosabb vót az ajtónál, és akkor esent megkérdeztem: Jézus Krisztus nevibe, melyen hely ez? És aszondták, hogy ez a hely odatartodzik a helység, az ajtó, melyiken bémenni a fogak csitorgatásához, hol jártatok a bíróhoz. És akkor hallottam, mondották köztük, hogy jönnek, jönnek! Mondom, mifélek jönnek? Akkor kérdeztem őket, akkor azok mondották, hogy jönnek a lelkek, melyikek el vannak törvényezvel, és jönnek ide, hogy jőjenek bé ezenn az ajtón, hogy lejenek szenvedtetvel. És akkor láttam, ahogy érkeztek, fére méntem, mintha egy tőtésforma lenne, hogy félreléptem az ajtó küszöbibil és folyini kezdtek menni bé. És akkor megláttam, me nekem nem tetszettek¹³³ erőst csúfoknak, a befogadó sátányok vótak, kerek sapkájúak, és a tetejin szarvassak vótak az ördögök, de azok, befogadók vótak, hát szépnek mutatódott, ők szebbek vótak, mind a fetekék, mind a többik, küsebbek.

És akkor bémenni kezni folytak és meglátták azok a lelkek a sátányokat, az ördögöket, annya sokan vótak, abba küszöbbe. Melyik el akart futni, térült és akart lenne futni, melyik odatette a két kezit a szemeihez, hogy eltakarta a szemeit. Melyik odatette a karját, hogy eltakarja a karjával a szemeit, hogy ne lássa az ördögöket. Melyik hátat siritett, melyik megbútt a másiknak a hátánál, annyán vótak, mint it-

¹³³ látszottak

ten a nuntások.¹³⁴ Úgy folytak bé, oda szenvedni, és miután befolytak, bétették az ajtót, hátul, azt es láttam, két mozsikás vót, egyiknek vót egy nagy gornája, másiknak vót egy vivorája, mozsika, melyikkel hedegült, – hogy mondatódik –, és bémentek azok es. Azonn a, bétették az ajtót, én visszamentem, megnyitottam és nezem, hogy milyen, mi hallik ki onnét? Én megnyitottam, met úgy hallott ki, hogy jajgattak, hogy jaj, jaj, fejem, jaj kezem, jaj órom, jaj szájam, jaj fogaim, jaj filecskéim, jaj farkocskám, jaj, hasocskám, jaj szüvecském! Mindig rikolytoztak, sikolytoztak ottajan, és én erre megnyitottam az ajtót, hát osztán láttam, hogy micsinálnak. Jöttek oan kicsi, feteke ördögök, felháltak a bánkákra, me kicsikék vótak, és kezdték szedni ki, melyiknek a szemit, melyiknek a fogait, melyiknek a, tépték ki a haját, melyiknek szúrták ki a szemit, melyiknek filit, húzták, hogy szakasztották le a filit, melyiknek az órát vágták le, melyiknek a belegátáját,¹³⁵ a nyakát bontották ki, melyiknek a hasát bontották ki, melyiknek a kezit vágták le, melyiknek a szüvit vágták le. Mindig szenvedés vót, és mindig rikolytoztak. Mikor látták a kicsi ördögök, hogy én látom, hogy micsinálnak, elhették a lelkeket és futni kezdtek hezám, én megláttam, hogy közeledtek hezám, bétettem az ajtót és aszondtam:

– Amelyiknek ott kell üljön, ott üljön! Én imá mejek.

És elmentem onnét, és imán most ottmaradott az ördögöske, melyikkel vótam, az angyalom nem vót véllem, me ittmaradott a testemnél, magamra vótam. Vigyázkodtam, én Istenem, merre menjek, mer olyan ismeretlen hely vót, hogy, tudtam, lelkileg vagyok, és mindig mondom, én Istenem, merre lesz, hogy hol van a te szent hatalmad, hogy te még vaj megöbreds, hogy megöbredjek, vaj hogy akarc vezérelni, met imán most így van, ez a te akaratod. És akkor megnyílt egy ösven, és mentem azon az ösvenyen, mikor mentem azon az ösvenyen, elértem egy ablont, a pincébe való ablont, és nezem bé, ottajan, há láttam olyan óhajtás, olyan sikolytozások vótak, és láttam bé a pokol talpát, met megkérdettem Jézus Krisztus nevébe, hogy milyen helység? És ők mondták ki onnét, hogy ők a pokol talpánál szenvednek. S olyan nagy vót a szenvedésük, met úgy hersegett a, hersegtek ők, hogy égtek, mind a hús, mikor sitik a gretáron, – hogy mondják magiknál, hogy sütik a húst, a szenen –, úgy cserregtek és folyt a levik, belé a tűzbe. És eljött az a Sátán, az ördög is, vasvillával megsűrítette másik ódalára, s ameddig égett az egyik ódala, addig megjött a másik ódala, és ment vissza nemsokára, és sürítette meg vissza, és jajgattak:

– Jaj, jaj, mit szenvedek én ittejen emiatt. Meglássá ez, Kati s Anna, hogy mit tettek nekem, hogy erre, bűnre kivettek vót, hogy én mit szenvedek, hogy én ebbe bűnbe megbántottam a Jóistent, hogy ilyen helyre juttam én, miattik, meglássák Kati s Anna.

Azután mondtotta a másik, meglássá a szomszédasszonyom, me ő vett ki ingemet a rosszra. Másik, meglássá a szomszéd, ezt vaj másik és rikolytották, és arra bé kijött

¹³⁴ lakodalmasok

¹³⁵ gégégjét

a lang, olyan erőst kijött a lang, hogy söpört lejen bé, mint egy jó seprű, hogy hújzon bé ingemet es oda. És akkor én hátra mentem, három lépést, és bétörött esent az a helység, ki melyiken ültem és akkor hát, ahogy bétörött, esent látni fogtam.

Láttam az embereket, hogy szenvednek, mondották, hogy emiatt szenved ő, így szenved ő. E túl szenved, kivette ki őt es, kivel kezdődött hamarább a bűn. És mondotta, hogy melyen nehezen szenved, száccor, ezerszer, szenved ő is, hogy milyen nehez; s ment az ördög, és sürítette meg, és:

– Jaj, jaj, ódalam, jaj, jaj, ódalam, – rikolytotta. – Hogy fáj nekem az ódalam.

És azután láttam ottejen a tyár, még az anyósokat es, melyik anyósok tesznek szót, hogy a menyik ne lejen kedves a férjijúnak, a fiának, és menjen, kerejsen még más asszont es, met ez az asszan ilyen rest, s ilyen tolvaj mind; és láttam ezt es, az anyóst es, me mellette vót a fia mellett, és rikolytotta:

– Lássa-e, máme, kend miatt, hogy szenvedek? Kend mondta, hogy menjek el, kend mondta, hogy így csinyáljak.

Aval azután, láttam még, hogy ott es, hogy a gyermekek es el vótak szertülve. Az anyós miatt és a gyermekek es bűnre estek és odaértek. Ott vótak közel az apja mellett, és az anyókája mellett, szóval. És azután kijöttek esent, kijött a lang is, vissza a, kellett menjek három lépést és bétörött esent, újból, és láttam helyeket, és láttam a leányokat es, és ilyen férjijuhokat es, melyek szenvedtek. És mondották, hogy az apja miatt, vaj az anyja miatt szenved. Sok helység vót, sátányok mindig mentek és nezték, hogy mi, készítették, hol nem vótak még lelkek oda. Mondták, hogy nemso-kára kell érkezék egy bűnös oda. És azután nagyon bétőt az óra, és megöbredtem, ebbe, annyat vótam oda, hogy mincsak meg vótam hülvel ittejen. És abból megöbredtem és megsúroltam kezemet és lábomat, helyrejttem.

És tót az üdő, és azután is megláttam még más látomást. Még más látomást, és láttam, hogy egy része, – zőrzőangyalval mentünk –, és, egy része a világnak ment a vízen, az a víz azt tette, hogy a pokol tüze, olyan szélyes út vót, és oda belényuvadtak és szenvedtek és jajgattak erőst abba a vízbe. S a másik része, mentek e pallón keresztül, me túlfelől vót a mennyország, egy szép kert vót, láttam, és azonn mentek körösztül, mikor elértek felinél a pallónak, kezdett, hogy ingani a palló, hát ők félték és belészöktek oda. És azon a pallón csak odáig értek el akármelyik lélek, melyik ment.

Azutánd láttam egy még más pallót és, azon há menegettek körösztül, egy-egy ment, mentek körösztül, lassacskán, de méges elmentek jól. S úgy örvendtek, mikor körösztül értek túl, nagyon szépen, úgy örültek, hogy megérték, hogy keresztülmentek.

És még más, visszaneztem, má akkor ment bé egy csukorta nagy sokaság, sokan vótak, mentek belé, úgy jajgattak, hogy kénzatval vótak ott a vízbe. És akkor a zőrzőangyalom mondotta:

– Mínek szomorodtál meg? Magad nem kell menj körösztül sem ezen a pallón, sem a másikon, sem ottajan, hol jajgatnak, henem te pallód elébb van. Menjink, nézd meg, milyen szép pallón kell keresztülmenj magad.

S elémentünk, hát, vasból vót a palló, melyiken keresztül kellett, keresztülmenni nekem. Mondotta az őrzőangyalom, tedd rá a lábadot, nezz meg tiszta vasból van, hogy, hogy cseng, mint a harang, úgy cseng, mikor reateszed, pedig mezítláb vótam látomásomba; és reatettem, úgy, mikor reatettem, úgy csöngött, mint a harang. Azt mondotta az őzangyalom, azért, hogy tiszta, azért cseng olyan szépen, mind a harang. És aszondotta, hogy nezd meg, aszonnya, kétfelől, aszonnya, há, balra es, minha vótam korok¹³⁶ kétfelől, és meg vót széjesítve kétfelől, még pallóból es, hogy ne féljek, hogy én belésem, ottan, hogy a, megbiztogasson. És azután, az én őrzőangyalom aszandta, hogy má kell menjünk vissza, me várnak. Mikor visszajöttünk, – me könnyen jöttünk, az őrzőangyalom, ha véllem vót, mindig könnyebb vót, könnyebben jöttem véle. Megfogtam az ő gunyáját, az őrzőangyalomnak vót gunyája, gyüvizi¹³⁷ gunyája van, rokolyája az őrzőangyalomnak, megfogtam hátúrunné a gunyáját és repültünk, ketten, jöttink vissza. És mikor hazajöttünk a házba, hát láttam, kicsi Jézuska rea vót feküvel a szüvemre és szemeivel nezett ingemet. Aszonnya az őrzőangyalom, aszonnya:

– Látod-e? Ő vót a lelked helyett, ő tartotta lélekbe a testedet, és imán most meg kell testesülj. Látod-e, a Jézuska fekszik a szüveden?

És olyan örömet megtestesültem, mer megláttam kicsi Jézuskát énmagamban. E történt többcör es, láttam Jézuskát énmagamba.

Azután, nemsokára láttam Úrjézust nagyon,¹³⁸ ő énbennem, és én őbenne. Láttam. Ez történt, láttam keresztfán őt es, ingemet es, és láttam, úgy es, hogy Úrjézus járt életjibe, és láttam énbennem, és énmagamot őbenne. És beszélgettem véle. Így mondotta az őrzőangyalom, hogy jó egeknek királya, és az angyaloknak királya, és avval a készületvel vótak az angyalak, több angyal es vót mellettem, és eljött az Úrjézus. Mikor eljött, én megkérdeztem Úrjézust és mondotta, hogy ő az égnek s földnek királya, teremtője és a virágoknak es a teremtője, lilionyoknak es, az én lilionyomnak, szüesség tisztaságomnak es a királya, az ura. S azután az Úrjézus mondotta:

– Van-e szenteltvized? – s mondom:

– Vagyon.

– És fogunk keresztelni ketten.

És ő tartotta a kezit, így a tartotta, és aszandta, hogy tartsam én es a kezemet, és mondtuk ezt:

– Én téged megkeresztellek az Atyának és Fiúnak és Szentléleknek nevibe, amen.

Aszandta az Úrjézus, hogy, me így kezdtük meg. Megkezdtük Erzsébettől, Szent Erzsébetnek a nevezetjítől, így minden nevet és a Szent Véronikának a nevel elvégzettük, ahol lejánka gyermek vót. És megkezdtük, Szent Jánostól a nevet, a

¹³⁶ korlátok

¹³⁷ rózsaszín

¹³⁸ felnőttként

férfiúknak, Szent Jánostól és elvégzettük Szent Péter nevével. S avar béfejeztük ezt a keresztelest, és úgy történt, met úgy mondotta az Úrjézus, hogy úgy monnyuk:

– Én tégedet, János megkeresztellek, az Atyának.

De meg vót mártval a kezem a szenteltvízvel, me Jézus úgy mondta:

– Az Atyának és Fiúnak Szentlélek istennek nevébe áment!

S mondottam neki, hogy:

– Az ámentot odategyük, met az igaz keresztségnél nincsen ott az áment?

S aszondotta:

– Oda, met – aszonnya –, lelkeket keresztelünk, hótt lelkeket, nem éléket, nem élé lelkeket, s úgy legyen, azt teszi.

Úrjézus így mondotta, és avar kereszteltük elébb, mindegyiknek úgy. Osztánd úgy jött, minha a szenteltvízünk elfogyott lenne, és mondottam:

– Tiszta vízvel nem jó keresztelni?

És aszondta, hogy nem lehet, met aszonnya, tiszta vízvel, aszonnya; víz meg kell lejen keresztelvel ennek a keresztségnak, ennek a keresztségnak meg kell lejen keresztelvel a víz. Meg kell lejen szentelvel a víz és úgy hasznos annak. Mentünk elébb, aszondotta:

– Na, most, – aszondja –, lásd meg, – aszondja – hogy, lehet, nem fogsz látni máccor meg, de tudjad, hogy én tebenned maradtam, és te bennem maradtál.

És akkor ezt láttam, hogy én őbenne, és ő énbennem, és ez vót vaj háromcor és megcserélődtem, hogy én es megláttam őmagába, őt es énbennem, és én es őbenne. És ezt meg ennyere, és azután a Úrjézust nem láttam, Szűzanyát láttam, szumurú vót.

Azután még más látomásba vótam úgy es, kicsi Jézuska vót a Szűz Máriának a jobb térgyin és én vótam a bal térgyin lelkileg. S imádkoztunk, és mondottam neki, a Szűzanya Máriának, mondom hogy:

– Métt szomorúk, mit akarnak mondani nekem?

Aszondták, rossz a világ. Erőt rossz a világ és sírt, és a bántsa őt és a Szent Fiát.

És még más rendet eljött Szűzanya Mária, és mutította esztendős korába az Úrjé-zuskát. Kicsike volt, kitakarta a gunyáját és mutította, milyen sebes, a világ bűnnye miatt. Azután mutatódott, az Úrjézus, eljött és meg vót csipkekoronázva, és meg vót verve, mind, ahogy szenvedett a gecemányi kertbe, hogy mikor őt szenvedtették. Hogy, hogy meg vót ostotrozval! Mindenféle szenvedésibe, hogy milyen szumurú vót. És megmutatta nekem, és észre, megértesítette véllem, hogy ő most még jobban szenved, mind akkor es, mer métt? A világ igen elhült, és nem hiszen benne, minél tovább, mind rosszabb, nem térülnek meg, hogy, nem gondolnak, hogy bántsák, hogy szumurú az Atya, szumurú a Fiú, szumorog Szűzanya Mária, mindegyik szumurú.

És azután megláttam esent az Úrjézust, az ótáriszentségbe. Meg vót vervel, megjelent nekem az ótáriszentségbe, es látom, és olyan, úgy meg vót verve, hogy kijött a kékségek az orcáján, és a csipkekoronából, alól folyt a vér, és kért, imádkoztam:

– Jézusom, úgy szenvedsz magad, milyen erőt szenvedsz a világétt.

Me tudtam, hogy azé szenved, azért mutatkozott meg. S akkor én kérdeztem, imádkoztam:

– De hát úgy akarnám, hogy megcserélődjél, hogy eltörzsöljem mindig a te szumuruságodat.

És imádkoztam, hogy a szumuruságáért, és mikor elvégzettem, imán most az ótári szentséget újból megláttam, hát akkor megláttam szép tisztán, annyara elégtételt tudtam adni.

*

Jóisten segedelmivel mennyere lehetett, me sok mindenféle van még; aztán még láttam külső setétségnél sok világ vót és mentek. Lelkek olyan szenvedésbe vótak, hogy lang es vót és setétség es vót, s a sátányok mentek és szenvedtették, megdöfték eleyen villával, megfogták harapófogóval, és kénzatták. Meg kellett kérgyem őket, mennyere szenvednek inkább. Mondották, hogy száccoroson, ezerszer, hétszázcorosan, mindegyiken rendezte. Olyan szumuruk vótak, lelkek sírtak, szenvedtek, met a bűnöknek a sorsa nehéz ezen túlvilágon, mikor kell szenvedjenek. Itten könnyű a bűnt megkövetni, de bajos kínszenvedni. Azután mutatták, láttam az ördögöt és el akart jönni hezzám, és aszondtam, hogy én látomásba vagyok, nem lehet hezzám közeledjék. Távozzék el töllem. Elment, nezett vissza hezzám hegyes szemekvel, és mutította a villáját.

Még más látomásba vótam szenvedőhelyt, és füst van. Akik itt kevékednek hát, ott füstbe vannak. A füstbe nem látnak, olyan setét a füst, és erőst csípős. A kevéknek az a helységjik. Azután még beszélgettem lelkekvel, mondtam:

– Minek kevékedtek, métt vót?

Szebb legén szeresse meg, másik, hogy szép legyen, külön, hogy szép legyen, szépitette; osztán láttam, hogy a, hogy pirosgatták az orcájikot, láttam, a kégyók hogy szípták. A hajikot felcsinálták, láttam, hogy, hogy görbölték az ördögök, húzták ki, tépték, csinguláztak, döfdösték az arcájikat. Szíptatták a kégyóval, melyik borotválkodzott vasárnap, szípták a kégyók, melyik ittejen, hogy eiket, másikat mi, oan bűnfélék vótak, hogy megkövették; hán minden bűnnek helységje van, mind egyiknek le kell. Melyiknek körmeit kifestette, melyik, mindenről számot kell adni, mindenről helység van; ha meg nem tér, hogy megnyerje mennyország felé, akkor mejen oda szenvedni.

Méges, mikor el vótam a mennyország ajtójához, hát azt es láttam, az utazásomon, hogy mentünk többen, mentem elől, me elől nem lehetett menjen senki. Mentem én, osztán jött egy leján, jött osztánd egy asszon és még más, osztán egy ember. És szózatok vótak, így szóllott az egyik:

– Bízom, hogy a Jóisten megbocsát, befogad szent országába. Met a, én szenvedtem négy esztendőt, kibomlottak még az ódalaim es, annyat szenvedtem. – Akkora, olyan hosszas vót a szenvedése annak a leánnak – bízom, mennyországba befogad a Jóisten, met – aszonnya –, leszenvedtem – aszonnya.

És azután mentünk eléfelé és más szózat felhangzott és aszondta:

– Bízom én es a Jóistenbe, béfogad szent országába, met én asszan vótam és nyóc gyermeket neveltem, és mindig jóra tanyítottam – aszonnya –, jó tanulmánt adtam, bízom, béfogad szent országába.

És még más asszon felszólalt és mondotta:

– Bízom, a Jóisten béfogad szent országába, met mindig jót csináltam, gyermeket nem adott a Jóisten, de a parancsolatait bételjesíttem. Szentmisére mentem, imádkoztam, tiszta szűből odagondoltam a Jóistenhez, mennyere lehetett, esdődtem és bízom.

A harmadik felszóllott és mondotta az:

– Mindig bíztok, de én nem bízom, nem tom, hogy lesz, de hát, – aszonnya –, én nem bízom – aszonnya – hogy bémenjek szent országába.

És mikor odamentünk, kezdődött a törvén és félreálltam, így törvénekdedek. Úgy törvényezték az első, bément mennyországba a leján, és a második nem ment bé mennyországba, henem ment kicsit szenvedni a purgátorba az asszon, melyik nyóc gyermeket nevelt de kicsi üdőre, meddig le nem szenvedődik a bűn, nem lehet mennyországba béjutni. És a harmadik, mikor eltörvényezték, a harmadik asszan, melyik aszandta, hogy gyermeket nem adott a Jóisten, de parancsolatait bételjesítette, az es ment kicsi üdőre szenvedni purgátorba. Az embernek, há a gyermeke es odajött, végyék a törvén egyszerre, lejenek törvényezve, eccerre legyen elintézve, hogy hova mennek. És akkor megláttam, olyan csúf vót a gyermek, mondottam, hogy:

– Minek? Kié ez a gyermek?

Aszonnya:

– Az enyim.

– Kendé tátika, kendé, de – aszondja –, nem látta kend pokolnak tüzit, langját? De lábam alatt van helye kendnek! – aszonnya.

S akkor, én nezem a gyermeket, az a gyermek csak tizenhárom éves vót, nem vót nagyobb. Az a gyermekvel imá most odaért törvényeződni, hát akkor törvényezték el őt. Kérdették az apját, az apjának fel vót írval, hogy hánszor verte meg a feleségit hiába, milyen rossz vót s rossz példát mutított a gyermekeknek. A gyermek rossz példája átal az apjának, el bűnt követett, és lebetegedett, és meg es hót. És, amiatt, a pokolba ment. Pokolba ment az apja miatt, az apja miján. És az apja, hogy van ottan? Pokol langjánál, hogy a gyermek az apa miatt van pokolba, akkor az apa van alatta és a gyermek a tetejin. Amikor elvégzették a törvényezést, akkor mentek. Akkor egy nagy szél bévitte, és vátoztak csunyáé, és menni kezdtek:

– Jaj, jaj, mejünk, aszonnya, a pokol tüzibe kell menjünk. Nem látta – aszonnya – de milyen fájdalmas, – aszonnya –, lábaim alatt van kendnek helye; métt, minek nem tanyított ingemet jobbra, jóra? Ha jó apa lett lenne, milyen jó helyre mentünk lenne. De így kárhozott helyre kell menjünk. Jaj, jaj, mennyet kell szenvedni, itten vagyok két esztendeje, két éve itten vagyok, mennyet szenvedtem is, mindörökre, mindörökké kell szenvedjünk, soha sem fogy el.

Melyen szomorán jajgatott, és osztán nem hallott többet a gyermeknek a szózatja.

Azután még más látomásba láttam én a mennyországnak az ajtóját, akkor látam, hogy milyen szép ajtó, és bé kellett menjek akkor az ajtón. Bémentem és beszélgettem Szent Péterrel, és mondtam én, mondja meg az Úrjézusnak, vagy Szűzanya Máriának, hogy teljesítsék az ő szent akaratjikat. Teljesítsék az ő szent akaratjikat énvélem. Mit akarnak, az legyen vélem, met az mindég legyen a világnak a megtéréséétt, met arra készít a Jóisten, a Szűzanya Mária. Szűzanya Mária világosítsa az elmémet, hogy a világnak a szépségiétt, egy vallásétt, anyaszentegyházétt. Egység legyen, a világnak egységiétt, arra vagyok készítve.

És tovább vagyon olyan látomásom es, melyik, az Úrjézus mondotta, hogy úgy akarja, hogy eszegyűteni a bárányjait. Bárányjai lelkek. És láttam a, hogy az Úrjézusval úgy etettük a bárányokat és, hogy etettük ketten a bárányokat, mondotta, hogy más bárányokkal vótak messzebecske, és vótunk egy nagy hegyen, más bárányok es vannak, és azokat es mind esze kell hajtja.

Negyedik beszélgetés, Lészped, 1972

Én Jánó Ilana vagyok, hamincnyolcadik esztendőbe vagyok most. És az Úrjézus segedelme által azt az ajándékot, amit adta az Úrjézus, mert látomásaim mindig vannak. Láttam most es, nemrég, a purgatori szenvedő lelkeket, melyikek nagyon szenvedtek, és aszondták, hogy azok azok alyan nehezségbe vótak, hogy az amiatt, hogy ittejen nem hordozták jól magikot. És szentmiséket nem hallgattak, nem imádkoztak, szíből a Jóistent nem szerették, és annyával csak megmentődtek, hogy jót cselekedtek és istennében adtak. És az az istennébe adással megmentődtek annyira, hogy pokolba nem estek, de már sokat kellett szenvedjenek purgátorba, és arra bíznak, hogy kiszabadulásik leszen, mert ottajan setétségbe vagyunk mindnyájan. Katolikus szentegyház rendelte szentmisék hallgatását, és kik beléfolgalkodódnak,¹³⁹ mások már jól vannak otthonjába, és fizetnek szentmiséket és szabadulnak könnyebben, de már olyan szenvedés, mind a pokol, csak öppen nem örökös. A színnye es olyan, csak nem annyiból, hogy a sátányok nem bántsák annyiat szenvedéssel, mind a pokolba. Elémennek sokszor és megdöfődik, de már csak gyérebben, mind a pokolba. Pokolnak nagyobb a langja, met láttam, és azon átol a sátányokot inkábbat járnak. Ezen jól meg lehet gondolni, az élők, hogy mit tudnak most cselekedni, tiszta szüből odajáruljanak, mert aszondta, hogy ők tudták lenne, hova jutnak, ők akkor jobban viselték lenne magikot.

De sokan azt mondják, hogy nem való túlvilág. Túlsó fele az életünknek. Itten már kezdődik, erőst könnyen, mert mikor meghalunk, mindig, ha szenvedéssel, hogy lázba vagyunk, vaj tyár hamar, mesinákval, akcsedentval, vaj valami történetvel, de mindig oda kell mennik. Me ottan, mikor ittejen meghótunk, abba helybe vagyon a törvényezék és eltörvényezik a lelkünk. És oda, akkor kezdődik meg, vaj a pokolra, melyik van kúddel, vaj a purgator, vaj mennyország felé. Kevesen mennek mennyország felé, de mégés vannak belőlünk. Ezen olyant láttam, hogy melyik ittejen jobbacskán hordozta magát, az a kevesebbet szenved a purgátorba, mer bűnvel nem lehet mennyországba mennik. Kell szenvedni báron, ha nem többet, bár kevest mégés kell szenvedni belöllik. Belöllik vannak olyanok es, melyikek nem szenvednek, de azok tiszták, szízők kellejenek, vaj kellett tartsanak bójtököt, és megmentődjenek a bűnöktől. Vaj kellett sokat imádkozzanak, ne gondolják sokan, ezt, hogy az imádság csak egy semmiség.

Az imádság nélkül annyi, mintha ne ettél lenne. Az hiába tóti el az üdőt, met imádság nélkül bajosan mentődünk meg a pokoltól. Vaj gyengeségvel, vaj ezen átol

¹³⁹ befolgalkodódnak, bekapcsolódnak, részt vesznek

mindig erősebbek vagyunk, ha imádkozunk; nap nincsen azon feljőve, a rózsafüzért el ne mondjam bár egyszer, ha nem többször. A különben azt mondom, hogy ezt én azért mondom, hogy a purgator lelkekétt, mondom a bünösökétt, mondom a haldoklókétt és oda elrendedzem mindig. Családokétt, melyikek nem gondolják, hogy kell nevelni a gyermeket, és nem tanyítsák jóra. Azokétt es imádkozom most, es Szent Anna tiszteletire én öt rész navénát¹⁴⁰ csináltam, hogy elfoglaltam mindegyiket, úgy mind az országunknak es az ótalmazását. És ezenn a sátányok erőst megharagudtak, mert késértésem vót. Úgy, hogy eljöttek a sátányok és megint ráztak és haragudtak és tyár bűnre intettek, de már nem félek, mindennap járok az ótáriszentséghez, s az Úrjézus véllem van, és minden órába kész es vagyok, hogyha az Úrjézus akarja, meghalni es. Ezt azért mondtam, hogy ha győződjenek meg azok, kik nem hisznek a Jóistenben. Jóistenben, amelyik hiszen, azon erősebb és tiszta szívvel hozzá folyamodik, és kész minden órába meghalni. Minden pillantásba készen vagyok, hogyha az Úrjézus megszólítana, készen vagyok, hogy tudjam a lelkemet, mert bízom mennyország felé. Azétt az én bizodalmam átol nem félek a haláltól. Sokan azt mondják, hogy félnek a haláltól. Félnék azért, met rossz nyomokba vannak, és rossz átol a sátányok mégjobban megfélingetik, és azon átol nem bíznak a Jóistennek a kegyelmibe, és azért félnek, hogy meghalnak.

Ne, ne gondolják, valaki, ezt azé kiáltom, kimondom, erősebb legyenek a hitbe, és imádják az Úrjézust és a Szűzanya Máriát, melyik anyna kegyelmet mutatott nekem. Mutatta, hogy a világ hozzáfolyamodna, mindig még jobbukra sürülne ez a világ. De már sok lélek a kereszttől meg van kereszelve, de cselekedetjéi távol vannak a hittől. Ezért Szűzanya Mária szumurú, az Úrjézus szenved, mert sok család nem fogadja el a kisgyermeket úgy, hogy kell. Jó anyák, melyikek elfogadják a gyermeket, mindig örvendnek és tiszta kézzel fognak menni az Úrjézus elé, de már melyikek nem fogadják a gyermeket el, azok véres kézzel mennek, és azért félnek es, hogy meghalni. Hogy azért, hogy félnek a számadástól, mert itten csalakodnak, hogy aszonnyák, hogy nincsen mennyország, nincs pokol; de már megvan, me láttam és megbizonyítom még tovább es, hogy vagyon, és megvan az, hogy minél tovább jóra tekeredjenek, melyik csak akar, hogy megmentődjének a pokoltól. Ezért mondotta a Szűzanya egyszer, hogy olyan szumurú az ó szent fia, és mind megmutította esent, hogy milyen sebes, azért, hogy a világnak a bűnnyit. Jól meggondolják, és azok, melyikek akarnak megmentésék a lelkiket, me tiszta szúból mondom, hogy jobb, ha megtérnek, minthogy elkárhozzanak pokolra.

Ezétt mondom, hogy még mondtam tanyító néninek, mikor eljött vót, hogy megvót ez a vízzel ez a történet, hogy annyi helyt a víz felbolyogódott és a házakot es elmosta, vízmóságok vótak és akkor aszondtam, hogy még fognak lenni. Már tudhassák, hogy vótak most es, ebbe zesztendőbe es, Zsáponyaországba,¹⁴¹ mert ottan

¹⁴⁰ felfogadott imádság (valószínűleg latinból; „kilencnapos imádságnak” is mondják a csángók)

¹⁴¹ Japánban

sok világ elveszett, meghót az átol vízmosások átol, nagy vót a víz. De, mert a Jóisten haragja motítsa, hogy sokan elhitték¹⁴² magikot, és aszondják, nincs Isten, de az Isten megmotítsa azért, hogy ő hatalmas, és annya mindenfélét mutat, hogy a világ térjen, mégsem akarta térni. Azétt kérem szépen, azok, melyikek elfogják és meghallják, gondolkozanak, met nem tudjuk elcsalózni a Jóistent, vaj megmondjuk, hogy nincsen, mer vagyon. Vagyon, én bizonyatosan mondom, me én láttam, vótam az Atyának es az ölibe, és a Szent fiát látogatom még mamáig es az ótáriszentségbe. Szűzanya Máriával beszélgettem és az angyalamval, azétt megbizonyítom, hogy vannak, és azok, melyikek akarnak, jól meggondolják és imádják! Tiszta szüből hozzájik folyamodjanak.

És még utóbb vannak, ez még titok, melyik, ha ki van adval, és megmondom, hogy megtörténik, kell történiék, azt pontosan nem tudom, mikor, kell legyen egy nagy háború. Mert én megmondtam vót, az első páterom, melyik vezérelt, hogy lesznek verekedések, azokba az országokba es, ki még akkor nem hallatszódott. E vót, ötvenkettőbe vót, melyiket kiadtam vót a páternek. Akkortól, aki csak olvassa és hallgassa, hallatszódik is, verekedések vannak. Vannak és sok helyt felkelések vannak, és sok helyt, sokminden történiék, és háború foly, de már folyt még elébb es, még meg kell történiék még nagyobb es. Bé kell setétedjék, három nap az ég nem látszik, három nap s három éjenn tart ez, hogy nem látszik, és azonn átol sok világ elvesz. Három esfertje¹⁴³ a világnak elvesz. Csak egy esfertje fog megmaradni, mert ezt az Isten nem, tudja túrni, azétt, hogy ilyen szerént, hogy nem akarják imá, és nem akarják tudni, ezétt a Jóisten ezt akarja, hogy megtakarítsa a földet a rosszaktól. Ne gondolják azt, hogy ez csak csalogatás, mert meg tudom mondani ezt, hogy bizon meg fog lenni, az Úrjézus nem hazug. Azt pontosan nem tudom megmondani, hogy mikor még, de tovább lehet, megjelenti az Úrjézus. Biztost erre nem tudok megmondani, hogy mikor lesz, de már meg fog lenni, mert megmondták, és azután nekem következik, aztán az, mit az Úrjézus akar, hogy osztánd elébb es adott lenne.

*

Most még a páterom, amelyik vezérel, nem tudtam azétt kiírni mindent, met aszondta páter, hogy tartsam titkul, ne írjam le még most. De már mikor utat ad a páter, akkor mindenféle ki lesz adval, írval, és meg fogom mondani, és le fog lenni írval; és az úgy megy tovább szentéletű a páteroknak, melyikek vezéreltek, és vannak most, melyikek vezérelnek.

(Ézt úgy értsem, hogy Ilona írja, amiket lát?) Írtam. *(Románul vagy magyarul?)* Románnyul. *(Nem tud magyarul írni?)* Magyarul nem tudok írni, met nem tanultam a magyar írást, úgy írni, aprára. Most egy kicsit, kevest tanultam, de hát nem megy, hamar nem menyen a kezem. *(Mikor kezdte írni a látomásait?)* Nemrég kezdtem, a télbe írtam egy kicsit, met most, nyárba nincsen mikor, és a télen akkor aztán befogalom azt, mit tudom, hogy a következő. Befejezem most estére.

¹⁴² elbizakodtak

¹⁴³ negyede

*

(Ilonka! Még ne fejezze be. Azt mesélte, hogy el bírt menni, és a halottakat megkereste régebben. Most már nem megy el?) Nem menyek el. Azét, met nem hitték sokan és azért lemondtam. Mert meg kellett mondjam haza, az életbe s akkor azt mondták, hogy mikor mondtam én, hogy kellett lenne adjanak inget, egyiket-másikat; ők nem hitték, és azon vettek ingemet kacagságba, hogy nekem kellett lenne, hogy adják.

S hogy? A férfijús gunyát adják nekem? És azon átol vettek, kacagságba, s azé lemondottam. Úrjézusnak aszondtam, hogy ha akar, rendeljen másfélét, egy helyt, azt es mondták, hogy meg akartak verni, azért, hogy aszondtam, hogy nincsen lepedő az embere alatt. Leskődnek bé! Hagyja el! Ne szóljon ki!

(Mikor meghalt valaki, hány napra tudta megtalálni a halála után?) Mást három hónapra, mást tyár pontosan vót olyan es, melyiket megláttam, amikor megtörtént. Az akcsedentok megtörténtek, met én mindennap imádkozom az akcsedentokétt. (Mi az, hogy ákcsedent?) Mi történt. A mesina összeütközött egy másik mesinával és meghótak. Nálunk úgy mondják, hogy ákcsedent, történet. Történet, hogy hamar ittegyen. Vót olyan történet, hogy tyár, ahogy mondatódik, meghótt, hogy leesett az estyilérről.¹⁴⁴ Egy ember, most történt, nem rég, hogy izé, hogy a, járt a trénnel,¹⁴⁵ ment, ő benn vót a minába,¹⁴⁶ szóval dógodzott, és ő kijött és az akcselerát ment, epe a tunilon,¹⁴⁷ akkor, s ő kiment vót eppend oda, s úgy setét vót, nem vette számát, hogy jó, s elvette gunyáját s leütte fődre és meghasadott a feje s abba tinba¹⁴⁸ meghótt. S én ott vótam pontosan, ez kifélé vót történet.

(Éz hogy volt, Ilonka? Látomásban látta?) Látomásba vótam, és én vótam itthon a testemvel, s a lelkemvel ottajon vótam pontosan, hogy mikor kiadták, megmondták, hogy ez lézpedi. Lézpedi s lézpedi, s megmondták a nevit es, hogy kicsuda vót. (Maga tudta itthon?) Én tudtam itthon, aztán tudtam, csak nem adtam ki, tyár a családnak, hogy mi van, hogy van. Annyi abból, hogy ezt elfogtam. Pokolra nem ment. Beléesett abba az imádságba, melyiket én folytattam a történetekétt, halál, melyik történyedik így. Mondatódik, készületlen halál, véletlen halál mondatódik, igen. Én befoglalom az imádságba, minden nap s minden este, aztá elfolytatom és befoglalom. S azért ezen időbe elfoglaltam azt az embert. Megtudtam, hogy lézpedi történet, hogy meg van halva.

(Éz mikor volt?) Tavaly vót. Úgy jó nekem, hogy tavaly vót, karácsonkor. (Ki volt az az ember?) Csonka Péternitt¹⁴⁹ való. (Hol történt vele a baleset?) Nem tudom a santírtját,¹⁵⁰ lelkileg vótam, de kifélé vót, tudom. Tudom, amikor menyek, hogy mer-

¹⁴⁴ csille

¹⁴⁵ vonat

¹⁴⁶ bányá

¹⁴⁷ alagút

¹⁴⁸ pillanatban

¹⁴⁹ Csonka Péteréknél, Csonka Péterék közül

¹⁵⁰ helyszín

re menyek. Ezt a mesinával, hogy történt, felfelé vótam, hogy esszütött két mesina, egybe meghót vót kettő, és a másikba meghót egy. S abba pontba elfogtam még egy asszont, melyik Jás felől hótt meg, melyik mind csak belé történt az én imádságomba, hogy eszket elfoglaltam az imádságba. Ez egyszerre történt a három. Soférek, szerviccsérek,¹⁵¹ és az az asszon vót Jás felől. Meg tudom mondani az országnak a szegeletjit, melyik felé van. Jás felé, vaj felfelé, vaj lefelé. Merre mejek lelkileg, meg tudom mondani, hogy merre, hogy történik. Ezek a történetek, melyiket elfoglaltam, imádságba, itten Mardzsínéba, Bákó széjibe.

Bákóba ment az ember dógozni s elsikult,¹⁵² ez más történetet vót, hogy elsikult. Mikor elsikult, itt vót a bicsiklétája, ahogy hajtotta a bicsiklétát, az a kétkerekű bicsikléta – úgy monnyuk nálunk, nem tudom osztá maguknál hogy mondják –, mondom, mikor elsikult, jég vót, elsikult, s egy asszon jött a keldárokval,¹⁵³ kivette a nyomból, hogy a őrzöködött a keldárás asszontól, tyip az asszon vitte két keldárral a vizet. És ő elhaladott a bicsiklivel és béesett oda, és abba a helybe pont történt, úgy megláttam, és megláttam, hogy az agya kiment. Nekiesett a kőnek, az agya ki es ment, s a fogai bémentek, s avval jöttek társai, felemelték onnét. Én lelkileg ott vótam, jelen vótam lelkileg.

(*Meghalt?*) Meghótt. Abba helybe meghótt. Meghótt, s ezeket elfoglaltam az imádságomba. Történetekétt imádkozom, ahogy mondatódik, s ilyenkor békapcsolódik.

(*Ilyenkor a lelkit is látja, hogy megy ki belőle?* Igen. (*Hogy látja?*) Lelkit, ahogy történyedik, ahogy mondatódik, ha tiszta, látom, tiszta, vaj, ha bűnös, akkor látom csúnyául, feteke, melyik mejen pokolra. Melyikétt én imádkozom, hogy belémenyen az én imádságomba, azok csak a purgatorba mennek. Megmentődnek, melyikek így történik, hogy a, elfoglalom az imádságval. Imádságval foglaltam el úgy, olyanokot es, melyikek jöttek, köszönték meg. Történt, és eljöttek és megköszönték az imádságot; mondták, Isten fizesse, hogy imádkoztam értik, me imán megmentődtek a pokoltól és mennek purgatorba szenvedni. Ez olyan dógok, melyikeket a Jóisten úgy akarta ajándékolni adni nekem, nagy a Jóistennek a szent hatalma.

(*Ilonka! Most is történt ez a szerencsétlenség itt, ezzel az asszonnyal, amikor idejöttünk. Nem látott semmit?*) Nem láttam semmit. Mert el vótam most foglalkozval erőst a munkával, és nem tudtam foglalni. Az imádságomat azt elvégzettem, a történetik nem esett belé az imádságba, és akkor nem mutatta ki ezt a részt. De mégis azt fogadtam, hogy imádkozom a családétt es, és imádkozom a lelkiétt es,¹⁵⁴ s osztá lás-suk, hogy az Úrjézus megengedi-e, hogy valamit kiadjon, valami történetet. Nem tudom előre, ugye, ez Istennek az ajándékja.

*

¹⁵¹ dolgozók

¹⁵² elcsúszott

¹⁵³ vödörkkel

¹⁵⁴ Otlétemkor áram ütött agyon egy asszonyt Lészpeden – K. R.

(Ilonka, régen, amikor még mondott a halottakról, amikor még nem adta vissza ezt a tudományát, akkor a hozzátartozóknak, a nyámoknak ki kellett-e menniük a temetőbe?) Nem kérték, hogy kimenjék a temetőbe, ahogy mondatódik, de má, kellett lenne, ahogy mondatódik, adjanak istennébe. Istennébe, ezt kellett lenne adjanak inget, gagyát, mondta az, amelyik meghótt vót. A negyvennégyi verekedésbe, láttam tyár, melyen felől vót, Rús felől vót, hogy meg vót halva, gránicznál¹⁵⁵ vót, meg vót halva. Me oda-járuktam, felkerestem azt a helységet, hogy mondatódik. Me ezek valónnat, melyikek meghalnak üdőnap előtt, vaj ottan szenved, míg bételik az esztendeje, ott, hol meghót, vaj alyan helységeken, ahova járult. S akkor, ahol ő meghalt, ottan vótak. Sokan vótak katanák, s nem fogtam el többet beszélni csak ezt az egyvel tudtam beszélgetni. A többik sokan vótak és aztán bétőt nekem es az óráam, el kellett jőjjeek, met nekem es ugye – sokszor kaptam hidegüil a testemet – nehezség vót. Nehezség vót, met ugye, imá, ahogy mondatódik, amikor visszajöttem, sokszor hidegen kaptam a testemet.

Máccor csak a nyelvemet tudtam megmozdítani. Nyelvemet megmozdítottam, s azután tudtam csak, ahogy kezdtem jártatni bé az újacskáimot. Osztán má elég. Ilyen dógokot akart a Jóisten.

*

(Ilonka, gyógyítani tud-e?) Nem még. A Jóisten nem adta meg azt az ajándékot.

*

(Hogyha valakit meg akarna rontani, meg tudná-e?) Nem. Nem, még meddig az Úr-isten nem adja az órát, ugye, ahogy mondatódik, ebbe méltó nem vagyok. Ez, mint mondatódik, nagy hatalom, és ahogy mondatódik ez a gyógyulásokkal, még amit a Jóistennek a kegyelme ad. Aztá, ha a Jóisten akar még tovább, mert jövő tavaszra van valami mondval. A titkot nem adták ki, de aszondták, várjam. Akkor, hát nem tudom, mit ad, ajándékoz a Jóisten.

*

(Ilonka, amikor maga született, volt-e a testén valami jegy, amiről arra lehetett volna gondolni, hogy maga kiválasztott lesz?) Nem. A testemen nem vót, henem a tátém Jézus szent társulatját tartotta. Esszehítta az összes családokat és felajálta Jézus szívít, s így imádkozott. Tátém úgy akart pap lenni. Ezétt avval a szándékval, hát apókáék nem csapták el papi iskalába, mert csak két gyermekik vót és egy lejánkájik. S ez a lejánkájik nem vót egész elmébe. Kicsit parasztocska vót, ahogy mondatódik, nem tudta fogni az elméje a dologra vagy minden, s tátím olyan vót, hogy mindenübe segítette anyókát, s avval anyóka nem engedte, hogy elmenjen. Me tátém odament mosni, mindent, ellátott s abba nem engedte, hogy tátém elmenjen a papi iskalába. S akkor ő aszondta, ők elfogadják a gyermekeket, az egészet, amennyet ad a Jóisten, s belőllik, ő úgy akar, hogy pap legyen. Megmarad úgy, de avval a szándékval. Úgy történt, hogy sok gyermekik vót, me tízenkettő vót. Én vagyok a nyócadik születésű. Ugye, hogy mondatódik, egy családnak szép ajándék. Ők elfogadták az egész gyer-

¹⁵⁵ határnál

meket. Ugye, ha elébb lett lenne csak három vagy négy, akkor én, mind nyócadik, nem születtem lenne. Ugye, úgy van, nem fogadták lenne toébb, akkor nem születtem lenne. Én nyócadik születés vajok. Azután még négy vót. Mámi betegágyba hótt meg, me lehet, hogy még aztán es lett lenne. Mámi betegágyba hótt meg, ötnapos betegágyas vót. Akkorjába nem vótak orvosok, úgy, mint vannak, és rossz vót a születése, a kicsikéje az rosszul született, és abba meg is hót. Őt napra. Azétt én árvának maradtam kilencesztendőön. Kilenc esztendő alatt, elgondolni, négy gyermek született, mer negyedikkel hót meg édesanyám. Négy gyermek született. Én vótam kilencesztendőös s a többik mind kicsikék.

*

(Ilonka, maga akarta-e, hogy legyen ilyen, hogy tud látni?) Ezt a Jóisten adta, mert én, mikor vótam három esztendőös, akkor nekem a sátányok késértésbe vettek. Ők tudták, hogy mi lesz, de ők nem tudták senki, hogy miféle, kicsuda, de én láttam, hogy jött a Sátán; egyszer jött kutyaképbe, máccor jött macskaképbe. És ezétt az én édesanyám sokszor az ölibe kellett tartson, peig bubája vót. Még vót a küsebb tesvérkém, ő vót esztendőös, majtig én vótam harmadik esztendőöbe és ő vót esztendőös. Kám, annnyi vót, me két esztendőre született utánam.

A sátányok így jöttek. Nem tudom mennyi üdőt, met én háromesztendőös vótam. Aztán mámám fizetett szentmiséket, és a papval imádkoztak reám, és megáldott a pap, és azonától megcsendesedtek, de nem tudták, hogy kicsudák, mifélék. De ez alatt az üdő alatt, mialatt a misét mondták, mikor béfejeződött az, amennyi misét fizettek édesanyámék, hát akkor láttam, hogy mentek csillagok sorba. Mentek, mind a proccesszióba, hogy mennek a páterok, ahogy mennek a szent keresztelvel, kivezetik, úgy mentek sorba. Nagyobb csillagok elől és a kisebbek utána, és azután mentek a csipkerózsa virágok. Csipkerózsa virágok közt vót egy szép Szűz Máriának képe, melyik vót a szentséges szüve kép, az vót rajta a képen és azon átol, kék vót a földje a képnek és fejár vót a ruhája Máriának. És ilyen szépen, mikor ment, a kép fordult az ég boltján, elől a csillagok és utána a virágok, sorba és azután, mikor az ágyom fölött értek, hároméves vótam, és akkor kiakadott lenne, úgy jött, és leereszkedett a kép. Leereszkedett a fejem felett és megállott a falon. És azután a sátányokat nem láttam kutyaképbe és macskaképbe. Aztán én megláttam ezt, megtudtam, hogy kicsuda vótak, mikor vótam imán most, huszonhárom-négy esztendőös. Kám akkor, láttam meg a sátányokat, és beszélgettem akkor Ungurján páter, egy más páter, melyik vezérelt, és megtudtam, hogy ki vót azok a sátányok, a neviket. Egyik vót, a neve Daniel, melyik jött macskaképbe, Landina, melyik jött kutyaképbe és még a sátányoknak a neviket tudom, ezt melyikkel beszélgettem, Plútóval az ográdába. Nálunk, mikor este imádkoztam, mondtam a szentolvasót, s eljött Plútó, szekretárja Lucifernek, eljött, és aszondotta, hogy én térgyelni szoktam, és aszondotta, hogy háromszor kell megkérdejem, hogy kiadja a nevit, hogy kicsuda. És megkérdezttem másodiksor es az Úrjézus neville, kérlek, kicsuda vagy? És harmadik rendet esent, az Úrjézus neville megkérdlek, kicsuda vagy, és akkor memondta, azutá, hogy Plútó,

Lucifernek szekretárja ő. Azutá ez megtörtént akkor, és megláttam hatvankettőbe, megláttam, águsztusnak a huszonegyedikén, akkor megláttam és, – met odavótam a fogak csitorgatásához –, és akkor megláttam őket, hogy ott vót a jobbján Lucsifernek a szekretárja, Plútó. Ezt felkerestem ekkor. Na még mit akar?

*

(Ilonka, azt mesélte, hogy ólba tették magát, amikor kicsi vót. Miért tették oda? Édesanyja miért tette ólba?) Nem emlékezem. (Mondja, hogy mindig a sátányok kísértették, s az édesanyja az ólba tette.) Ölbe! (Ölbe! Bocsásson meg, nem jól értettem.) Ölbe tartott, az ölibe, mert azért, hogy fönn legyen, hogy ne érjenek hejzám. Mer, ha a földön vótam, akkor, izé, a pad alól jött ki a kutyaképbe, és amikor macskaképbe jött, a szóba utántól. És azért ölibe kellett tartson. A karján kellett tartson, mondatódik, hogy annyat vót a másik kicsike, Ferenckénk az ölibe, mennyet szoptatta. Csicset adott, mint mondatódik, neki. Annyat vót, a többit kellett vegyen ingemet, met ha nem, nem hattak békimet.

*

(Ilonka, ha valamit ellopnak, maga arról tud-e?) Nem. Nem, azért, hogy nem es kértem az Úrjézustól elyenyeket. A titkok, amelyikeket ugye, kiadod, minnyá akkor zavarodás történik. Zavarodás történik, hogy így a titkok, hogy mondatódik, a zavarodás, ha megmondod családoknak, minnyánd akkor, megharagusznak.

*

(Volt-e olyan eset, hogy valakit megöltek, és maga meglátta?) Igen, vót. Vót, hogy egy erdőbe, hogy megölték, de ez kifelé vót, hogy megölték, mikor megtörtént, met befoglalódott ez es az imádságomba, hogy azé miatt láttam meg. És ottan, mikor másik megölte, akkor láttam azt es, hogy ott vetkeztette le. Fejér ingbe vót az az ember, melyiket megölte, és esszevérezte az inget, mer megszorította a gégéjét és elvágta, valamiképpen úgy történt, hogy a látomásomban kám, hogy mondatódik, vótam, kám¹⁵⁶ egy három prezsínányit¹⁵⁷ vótam távol. Met ugye az ilyen ölős, ahogy mondatódik, vagy bűnös ember, olyan, mind a Sátány. És olyan helyre nem tudok közeledni, mert az Úrjézus úgy adta, tisztán csak annyat, hogy meg kellett lássam a titkot, hogy ez kiadás.

(Olyan nem történt, hogy más senki nem tudta, hogy ki csinálta, csak maga? És esetleg kiadta?) Nem adtam ki senkit. Nem adtam ki senkit, mert azért, ha kiadad minnyánt, akkor törtenyhetik bármi. Ez es nem tudom, osztán meg fogták-e kapni? Mer az erdőbe vót, és láttam, takarta. De már nem tudom, hogy ezt, sem az erdőnek a nevit, tudom, hogy kifelé vót. Sem az erdőnek a nevit, mert nem akarja az Úrjézus, hogy ilyen történt. Mert ha kiadod, minnyá szekuritáté,¹⁵⁸ s akkor minden felkavarodik, s akkor ez tovább megy a dologra. Ugye, nem tudom kiadni az embert, ki

¹⁵⁶ kicsit, mintha

¹⁵⁷ terület-mértékegység, 1 prazsina kb. 44 négyszögöl

¹⁵⁸ román titkosrendőrség

megölte es. Megláttam, de nem tudom kiadni, ki vót, mert nem es kértem, hogy, az Úrjézustól, hogy ezt a titkot, met ugye nagy titok az ilyen dógok.

(Ilonka, *hogya valakik nagyon keresnének egy embert, aki elűnt, nem találná a családjá, s maga kérné Istentől, hogy mutassák meg magának, megmutatnák?*) Megmutassák, de ahogy mondatódik, sok imádság kell a titkot kikérni már az Istentől. Sok imádság kell. (*És maga megmondhatja a családnak?*) Meg, ha úgy adja a Jóisten, hogy megmondjam, s ha nem, én a mértékből nem mentem ki, úgy, hogy mondatódik, mennyet a Jóisten kért, annyat csináltam. Nem mentem ki, én toébb. Én úgy akartam, s ebbe az útba indultam, hogy mennyet akar a Jóisten adni, én méltatlan vagyok, én, mondatódik, tanolatlan vagyok. Nem vagyok nagy tanolt. Úgy adta a Jóisten ezt a kegyelmet, erre a Jóistennek a szent hatalma, s e nagy felelet, me mindenről kell felelni. Minél többet tudsz, annál többet, annál nagyobb a felelet. Több eszed van, elméd van meggondolni jót s a rosszat, annál nagyobb a felelet. Annál többet kér a Jóisten tölled. A titkokat, melyikeket kimutatta a Jóisten, ez a Jóistennek a kegyelme, s mennyet akar, annyat mutat.

*

(Ilonka, *megérti-e, hogy mit beszélnek az állatok? Beszélnek-e egyáltalán?* Az állatok beszélnek, de nem értem. Nem adta ki a Jóisten ezt a kegyelmet. A sátányokat, azokat értem. Azok, mikor hejzám jönnek, mit csinálnak, vaj mit mondnak, mit beszélnek, mindig azokat értem.

*

(Ilonka, *maga már sok-sok titkot meglátott. Látott-e már valamikor táltost vagy boszorkányt?*) Igen. Tisztálalanyt igen! (*Mondja el, hogy látta őket!*) Tisztálalanyok vannak sokféleképp. Kám vannak, met jönnek fel hozzám es, fehágnak az ágyba, felhágnak emberképbe, megkésérnek tyár rosszból. Bűnt érzem, met érzem, de hát az Úrjézus. Megérezem a kezit a Sátánnak, mert ki van adval, hogy nem éget ingemet. Egyebként vannak olyan sátányok, melyikek égetnek, tűzbe vannak. Vannak olyan sátányok, melyikek nem égetnek, és azok me vannak sokszor engedve, hogy mondatódik, több szentéletű, met ezeket vizsgálják, többnek vót ilyen kísértések. Ez Istennek a próbája. Láttam sokszor Sátánt, hogy jó hejzám, most történt két hete. Szent Andzsela előtt való napokon, hogy öt rendet vótam kísértvel a sátányoktól. Mert egy rendet háromszor egy éjen, háromszor jártak hejzám sátányok.

(*Több jár egyszerre?*) Többen. Többen. Három részben jöttek ezek. Egy rendet elküdtem, keresztet vettem, s imádkoztam, s eltávoztak. Második rendet esent imádkoztam, eltávoztak, harmadik rendet, amikor a második rendet imá béfejezem, akkor az angyal megszólalt és aszondta, nem mennek el addig, meddig a szenteltvizet elé nem veszem. A szenteltvíz évegvél van, ott van a fejemnél, és kell szenteljem őket, kell öntözjem őket, mert a szenteltvíz annyi mind a pokoltüze nekik. Úgy égeti a szenteltvíz őket. S ha szenteltvízet nem öntesz, akkor nem távoznak. Másszor úgy is történt, keresztcském van, pátertől megszentelve, megáldval, és azzal a keresztcskével keresztet vetek rejik, a sátányokra.

(*Ilonka látja is őket? Hogy néznek ki?*) Vannak ember képbe. Vannak olyanyok, hogy feketék és szárnyik van, és szarvaik vannak, és azok, lábik vannak, de a lábaik kétféleképpen álladoznak a lábaik. Vannak más, lúdlába van, marhalábik, többféle lábik van az ilyen sátányoknak. Látni láttam, és én érzem és érzetem sokszor, melyik beszélgének. Beszélgetni sokszor beszélgettem véllik, de már a páter megtitotta, hogy beszéljem véllik. Aszondta, hogy ne máj beszélgessek vélle. Megparancsolta és nem beszélgetek. És most csak hallom, hogy beszélgetnek, és nem szóllok.

*

(*Ilonka, olyan asszonyokról hallott-e, akik el tudnak repülni éjszaka és megnyomni embereket?*) Igen, hallottam, de már látni nem láttam. Hallani hallottam, hogy ez már régebb es vótak lányok és azok megszípják sokszor az embereket, vaj asszonyokot, s kékül marad a helye. Ezeknek úgy monnyák nálunknál, hogy, most nem talál, eljárók, melyikeknek tyár, táncolnak az ördögökvel, járnak az ördögökvel, ha mennek, azon átol vigadnak. És a kenyeret abból sütnek, hogy szípják meg az embereknek a vériket. Ha békapnak, osztá többcör járnak, tollú képbe, más jár bogár képbe, próbát veszen.

(*Melyik részt szívják meg?*) Akármelyiket. Tyár, nénim es vót megszívval. (*Hol szívták meg?*) A lábát. Úgy es hallottam egy lejánnak, hogy kezit szípták meg és azt béokádja tűzbe, és ő kenyeret csinál magának, és abból eszik, az amelyik, de az olyanyoknak farkik van. Kicsi farkik van hátul. Kicsi farkik a hátik gribonján, kicsi farkik van. Azoknak.

(*Ezek nők, nőszemélyek.*) Vannak nők, és vannak férfiak es. Ez a történetből mondom, hogy tátémmak vót olyan, melyik történt, hogy a katanaságba vót és ilyen vót. (*Hogy találkozott vele?*)

Így kitudták, osztán meglátták, hogy ment, hol elé járt, osztán meglátták, hol járt, aztán így kitudták. Meglátták, hogy ment ki a kantanaménből, a katanáktól ment ki s elment. És amikor osztánd kurkára vették, ki kellett adja, hogy mi van vélle. Mi van vélle.

Ittend egy asszanról tudok mondani, de e rég történt, hogy történtbe, hogy, zöreg bocskor meg van halva, Valár, úgy mondják, neki a neviről. Annak vót az első felesége, melyik ilyen dologba vót, hogy ezt megtette. Az osztovátát kivette és ment, vigadott, mint a szépasszonyok, – me úgy monnyák ezeknek, szépasszonyok –, és ottan vigadtak, minden; és avval történyik, mikor ők táncolnak, sokszor a forgószél es. Forgószél es. Melyik forgószél, hogy sűríti a, hogy a lapikot feborítsa, forgószél; ezt azért mondom, hogy belé vette, egy ember szántott Pisztváléba, szántott és belévette a kést, és, hogy bévette kést, hát egynek a tagjába ment belé. Nem látta, odatta, ahogy mondatódik, a forgószélbe, nem látszik, de már rég táncolnak, úgy mondani, hogy hallottam. És akkor a táncolt, a kést belévette ember meharagudt, me akkor ett, és rea mentek a forgószélvel és haragjába kést hajított, a kezibe vót, szelte a málécskát, haragjába há meglátta a kést, és belément a tomporájába az asszannak.

És azután ment az úton, nem tudom, tyár a szántóból ment-e haza, vaj másszor találkozott-e; hát az akkor megmondotta, aszondja, bácsi, aszondja, egy kést elvett vót a forgószélbe, aszondja, igen. Aszondja, ne, adjam oda a késit, aszondja, de többet úgy ne csináljon! Többet úgy ne csináljon! S asszonnya ez, minek? Há kend tudja, hol vette a forgószélbe a késit. S aszonnya, a forgószélbe vettem, aszonnya, há nem hattatok békémet, hogy egyem, hogy felzavartok, aszonnya, port hoztok rea az ételre. Akkor aszonnya e, na, aszonnya, mutitsam meg, felemelte a rokolyáját, vaj katrincáját, mibe járt vót, mert csak úgy mondták, beszéltek ezt, s akkor felemelte és megmutította a késnek a helyit. Ezt biztosan megmondom, hogy megmutította az embernek, és aszmondta, hogy többet, bácsi ne csináljon, ne vesse belé a forgószélbe, me szépasszonyok táncolnak, azokor.

Méges, ahogy mondatódik, mikor vót, és mindig méges látszódik, méges vannak akik, régebbsen es hallott, de méges most es, egy-egyszer van ilyen forgószél történet. Oszta Jóisten tudja, hogy mi ez. De ez ittegyen történt, a bocskor, a tyapolárnak a felesége, hát ez úgy történt, hogy az embernek a felesége kivette, nem tudta egy darabig, ifjak vótak és látta, hogy szövőjik vót, és ő kivette az osztovátát és ment. S avval az izével aztán, mikor visszajött, megkérdete, hogy hova jártál? Hova jártál? Aszonnya, ne, hova jártam! Osztánd elmondta, hogy hova járt, minden, osztánd másod éjenn es, kenyeret sütött és az az ember mondotta, Valár Ferenc, mondotta, hogy tyár, hogy történt. Béokádtá vért, melyet szípta tulu átal, kenyeret sütött és azt ette meg, az a szépasszan.

S ez történt még más helyt es, mondani, hallottam, hogy még mincsak az osztovátával. Kivették az osztovátát és elmentek. És evel történt, hogy az ember es azután elvette az osztovátát; me mit mondott az asszon, amelyik elment, hát azt mondotta az ember es:

– Hí, lovam, hí, hol gondolom, ott lejek!

És fölült az osztovátára és így kirepült és elment. S az ember meghallta, met aztá ő es elmondta, és elment oda, hova gondolta. Oda gondolta, az asszonnya hova ment, s elment oda. Ottan táncoltak, mikor meglátta az asszon, hogy odaért az ember, akkor megcsudálkozott, hogy hogy ért oda?

– Hogy értél ide?

Me ő es odatette az osztovátát, látta, hogy ottan van az osztovátá, odatette ő es. S akkor, – aszonnyan hogy értél ide?

– Ahogy magad es! – aszonnya –, úgy jöttem én es.

Akkor aszonnya:

– Ügyeljen, hogy Istenhez ne gondoljon! – aszonnya –, mert – aszondja –, három hétig sem érünk vissza, gyalog. Addig Istenhez ne gondoljon! Addig csak a sátányokhoz kell izéljen, csak a multságához, oda. A sátányokat imádják, sátányokkal táncolnak, biztrálódnak, ez a forgószélnek az izéje, esttye, hogy a sátányokkal izé, hogy a szépasszonyok táncolnak. Azok a sátányokkal járnak, s azért menyen úgy a por, úgy kerül fel. S akkor ez az asszon átal hát, osztán mikor elvégzették azonn az

éjenn, me mikor regvelre haza kell jőjenek az alyanyok. Éféletájban, mikor imán kell kikiriljen a kakas, akkor kellett jőjenek vissza. És akkor esent az asszon megmondotta:

– Nehogy – aszonnya – Istenhez gondójon – aszonnya –, mert – aszonnya –, nem tud hazajönni, – aszonnya –, lemarad, – aszonnya –, fák tetejiken vaj mi, de ott marad – aszonnya.

S akkor ő kezdett gondolni az asszonyához, hogy abba az üdőbe. De aszmondotta az ember, hogy a fák tetejiken úgy ment, hogy fordult a haja, úgy ment a fák tetejiken és észrevette jövőleg inkábbbat, aztá többet soha sem ment el az ember az asszonya után. Hova ment az asszan, elment, többet nem ment el. [Ilona vidáman kacag.] Ez a történyet a forgószélvel.

*

(Mi lesz avval a kicsikével, akinek fogai vannak, amikor megszületik?) Az nincsen kiadval nekem. Nem tudom. Erről nem tudok.

*

(Ilona, mikor böjtöl, és valami nagy dologra készül, akkor mit szokott emni?) Nekem ki van adval egy ételem erőst, most nagybőtre es. Mikor kellett kezmem meg most a nagybőtot, hát akkor nekem még tovább kell tartsam a bőtot, mer most ebbe a dologidejibe nem tartok bőtot, henem csak így imádság és a szentmise áldozását, és felajánlom a munkámat és az által. De nekem a bőtom ajan, hogy hammas szeredától husétig nem eszem semmiféle ételt egyáltalán, csak málélevet. S málével beléaprítval, s annyat eszem.

(Nem lesz rosszul?) Rosszulka vajok. Akkor nem olyan rosszul, mind azután, osztán ameddig bétanyítom esent az ételt, hogy egyem másféle ételt. Hát nem lehet megegyem sem pityókát, sem faszulykát ezen a tájékon, sem husfélét. Husfélét semmit nem lehet megegyek. Hogy hammas szeredától húsvét estéjítől, hogy ettem húst, nem lehet húsvétig, hogy egyem húst. *(Az meg van szabva, hogy mennyit egyen?)* Nincsen megszabva, de mértéket kell én tartsak. Nincsen megszabval. Ugye, nem, ha abba züdőbe, mennyet kell imádkozni, ugye, meg kell gondoljuk, hogy mindig az imádság hasznosabb; két oan érdeme van, ha bőtolünk. Két oan érdeme van. Erősebb az imádság, ha bőtolünk. És ha akkor pontosabb, és akkor sátányok es inkábbbat járnak, hogy zavarjanak, sátányok es inkábbbat késértnek. És akkor imá, mikor közeledtem nagybőjthöz, akkor a páter eljött hozzám, az a páter, melyik vezérelt, két esztendőt s felet, eljött és belébízta, hogy imádkojzék értem nagybőton átol, hogy a sátányoktól őrijzen me inkábbbat késértésebbe. Met nem hagyják, hogy alugyam, éjjel, mikor inkábbbat is, nem hagyják, hogy bőtolök is, inkábbbat nem hagyják, alugyam. Zavarnak ebbe, hogy kellne alugyam, aztán nem hagyják hogy alugyam. És kísérnek, rikolytoznak, csivognak, vaj dobolnak, többféleképpen mutatkoznak.

Osztánd, azután a páter eljött és belébízta, hogy imádkojzék és mind monddtam, mi van, hogy van. Még mindig, eléféle is, ameddig üsmerte a lelkemnek a vizsgálását, hogy én két esztendőt s felet, mi folyt el, mi vót véllem, és akkor a páter

megbiztatott. És mikor a böjtöt imánd, kellett csinyálni, vót ez husagyat hetfőin, hát akkor eljött a, egy szent. Azt nem tudom kicsuda vót, de már eljött, tudom, hogy az égből vót, egy angyal lehetett vót, vagy szentéletű lehetett, és aszondta, hogy ő tanyító, és aszondta, mindig meg kell kezmem az iskalát. Iskalát. És aszondtam, hogy én öreg vagyok imánd, márt, me harmincnyóc esztendőös vagyok és aszondta, toíbb kell menjek mincsak az iskalával, me most többet tanolnak, mert nekem csak kicsi van. És akkor a programot adta, amiket, mondatódik, órák, ahogy mondatódik, minden nap, szóval, milyent kell olvasni, mit kell tanolni. És ideadta nekem is, s aszondta, hogy na, aszondta, ha akarsz, aszondja, ezt bé kell teljesítsd, aszonnya, végre kell menjünk az iskalánkon.

És, miután erre helyrejöttem, eszembe jutott, hogy ez a bötölés, hogy meg kell kezmem, hogy most vót hushagyat hetfő és jött kedd, és kellett szeredán kezmem meg. A vót az iskala. [Nevet.] Mert azt, mikor az első ízében kezdettem meg én, ezt a pontos böjtököt, ennyit tartottam már tizenöt esztendőötől, tizennégytől tudtam meg ezt, a szent életet, mint kellett tartsam. Én megértettem jobban, és azutá, akkortól tartottam, de pontosan, melyik bötöt most tartom, hogy olyan, hogy nem lehet egyem húsfélét, semmiképp nagybötön, akkor evel a történetvel, hát aszondták, hogy eljött egy nagy tanyító hejzám és aszondta –, egy nagy levelet hozott –, és aszondta, hogy ki kell tanójam egy levelet, melyik, úgy írta rajta, „Ákadémia”. A szám nagy literekkel vót, és arany betűvel, és a level nagy vót. Melyik nagy iskalások, azok tudják.

Osztán, még tyár tátémnak reggel, osztán, megmutította a kopertáját, fel kellett, el kellett olvassam, és megmutította közte még benne egy olyan helységet, pontosabb, aszondta, nagyobb a lekcziák. Benne, meg kell vizsgáljam gyakrabban, hogy még eszembe jöjenek, tartsam tyip azkot mit mutított, s aszondta, hogy azt ki kell tanójam. És azután jött a páter, melyik vezérel most ingemet. Majc páter, hogy monnyák neki, Péter. Ez, innét, Románi községből, Pilgyestből való. Azétt nem üsmerik. Ezétt az a páter, aztánd és, ezekvel a bötökkel erősebb vagyok akkor az imádságba. Mert két olyan erőss az imádság, mikor én ezt kitarom. S aval megkezdettem a bötöléseket. Mert, mikor megmutította az angyalom, hogy mit kell tartsak, én előbbször megszorodtam vót. De méges, a Jóisten megsegélt, és mikor kiadták, me hamarább aszondta, hogy na, má nem lehet egyem húsfélét, és aszondtam, hogy könnyű azt megtartani. De mikor kiadta, hogy nem lehet még egyeb félét is enni, sem faszulykát, sem pityókát, csak málét, málélevet! Ugyé, reggel, ha ettem, akkor, ha megehültem, vaj egy délkor, mer többnyire kám délkor, s ha estére megehültem erőst, akkor csak egy darabocska főtt málét pirítottam, vagy egy darab hideg málét megpirítottam, befaltam s annya. Másnap délig. Ez nehezebbecke, de hát már a Jóisten mesegít.

*

(Ilonka! Mit tud maga segíteni egy lelken, ha bajban van? Mennyire hat az ereje?) Ezt nem tudjuk felmérni. Mi megkérjük az imádságba, s az imádság aval erősebb, ha minél tisztább vagy. Ahogy mondatódik, ha mindennapi áldozás van, akkor az Úrjézus

bennem van. Magának meg tudom mondani, mer minden nap áldozom, s az Úrjézus bennem van, és akkor erősebb az imádság. De a titkot nem tudom kiadni, hogy milyen erős, mennyet fogok vele. Ugye, máccor a gondom eréssbb, oda az Úrjézus szeretetje, akkor érdemesebb az imádság. Ha nem, akkor, ahogy mondatódik, valami elzavar, vaj valami történet van, az elmémbe elfolyik, akkor nem olyan érdemes az imádság. De az imádság béveődik úgy es, hogy a jóakarát, úgy mondatódik, a jóakarátod, ha elménc a templomba, akkor fáradság es, hogy oda es elfáradsz, hogy odajárulsz és azok, hogy mondatódik, hogy a szeretet es.

*

(Ilonka, mielőtt maga kezdett látni, látomásai lettek, tud-e róla, hogy vót maga előtt ilyen, aki látott?) Nem tudok. Nem tudok. Vanni vótak, hallattam, de már én nem tudok, ki vót, mi vót? Nem üsmertem. Nem üsmertem. Erről nem tudok mondani. *(Ilonka! Vannak más látók is. Élnek Magyarországon is, van most is.)* Lehet.

(Azt akarom megkérdezni, – azok még most is néznek halottakat – s azokhoz volt úgy, hogy elmentek hozzá a lelkek. Magához eljöttek-e – mert eddig, úgy emlékszem, hogy mindig maga ment el?) Vótak hejzám es lelkek, vótak. *(Hogy volt?)* Úgy hogy, melyikek most megköszönik es, hogy jártak, hogy megköszönték, ha hejzám jöttek. Ez diferite – ahogy mondatódik –, módon vannak. Úgy, hogy vannak, amelyikek csúnyák, vót, amelyik tyár, ízéből jött ki, pokolból, hogy megmondta, hogy egy májkát elrontott, skapularé májkát elrontott, szent életéből elrontotta, bűnre vette, szóval, hogy mondatódik, tisztátalan bűnt követetett és csúnyáé vátodzott. És azután nemsokára meg es hót, és aszmondotta, hogy, – nekem –, met ő, mikor eljött, akkor tudtam, hogy az ördög, olyan feteke vót. Megkérdettem és aszondta vót, hogy háromszor kell kérdjem. S megkérdettem harmadikszor es, akkor megfelelt, én – aszonnya – elkárhozott lélek vagyok. S mondom:

– Minek kárhoztál el?

– Azétt, – aszonnya –, elrontottam egy májkát, skapularé májkát, bűnre vettem, es – aszonnya –, tisztátalan bűnt követtem el.

S mondom:

– Há, minek jöttél el?

– Azétt, – aszonnya –, megmondjam, minél szentebb dógot rontasz el, annak a szent életit, ahogy mondatódik, annál nagyobb a szenvedése.

És azután, miután elmondta, azután vissza kellett kúggyem. Én kellett visszakúggyem, parancsójak neki. Aztánd azt parancsoltam neki: Jézus Krisztus ne-vibe parancsolom, hogy távojjál vissza, honnét eljöttél. Mikor azt mondtam, akkor keresztet vettem és elkúdtem, akkor fogott ordítani. Addig ordított, ameddig aztánd nem láttam többet, hogy a föld bényelte. Hogy mondatódik.

(De mikor úgy elmentek magához a hozzátartozók, nyámok, lányukról vagy a fiukról mondjon valamit, akkor sose mentek oda?) Nem hirdtettem úgy, hogy eljőjenek, szóval, mind mondatódik, henem, kinek vót, megmondták. Még szomszéd leányom, vótak, melyikek megmondták, vaj vótak a faluból, aztán megmondtam, hogy én nem izél-

tem, hogy úgy, hogy eljöjjenek. Mert azt, ezeket nem akartam, hogy tudódjék, mint mondatódik, nyilatkoztassam. Szekretúr aztá kikerült mindcsak, mert úgy, van egy elyen, hogy nem hallgatnak. Egyik mondja másiknak, másik, egyik mondja a komaasszonyának, s a komaasszonya idébb s elmejen, de hát má, mennyire lehetett, én titkul akartam tartani, hogy ne tudósítsam ezt.

*

(*Ilonka! Ha a túlvilágon jár maga, akkor megsérthetik-e magát, bánthatják-e?*) Nem, mert én, izé, avval a, nem tudnak hejzám közeledni, me én megtudom, hogy ők szenvedő lelkek, és akkor nem primilom¹⁵⁹ hejzám. Nem fogadom őket hejzám. A közelibe. Távolról tartom. Hogy vót, hogy a tyár, a sátánok es, most tavasszal történt, hogy a vótak sátányok a kutyaképbe, és vótak csukortába többen, és várták a családokot bé, a hejzájuk, hogy rágják essze. A sátányok vótak kutyaképbe, mer többféle helységek vannak. És várták a családokot és kérdettem őket, hogy, mondom:

– Micsináltok ittejen?

Megkérdettem, hogy sátányok vaj minden. Aszondotta:

– Na, várjuk a családokot.

S akkor megharagudtak és felszöktek reám, hogy ingemet fogjanak meg, zördögök, és rágjanak össze ingemet, met sok családot, met én imdákodjom családokétt, – ez Szent Józsefre, tavasszal vót, csináltam vót egy novénát Szent Józsefnek a tiszteletire, mert Szent József családai vót fejedelem, és a családokétt –, és azért megharagudtak, és erről történt ez.

Aszondták, hogy én métt imádkoztam azért a családokétt, hogy ők várják, hogy menjenek bé a kezikbe, és én imádkoztam, hogy ne máj adja a Jóisten térüljenek jóra. És azért megharagudtak és jöttek, hogy rágjanak essze ingemet, repültek utánam, és én akkor kezdtem dicsirni a Jóistent s akkor le kellett maradjanak tyip. Met aztán az angyal elizélte, távoztatta őket, de el kellett maradjanak töllem. De tartotak jó darabig utánam, hogy fogjanak meg, rágjanak essze ingemet.

*

(*Ilonka, Mi mindent látott, mit tudott meg egy halotról, hogyha vele találkozott? Egy lélekről?*) Lélekről tudom mondani, többféleképpen vannak a lelkek, melyikeket, melyikek embert ölt meg, hogy langba vót őmagába. Ez embert ölt, tolvaj vót. Langba vót őmagába. Megkérdettem, hogy kicsuda: A neve vót Frenkie Juon. Frenkie Juon. Az oláok közt, innét, falunkból vót. Régi öreg vót. S az a Frenkie aztán, kértem hogy métt szenved úgy, s aszondja, hogy azért, aszonnnya, embert ölt meg, tolvaj vót. S akkor mondtam, hogy melyen a szenvedése? Hogy elfogy-e? S aszondta, kítátotta a száját és ezt a litereket olvastam: „Égtem, égek, s égni fogok mindörökké.” Ez literekbe olvastam románnyul, de lefordítottam, hogy románul vót.

Eze a történetbe tudok mondani mást, vót egy részeges, melyik szerette meg-innyani a másnak az italát korcsumába. S másik megvette, s ő megitta, pleskár vót,

¹⁵⁹ fogadom be

hogy mondatódik, szerette az elyen dógokat, s akkor ez így vót, hogy lang vót. Mikor megkérdettem, aszmondotta, úgy ég benne mind a meszet, mikor ótsák. Meszet. Azétt, hogy szerette meginni, s aszondta, hogy imádkozzak érte, me nem esett egész pokolra, egész pokolra, szenvedésbe van. Vajon – aszonnya – két nyipotája, májkák, és azok nem gondolkodnak hejzá, és héjzám, aszondta, hogy imádkozzak érte. És elmondottam az imádságokat, több üdőt, melyikbe osztánd nem láttam meg, de már többet nem jelenkezett. Kiszabadult abból.

Még más lélekről tudok mondani azt, vót alyan lélek, melyik ittejen, jó vót, jól imádkozott és ezen átol, mikor ő meghót, hát ment a purgátorba, de métt, hát ezétt vót szenvedésbe, hogy, egy nyámját elbeszélte. Rosszból, és azzal rossz életet csinált, és azétt hát történt, hogy ő kellett szenvedjen. Egyebként jó vót, igen, de csak egy nyámjáétt elbeszélte, hogy rossz dógot csinált köztik, azétt, hát purgátorba kellett menjen. Minden zavarodás a családokban nagy bűn. S ezt ő meggyóna a páternak, me ő pokolra ment lenne ezétt, meggyóna a páternak, igen, de méges purgátorba kellett menjen; sokacska üdőt kellett szenvedjen ezétt.

Vannak osztán történetek es, hogyha a purgatornak a izéjibe, ez most történt nemrég. Ilyen asszonyok, melyikek a gyermekiket nem fogadják el; és odajártam, beszélgettem vélik. Most vót tyár a másik héten. Hogy nem fogadták el a gyermekeket, és azétt szenvedésbe vótak. Most a héten történt ez. Olyan vót, hogy az egész testye sebes vót.

Ez történt, ez a történet. Olyant es láttam még, hogy nem szerették a kicsikét szoptatni; kutyakölyket láttam szoptatta, malackát szoptatott azétt, hogy a gyermeket nem akarta szoptatni, a kicsiját. Mert a Jóisten azt rendelte, hogy azt kell táplálni. A küsedet, hogy ne kénlódjék. Történt, hogy én megláttam. Diferite dógok vannak.

Még amelyik fontos vót, nem tudom, elmondtam-e, mikor el vót, de méges elmondom. Az élet fáját láttam, ez akkara nagy fa. Fel, magos fa s minden családnak van egy-egy krákja benne. És a férfi, az asszonval, amelyikek elvevődnek, azt meg kell rakják almával. Gyümöcsvel, szóval. Gyümöcsvel. S akkor ez vót, hogy azok a gyümöcsök helyett vótak az emberek felfüggesztvel. Felfüggesztvel az emberek. Mikor odamentem én, hát annyi sok asszan vót ottan, körülte és emberek es vótak, de emberek kicsin vótak alatta. Henem a férfiak fe vótak függesztve a lábikval felfelé s a fejikkel lefelé. Hogy minden titkot ki kell tudjak, akkor megkérdettem: Jézus nevébe, hogy micsinálnak ottejen. Milyen helység s minek szenvednek úgy? Ahogy mondatódik, hamarább nem akarták kiadni. És akkor én megharagudtam, és hangosabban nekik rikolytottam, s aszondottam, nem tudjátok, mondom, hogy én minde titkot ki kell tudjak, és azétt az Úrjézus nevibe parancsolom, hogy megmonnyátok, milyen helység! S akkor egy férfiú megszólalt, hogy ne, aszonnya, ez az élet fája és aszonnya, ezenn, amelyikek függnék, asszannya, melyikek férfiak nem akartak gyermeket, hogy szülessék gyermekik. A férfi átol születünk. S ezétt, aszondja, fel vannak függesztve erre az élet fájára, mer nem akartak gyümöcsöt hozni. És akkor fel vótak függesztve, eljöttem és verte essze, mint a szél és ütte essze a fejiket és úgy

fájt. S akkor, hogy ezt megmondta, szólaltam az asszonyoknak es. Ottan, amelyik csokortába asszonyok vótak, szóllottam:

– Az Úrjézus nevibe parancsolom, – mondom –, hogy mondjátok meg, mi van vélletek ittejen? Tük es nem akartatok gyermeket, hogy ne legyen?

S akkor aszondták:

– Nem, a férfiú nem akart.

S mondom:

– Akkor nem tudtok menni mennyországba vagy más helyre?

S aszondták, hogy nem tudnak elmenni, mert ott kell űjenek. S mondom: minek kell ott űjjetek? S azért, aszonnya, szenvednek a férfiak is, fáj nekik es. Hogy űtköznek esze a férfiak, hogy sajgott, rikolytoztak, jajgattak; hát úgy fájt az asszannak es, fájt a feje az asszannak es. Egybe vótak kötülvel, mondatódik, ez a hit egysége. Mondatódik, amelyik erre menyen, gyermeket kell hojzon a világra.

Mikor ezután elémentem, mert nekem úgy vót az utam, hogy kellett menjek elébb. Elébb mentem. S akkor, mikor elébb mentem, akkor egy fényes helyre értem; ez fennébecske vót, mind az élet fája, fennébecske s fényesség vót; és az Úrjézus abba a helységen vót, és mondotta nekem:

– Láttad-e, mi van ott?

– Igen. Láttam.

– Ez nagyon sért ingemet. És – aszondja –, mert – aszondja –, ez azokétt es megholtam, akik szenvednek, – aszonnya – az élet fáján es ott vannak, es azokétt es szenvedtem, kik kellett lenne űk átala jőjenek, es ki még abból szármadzott lenne. Azokétt es szenvedtem, es ezek mind így bántnak ingemet.

Es úgy meszorodott, es úgy imádkoztam a családokétt, s mindmáig imádkozom, most es imádkozom. Mert legtöbb a családokból ezképpen vannak. Legtöbb a családokból ezképpen kárhoznak el.

*

Még más történetet monnyak, melyik itt történt. Láttam, nekünk a cselekedetjaink úgy vannak, mind mondatódik, gyűtink egy kamorát. Hogyha jókat gyűtink, mind az arangy, az úgy jó. A jó imádságok, vagy a jó cselekedetjei így jönnek, vaj tyár, mind a szép gyümöcsfák, így jönnek a cselekedetjaink. Más a rossz cselekedetek, úgy jönnek, mind a száraz fák, es a mü ittejen, hogy kell folyamodjunk, hogy jót csináljunk, mert mikor meghalunk, akkor kell éljünk bennük. Ha száraz fákat csinálunk, gyűtink ittejen, csinálunk, akkor száraz fába élünk. Ez történt, láttam.

Tyár élőköt es láttam, hogy mi következik, hogy melyikek lesznek elégvel. (Meglátta előre róluk?) Igen. Előre rólik. E történt, hogy egy asszon elrontotta az életet egy embernek. Béárulkodott, sógorasszonyok vótak, es olyan zavarodást csinyált, hogy megverte az ember az asszont, es haza es kütte az édesanyjáékhoz. Imádkoztak, sírtak, miséket fizettek, tyár az asszonka olyan szomorú vót, es beszélgettem én es vélle, es imádkoztam családikétt. Es ezen az üdő alatt, amennyet imádkoztam, es kéreltem a Jóistent, hogy térítse meg az emberinek a szívít, hogy vegye vissza. Öt

vaj hat gyermekik van, és azok, melyik el vót szélyedve, melyiket tyár a híd alatt es megkaptam, megverte vót az édesapja, és az édesanyja nem vót honn, és a híd alatt kaptam meg meghülvel. Meg vót tyár hülve. Hideg vót. Meg vót hülvel. Megmatattam én. Én felmentem töllünk, hogy van a keresztes útba, ott fel a kererszfánál, felső hídnál. Ottan vót a gyermek bébuval a híd alá.

Csinált úgy, ugye az ilyen gyermek, ha az édesanyja nincsen honn, akkor többnek fog. És ez micsinált, az édesapja megverte, s az édesanyja nem vót honn, ő, hogy meghaljon, bébútt a híd alá. Bébútt a híd alá, és a leánkacsák meglátták, me köh-hentett, bébútt a híd alá és meglátták, hogy valaki van a híd alatt, és én jöttem bé a házamtól, a régi házamtól, jöttem haza, s hoztam egy öl herágot s abba az izébe:

– Néni Ilana, jöjjön csak! – aszandja – mondták a leánkacsák. Néni Ilana, jöjjön csak!

Na odamejek, nézem, ki van a híd alatt. A leánkacsák ott vótak, megszólтам a gyermeknek, a gyermek nem akart szólani. Felemelkedett bé, minden, bébúttam én a híd alá, meglássam én odabé. Mikor megláttam, – a gyermekecskének tudtam a nevit – nekiszólтам, mondom: Jánoska itten vagy? S métt vagy itt? Megvert tátám. S minek vert meg? Aszonnya, egyiket, másikat, de nem akarta kimondani mindent, hogy métt. Mondom, Jánoska, megmatattam, bényúltam a menderkéje alatt, tiszta hideg vót a háta a gyermeknek. Tavasszal vót, hideg vót, ugye a ciméntnek neküdőllött, cimént a híd, s meg vót hülve. Híttam ki, s nem akart kijőni. Kiküdtem egy lejánkacsát, addig megálltam ottan, bėjött az anyókája, s az anyókája kihítta a gyermeket. Azét én imádkoztam a családét. S ebbe az üdőbe megláttam azt, ki elrontotta a családját neki.

S megláttam a családját, hogy mi történt, hogy történt véllik. Az, ahogy gyúította, hogy mennyi rossz beszéd és mennyi rossz izét mondta meg a sógorának, mondta meg, annyat, hogy az ember meghall sok mindent; hogy azért megverte az asszont és el es hajtotta onné az asszont. Akkor ez a sok beszéd, egyet még mondott, s egyet még mondott, s egyet még mondott, vaj öt-hat hetet vót az asszony elhajtval. S én az alatt az öt-hat hét alatt annyit imádkoztam, hogy a család, krimialista az embere; aztán még mondtam más emberecskének es, hogy még mondjanak oda az embernek, melyikek dógoztak ottan a santiéron; és odamondtam, hogy még mondjanak, mer nagy cselekedet esszehozni egy családot. Osztánd, mondom, megláttam ezt az asszont. Alozi Jánosné, Erzsi, úgy híják a nevit itten a falunkba. És aval a történetvel mondom, láttam, hogy hogy vitték oda az öl ágakat, hordta oda, és tette a tűzre s beléttették őt es, égjen abba. Mostantól megvette az ágyát, hogy tüzet megizélte, hogyha meg nem tér, ugye, bár az asszanról azt a verést nem tudja levenni. Nem tudja levenni. Ugye, azt a rossz szút nem tudja letenni az az asszon, hogy mennyet sírt, zokogott a templomba, imádkozott, azt nem tudja levenni. Azok a könnyűk nem hullnak a sárba.

S ezen átal, mondom, megláttam, hogy hogy rakta a tüzet, és hogy megkészfítette neki, amikor aztán meghal. Ha meg nem gondolkodik, hogy üdőt nem ad a Jóisten

a térülésre, hogy arra jobban meg nem szánja-bánja a bűnjeit. Most, hogy mondatódik, má szánja, láttam, hogy elment gyónni. Ha meg nem gyónja mindent a papnak, hogy mit csinált annak a szegén asszonnak, sógorasszonyának, hogy micsinált. Sokan nem veszik észre.

Mondom, mind megláttam, lang, hogy hogy égett, erről megmondom, hogy ez olyan cselekedet, hogy megkésztíti az ember magának ittejen úgy van. Me, ha jól megkésztíti imádsággal, jócselekedetvel, mind akkor jó lesz. Ahol rossz, mikor ez a szenvedőhely ahogy ég, de már ez van egy purgator, melyik ég. Az másképpen ég, mert az tisztító helység. De ez, a cselekedetek égnék, mint a száraz körte, égnék és ő vót benne, osztá perzselődött. Ő benne vót; üsmertem, nyilvánatosan erről az asszonról. Na, ez még van.

S akkorjába még láttam másokat es. Ezek vannak milyen szituációba. Vótak osztá olyanok, melyiket nem üsmertem. Nem üsmertem, mind csak így gyűtötték .

Osztá ejsze nem mondtam vót, mikor jött a misszió üdő, több páter idejött, hogy tartott tanolmánt, hittanot, hittant, hogy a végigvizsgálása a lelkeknek. Hát akkor jöttek a páterok, arra napra készüllet csináltunk mindig, hogy Szentlélek novénáját folytattuk és imádkoztunk. És abba tájba, mikor én imádkoztam a templomba, az utóbbkori nap, imá kezdődött, az este a páterok érkeztek, hát akkor elérkezett a – én imádkoztam a templomba, mise után – hát láttam ezt, hogy a sátánok, hogy késziltek elmenni a templomból. Met vannak sokszor, a templomba jelen vannak az ördögök, hogy késértsék az embereket és a lelkeket. És akkor ezzel a történetvel ez így vót, hogy a, késziltek, rakták fel a mesinába. Gamion vót osztán egyik felin a templomnak. Járt-e templomunkban? (*Igen.*) Na, az alsó felin ment a mesina, és az ótár kerítésnél megtérítették, és onnét megtérítették vissza, és minden léleknek gyűtötték essze száraz cselekedetjeit. A szentmisének a rossz hallgatását. Gyűtötték essze és úgy gyűtötték, mint a száraz körtefát, ugye, gyütik az erdőbe a fát és ugy gyűtötték. Gyűtötték essze, és mikor megtérültek vissza, mondotta egyik a másinak, hogy a mesinával jőjenek reám, met az a, én templomba vótam, imádkozódok, hogy vótam a térgyen, az ótáriszentség előtt. S aszondta, hogy irányúl oda, hogy reám jőjön, és az a sófőr mid irányozta, mincsak Sátán vót, szarvai vótak, gunyába fel vót ötözve és irányozta, hogy reám jőjön. Aszondta, hogy nem tudja a mesinát reám csapni, gamion, me úgy jött, mint egy gamion, megrakták fával, minden. Nem tudja reám csapni, henem csinálja, kössenek oda egy körtefához, nagyobbakhoz és hújzanak le ingemet, dőccsenek fel, szóval dőccsenek fel a templomba, ahogy vótam térgyen. Erre, amikor közeledtek lenne a mesinával, – de mindig gyűtötték a körte ágat, a száraz cselekedeteket –, és akkor, ahogy közeledtek hejzám, akkor sátányok, – met én egyet imádkoztam –, és akkor az angyal egy jelt csinált, és akkor el kellett tűnjenek, hogy ne érjenek hejzám.

És aztánd úgy, hogy olvastam, csináltak úgy es, hogy a gliterek¹⁶⁰ sűrűngöztek, ne tudjak olvasni. Forgószélt csináltak, amikor szelet csináltak, olyan erős szelet, hogy ne tudjak én imádkozni, ne lássam a glitereket, esszezavarták, hogy ne tudjak imádkozni.

*

(*Ilonka, miket olvas?*) Imádságokat mindig, Szent Józsefhez, Szent Antalhoz, keddenként, minden nap el van ajálva. Hetfőn az őrzőangyal tiszteletjire, kedden Szent Antal tiszteletjire, mind, csak hogy kegyelmeket nyerni, a bűnösökétt, a családokétt, a haldoklókétt, tesvérekétt mindig imádkozom. Osztánd imádkozom a szeredán Szent József tiszteletjire, a bűnösök megtérésiétt, csütörtökön az ótáriszentségnek a tiszteletjire, úgy, hogy az egész szentségtörés, ami következik az egész országon, keresztény anyaszentegyháznak a történetbe. Akkor felajánlom a szentmisét csütörtökön az ótáriszentségnek a vételére, hogy melyikek nem veszik méltón, szentségtörést csinálnak, a bűneiket nem gyónják meg, azért imádkozom csütörtökön. Pénteken Jézus szentséges szent szüve tiszteletjire, úgy, hogy felajánlom ebbe ajánlást es, falunkat es, az országunkat az ótalmáétt tartjuk. Jézus szentséges szent szüve. Szombaton Szűzanya Mária tiszteletjire. A szombati imádság és a hét fájdalmas olvasót es elfolytatom szombaton. És a vasárnap a Szentháromság tiszteletjire, ezt béfejezem ma, úgy, hogy a harmadik szentmisét, amikor hallgatom, aki azon a nap bűnt követett, vagy megbántotta Szentháromságot, kegyelmet kérek a Szentháromságtól, bocsánatot kérek azokétt, akik nem tudják, hogy mit cselekednek. És bé van foglalva minden napra az imádság, hogy odagondoljon minél jobban, met vasárnap, hogyha van három szentmise, az első hallgatom a Jézus szentséges szent szüve és Mária szentséges szent szüviétt, egy misét kettőjikkétt ajánom, és a kegyelmekétt, hogy mit kívánok, hogy a Jóisten teljesítsék belé az ő szent akarátját véllé, arra és megkérem a családukkétt, az egész nemzetükkétt. És a nagymisétt vasárnap bűnösök megtéréseétt hallgatom, melyikétt a sátányok sokszor megharagudnak, úgy hogy tyár még zavarodást is csinálnak.

Megláttam sokszor a templomba es sátányokat, és van a másodikk szentmise, tyip a tiz s feles órakor, melyik mondják, mondatódik, este hat órakor, hat s fél máccor, akkor este a Szentháromság tiszteletét béfejezem az egész bűnétt, melyikek dógoznak vasárnap, azokétt es ajánlom. Melyikek kárinkodnak vasárnap, melyikek olyan vétkeket csinálnak, melyikkel bántásák a Szentháromságot, azért felajánlom. Ilyen formálag béfejeze a vasárnapi mise kegyelmeket. S olyan könnyen érzem magamot, ha bé, hogy folyamodok, hogy még este szoktam azt es elmondani Szentháromság tiszteletjire egy olvasót, melyik nem mondatódik sokat. Tyár én kezdettem. Így van, hogy a Hiszekegyet a keresztcskéhez elmondok, osztán elmondok egy Miatyánkot, osztá elmondok Dicséséget és azután aztán mondom más imádságot, azt, hogy Dicséség az Atyának és Fiunak és Szentlélek Istennek, miképpen mennyben, azonképpen a

¹⁶⁰ a szöveg sorai

földön is. Most, és mindörökkön örökké. Ámen. Szentháromság egy Isten könyörülj rajtam. Aztánd azután elmondom esent egy Miatyánkot, tíz Üdvözlégy Mária helyett elmondom Dicséséget. A Dicsőség helyett azután mondok egy más imádságot, amit ugyancsak én alkottam. Ezt most keresem, nem tudom megfordítani olyan hamar.

Áldott legyen az Atya,
Áldott legyen a Fia,
Áldott legyen a Szentlélek Isten.
Most és mindenkor, mindörökkön örökké. Ámen.
Szentháromság, egy Isten,
Könyörülj meg rajtunk és az egész világon! Áment.
Dicsőség legyen az Istennek magos mennyekebe,
És békesség lejen az egész világnak a Földön.

Ez a Dicsőség helyett, mid a titok. S evel béfejem úgy, hogy minden tizediknél ezt így mondom. És, hogy öt vers van az olvasóba, visszamenyek egy versvel és hatot csinállok, hogy minden szemének érjen két vers a rózsafüzérből. Hogy két verse érjen minden személynek. Ezzel béfejem, s ezt, úgy pontosan járok, hogy elfolytassam, hogy nagyobb érdeme van, mert ezáltal sokszor érzem, hogy repülök. Könnyebbséget érzek lelkileg. Úgy, hogy repülök, úgy menyek, mind a látomásomba lelkileg. Úgy mejek, mint a madarka, ahogy emelkedem fel, és mondom, és akkor a sátányok nem tudnak hézám közeledni. Olyan nagyobb izé ennek az érdeme ennek az imádságnak.

*

(Ilonka, olvasta-e a bibliát?) Én nem olvastam pontosan aprára, mert sokszor olvastam belőlle, de hát nem aprára, mindegyik történetet. *(Milyen könyveket olvasott?)* Olvastam a halál készülletet, elékészülni, halni meg. Abból olvastam, és olvastam szenteknek az életjüket, melyikek pontosabban kellett nekem, hogy ki vót adval, hogy még vizsgát elég, hogy mondatódik, szókat vegyek ki magamnak, hogy mit-e, hogy erősebb legyek a hitbe. Erősebb legyek, mert ezt, hogy mondatódik, nem tudod kivenni másnak az életjiből, ahogy mondatódik, egyiknek van egy ajándék adva a Jóistentől, csak epend, hogy mondatódik, bizakodol, hogy ez es vót, hogy így történetbe, és Jóisten mesegítette és körösztülmént. Ezek, mind a késértésekvel es. Hogy késértve vót késértetvel, hogy én es vagyok késértve, vót a más kivetvel az ablakon, én nem vótam kivetvel az ablakon, de már az ördögök, Sátán el vót, úgy, az ágyba és meg akart csókolni. Az angyalom verekedett véle, és a, vót úgy es, tyár ugyanazon átal, hogy a rikolytozást csinált, dobolást csinált, történeteket, melyikek elfolytak a, körültem. Vót úgy es, hogy mondták, hogy visznek pokolba. Ez többször történt, hogy visznek pokloba. *(Nem ijedt meg?)* Nem. Nem ijedtem meg, me ugye bízam, hogy nem vagyok odavaló, nem hagyják.

*

(*Mondta, hogy László Antival találkozott. Tudnak-e így találkozni látomásba vagy nem?*) Nem, mostanság nem, mert én most erőst el vagyok foglalkozva a bűnösökétt, és erőst el vagyok foglalkozval a világétt. Ezétt, hogy most mennyi történet történik. Ennyi avval a verekedések, felkelések, sok helyt. Azétt imádkozok.

*

(*Ilonka, hogy képzei el az életit? Miért fog imádkozni?*) Ez, hogy mondatódik én, én, az imádság úgy jó nekem, mind az egy könnyebbség. Ha nem tudom elfolytatni az imádságomat, nem tudok a szentmisére elmenni áldozni, olyan bajosan telik el a nap nekem, mind egy esztendő. S ha elmenyek, akkor mindig könnyebb, akkor olyan könnyen érzem a testemet, hogy mindig győzöm a munkámat, melyiket kell.

*

(*Ilonka, hogy építette a házacskáját?*) Házat készíteni sok dolog vót, segítség nem öppe, férfiak, tesvérek eljöttek a fa, amit nem tudtam megcsinálni. Lécezni én lécezetem. Én lécezetem. Úgy ütöm a szeget, minthogy férfiú, hogy kell, úgy bélécedzem. A kertet megcsináltam, úgy dógodzok, minha egy férfiú, mer tyár, mikor üttem a lécecskéket, mikor sároztam a fenn, hát az uton mentek biciklivel a szfátiak, eleyen előljárók, a szfáttól valók. Tanácsháztól, magiknál, hogy mondják, há. Mentek fel nálunknál, és aszondták, hogy, mondta az egyik a másiknak, hogy – aszonnya –, nézzed hej, mondta az egyik a másiknak, nézzed hej, hogy üti – aszonnya –, férfi es nem üti úgy – aszonnya. Kiveri – aszonnya. Ahogy mondatódik, ugye belészoktam, ugye, nem bizakodom férifjúba, mert mi vót nehezebb, megcsinálták, és többre nem szomorítottam. Könnyebb dógokot megcsináltam.

(*Mért költözött be Ilonka a faluba?*) Azétt, hogy a, könnyebb menni a templomba, szentmisére. Ottan jég vót sokszor menni, s sikultam el. Tyár sokszor korcsnyokat kellett húzzak a lábbelimre, me sikultam. S azétt eljöttem. S a szomszédság es itten más, ottan a szomszédság örökké vesznek essze. Mikor egyikvel, mikor a másikval, hamisabbak.

(*Mit csinált ott a házával?*) Még megvan. Még megvan. Van egy tesvérem, melyik nem vett részt a házhelyből, és annak aztá utójjára odaadom miutá tátém meghal. Aztá odaadom. De má, nincsen hezzakötülve az én lelkem semmihez. Semmihez. Akármikor jöhet a halál, ne, most meszeltem ki, most végzettem a kolidorval, most jőjön a halál, hogy tudjam Úrjézus szerént, hogy kell menjek, haljak meg. Én készen vagyok minden pontba, de, me hát tudom, hogy a mennyországra van a sorsom, met ugye, az életem átal csak imádság s csak, amennyere lehet, a szentmise hallgatása mindig, s azétt biztos vagyok, hogy erre jutok.

*

(*Gyergyina páterrel mi van most?*) Nem tudok semmit, met most nem találkoztam rég vele. Készilni késziltem, hogy elmenjek, de nem ért, nem vót pénz, met ugye minden, menyecskét dógoztam, menyecskét csináltam pénzt, mindig belévertem a házba.

*

(*Kollektívbe mit dolgozik, Ilonka?*) Nem dógoztam semmit, nem járok, nem járok. (*Mintha azt mondta volna, hogy a kollektívbe van.*) Nem járok, me nem birok a fejemvel. Dógozni így napfénybe sokat. Met kicsike vótam, tátémnál, tizenhárom esztendő, megvert vóta tátém, s a fejemet megverte vót, s azért, me abba megrontotta, hogy nem tudok sokat ülni a napfényen. (*Soká vót beteg akkor?*) Három hetet csak zúgott a fejem, s akkortól nem tudok úgy napfényen sokat ülni. Csak annya hibádzik, a, nem tudok a napfényen sokat ülni.

(*Most is szokott elaludni hosszabb üdőre?*) Hosszabb üdőre most, nem sok üdőre sokat, most kurtább, hogy úgy történik, hogy meg kell lássam valamerre elmenni kurtább üdőre, mert ugye hosszabb helységeket eljártam már. (*Azt mondja szokott fájni a feje. Szokott-e gyógyszert bevenni erre?*) Nem. Nem vettem be, mert van egy, melyiket használják fejfájástól, sérti a szüemet. Sérti a szüemet, „ántenebár” úgy monnyák annak a bonbonnak. Sérti a szüemet s akkor ezér nem vesze bé. (*Ilonka, én küldenék néhány ilyen gyógyszert, bevenné?*) Igen, de nem üsmerem, tudja. (*Csak fejfájásra. Kipróbálja, hogy melyik jó.*)

Mondom, hogy olyan, ma es van, hogy kicsit úgy megdógoztam evel, igen erőst érzem, hogy fáj a fejem, de már ezt, azt mondom, Jézus hordozta a csipkekoronát, és eztet szenvedni, én kész vagyok akármikor. Met vót, hogy e történt, hogy első pénteken erőst fáj a fejem, s én le akartam fekünni, egy kicsit megkönnyebbüljön, hogy el, megcsendesedjék a fejem. No, met ha lenyugszom, egy kicsit megcsendesedik. S ebbe le akartam fekünni, s az angyalom aszondta, hogy kelj föl, kell szenvedj! Első péntek van, és Jézusnak többet kell ajánlj! S aszondta, hogy keljek fel. Felköttem abba pillanatba, osztánd úgy, nekifogtam dógozni, s dógoztam jobban egy-két óránál, osztá elcsendesedett. S azért izé, számítottam, hogy hát a Jóisten adta, adta, így ahogy én így fáj, fájjon. Fejezzük bé mán! [Nevet.]

*

(*Ilonka, tudja-e a pénteki imádságot?*) Nem tudom. Nem tudom, ezt a másféle imádságokat tudok, péntekit nem folytattam. Ezt tudom mondani mincsak magyarul: „Jézus, Isten szülöttje, a boldogságos szép Szűz Mária szüve közbenjárásán, mindennapi imádságjainkat, cselekedetjinket, szenvedéseinket felajáljuk neked a mü szent egyházunkétt, főszezséges pápánkétt a szándékod szerint.” Ez az imádság. Más imádságot osztá, van a bódogságos szép Szűz Mária tiszteletiétt:

Istennek szent szülője, engedd meg, hogy, ámen.
Ó, Mária szeplőtelen szüve könnyörögj érettünk, ámen.
Bünösök oltalmazója, könnyörögj érettünk,
Szeplőtelen szent szűz.

Még van egy. Most nem jut eszembe, hogy ezek. Aztánd Miatyánkot, Üdvözlégy Máriát osztánd az olvasóból. Osztá vannak, melyikek rományul vannak, hiába adom le.

Ötödik beszélgetés, Lészped, 1973. július 29.

(Hány esztendő, Ilona?)

Harminckilenc el vótam a püspökséghez, és azután elmentem a páterhoz, melyik vezérelt, és az a páter nem akart segíteni és vezérelni többé. Mikor jöttem vissza, há fölültem Bákónál a vonatba. Szomorú vótam, hogy olyan szomorúság fogta el a szívemet, hogy nem foglalkodik többet az a páter, hogy vezéreljen eléfelé. És mikor aztá, hogy jöttem, imádkoztam, há, megláttam a bódogságos szép Szűz Máriát. Úgy, hogy vótam a vonatba, én vótam fölül felöl, s alól felöl tetszett a napjövet felé. A vagonnak a, – nem tetszett a vagon – henem úgy jött, minha zeget láttam lenne, és a sugarlatok vótak, úgy mind a fátimai gyermekeknek. Hogy látszódot Szűz Mária, hogy látták, és úgy láttam én es. És a Szűzanya, – essze vótak fogval a kezei imádsággal –, és a sugarlatokon, napi sugarlatok vótak körülte. És ezenn után, megvigasztalódott az én szívem, hogy bíztam, esent, hogy a Jóisten, kell viseljen gondot reám, hogy más pátert rendel.

Hazajöttem azután, aztán fogtam imádkozni, hogy világosítsa ki, de sokat üdőt kellett, met majdnem két esztendőt imádkoztam és azután rendelt a Jóisten más pátert. Melyik pátert úgy híják, Péter. Az vezérel most is. Gondot visel, úgy hogy közön-közön még beszélgetünk. S az biztatgat, és látomásai vannak neki es. Úgy, hogy Lujzikalugerába mikor elmentem, hogy beszélgessek vélle, hát aszondta, hogy tudtam én, hogy azt a gunyát vegyem fel? Me ő meglátott vót álmába, hogy melyen gunyába elmenyek a búcsura. És aszondta, hogy honnét tudtam, hogy azt a gunyát vegyem fel? És azt monddtam, hogy ez megtörtént évnéllem es.

És úgy történt, hogy megmutatták egy lejánval, hogy beszéljek, és a leján olá, nem vót katalikus, a mejenké, ortodox vót, és az, hogy lesz felőtözve, és mi lesz a kezibe es? És vót egy herbus, úgy monnyák, megennivaló, aan mind a bosztán, csak herbus, megennivaló. (Dinnye?) Dinnye, magiknál, de nálunk úgy mondjuk. Az lesz a kezibe, és egy dzsánta, szervétája, hogy mondatódik, és arról meg fogom ismerni, és kell beszéljek vélle. Én beszélgettem vélle, avval a lejánval. És monddta, hogy ő ötvenkét esztendő vót és szív leján vót. Tiszta vót, peig nem vót katolikus, de még es ő meg tudta őrzeni magát, és odagondolt, hogy a Jóisten megfizeti neki azt a munkát. Met úgy van lelki munka es, hogy a küzsdelmünk, a szűzeknek, hogy kell küzsgyel magad, hogy tisztán maradj, mert ellenségek vannak. Úgy az emberek. Sokféleképpen történik, hogy egy szív leján elveszejsze a tisztaságját. Az elmondta és elmesélte nekem, hogy milyen átol vót, és megmaradott tisztának. Mikor fiatalabb vót, hát beteges vót, és akkor azt gondolta, hogy Jóistenhez imádkozott, hogyha megtartsa őt, hogy élő napot ad, hát nem menyen férhez. Azt fogadta az a leján, és a

Jóisten egészséget adott, és nem lépte le többet azt a fogadságját, azt az imádság átol, hogy fogadta vót, és attól fogva kitarította szűzül. S mondotta nekem, hogy milyen formálag, hogy vót, mint vót minden. A tesvéreji, mint ellenkedtek vélle, hogy menjen férjhez. Nem akarták primilni. Mondta, egy tesvére tyár, nem akarta béprimilni a házába es, hogy mé nem mejen férjhez? Rendesen elmesélte az életjit.

*

Na, imán ezt fogjuk meg. Más történet. Úgy, ahogy mondtam vót tavaly es magának, a látomásaim vannak és vótak, a Jóisten akaratja szerint, mert mutatódott sok mindenféle, és ellenségek több, a sátányoké. Vót még háromszáz is körültem, és megmondották a számját, hogy háromszázan vótak. Egy rendet, el vótak negyvenheten, melyikek egy óránál jobban kénzottak. És azonn, ők azért haragusznak, mondották, hogy én szűz vagyok. Met a szűz élete olyan, hogy az Isten s Jézusval egy kapcsolásba van. A tisztaság melyik má inkábbbat áldozik, ez áldozás. Eleget nehezske, mert, most ahogy mondatódik, a mi elménk erőst halandó és erőst fut, me métt? Azétt, hogy a, régebben nem vót ilyen sok aparátok, een difuzórok, rágyuk, melyikek énekelnek sokféle éneket, melyiket a szeretetről, vaj olyan énekek, melyikek nem illetnek, és eszedbejut aztán, mikor kell imádkojzál. S azért egy lelki vizsgálást, vaj, mondatódik, a meditációját, hogy elgondolkozást belé Jézusnak a szeretetjéitt, akkor azok akasztolják az elmédet. Foglalkozás az elmédbe örökké jönnek elé. És azért nehezebb most, hogy ezen átol, úgy, hogy küzsdjél, met ezek a gondok erőst futnak, és kevest tudsz akkor elmélkedni a Jóistenhez. Ayan küzsdelembé vagyok sokszor, hogy egy kicsit odagondoljak, mer, mikor vannak ezek, hogy hallod az énekeket, s aztán mégés foglaljojzál Jézus felé, hogy kell küzsdjél az elmédvel. És mégés oda kell, mégés azt a kicsit, küzsdelmet, mégés nagyon szereti, mert azért a sátányok haragudtak reám. Hogy nem időztem ezen semmit, hogy az elmémet inkábbbat kapcsoljam Jézus felé, mind az énekek felé, világi énekek felé.

(Ilona, hol hall világi énekeket?) Világi énekeket ugye, csak az ográdába legyek, kicsapja a szomszéd asszonyom a rádiut, akkor minnyá világi éneket hallok. Ha kicsapja az inetső szomszédom a rádiut, mind csak világi éneket hallok. Kicsapja – ugye elmenyek tesvéremhez, mincsak azok vannak, mert ugye a televizort es, ha elcsapják, minnyánd ugye mutitsák a szeretetet, melyiket, hogy mondatódik, ugye szeretet a zenyim, odakapcsoltam Jézushoz; sokszor monnyák, menjek a televizort nezzem, és aszmondtam, hogy nem tudom nezni, me szüvem fáj. Igazán, hogy nem tudom sokat nezni, minnyá, mikor tyár oan dógok vannak, ilyen verekedések, vaj egyik a mást kergetik, vaj ütik meg, nem es tudom hallgatni. Nem jó az én időmbe es, hogy ott hallgassam, és azért mind világi énekek. És oda mind világi dógokot hallacc, és oda az elmédet erőst oda kell kocsentráld Jézushoz, hogy ezket, mondatódik, Jézus szeretetjéhez, akkor egy meditációját, egy gondolkozást, egy percet, hogy odagondolj Jézushoz, akkor erőst meg kell küzsdjél. Úgy, hogy mikor a templomba elmenyek, olyan szoritatval tartom az elmémet, mennyerecskére lehet, hogy küzsdjek, hogy odaszoritsam, hogy szerethessem, Jézushoz.

Mert halandó a mi elménk. És mindenről, mindenről kell felelni, me ez a nagy felelet úgy van, hogy amikor meg kell halj, hogy gondolatokról es kell felelni, szovakról es kell felelni, és a szeretetről es kell felelni. Azétt a szeretet legyen inkábbat Jézushoz, me biztos, hogyha nem szeressük Jézust Krisztust itt, ezenn a világon, a túlvilágon nem leszünk békéval Jézustól. Met az Úrjézus, mikor mondotta, itt ezenn a földön nem vegyük és nem szeressük, és nem viselkedünk jól, ő es az ő atyjához nem fogad, és nem visz el, nem fogad bé boldog mennyországba, met nem üsmer el, hogy mü az övé vagyunk. Értünk ő meghót, és nem kért egyebet, csak szeressük és tiszteljük, tiszta szüvel hozzájáruljunk. Erőt kevesen folyamodnak, mert elnezem sokszor a templomba, sokan csak elmennek, hogy el legyenek menve. Ezekvel még nagyon súlyos, hogy ide-tova jár a fejik, és akkor én tudom, hogy az elméjük nincs ott Jézusnál. Csak egy kevest kell elnéztek, s akkor én láttom, hogy Jézusnak erőt keves. Úgy imádkoztam a múlt heteken es, hogy Jézusom, erőt kevest szeretnek tégedet, mert a világ elfolyamodott, és kicsin, kicsin gondolnak, hiába jöttek a szentmisére, mert erőt kicsin vesznek részt, úgy, hogy kell. Mert erre aztán megharagudtak a sátányok este, és el vótak múlt héten es, melyikre megtanyítottak; és megmondtam a páternak, hogy miért, hogy minek imádkoztam, mert megláttam, olyan igazán azkot a leányokot, és azkot, hogy úgy forogtak, és én azétt, erőt odagondoltam, hogy métt olyan keves hitűek? És nem gondolják, azt, hogy mi következik a szent ótáron?

*

(Hogy kínozták meg, Ilonka?) Hogy? A sátányokat kérdi? *(Igen.)* Úgy, hogy eljöttek és a zúgással és haragokkal körülvettek, és aszondták, hogy én a zövéké vagyok. És akkor én a, met én arra feleltem, hogy én az Úrjézust imádom, és az övé vagyok. Mert ez történt, többször megkérdezték, hogy ingemet erre és körül vettek sokszor. Mikor ezután zúgást csináltak, zajongást, rikolytozást, sokféleképpen mindeféle módba vótak. Mindenféle módú, úgy, hogy még medvék es vótak, mindenféle állatokba vótak körülm. És, melyik, hogy tudott rikolytozni, melyik ilyen állatok zúgásikba, hogy bögték, melyik, hogy milyen férfijú rikolytozásba. Vótak. Férfiú es, elyen embeképebe, fölhágtak tyár az ágyamba, s akkor én elvettem a szenteltvizet és megszenteltem őket, és akkor eltávoztak. Ilyen sok küszdelmem vót, mert ezekről, nem tudom számát kiadni, hogy majtig minden gyónásnál két-háromszor megmondom. Háromszor vaj keccer, hogy a sátányok majtig minden gyónásba, mert olyan haragoson, ők az felől, ha én az imádságomat felszorítom, hogy mondatódik, tiszta szüből imádkozom, akkor ők erőt haragusznak, hogy ezétt, hogy én nyerem meg, hogy imá foglalom el, és azkot es, melyikek hálnak meg ákcsedentokba.

Akcsedentot elfoglaltam a múlt esztendőbe, elfoglaltam, hogy a mesina, hogy ment a világ, az a sugár megszalasztotta a ... [érthetetlen] és béesett egy nagy gödörbe. Mikor béesett a nagy gödörbe, ottejen a nagy gödörbe, hát egy ember, melyik erőt meg vót ütvel, az nem kárinkodott, de a másikk kárinkodtak, és megláttam, hogy hogy vót véllik, és aztánd jött egy más ember, és megállították és vellegették fel. Vót alyan, láttam, a látomásomba, ez lefelé történt, hogy, mikor tették fel, és a

keze, lába el vót törvel, és méges felnezzett a Jóisten felé, az ég felé, és kárinkodott. Nagyon szidta az áldott Istennek a szent nevit. Nagyon szomorú vótam, mert ezt, mikor megláttam, hogy a Jóisten, hogy majtig veszélybe vótak, hogy imán készen, hogy haljon meg, keze, lába el vót törve, és méges kárinkodott. És méges, azután imádkoztam a Jóistenhez, bocsássa meg nekik. Nem tudom, osztán elvitték a látomásomba, tudom, hogy elvitték, de nem vót meghalva egy ottajan. De azt akarta a Jóisten, met én foglaltam az ákcsedentokat, hogy megmutitsa, hogy méges, hogy kárikodnak és hogy törnek, a Jóistent hogy bántsák, milyen történet, ez belétörtént az én imádságom, és megmentette őket, hogy nem estek, hogy mondatódik, nem haltak meg, hogy essenek pokolra, henem csak megláttam, hogy mi történt.

Egy nap elfelejtettem vót, hogy imádkozjam az ákcsedentokétt, hogy mi történyik az uton, hamar halálok, és ahogy, megfelejtettem, hát a, úgy, hogy dógoztam, s csak látomásom került előmbe. És megláttam én a férfit, melyik az uton keresztül, és elnyútotta a kezeit kétfelé, és mondotta, rikolytotta: nem imádkoztál értem, ne, márt halak meg. S akkor, amikor megláttam ezt, így, hogy dogoztam, itt a házba, úgy láttam meg. Lábon vótam. S akkor, mikor ezt megláttam, akkor láttam, hogy a mesina ér oda, a látomásomba, hogy megláttam, hogy a mesina, s akkor jöttem helyre, hogy abból a látomásból, hogy ne, kiizéltem, hogy mi történt vélle. Akkor kezdtem imádkozni azétt az emberétt, melyik megmutatódott, és a többikétt es. Mindennap avval elfoglalom, hogy, az elmémet, hogy az imádság, az áldozás után imádkozom az ákcsedentokétt.

Foglaltam többféleképpen, és azenn többet észrevettem, hogy ez által, többet foglalok, nyerek az Úrjézusnak, mert azétt, hogy sokan nincsennek elékészülve az ákcsedentokra, me nincs az elméjük odakocsentrálva, odagondoljanak, mert történet es hirtelen, hogy nincs mikor, hogy meggondolja, na most halok meg. Azétt foglalom, hogy ha, csak lehetséges, melyik meg még meghallja ezen áltol, imádkojzanak, minden lehet a Jóistennek.

Még történyedett egy látomásom, egyszer imánd meg, meglátszik a látomásom, melyikek vótak, vót, erről a világról, hogy ebben az esztendőben, ha nem lesz háború ebben a hónapban, me métt? Mert jelentették a, tavaszonn es, hónapot nem adták ki pontosan, sem az esztendőt, de méges, ha nem történik ebben az esztendőbe, akkor majt jövő esztendőben majtig, majtig, de ez meglész, a nagy háború.

Mutitották most, hogy nagy fődingás lesz, és sok világ, melyikek vannak az emeletekbe, nagy emeletekbe, soknak le lesz hullval. A nagy emeletek, ezek a blokok. Mert amikor lesz a bombák hintése, mer nagy verekedés lesz, a nagy bombák elhintése, akkor meg fog rázódni a föld, és nagyon. Ezt mondtották, és a legkönyebben el tudnak szabadulni, ha vannak pincék. Pincék, föld alatt, mert abba nem fog belé sem a füst, met még láttam, hogy a füst elfogja az eget, mind felfelé keresett. Nem fog belé a földbe. Me mind felfelé siet, az ájer viszi felfelé és azon áltol el tudnak szabadulni attól es. Mind más, úgy, hogy az emeletek lezurranak es, mind lehullnak, hát el

tudnak szabadulni, hogy nem fogja megölni. Azért jobb lesz, melyikeknek lesz üdejik, lesz módjik, és leszen hova elbújanak. Mert nagy zajongás lesz, és sok világ elvesz.

Mű, kikértem mű országunkra, annak a számára, és kértem Magyarországra es, igen, de még feléletet Magyarországra nem fogtam, nem kaptam. De mégés, bízom a Szűzanya Máriában, met Magyarország királynéja átol, Szent Erzsébet átol, könyörögök még ebbe a novembernek a hónapjába. Szent Erzsébet, mikor esik, fogadom, hogy imádkozom, hogy Magyarországnak es az ótalmazására, hogy bár, amennyire lehet, ne lejen sértvel, és a kicsiknek a számikra, és az ártatlanoknak, kicsikék, kisdedek, mert vannak, lehet kevesen, de mégés bízom, hogy vannak. Ezen átol és megkérem a Jóistent, hogy ótalmazza meg azt a kicsitt es, Magyarországot es. Jóisten. És azon át kérem, hogy melyik csak lehetséges, tiszta szűből imádkozanak, térden es, azonn az idő által, mikor ez megtörténik, ugye a napok nincsennek megmondval, sem pontos a jövő esztendő. Mert, mikor a tavaly odaértem, hogy bőjtjeimet tartottam, kellett tartsam a bőjtöt esent, és ebben megszólított, és ezket megmondták, de Jóistennek a napjait s az óráit nem tudjuk. Azért bíznék a Jóistenbe, és ha nem történik meg ebbe az esztendőbe, akkor még boldogabbak leszünk lehet. Múlt esztendőből mik lehet, még megtérnek lehet valamennyien. Istenhez gondolnak, kérem szépen, mennyecskére lehet, ha beléíródik es, és megtaródik es, aki ezt meghallod, tiszta szűiel gondolj. Jóistennek kegyelme engedte énvelem, általam, hogy kiadjam. Tiszta szűből, megmondom azt, hogyha az angyal tiszteletire imádkoznak, és a Boldogságos Szűz Mária tiszteletire, akkor Jóisten különben meg fogja ótalmazni azkot, hol tisztelik Szűzanya Máriát, mint az őrzőangyalt.

Mert itt lesznek körülünk, és mególtalmaznak az idő által, mert igen nagy gyász fog lenni. Én láttam, amikor az emeletek lehulltak, hogy mi világ sikolytozott látomásomba, mennyen vótak, hogy meghótak, hogy számlálhatatlan, és menyen vótak úgy, hogy sikolytoztak és csak, hogy kezik, lábik el vót törve. Nem tudtak kijönni onnét a falak alól, mert a, lebukott az emelet, és látomásomba és megmutatódott, hogy mi történt alatta, mer nekem a látomásomba el tudtam, bé tudtam látni, úgy, hogy Jézus akarta, Jóisten, Szűzanya, hogy meglássam, hogy mi történt alatta.

Ez következő, mincsak mondatódik a Jóistennek a szent hatalma, met jelentették, ha most nem, akkor jövendőbe mégés meg kell történjék, me aztá akkor lesz egy akól s egy pásztor, melyikre meg kell térjen az egész világ, fejet kell hajtsion Jóistennek a kegyelmiétt, hogy meg kell keresztelkedjenek, ki nincsen megkeresztelve. Me arra vagyok készíttvel, hogy ezutá osztá többet tudok beszélni, mert most, erre zesztendőre nem történt az, mivel a Jóisten akarta, megjelentette vót. Igen, de mégés bízom a Jóistennnek a kegyelmibe, hogy az én szeretetem toébb es mejen, és ő nem késik, hogy bételjesedjék az ő szent akarátja. Nem es siet, és nem es késik, me a Jóisten örökös, és van mikor neki. Ónála nincsen siettetés, henem szeretetbe, állhatatval, tiszta szűivel, kérelemvel, úgy megkérrik, és szeretik és ő megadja, amikor ő akarja. Béfejzem ezt most, met kevest tudtam.

*

(Ilona, azt mondta, hogy a páterja elhagyta, a vezérelő páterja.) Igen. (Ki vót az, azelőtt?) A vezérelő páter az vót Mihály Ungurján, vezérelt, és az a páter ittejen vót, meddig ittejen vót, szerette vezérelni ingemet, de már elmutálták,¹⁶¹ nem akart vezérelni. Vezérelt ő itten két esztendeig s felet. Ittejen, met ittejen vót. Azután nem akart foglalkozással lenni hozzám, mert elmutálták más faluba, és nem akarta, hogy odáig menjek és zavarítsam őt. Én el vótam a püspökségen, és a püspökség megengedte lenne, de hát ő nem akarta. Visszamentem hozzá és nem akart toébb. Osztá Jóisten, úgy, hogy nem akarta az ajándékját bévenni, Jóisten azután rendelt neki egy betegséget, nagyon beteg vót, jó időt, majtig két esztendőt vót, meddig én más pátert kaptam. Más pátert rendelt a Jóisten. Azétt, hogy az ajándékot el kell fogadd, me mindenféle a Jóisten akarhatja szerint van. És ő, ha nem akart ingemet toébb vezérelni, az Úristennek a szent hatalma bételjesedjék, akkor a Jóisten adta, hogy lebetegedett. Nagyon beteg vót, úgy, ki es vót hagyval eleyen *penciára, de ba*, betegség mentjire haták a penciára, nem vót, pencionár vót. Aztán most megjobbadult, osztán, miután osztán pátert rendeltek melléje, a Jóistennek osztá es imádkoztam, hogy tartsa meg. Me imá úgy akarta, úgy jött az elméjibe, a Jóisten próbára teszen mindegyikünket. Azután imádkoztam az ő részére es, a Jóisten tartsa meg, hogy vezérelje azt, melyiket akarja. És ugye, mind egy páter sok jót es tud csinálni, hogy mondatódik. Például lelkeket meggyóntatni, mindent keresni. Egyebként szent páter vót, me nekem ki vót adval, úgy, hogy ha mikor ő eljött, – úgy, hogy nekem látomásom vót, hogy hozza kell menjek, és kell beszéljek –, ő es jött feléjem és méges nem vót vaj elég hitje, vaj nem akarta, hogy zavarítsam, hogy eppend a messze kellett menjek, Rományon túl kellett menjek, messze kellett menjek, epe Burganyestre. És akkor ő megkérte, hogy addig oda menjek, és ő vezéreljen ingemet, nem akarta errefelé vaj úgy jött, hogy...

(Mít jelent az, hogy vezérelji?) Mondatódik, hogy egy páter kiadja az imádságokat, hogy ne, így csinyáljuk vaj úgy csinyáljuk! Úgy, mind egy apa a gyermekinek. Na, jó lesz, így lesz, úgy lesz, lerendedzi, azétt páter es. A lelki páter, melyik üsmeri a lelkednek a munkálását, ahogy mondatódik, az, milyen állapotba van a lelked, az a páter akkor meg tud segíteni, és megmonnya, ő es imádkozik érted, s magad es imádkozol érted, községet csinyálnak és avval az imádságokkal, s avval a jótanácsokkal. Mondotta ez a páter, melyik most eljött, Péter, hezzám, mikor eljött, és felkeresett, met én nem üsmertem, s nem es üsmert. Úgy jött el csak, hogy meglátta látomásba, hogy fel kell kerejsen. Látomásba látott meg.

Eljött haza, a házocskámhoz, odaki fökeresett. Én vótam rendbe¹⁶² a lisztnél, epe Buhusba. Lisztnél vótam, vettem lisztet magamnak, az ételnek. A pulickát, hogy mondják magiknál. S rendbe vótam a lisztnél, s csak úgy jött, hogy ez, a, jött, hogy kész, kell menjek haza. Kell menjek haza! Haza kell, s haza! Az elmémbe jött, most induljak, s most induljak! Az elmémbe úgy jött, hogy most induljak! Induljak,

¹⁶¹ elhelyezték

¹⁶² sorban álltam

s hova induljak!? Nem tudott a szívem szépen ülni semmiként. S én, mikor tátém odajött, egykori kurszával,¹⁶³ tizenkettősvel jött fel, imánd ekor vót, majtig egy, egy ösfert híján indult a kursza vissza. S akkor mondom tátémnak:

– Tátém, én kell menjek haza. Nem tom, valami történt-e otthon, vaj mi? Kell induljak vissza!

Tátém aszonnya:

Mi történt véled, mondd meg, – aszonnya –, úgy meg van szuperálódval¹⁶⁴ az elméd, olyan szumurú vagy.

– Úgy kell menjek haza, nem tudom minek, kell induljak haza!

Én akkor mentem a kurszához, de ő nem es állott meg, hogy a renbe vótunk a lisztnél, hanem elébb jött hejzám, hogy, utánam, hogy mentem a kursza felől, mesina felé, odajött ő es utánnam, hogy hagyogatott, hogy hazaérek, mind járjam meg nála es, adjak a majorságjának, minden. Igen, de én tyip mikor feltettem a lábamat a mesinának a izéjire, akkor kész, indult a mesina. Annyit hordoztunk. S jöttem, s elláttam nála es mindent, s mentem haza. Nem csináltam egy esfert órát, mennyet elláttam mindent és akkor jött es a páter. Rikolytott, üsmeretlen vót, civilül, pantalonba, ugye, nem gondoltam, páter. Na, mondja, hogy Jánó Ilana vagyok!

– Igen.

Mondotta:

– Beszélgettél páterval? – és rendezte, hogy milyen páterokval.

– Igen, de régecske.

– No, én es páter vagyok. Ő valamennyet fogadta a páteroktól, de hát, nem vót szigur.¹⁶⁵ Aszonnya, imádkozott azon az időn, és annyat mondtak, hogy a Ilonához kell menjen. Nem tudta, hogy kihez, me, hogy minek hínak, egyebként, a familia, csak Ilonához. Na, most eljött ide a páterhoz, ide a páterokhoz, és a páteroktól megtudakozta, hogy hova jöjjön el. Kijött oda házocskámhoz, és na, mikor beszélgetni fogtunk, aszonnya, ő es páter es akar beszélni. Oszta befogadtam a házomba, utána, beszélgettünk így, de hát hamarább nem vótam én preciszis,¹⁶⁶ és nem kedveltem, úgy, ahogy mondatódik, nem mertem minden titkot kiadni. És ő látta, hogy oan bünök, hogy nem akarom. Nem durált három hetet es eljött esent. Beszélgettünk. Mikor eljött másodikszor, hogy monnyam, jobbacskán megbízta. Ő es imádkozott, és még meg es láttam azon az éjen, hogy kell beszéljek, páterval. És el es jött, es beszélgettünk. Beszélgetek véle, es kezdem mondani, azután a páter aszonnya:

– Na, jere el – aszonnya – Lujzikalugerára, búcsúra, es ottan beszélgetünk.

De azon az időn annyat imádkozott ő, hogy nekem megjelent, hogy kell hagyódom az ő hordozása alá. Mondatódik vezérelése alá. Ez olyan, hogy amit mond ő, azt

¹⁶³ buszjáráttal

¹⁶⁴ fél van indulva, haragos

¹⁶⁵ biztos

¹⁶⁶ nem bíztam benne

meg kell csináljam. Hol imádság, hol böjt, hol, mit akar ő mondani, azt el kell végezzem. Imádság, mit mond ő, hogy milyen helyre imádkozzam most el kell végezzem. És olyan ...[érthetetlen], hogy mondotta ő, – aszonnya –, ezen az idő alatt, meddig nem vót neked pátered, nem vót kivel megcseréld a szoakat, a, kettő van, ahogy mondatódik, az a szeretet van a lelkedbe, ha tanácsolsz, felgyúl a szüved jobban a szeretetbe Jézus felé. És aszonnya, nem vót kivel megcseréld a tanácsodot, s aszonnya, azért eljöttem, hogy beszélgessünk, cseréljük meg ketten, aszmondotta a páter. És olyan tiszta szívből, és olyan jókedvvel tudott magyarul beszélgetni, szerettem magyarul beszélgetni. Románul beszélgetek én, mindent, imádkozok, csak meg kell gondolkozzam, hogy megcseréljem, met az elmém magyarul dógodzik többnyire. S akkor meg kell cseréljem az elmémvel, hogy kell böcsüljem, hogy a románra süritsem. Azért szerettem, avval a páterval es szerettem beszélni. Most elmutálták, tavasztól nem beszéltem. De beszéltem, megin más páterom van, melyik vezérelt nyóc esztendő, és aszondta, hogy ezen a közön még imádkozunk, és aszondta, kérelmet csináljak, ő es megsegít, hogy a püspökségnél kiszabaduljon, hogy megengedjék, egy hónapban egyszer eljőjön és beszélgessen. Met erőst meg van dorilva¹⁶⁷ a lelkem. Ha beszélgetek vélle, könnyebbség nekem, hogy együtt elmesélem minden történetet és ő felelt.

Mert vannak azok a páterok, de hát, amikor én beszéllek, és elmondom a gyónásba es, hogy mi történt a küzdelemvel, a sátányokkal, hát nem tudnak felelni, mert nincs az a kiadása, min mondatódik. Az elméje nincs annyira, hogy mit adjon ki, nem mer, hogy tanácsot nyisson, hogy megbiztasson. Mert akkor, neki, ha nincsen meg ez a látomása, ez a történet, vaj küzdelme, akkor nincsen, nem tudja megmondani, hogy milyen formálag, hogy vissza siritsem a Sátányom, vaj, hogy mit monnyak, vaj mi, elhallgassák, ha akarják, ha nem akarják, meg kell tegyem, azért, me ha meg nem mondom a gyónásba, s akkor ők rosszabbak. Akkor jönnek még több ide, me, de ha a gyónásba megmondom, akkor két-három este nem jönnek. Akkor, biztos az, hogy, ezáltal is megmondom, hogy ha, késértnek a szüzesség ellen, akkor tyár megérzem, mikor hágnak reám, megérzem. Felhágnak reám és úgy, mint reámfeküsznek, a nehezségit megérzem, minden. Szavait, beszélgetnek, hallam mindent, hogy mit mondanak. Hogy haragusznak reám, mindenfélét hallok és nehezséget es érzem. Érzem meg a kezit es, hogy reám teszi. Mikor az ágyamhoz jó, érzem, hogy a kezit reám tette.

Még az áert es érzettem, ezelőtt egy rendet, mikor eljött, érzettem az ájerját az övét, azt a szellemjit érzettem, hogy elérkedzett. Na, szenteltvíz egy kilu van ottan, az ágyam mellett, évegben, met háromszor es, nem tudom tenni csak egy pohárba, me nem elég akkor, kell akkor több. Nekem körülbelöl két-három kiló szenteltvíz kell esztendőre, mert erőst sok a küzdelmem, ha esténként, amikor fekszem le, má, mikor sokféle imádságot el kellene ízélni, hogy pontosan, mikor fáradt vagyok, akkor teszünk kevesebbet oda, de mikor tudok, akkor többet elfoglalok. Elimádkozom, ajánlom fel ezt az imádságot, mondatódik, a szenvedésemet Jézusnak.

¹⁶⁷ szomorodva, keseredve

„Jézus, istenség vagy ...” [érthetetlen]. Evel foglalkoztam, hogy a Jézus szüve felajánlását, hogy a mindennapi szenvedőkét a mindennapi szenvedést felajánlom, azon szándékokkal, melyenyekvel Jézus Krisztus feláldoztatódik az ótári szentségbe, az ótáron. S ezek akkor nagy az érdeme, ha elmonnyá, mennyé munka, szenvedést elhúz egy olyan nap átol, úgy van a bévével, mint az ótáron az Úrjézus feláldoztatódik a Szent Atyának, hogy a bűneink megbocsájtására, azon szándékokkal. Annnyaval még szeretetebb, ahogy mondatódik, annyaval még nagyobb érdeme va, hogy Mária es oda van kapcsolva, hogy Mária szüve átol ajánljuk föl. S akkor nagyobb az érdemünk, me Mária mindent, őáltala jött az Úrjézus le, ő általa a mi imádságunk es nagyobb érdemű. Ha mi ittejen imádkozunk, kérjük a Jóisten, akkor a Jóisten es kegyelmet ad és megsegét.

*

(*Ilona, hogyan teremtődött a Föld?*) Ezt a Jóistennek a kegyelméből nem adták ki nekem. (*Nem tudja?*) Nem tudom. (*S milyen alakja van?*) Kerek, azt tudom, s korintja¹⁶⁸ van, ájerja van, befoglalkodik. (*Mi az a korint?*) Korint az ájer. (*Levegő?*) Lebegő. Ennek a földnek van egy ájerja, azt tudom, s az ájerből, hogy mondatódik, nem ütködzik essze a másik földvel, ahogy mondatódik, csillagval, vaj napval azétt, ezt tudom. Aztán mit akar még egyebet?

(*Azt, hogy van-e világ vége?*) Világ vége? Leszen! (*Nem úgy gondoltam, hogy időben, hanem a földön el lehet-e menni a végére?*) Végire? Ahogy mondatódik, kerek. Kereken menc. A végire el tudsz menni úgy, olyan formálag, hogy egyik országból elmenz, oda kerül vissza. Ha keresztül, ha hosszára úgy tudsz, abból az országból. Eljött ide Romániába na, itten, hogy Magyarországra megkerülte lenne, visszajön egészen Magyarországra. Vaj innéttől menyen lefelé, hogy mondatódik Amerikára, s vissza-kerüljön esent Amerikába.

(*S mit tartanak itt a faluban, mi tartja a Földet*) Földet? Jóistennek a kegyelmiből mincsak az ájerja, lebegője. Met a Jóisten addig tartsa, meddig ő akarná. El lehetne veszejsze a földet, hogy mondatódik; de azétt tartsa, hogy a népség mennyecskén vannak, lehet kevesen vannak, de már hezza gondolnak és imádkoznak, belőlük bár. Az Isten tartsa addig, meddig bár bételjesedik, hogy bételik a boldog mennyország lelkekvel. Mert a sátányok helyett hát lelkek kellnek, jó lelkek. Kevesen mennek oda mennyországra, mert a pokolra többen mennek. A mennyországra, mikor láttam én, erőst kevesen mentek, de pokolra mentek úgy, mint a nuntások. S azétt erőst kevesen kerülnek bé mennyországba. Zördögöknek a helyik, hogy menjenek lelkek bé. Ezt tudom mondani, met azétt, hogy ezt láttam én. Biztosabb vagyok, mit láttam.

(*Ilonka, mitől lesz a földrengés?*) Földrengés leszen a vulkányoktól, és úgy, ahogy mondatódik, kirohan főróságja földnek. Hogy mondatódik, a tudomán azt nem mondja ki, hogy a pokolból jó, de hát a földnek a gyomrába, mikor megteremtette pokolt, hát annak a nagy tűznek az erősségje, hát az kiveti magát és vulkányok

¹⁶⁸ burok, légkör

lesznek, szóval kihatadnak, és nagy zajongást csinyálnak, más helyt hammuval jött ki, más helyt tűzvel es. Úgy, hogy egy levelbe láttam ezt, hogy vót tűzvel, és kijött a pokolból. Ezt, pokolt tudom, hogy tűz van, met én láttam azt. S tudom, hogy ez kihatad a izéből és kihojtsa onnan az izéből. Aztá a titok átol nem tudom aztá többet, henem ennyet tudok.

(*Kik laknak a földben?*) Földbe laknak, sokféle van, állatok es laknak, melleiket, én nem tudom a számát, de azt tudom csak, mit láttam, hogy pokolba es, tyár a purgator es a földbe van. Földbe van benne. Azétt, hogy amikor jártam látomásomba, azt mondom, mit láttam, akkor lefelé mentem. Lefelé mentem, és ottan láttam, hogy mi történt. A földnek es nem tudózik, hogy lesz-e vége, mer, ha Jóisten a pokolt megteremtette, a pokolt én itt láttam a földbe. Itt láttam a földbe, mikor én bémentem a földbe Lucsiferhez, mikor mentem bé azokon a lépcséken, lefelé mentem és a földnek az izéjibe mentem, úgy hogy láttam, met mutatták a pokolnak a langját, mutatták, mindenféle titok dógok ezek. És akkor láttam azt es, lefelé, mikor bémentem abba helységbe, hol vótak Lucsiferék, hogy beszélgettek, minden, beszélgettem velik, – kiadtam vót a másik történetbe – s azétt, ennyet tudok mondani erről a történetről.

(*Ilona, hogyha megy lefelé a földbe, milyen rétegei vannak a földnek?*) A látomásomba csak annyat jelentett ki, hol kellett elmenjek. Hol kellett menjek. Hol kellett menjek, azt láttam meg. A föld tetejin es azt láttam meg a látomásba, mikor el vótam, megláttam ezt a verekedlést. Amit megmutattak, azt kellett meglássam, nem a stincától¹⁶⁹ vót, hogy mondatódik, az Istennek a kegyelme ától; s ez, úgy mentem bé, hogy a Jóisten engedte, mit megmutassanak.

(*Ilona, mi okozza azt, hogy néhanapján napfogyatkozás van?*) A napfogyatkozás van abból, hogy a, kell menjen azon az utcán, a korint, más föld es, és a nap alatt bújik átal, és akkor elfogyatkozik és, meddig eltávodzik, elsetétiti. Mert vannak több planéta. Mü es tanoltuk ezt az iskalába. Vannak Jupiter, Marti, több planéta van, a Jóisten rendelte.

*

(*Ilona, kik a boszorkányok?*) Boszorkányok? Mincsak az ördögök. Igen. (*Hogy néznek ki, mit csinálnak?*) Egy része rosszabb az ördögöknek, rosszabbik, me vannak, több féle ördög van. Vannak olyanok, melyikek rosszabbak, me itt, ezen a földön csábítanak, vannak olyanok, melyikek a lüdörcök, szóval, ezek, ahogy mondatódik, lüdörcök, ezek mincsak meg tudnak jelenkezni asszanyoknak, melyikek dórják¹⁷⁰ az emberit, ki el van messze. Meg tudnak jelenkezni. Úgy, hogy történt tyár, egy asszonnak, hogy bombonyert es vitt az embere helyett. Étel vitt, ettek, minden. Hazajárt majtig minden este. Azétt, hogy dorilta az asszony az emberit, hogy az nincsen honn. Hazament rendesen, levetkezett, minden. S akkor megtudták a szomszédasszonyok,

¹⁶⁹ tudománytól

¹⁷⁰ kívánják

met ez menyen olyan pristival,¹⁷¹ nyulitkodzik,¹⁷² egy olyan jó guzsaly, jó nagy fa úgy, s tüzet vet hátul, és hova leszáll, tetszik,¹⁷³ hova száll le. És akkor a szomszédasszonyok meglátták, hogy minden este jó, és meglesték. Akkor aszonnyák:

– Na, Kati, valami van nálad –, aszonnya –, Mi történt –, aszonnya.

– Nem tom, –, aszonnya –, hazajárt az emberem –, aszonnya, mondotta az asszony.

Aszonnya:

– Nem embered vót –, aszonnya –, nézd meg, mikor eljő este –, aszonnya –, egyik lába lúd, s a másik emberláb, egyik lába lúd lába lesz, vaj ilyen kakasztirka¹⁷⁴ láb. (Mi az a kakasztirka?) Kakasztirka, tip, szóal a bárz,¹⁷⁵ amelyik repil, nagy vad madar. (Sas?) Sasmadar, valamiképpen. Hogy alyan lesz, vaj alyan lúdláb, hogy mondatódik. S akkor aan féle lesz. S akkor nezz meg, met nem az embered. Eljött és mondta, hogy bombonyelokot,¹⁷⁶ miféle, izé, aszondta, tegye bé a párnája alá, szomszédasszonya aszondotta, tegye bé a párnája alá, lássa meg, regvel mi lesz?

Mikor hazajött hát a zembere, akkor kérlette, hogy milyen üdő van? Megfelelt, levetkezett, lefeküdt, ettek minden, beszélgettek, s akkor megnezte, de egyet őrzötte a lábát. Megnezte, de az asszon, de méges félt, hogy mi történik véle regvelig. Regvel, mikor a felköt, néjze meg a bombonyert, me bétette vót a párna alá, mind báránszarok vótak. Juhuszarok. Igen. S mind gamatság¹⁷⁷ vót, s akkor tudta meg, hogy biztos, hogy a fejérnépek mit mondtak, a szomszédasszonyai. S akkor mi történik a fejérnéppel, micsinyájának? Megkenték szentelt fokhagymával az ablakoknak a kezeken a szegeit, a szegeknél. Megkenték a zajtó sorkánál, megkenték az ajtó kulcsliknél, meg a hiuba, megkenték fokhagymával, szentelt burjánval, szenteltvízzel benn s künn eljárták. S nem mert magára maradni, s bément egy szomszédasszonya háláni. Bément oda [a lüdürc], s aszonnya neki:

– Csapj bé, Kati! –, aszonnya –, nyisd meg az ajtót!

Aszonnya:

– Hol jöttél bé mostanig, jere bé!

– Csapj bé, Kati! –, esent kérte az a gonosz –, csapj bé!

Aszonnya:

– Nem, távojjál el, –, aszonnya –, me megcsaltál.

– Csapj bé, Kati, me letöröm a háznak az ódalát.

Aszonnya:

– Jóisten hatalmasabb, mind magad vagy.

¹⁷¹ lángcsóva

¹⁷² nyúlik

¹⁷³ látszik

¹⁷⁴ gém

¹⁷⁵ gólya

¹⁷⁶ cukorkákat

¹⁷⁷ gusztustalanság, disznóság

S akkor, ez az asszon tartotta a hangjával, és szentelte belőrünné, hogy ne lejen ereje. Akkor egy zajongást csinyált, az ajtót mikor megütte, hogy az ízéjibe, hogy nem tudott béjőnni, csattanás esett, nagy harsanás. Aval eltávozott, de a szomszédasszonyok kereken min lesték, hogy mi történik. Az a szomszédasszon, melyik vót bent, az megmondta mindent, hogy hogy történyt. De a szózatot nem hallták mások, csak az az asszon. Szózatot csak ez hallta, ez a fejrénép, mit mondott az asszon, mit mondott ő körösztü, ez az asszon hallotta csak. *(Mit láttak az asszonyok?)* Az látták, hogy egy nagy prestinval elment, eltávozott. *(Mi az a prestin?)* Egy guzsaly, herág,¹⁷⁸ ahogy mondatódik, egy nagy prestin, langosan, szórja a csillagokat, szóval, hogy mondatódik. Csillagokat vet hátra, ahogy mondatódik, azután, a guzsaly után. S ez a lüdürc, izé, s ez a gonosz es, ahogy mondta maga.

Mert vannak gonoszok, melyikek tyár jelenkeznek úgy a rossz betegségeknel es. Úgy, hogy beszélgettem tyár egy olyanval, melyiknek olyan rossz betegségje van, hogy hogy veszi le. Egy nagy asztag burul rea, setét asztag és aan formálag veszi le őt a betegsége, rosszféle betegsége. És megkínzassa, szorongassa úty, hogy nyelvit esszerágya. Mutította es nekem, és sokfelé járt, de hát nem kapott orvosságot. Szóval jártak bábákhoz es, járt páterokhoz es, ő nem kapott gyógyulást. És ő nagyon szumurú, mert, mondatódik, erőt esszetöri.

(Ember vagy asszony? Kicsi leány?) Kicsi lejánka. Van lejánka es. Itten Kompót Katinak egy lejánkája, Onódi Istányé egy lejánkacskája. Oszta elmesélte, hogy, hogy történt neki. *(És hogyan történt?)*

Hogy ijedtségből. Megijedett, s a levette őt, megzavarodott; valami történt a házba, me nem adta ki a lejánka mindent, de mondta, hogy ijedtségből történt, megijedett – aszonnya –, s akkor, lefogta hamarább – aszonnya –, s osztánd késébecskén, osztánd most meggyakorította. Ma es láttam a lejánkacskát az anyjájéval, meghordozták az anyjájék. Me aszonnnya, mikor leveszi, annyat érez, mikor veszi le, hogy nem érzi a vizelettyit. Magát nem érzi. Akkor imá tudja, hogy imá közel van, leveszi az a betegsége. S esett el a templomba es, esett el az uton es, esett el a lejánkocska sokféleképpen. Szegén lejánkacska.

Aztán van még más ember, tyár, nekem panaszkodott, eljött, s ilyen traktorval jár. S eljött most, mondta, met kérdette, micsináljon, s, met tudják egy kicsit, hogy tudok egy, hol-mit, de hát erőf nem tudtam tenni, neki, hogy valamit felsegítsem. Mert, ha imádságaim vannak, s én, erre, hogy mondatódik, sátányoknak én el tudom küldni töllem. Igen, de még a Jóisten nem adta ki, hogy mástól el tudjam küzsdni. Mondatódik, nincs kiadval az a zajándék, akkor nem tudok segíteni másom. Meddig bé nem telik az óra, meddig a Jóisten nem engedi, hogy nyilatkozzam, hogy mondatódik, magamétt tudok verselni, met azért, hogy a hatalmat Jóisten adott az én számomra, de meddig meg nem nyilatkozza, másokot segítsek, addig nem tudok, nem birok segíteni. És az ember így mondta, hogy ő jött fel az uton, el vót egy faluba és

¹⁷⁸ karó

otejen, hát valami anyagot vitt, s ő nem kellett lenne odamenjen. Vasárnapnap vót, és levitte a neki haza, – me erdőn dógodzott –, valami fákat, gondolom, a vót; me nem adta ki, hogy tyár fa vót, hogy mifélét. Aszondta, hogy elment egy csbukot¹⁷⁹ csinýálni. Szóval egy csbukot, egy izét, hogy egy kicsi parát nyerjen. Elment oda, és aval a történetvel ő ottan megrészegedett egy kicsit, és jutott, nem tudott elindulni a tráktorval. Remorka¹⁸⁰ utána, és nem tudott elindulni. Le kellett feküdjék, megnyugúdjék. Lefeküdt, megnyugudt, elvette, itas vót, az álom elkapta, és este öbredett meg valamilyenkor. Aszonnya, kám, tizenkettőkor, akkor öbredett neki, hogy ő hol van, idegen helyt van. S akkor ő odament a traktorjához, s fölült és elindult.

Mikor elindult, az okolnál, mikor jött bé, azon az éjen csináltak lopást, az okolnál, az alimentárt¹⁸¹ kirontották, és bémentek és loptak onnét. Mikor ő jött fel a traktortól, ott hatta az erdő széjibe, me azokval az erdő széjibe vót, meglátta azt a rontást, s eppend a miliciányok¹⁸² es jöttek szembe, jöttek szembe. S akkor azt tartották, hogy ő hol vót. Nem kellett lenne abba az üdőbe ottan legyen, és ő társ vót ottan, s ő lopott ottan, s ő rontott bé. S akkor őt elfogták a csöndőrök, a szfátiak.

Elvitték és három napot verték, s ebbe verésbe, a csercsetálásba,¹⁸³ hogy adja ki, hogy mondatódik, hogy törvényezték, hogy adja ki, hát abba az ijedtségbe, s abba a verésbe megkapta, hogy ezt a betegséget. Úgy megverték, hogy abból a verésből. Mondotta, hogy nagyon szumurú, mert mikor a felesége meglássa, hogy miből tartsa, úgye gyermekeik vannak. Két gyermeke, s a harmadik es érkezik. Nehezes¹⁸⁴ a fejjérnép most a harmadikkal, s úgye sok minden kellene, s úgye, mikor a zembernek betegsége van, akkor. Penig tráktorval jár, osztán mondta nekem. Me máccor megtörtényik olyan helyt, hogy ő köllene dógojék. Aszannya, mikor megérzette, hogy jó rejá, leállította a tráktort s lefeküdt melléje. Me imá érzette, hogy imá. Aszonnya, mikor megállította s ledőllött, akkor le es vette, abba helybe. Elmesélte a zemberecske itt a kapuba.

S le es vette. Aszonnya, úgy megdógozta, aszonnya, hogy a, me felejt, mikor abba a betegségbe van, mennye órát dógozta lesz. Aszannya aztá jött egy álom reja, s azt ki kellett alugya, úgy, hogy elkésett vót a tráktorval. De gondolkodzott, mit monnyon a nagyobbnak, hogy mikor odaért, hogy ne, helyrejtött az elméje, hogy el tudott indulni. Aszonnya, mit monnyon a nagyobbnak?¹⁸⁵ Aszonnya, gondolta, hogy kell hazudjon. Szóval, úgy mondta, szóval, addig törekedett, hogy aszondta, hogy, mondta, hogy izé történt, a motorjának elromlott a pisztonnya, kilötte, elromlott, s addig kénlódott, hogy meddig csinálta, s tót az üdő, s az miatt késett el. Me ő azelőtt

¹⁷⁹ különmunkát végezni, „fusizni”

¹⁸⁰ pótkocsi

¹⁸¹ élelmiszerboltot

¹⁸² román rendőrök

¹⁸³ kivizsgálás, kihallgatás

¹⁸⁴ terhes

¹⁸⁵ főnökének

oda kellett lenne érjen, oda, ahova vót kúdvé. S ilyen történetet történt a rosszféle betegségvel. Imá még mit akar kérdezni?

(*Meg lehet-e látni valakiről kicsi korában, hogy boszorkány lesz?*) Meg lehet látni kisgyermekbe, melyikebe lesz erő. Régi világba, Jézus előtt lehetett látni sokféleképpen, hogy vették fel az ájërba a kisgyermeket. Most nincs tyár annyi hatalma a sátányoknak. Na ti facse,¹⁸⁶ nyilvánotosan látszódjék bár annyara. Most inkábbbat modisziába¹⁸⁷ vannak, szóval, mondatódik, emberekbe vannak. Zemberekbe, hogy nyuszítsák egyiket es, másikat es. Melyik a mód, hogy mondatódik, láthatatlányok. Nem tetszik ki tyár úgy, hogy lássa a világ, henem úgy csendeskébben izélnek, hogy mondatódik, s nem tetszik ki tyár, hogy benne van a zemberbe. Megijednének sokan, hogy milyen csunyák, mert biztosan azt monhatom, hogy sokszor, mikor én sokat látom, méges sokszor megzavarodom, hogy állnak, milyen csúfok.

(*Látja Ilona őket?*) Igen. Igen, látom. Ezek egy része az ördögöknek, melyikek legrosszabbak. Legrosszabbak a boszorkányok. (*Mit tudnak csinálni?*) Kénzatás. Úgy, hogy ajurlálnak,¹⁸⁸ hogy mi ki van adval Istentől, mer ők nem jönnek a Jóisten hatalma nélkül. Mikor kénzatnak, akkor diferite képpen. Bébúnak az ágy alá, csitorgassák, vaj csinálnak sokféle izét, sokféleképpen, met egyeb hatalmik nincsen rejám, hogy egyebet csináljanak. Hogy a világ lássa, vaj mi, nekem csak oda lefekszem, hogy kell nyugúgyam, hogy ők meg vannak haraguval, hogy én kellne nyugúgyam, hogy imádkozjam, s kellne nyugúgyam.

(*Azt hallottam, hogy a boszorkányok meg szokták nyomni az embereket.*) Igen, meg. Nem mondtam én es? Vannak úgy es, hogy felhágnak rejám, megnyomnak, nehezséget csinálnak. (*Mit érez olyankor, Ilonka?*) Mint egy nagy butuk¹⁸⁹ reád fekszik, vagy metahál,¹⁹⁰ vaj tyár, láttam hogy medve képbe, mincsak az ördögök. Medve képbe, hogy felfeküdt rejám, táncolt rajtam. Igen. Ez történt, hogy táncolt rajtam. S verekedt az angyalomval. Ezeket láttam, me azt mondom, ami történt, amit láttam.

(*Olyant hallottam, hogy kisgyermeken már meg lehet látni, hogy ki van választva annak, hogy belémenyen a gonosz.*) Igen. Vannak egy része a gyermekeknek, akik születnek, hogy farkik es van, hátul, a rosszféléé. Halltam ezt a szépasszonyokról, hogy amikor feresztették fel, egy oan asszant, farka vót. Far keresztvinek a kicsi izéjin farkacskája vót, egy olyan fél újjad farkacskája vót. Igen. Ezt hallottam, hogy felferesztettek egy aan fejrénepet, melyik tartozott a szépasszonyokhoz, de rég történyt ez. Rég történt. Mesélték a fejrénepék, s mondották, hogy milyen dógot láttak.

(*S, mondjuk, aki nem tud látni, mint maga, Ilonka, hanem közönséges ember, az is meg tudja látni a boszorkányt?*) Az nincsen kiadva a Jóistentől, nem lássák meg. Meg lehet lássák ezt a izét, hogy mondjam én, hogy megemlítsem magának, ha így történik.

¹⁸⁶ nem működnek

¹⁸⁷ háttérben

¹⁸⁸ jajgatnak, segítségért kiáltoznak

¹⁸⁹ tuskó

¹⁹⁰ rém, szörny

Hol megölte egy mesina, vagy valami történt, osztánd oda kerekedik neluk.¹⁹¹ Szóval, mind a boszorkány, monnyák magik. Úgy monnyuk neluk mü. Szóval, hogy mondatódik, kutya képbe, meglátni macska képbe, oda nem tesznek keresztfát, szóval, hogy nem szentelik meg azt a helységet. Az addig urmaríja,¹⁹² s addig csalja, hogy más történnék ottan, akcsedent, szóval, hogy meghaljon, hogy akkor ő szabadul el, és menyen oda az a lélek, vaj úgy mondatódik. S van itten nálunk es, az utazáson felfelé, a falu széjítől fel, fel a Korhányig. Mind olyan a helység, az a helység, lehet látszódjék.

Láttam én es. Kutya képbe. Elvesztették vót a gyermekek a marhákat, s kutya képbe, nem közeledett hejzám, mert ment csak a vasút odalán. A vasút odalán egy katona elvesztette vót a puskáját, reatette vót a fejit a léniára,¹⁹³ s elvágattatta magát. Az a szerin átment, az a kutya képbe, a Sátán, az az izé. S ezt láttam én es. Mentem marha keresni, és én mentem az én utamba, s ő ment az ő útjába. Én mentem a susába,¹⁹⁴ s ő ment a vasút mellett. Osztán mások mondták, hogy látták az utonn es. Igen, de lehet látták ők az utonn es, de hát én mondom, nem közeledett hejzám. Ő ment az ő útján, s tudtam, hogy az, mert, azért, hogy mikor láttad meg a fejit, s mikor nem láttad meg a fejit. Hogy cserélődött, hogy amikor megvót egészen, s mikor nem vót egészen. Akkor abból esménkedtem, hogy a izé, a csalódása a Sátán izéje.

*

(A fejetlen ló is ilyesmi?) Igen. Történyik fejetlen ló, történyik sokféleképpen. Történt úgy, hogy ló képbe, ló képbe, úgy, hogy megcsalta vót egy embert, fölült rea, s süringett es. Történt nyulacska képbe, Fejér hídnál, itt lefelé egy hídnál, Gellén felé. Egy nyulacska, – mentek kapálni – egy nyulacska kiállott elejibe, s az ember akkor kezdte izélni azt a nyulacskát, hogy fogja meg, fogja meg. Csalta ere, csalta ara, hogy fogja meg. Ment emere, ment amara, regveledett meg, s még kénlódott a nyulacskával. Aztá jöttek emberek, és mondták, vessen keresztet, mert nem jó; keresztet vessék, hogy távozzék el. Aztá akkor es még nem hitte az elméje. Aztá kezdték ezek mondani, s izélni. Annyira, hogy elméjibe jött az ember, úgy el vót foglalva aval az elméje a dologval. Úgy, hogy az elméjibe jött, hogy bár a nyelvivel, mostanig nem vót ereje, hogy elizélje.

*

(Hogy hívják azt a helyet, amelyiken ilyen van?) Azt a helység, amelyiket tyip úgy akarják megtudni, ahol történt ilyen akcsedent, szóval, hogy mondatódik, ahol elvágta vagy... (Szerencsétlenség.) Szerencsétlenség. (Hogy hívják azt a helyet, ahol történt ilyen szerencsétlenség, ahol van ilyen lélek?) Nem tudom kimagyarázni.

(Nem hallotta, hogy tisztátalan az a hely?) Tisztátalan az, nem tiszta a helység, szóval, ahogy mondatódik. Ottan oan a helység, abba az egy izébe, monnyam, tudok,

¹⁹¹ tisztátalan

¹⁹² követi, nyomába ered

¹⁹³ sín, vasútvonal

¹⁹⁴ kukoricás

melyik tisztán nyilvánatosan van, hogy a, mit mondott egy gyermekecske. Hogy a zannya megátkozta. Lefölözte a küpüllöt. (*Mit csinált?*) Küpüllöt, szóval, ahogy mondatódik, verik a vajat, szóval, azt a putinacskát,¹⁹⁵ szóval, vagy hogy monnyák magiknál? Na, azt. Nem vót egyéb étele, és lefölözte, levette azt a fölít, s a mamájával megtalálkodott a kapuba. Tyár anyókám, szóval egy lejánkát tart egy tesvérem onné, sógorasszonyom van tyip abból a házból. S ő kezdte átkozni a gyermekit. Vigyék az ördögök! S ő csuful mondotta neki, s menjen, s híre jőjön vissza, s na, mind az átkozott, mind egy anya, mikor még rossz es a szája. Tyár rossz a szája.

S na, ő, oan órába történt, miféle, hogy egy, ő ment le az uton, hogy ment hálni, s a mesina jött, s a sófer elaludt-e, micsinált, dar,¹⁹⁶ mesina el lehetett lenne kerülje. Igen, de, met a gyermek jó helyt tartotta, ahol kellett, úgy ment az út széjin, jó helyt tartotta, igen, de a mesinás nekiment, béütte sáncba, mikor béütte sáncba, akkor kiment az agya. Kilikadott a szeminel az agya. Úgy, hogy kiharsant a, izéje, pilicája,¹⁹⁷ izéje, eleget, osztá feltették a mesinába, fel Buhusig meghót. S osztán mit tudok a gyermekről. Mondotta a gyermek, hogy a, nekem, met, mondotta nekem a gyermek lelkiileg, szóval, kijárt a sógorasszonyomhoz, az a járásba és kérdettem, hogy mit keres ottan, s aszondta, valahol el kell tőtse az üdőt, mert mennyországba sem engedik bé. Kirekesztett lélek, szóval. És mondom:

– Hol tőtöd el az üdőt?

– Ott, hol történt véllem, hol az uton, hol történt, és hol járt, és hol vétkezett.

Kérdezni kérdettem azt, hogy elkárhodzott-e, s aszondta, nem. Nem vót alyan bűnyye, hogy elkárhozék, nem vót alyan nagy bűnyye. És, a, ugye, amint mondatódik, ez a, szintén lefölözte, és izé vót, me nem kapott mást, egyéb ételt, s ugye, valamit kellett egyék, hogy méjen vissza a hálni, met a kám, olyan negligzés¹⁹⁸ az asszony tyip, hogy mondatódik. Nem olyan szorgalmatos, hogy a gyermeknek kijárjon az étel, s nem vót mit egyék a gyermek; és levette, ment a lovakval legeltetni éjjelre, s ugye, valamit kellett egyék, hogy elmenjen, hogy ugye hosszú éjen ottan üljön. S aszandta, hogy ott kell eltőtse az üdőt, ottan, hol járt, vétkezett, – aszonnya – szerencsėjire nem csinyált nagy történyeteket, és – aszonnya –, hol csinyált jót. Sógorasszonyomnak hozott fát, hogy dógodzott, s hozott fát a sógorasszonyomnak, a tesvérem katona vót. És ottan járt. Juska¹⁹⁹ a kezibe, láttam a juskát a kezibe. (*Mi volt a kezibe?*) Juskáj, tyip a lovakot hogy hajtotta. (*Ostor?*) Ostor. Én láttam a kezibe, úgy, hogy hordozta ott magát vüseltesen, úgy, hogy vót, járt. S ne, az édesanyja egy oan órába szólt ki, azért jó, az édesanyák, ne lejenek rosszak szája.

*

¹⁹⁵ fa vajköpülő edény

¹⁹⁶ vagy

¹⁹⁷ agyhátyája

¹⁹⁸ anyag

¹⁹⁹ ostor

Egy még más édesanyát es tyár láttam, nem hogy látomásba, tyár valóságosan, tyár meg es szídtam az asszont, hogy gyermekek esszeverekedtek, kicsi korától esszeverekedtek a gyermekek, és átkozta az anyyik, s aszondtam, ne máj átkozza, me eccer, s eccer bételjesedik, hogy átkozza. Vigyék az ördögök, s vigyék; nem vette el a Jóisten akkor, hogy mondatódik, mikor kiszólta, ezt elvette a Jóisten még akkor, momentán;²⁰⁰ óra sem tőt belé, s akkor elvette, de ezt a másikat nem vette el akkor. Elvette máskor, mikor a szüvit elszakasztotta, mer, katanaságját kitőtötte vót, s elment dógozni; mikor elment dógozni, ott leesett, s az agya kiment abba a helységen, s adtak hírt az anyjának, menjen, vegye fel. Akkor, ugye elszakasztotta a szüvit, mer, azelőtt két hétvel járt le, pénzt adott az anyjának, minden, lehordozta az anyját, ettek, meg-etette, minden, a városba, ott, hol dógoztak, s ugye, akkor szakasztotta el a szüvit, nem akkor, mikor átkozta. Mikor osztánd segített lenne az anyján, és kellett lenne inkábbbat, akkor, met aszandta vót a legénke:

– Nem házasodom meg, mámé, meddig – aszonnya –, még nem tesz házot újat. S egyiket, másikat csináljuk meg, hogy építsen, épületet csináljon, hogy felfoglalja; éppe csak a tanácsval maradott a, izé. Osztá eleget sírt az asszan, s osztá, tyár eccer megmondtam neki:

– Jut-e eszibe, ekkor s ekkor, mi vót?

Na, nem akkor szakasztotta el a szüvit, hanem ilyenkor, mikor legszükségbb lett lenne. Met, imá most két leánnya van az asszonnak, s, ugye, ötöztetés kell, úgy, hogy az elyen leángyermeknek ötöztetés kell, s az ember kám, ilyen, a, invalid.²⁰¹ A verekedésbe vót, s nem tud dógozni nehezből. Úgy, hogy a lába meg vót sértve, nem tud emelni, s ugye, nincs, csak annyi a pensziája,²⁰² amennyet ad a, kétszáz, valamennyi, hatvan fránk, amenyit ad a, pensziát az esztát.²⁰³ Ugye, a leányoknak ötöztetés kell.

*

(Ilona, ezekről a fekete börtökről hallott-e? Csinálják-e?) Csinálnak más helyt. Igen, hallattam. Itten, a szomszéd asszanval, itt körösztü a tesvérem mellett, hát történt lopás. És odament, a, szóval a csendérekhez zember, és nem akarta a csendér, községbe volt, a tolvajokval és nem akart segíteni rajta. És akkor a, elment fel a papokhoz, és miséket fizetett, és feteke börtöt tartott. Úgy, hogy békócsolkodott és nem ett semmit, és ki sem ment, úgy, hogy, gyertyát gyútott, s úgy imádkozott s, az hogy imádkozott ottan, akkor kitarotta azt a börtököt, hát ezétt az embernek, melyik bėjárt kitörött alába.

(Ilonka, hova szoktak menni, melyik papokhoz?) Vannak a meheink²⁰⁴ es, a katolikus papok, igen, de ezek nem adják, hogy meghaljon, vaj valami történjék, szóval elyen feteke börtöt tartson, hogy olyan levelet adjon ki, hogyha meghaljon, hogy elvesse

²⁰⁰ pillanatnyilag

²⁰¹ nyomorék

²⁰² nyugdíja

²⁰³ állam

²⁰⁴ mieink

a vízbe, vaj tűzbe, vaj minden. Ezek, a mejink papjaink nem akarnak, a katolikus papok. A román papok, azok megcsinálják, ugye, megfizetődik, ők tudják, milyen tartalmánval a, csinálják ezt, – mondatódik –, igen, de há, ha megfizetik is. Ad a börtöt is, ad papíroskát, vaj tűzbe vesse, vaj – mondatódik – vízbe, vaj kútba, s osztánd mondja az a pap, vannak valami papok itt keresztül Rundnál, oda kám menegetnek. Igen, de hát mégés, mondotta egy oláné, az anyja csinált ilyen partacsikát, szóval ilyen börtöt, ilyen levelet, s – aszonnya – meghót, s megjelekedzett a leánnyának. S aszondta, hogy mekkara nagy vétket csinált aval, hogy börtöt tartott, és meghót a tesvére. A ő gyanántja,²⁰⁵ elmaradott a gyermek es, és a, mégés, mi jócselekedet kellett lenne tegyen az ember, jóra térjen, hát az a, sérti őt, hogy mennyet kellett lenne nyerjen, vaj menyne gyermek kellett lenne jöjjön a világra azután. És sérti azt, ki megteszi ezt a börtöt. Azétt a katolikus papok nem éppe foglalják fel az ilyen dógokat.

*

Itten még történt egy másik, ittejen a falunkba, hogy egy ember egy tehent vett, és azt a tehent megvette, a, adott egy rész parát, és a részletet nem akarta megadni, négyszáz fránkot, csak. Pénzt, nem adta meg, és a, hogy nem adta meg, lejött az ember, me várta egy darabig, hogy kítőt vót a hónap, kettő, amennyet mondott, és nem adta meg; lejött az ember és aszandta, na, Istán – aszandta – románul mondta, én megmondom magyarul.

– Na, Istán megadod-e a pénzt, – aszonnya – a négyszáz frankot?

Aszonnya ez:

– Nem adok semmit, – aszonnya –, me nem éri meg a tehen azt az árt.

– Istán, bár add meg felit, – aszondja – mondotta az az ember neki, – add meg felit!

S aszonnya ez:

– Nem adom én, semmiképp még egy frankot es!

– Nem adod meg? Ne bánd meg osztá!

Mondta a román ember az ittvalónak, magyarnak, hogy:

– Megbánod osztánd, s késő lesz! – aszonnya.

– A, métt bánjam meg, me nem éri meg a tehen azt az árt.

Elment a román és fizetett, csinált ilyen börtököt, és fizetett a papoknak partacsikát, me nálunk úgy monnyák annak, nem tudom, magiknál hogy monnyák. S negyven napra, mit csinált az az olá, mit nem, negyvennapra leesett. Hogy vót? Hogy fedte a tyilérit, hátraesett, s abba helybe kész, megfetekedett, s hótt meg.

(*Nálunk [bukovinai székelyeknél] nincsen ilyen partacsika, csak az asszonyok imádkoznak, meg böjtölnek.*) Nálunk csinálnak oant es, hogy elmennek a papnitt²⁰⁶ oda, mit ír lesz belé a pap, melyik adja azt a dógot, hát azt belévetik a vízbe, – úgy monnyák, partacsika a neve, úgy mondatódik –, hogy végejzen az a zember, vaj az asszan, melyikre haragszik, vaj melyik megcsalta. (*Amikor böjtölnek, hány gyertyát gyújtanak meg,*

²⁰⁵ miatta

²⁰⁶ paphoz

és hogyan?) Ez, mindenik, hogy akar, vagy, hogy mondják a papok, páterok, vaj minden, de hát én, ezt, bötölést, mikor bötölök, nem gyútok semmit. Más az ejim, más. Igen. A zejim csak imádság és büniknek bocsánatja világétt. De hát mások osztán.

*

(Tudja-e a pénteki imádságot?) Tudom én, hogy hol van az. Történt egy asszonnak a, álmába, hogy megmutatódott, hogy, Jézus-e, angyal-e, nem tudom, hogy kicsuda, mert erről beszélek, hogy nem tudom kicsuda, csak mondotta, hogy mondja utána. És akkor kezdte ezt a pénteki imádságot, és onnét nyilatkozott ki a fejrénp, egy öregebb rend asszon. És most meg van halva. Folytassák sokan, de hát én nem tanoltam meg, me, azért, hogy a, nem van megaprobálva²⁰⁷ a pápától, szentséges pápától, s akkor az az imádság lehet, történhetik nem oan, biztos a kéreésdbe. Azétt, ha pápától meg van izélvel, aprobálval, engedvel, akkor biztosabb vagy, hogy ezt az imádság folytatni. Hallani halltam, elmondták, hogy, „ma vagyon péntek”, hogy folytatták. Elég szép szovak, igen, de mégés, ha nekem van az az én kiadásom, szoal, mit ingemet tanyítanak, azt a, biztos vagyok, ahogy mondatódik, hogy kicsudák, vaj mi – mondatódik – nyilvánatosan, ki van adval az én elmémre, szóval az én kéresemre van. A másnak, ugye másféleképpen jó. Ugye, keresztül vedd a mástól, ahogy mondatódik, légy jó, minden, igen, de, ha nincs megaprobálval a szentséges atyától, történhetik, hogy nem vagy olyan biztos, azt met neki ki vót mérvel annak a fejrénpnek lehet a számára, vaj, ahogy mondatódik, amilyen formálag a Jóisten tudja. Mert, én azért nem vettem bé, hogy tanójam, hogy megtanójam, mert nem ért a szentséges pápához.

²⁰⁷ elismer

Hatodik beszélgetés, 2004. április 28.

Ilona az Érdi Bukovinai Székely Népdalkör tagjaival,
az Érd Városi Művelődési Központban

(*Mutatkozzon be, hogy kicsoda!*) Én egyedül, egy olyan lejánka vagyok, melyik, nem vagyok nagy tanolt, csak négy osztályom van, met édesanyám meghót, mikor kilencéves vótam, és nem tudtam tanolni es, mert akkor nem tanyítottak, csak négy osztályom van. Négyosztályos. Ugye, mikor hazamentem, én csak annyat tanoltam, mennyet vótam az iskalába, mivel úgy akartam, s úgy csináltam, hogy miután mosogattam, azután írtam le, amit kellett tanoljak az iskalába. Vagy, mikor ott vótam az iskalába, közön, hogy a másikkak játszottak, akkor én írtam lekcíámat,²⁰⁸ hogy rendesen, hogy megírjam, hogy másnapra tudjak felelni. És nem vót nagy tanolt, én nem vótam nagy tanolt, de mind könnyin tanoltam, s egyebkent, ha egyszer elolvastam, mit kellett feleljek, majtig fejből elmondtam. Olyan könnyedén vótam.

(*Milyen nyelven tanultak az iskolában?*) Román nyelven tanoltunk, mert nálunk a magyar nyelven nem vót akkor iskala. Azutánd vót iskala, nyílt egy kicsitt iskala, hogy csináltak, miután vót Zoli, vót innét. Zoltán, Zoli valamiképpen ilyen. (*Kallós Zoltán.*) S akkor ő, ottan egy kicsit, csináltak egy magyar iskalát. Édesapám segített, de akkor én nagyobb vótam, nem vótam iskalára való. És nem es tudtam lenne, met ugye, kellett ellátni, édesanyánk nem vót, tesvérem a gyárba dógodzott, a Busi gyárba. Nénim, melyik olyan ellen vót, és ilyen izébe vótam, de nekem látomásaim vótak kiskoromtól. Melyiket tudják, azt elmondta Rózsika. (*Elmondhatja, nem mindenki tudja.*)

Nekem hároméves koromtól, az első látomásom hároméves koromtól vót. És aztánd, hároméves koromba, az Üdvözlégy Máriát, mikor tanoltam, met nálunk úgy vót, hogy a rózafüzért mondták, imádkoztak, s az imádsággal, hogy imádkozták a rózafüzért, én megtanoltam ezt, hogy „Üdvöz légy Mária, asszonyunk Szűz Mária, üdvöz légy Mária, asszonyunk, Szűz Mária”. Ennyet, az Üdvözlégy Máriából. S a tesvérem, amelyik ellenem vót örökkéig, nénim, öt évvel nagyobb vót, aszandta, hogy nem jól mondod, nem jól mondod. Kimentem édesanyámhoz, mondom édesanyámnak:

– Mámikám, hallja-e, mit mond Katink, hogy én nem jól mondom.

Édesanyám akkor szidta meg Katinkat, máccor még a seprűvel es megverte, hogy hagyjon békémet, hogy imádkozzam, úgy, hogy tudom. S akkor így, esent, vettem a rózsafüzért, mentem imádkozni, azt mondtam édesanyámnak:

²⁰⁸ leckémet

– Mámikám, nekem addig mondja az Üdvözlégy Máriát, míg megtanulom. Édesanyám meszelt, és kisbubája vót má, met úgy vót, hogy egyik a más után vótunk. S akkor, hogy meszelt:

– Mondja mámikám, az Üdvözlégy Máriát!

Mondta, mikor felejtette el.

– Még nem mondja Mámikám? Még meg kell tanóljam estére. Meg es tanoltam estére. Mikor hazajöttek, esszeültek a tesvérek, akkor elvettem a rózafüzért, oda mentem a Jézus szüve képihez: „Üdvöz légy Mária, malaszttal vagy teljes, Úr van teveled, te vagy áldott az asszonyak között, és áldott a te méhednek gyümöccse, Jézus. Asszonyunk Szűz Mária, Istennek szent anyja, imádkozzál érettünk bűnösökétt, most és halálunk óráján. Ámen.” Kezdtém újból, s a nénim, amelyik ellenkedett: nem jól mondod, me kell még a Miatyánk es, kell a Dicsőség es, kell a Hiszekegy es a rózafüzéhez. Én mentem édesanyámhoz:

– Mámikám, hallja-e, mit mond Katink? Hogy kell a Dicsőség es, kell a Miatyánk es, kell a Hiszekegy es, hogy azt mondta Katink, hogy én nem jól mondom.

– Eridj vissza, neked, most, hároméves vagy, neked ez elég. Eredj vissza, imádkozni!

Én akkor mentem vissza esent imádkozni. Mondtam az Üdvözlégy Máriát. Erre annyira megharagudtak a sátányok, az ördögök. Megharagudtak, macska képbe jelentkedzett, marta meg a kisújjamat, a mutitóújjamat. Nem akarmelyiket, csak a mutitóújjamat. Úgy a, megfogta, a kisújjacsámra reacsikeredett,²⁰⁹ és a, eze, én ráztam, csingulázott a nagy ördög, így, macska képbe. S sikolytottam:

– Mámikám, mámikám, ne, macska, ne, a macska fogja az újjamat, mámikám – ráztam az újjamat.

Kutya képbe jött ki a pad alól, vaj izé, és akkor marta meg a lábomot, a lábam szárát. Ragadt fel édesanyám az ölibe, s én vergőlődtem, még akkor sem akart maradni le, kutya képbe, a Sátán. Így kénodzott, s aztá kihívták a papot, a reám imádkozott, kiszentelte a házat, akkor édesanyám letett, hogy kikésérje a papot. Mikor letett, mer nagy ágyunk vót, me ugye, én nyócadik születés vótam. Azelőtt még vótak, s nagy ágyunk vót. Letett édesanyám, me mind el vótak a dógozni. S édesanyám letett az ágyba, és kikésérte a plebánost, a papot. S, mikor ő jött vissza, hát én megsikolytottam magamot újból. S, akkor:

– Mi van, Ilonka?

– Mámikám, mit látok!

– Mit láttál, Ilonka?

– Mámikám! Így mentek körbe a csillagok, nagyobb csillagok, küsebb csillagok, nagyobb csillagok, ilyen, így körbe, elébb vótak a nagyobb csillagok, osztá küsebbek, küsebbek, s így, mentek körbe. Mentek a csipkerózsák azután, mind, a nagyobb csipkerózsák, küsebbek, küsebbek, így, körüljártak, s így jöttek. S a csipkerózsák közt

²⁰⁹ rákapaszzkodott

egy Szűzanya képe, egy ilyen képe, a Szűzanyának szüve képe. S mikor irántam ért az a kép, az akkor, így, mind mikor kiesett lenne, s jött a fejem fölött. S én azé sikolytottam meg, úgy jött, hogy jó a fejembe. S megsikolytottam. Édesanyám fölvesz az ölibe, mikor odanezek a falra, há ott van a falon a Szűzanya képe.

– Mámikám, ne, itt van a kép. – Én kezdtem simíogatni. – Itt van, mámikám! Ez ne. Mámikám nem látta, édesanyám.

Nagyon csodálatos izé vót. De én sok izét láttam. Hogy imádkoztam, vaj játszikáltam, neztem arra, akkor a szemeit láttam kinyítval, a Szűzanyának, hogy nezett rám. Így jött a izé. S mentem fel, pusztam, simíogattam, szálltam le, játszottam, esent, mikor odaneztem, én láttam, esent odamentem, simíogattam, pusztam, s ilyen vót. Nem tudom mennyre időt láttam. Három éves vótam. Ez hároméves koromba vót.

Hat évesen virágoztak a fák. Hat évesen. Virágoztak a fák. Kimentem a kerbe, livadás kerbe. Kimentem azért, hogy ők készítsenek ételt, és ne szomorgassam, vagy nehogy, ne legyek, hogy izéjükbe, hogy én elmentem közüllik, hogy ők tudjanak dógozni, tudjanak izé, bémentem a kerbe. Én, nezőleg a fákat, virágokat, hát, mikor észrevettem, a bingók a szemem láttára pakkantak ki, nyíltak ki, mind a bingók. Minden ágat meddig eléneztem, vót két almafánk, vót osztá körtefánk; meddig elneztem – körtefa még nagyobb vót –, hogy meddig elneztem, megcsinálták az ételt, és ettek, és a morzsalékot odaadták a kutyának, és ingemet kifelejtett édesanyám. Édesanyám, – me ugye a faluba a véce a kerbe van – kijött magáétt. Tudta, a gyerekeket bennhatta, mikor meglátott ingemet, hogy én sétálok a egyedül a kerbe. Nezett ugye, nem tudta izilni, s én ugye, én, nem tudta, hogy mit mondjon, de én, mikor megláttam:

– Mámikám! Mit láttam!

– Mit láttál Ilonka?

– Mámikám, a bingók a fáknak mind így tettek! Így, így tettek [kezevel mutatja, hogy kinyíltak].

– Úgy Ilonka, de étlen maradtál. Kutyának odaadtuk a málét, ezé, s úgy maradtál étlen.

– Nem vagyok éhes, mámikám. Én nem vagyok éhes, jó, hogy virágoztak a fák.

– Jó, Ilonka, jó, de étlen maradtál!

Na ugye, a izé, megfogja a kezemet, bévezet és megszidja a többi tesvéreket, hogy métt nem vigyáztak, ő, ugye el vót foglalkozva, de métt nem vigyáztak, hogy én, ingemet, én kimaradtam az ételtől, elfelejtettek. S akkor édesanyám, met úgy vót nálunk, kis pálinkát adtak a gyerekeknek, de nem úgy, mind most, mái, izé, erősen, hanem kis vizet tettek a pálinkába. E vót hogy a, elköszönet, hogy megfogtuk a kis pálinkát, kis pohárok vótak gyerekeknek, és megfogtuk a kispohárt, és azt mondtuk, hogy:

– Isten tartsa meg tátikát, Isten tartsa meg mámikát, hogy nevelhessenek a jóba. Isten tartsa meg tesvérkénket, hogy tudjunk nőni a jóba.

Így vót a izé. Mikor azt mondtam, akkor azt mondotta édesanyám:

– Isten tartson meg Ilonka, miképpen én elfelejtettelek ettől az ételtől, úgy legy elfelejtve a világnak minden rosszától!

Miképpen ő elfelejtett az ételtől, úgy legyek elfelejtve a világnak minden rosszától. S ő kezdett sírni, édesanyám, hullani a könnyei, mikor megneztem én, hogy ő sír:

– Mámikám, há mé sír? Hát, nekem nagy öröm vót mámikám, hogy virágoztak a fák. Kend nem tudja, hogy mekkora öröm nekem, mekkara nagy öröm nekem, hogy virágoztak a fák, bingók, mámikám így tettek. Mutítottam a kezemvel, a bingók s, de édesanyámnak egy jel vót, neki, s akkor megcsókolt édesanyám, s elment a fazakhoz, met galuska, – tőttökáposzta, hogy monnyák magik –, galuska vót tőtte, és belénezett a fazakba, nem tudom, hogy ott vót maradva, vaj csudaképpen, de hat galuska maradt vót. Na, ő kitette azt a hat galuskát, aszandta:

– Na, Ilonka, hat éves vagy, hat galuska van. Ezt egyedül megeszed, málé nélkül, málécska nélkül megeszed, mikor visszajövök a szentmiséről, akkor csinálók én ételt és eszel. Addig ezt a hat galuskát megeszed. Hat éves vagy, hat galuska van. S ilyen történetem vót hat évesen.

Kilencen elbúcsúdzott édesanyám. Péntek nap vót. A tizekettődik gyerek született, izén vót, a izéjibe, negyvenháromba, karácson előtt, tizenharmadik, mikor van Szent Luca napja, akkor született a kislejánka. Tizenkettődik gyerekje. S akkor megszületett, de hát a, valami történetet vót, akkorjába otthon születtek a, bábaaszonyok vótak, s valami elszakadott, valami történetet vót, hogy nehéz születés vót, és a, ötnapos után, miután született a kisbuba, hát édesanyám beteg vót, nagyon beteg vót, péntek este vót, és elbúcsúdzott töllünk. Úgy érzette, hogy meghal. S akkor elbúcsúdzott, napszentülése vót, szentületre vót. Ugye, decemberbe jókor leszentül. Izé, s akkor ilyen izé vót, hogy mindegyiktől búcsúdzott édesanyám. Mindegyik megpusziltuk, de vették kicsikék es, nénim, osztá, mikor én odaértem, met én hátra vótam maradva, izélve, hogy mindegyik, met én magam egyedül mentem oda, hogy miután a többik el, megpuszilták és mikor édesanyám megcsókolt, elkeseredett és sírt [sír], hogy elmaradok tőle. Nagyon súlyos vót, me erőst anyás vótam, mindegyik szerette őt, de én különben olyan szovakot mondtam neki, kérdéseket tettem sokcor, mint egy nagy. Sokcor melyen kicsike vótam, izé vótam, de én örökké szerettem, beszélgessek véle. S kérdéseket tettem én, soha nem tagadott, beszélgetett vélem, örökké Ilonka vótam. Elbúcsúdzott, napszentületkor, de tizenegy órakor hótt meg. Este, tizenegy órakor. Én, mikor megöbredtem, sírtak nénimék, hogy meghótt. Nagyon sírtam.

Aztán na, vót a nyútópadon, igazán megjelent, me én, szerettem erőst, s aszondta nekem, hogy menjek ki, takarjam bé, mikor a zsótármondást elmondták, hogy én egy kicsit ledőltem, és azt mondta, hogy álmomba, menjek, takarjam bé. Én felköttem, met egyik szóbából, mentem, hol el vót nyútval, és mikor reatekintettem, hogy ő nyútópadon van, megneztem és fogtam sírni. Nénimet láttam, mikor meglátta, hogy én sírok, gondolta, hogy valami van. Megölel, jó nénim, felvesz az ölibe, és visszavisz az ágyhoz. S beszélgetni fog, s ígyen, nagy vót az elvállás. Betegek vótunk, eltemeték, öt napval karácsony előtt édesanyámat, mindig lebetegedtünk, met ugye, hideg

vót. Ne, miután újesztendő es eltőt, azután a, bémentem a kis, tiszta odájba, szóbába, és ottan vót a Szűzanya, így, Kisjézuskával egy képje, boldogságos Szép Szűz Máriának, letérgyeltem, na, édes, boldogságos Szép Szűz Máriám, imá légy édesanyám, me édesanyám meghót. Vigyázz reám, gondot viselj reám, és segíts rajtam. Felajánltam a Szűzanyának magamat sírval. Sírval felajánltam, felajánltam. Mikor ezt a történetet megtettem, ez, na érzettem, hogy, izé, s minden este imádkoztam, én így, folytonoson, de egy évre azután, hát megjelent a Szűzanya. Azon az este úgy történt, hogy elfelejtettem imádkozni, fáradt vótam, izé, me el vótam etetni a tehenet, és nem mondtam el az imádságot. Ahogy vótam, a, így vót az ablakunk, és a Jézus szüve képe ottan, a Szűzanya leszáll az ablakfájára, izé, és azt mondja nekem:

– Ilonka, kelj ki a többik közül!

Ott vótak a tesvéreim, nagy ágy vót, s így vótunk izé, met hogy nem vessük fel a lábunkot egyik a máséra, így vótunk, mind a halak, mind a pityikek,²¹⁰ úgy mondtuk. Izé, keljek ki, s szálljak le, imádkozzam, me az este nem imádkoztam. És erre leszálltam az ágyból, s odamentem a Jézus szüve képihez, me ottan, örökké ott imádkoztam, és mellette vót az ablak, és ottan vót a Szűzanya, de én nem tudtam, hogy kicsuda. Nem tudtam, kicsuda, és akkor elmondtam a rózafüzérből az imádságot, mit kellett mondjak, elmondtam édesanyámétt, imádkoztam az ótáriszentségétt, me úgy vótunk tanyítva, az őrzőangyalétt, s így vótunk tanyítval, s akkor elmondtam az imádságot, s akkor, miután elfolytattam az imádságot, azt mondta:

– Na, Ilana, vess keresztet s, eridj, fekügyél le!

De akkor egy botocskát mutított két levelvel. Aszondta, mutította, az intett reám, s nyútotta:

– Hogyha nem imádkozol, akkor evvel a vesszővel megverlek. Megverlek.

Én úgy féltem, hogy ő megver, hogy mikor üdöm vót, keccer, háromcor es elmondtam az imámat, hogy lejen haladó imáim, hogy ne tudjon megverni, ne tudjon meg, izé, hogy lejen haladó imáim – mondom. Ilyen izé. De regvel, mikor felkötünk, mentem oda imádkozni, me aszondta, imádkozzam. Mentem oda imádkozni, és mondtam a tesvérkéimnek:

– Antika, Ferencke, gyertek imádkozni, me eljő az az asszon, úgy megver tüktököt, ingem nem ver meg, me én imádkozom, de tüktököt megver az az asszon.

Nénim, mikor meghallta, hogy én mit mondok, megkérdezte, milyen asszont mondok én egyet, alyant a gyermekeknek? Mondom:

– Igen. Az este eljött az asszon, idetette a lábait, mutítottam az ablak fájára tette, a lábai itt vótak, a feje meghajtvál – mondom – s aszondta, szálljak le az ágyból, imádkozzam. Imádkoztam, imádkoztam, vesszőt mutított, hogy, két lapija vót, ha nem imádkozom, akkor megver a vesszővel. De én imádkozom, s akkor nem tud megverni. Hogy én biztos vótam, hogy akkor nem tud megverjen. Őköt megveri, eljő az asszan, megveri őköt.

²¹⁰ halacsckák

S én így, izé, akkor aszonnya a nénim, megkérdezte, milyen a ruvázatja, milyen a hordozatja? Mondom:

– Fejér ruvája vót, fejér vót, mind, így ne.

– S mit mondott?

– Aszondta, fekügyem le; mikor lefeküdtem, miután felmentem az ágyra, lefeküdtem, azt mondta, hunyjam le a szemeimet; nem ment el addig, – mondom –, visszaneztem, neztem, hogy ő, ő nezett ingemet – mondom –, s aszondta, hogy hunyjam le a szemeimet, alugyam el, s ilyen történetem vót tízévesen. Nagyon izé vót.

Tizenegyen osztá meggyóntam, áldoztam, első gyónást csináltam tizenegy évesen, tizenkettőn megjelent a Kisjézuska, Kisjézuska, tizenkét éves ő es, én es, izé. Akkor vót az első kimenés a lélek a testből, az első. Az így vót. El vótam egy búcsús keresztfánál lelkileg, ott vótam a búcsús keresztfánál, ott vót, várt Jézuska. S a Kisjézuska tizenkét éves, fejér ruvája, izéje vót s azt mondotta:

– Ilana, – aszannya –, térgyeljünk le, s imádkozzunk a keresztnél, mer sokan mennek el, a kereszt előtt, met út mellett vót, nagy út mellett és nem hajtnak fejet, nem köszönnék. Pedig én a kereszt átal váltottam meg őket, és nem hajtnak fejet. És azétt, térgyeljünk le és mondjuk el a Miatyánkot. Letérgyeltünk KisJézuskával, s elmondtuk a Miatyánkot; miután elmondtuk a Miatyánkot, aszonnya ő nekem:

– Ilana, nézd meg ezt a keresztet, ez a kereszt világosítson, erősítsen, és segítsen tégedet.

Egy keresztet adott, egy ilyen feszületet adott. Jobb kezembe tette, és ideadta a keresztet, azt mondotta, még van két kereszt, még azt es eloszja. Másoknak, és avval elbúcsúdzott töllem és ott maradtam. Megjelenik az őrzőangyal, aszonnya:

– Ilana, vedd a jobb kezedből a bal kezembe a keresztet és a jobb kezedet add ide, hogy vezesselek. És akkor keresztül vettem a keresztet, a feszületet, és odaadtam a kezemet. És, mikor odaadtam a kezemet, vezetni fogott. Mutította a világnak a bűnnyit. A tojáslopástól embergyilkolásig mindent mutított. És világosított, ez a bűn, ez a bűn, ez, minden bűnt, hogy izé. Világosította, hogy miféle minden.

*

(Ilonka, most meg fogom állítani. Azt a kis történetet elmondanám, mikor legelőször jött az őrzőangyal, és látta a testét az ágyban.) Most van, ezután. És akkor, mikor hazaértem, mikor hazaértem, az őrzőangyal, miután megmutította, szóval, odaértem a, izé bűnhöz, tisztátalan bűnhöz, azt mondotta:

– Ezt a bűnt, ezt a bűnt meg fogod érteni, de nem fogod hordozni, a tisztátalan bűnt. Mert, a Jóistennek az a terve van vélléd, hogy szív életet fogsz élni, és szívűl kell maradj. Tiszta életed lesz. S akkor ezt a bűnt nem fogod hordozni, s akkor, osztán elémutította a gyilkosságot, a izét, s akkor evel hazaértünk. Mikor hazaértünk:

– Na, Ilana, nezz meg, hogy a testedet, ne, a tested, hideg, de belé kell szállj! Belé kell szállj. És belészállc, a nyelvedet fogod hordozni, hogy imádkozzol, s akkor imádkozzol, úgy melegítéd bé, melegítéd bé a testedet. Úgy melegedik bé tested,

hogya a nyelved mozgatod, és bémelekedik a tested. És így vót. Ez nem csak eccer fog történni, többcör fog neked ez a történet történni. De nem kell félj.

Akkor még azt es mondta, hogy figyelmeztetett, hogy mikor lefekszem, hogy kifújjam az orromat, hogy tudjak szuszogni jól, jó szuszogásom lejen, tiszta szuszogás, hogy akármi van, – mind mondatódik – hamar vissza tudjak lélegzeni, helyrejönni. S e vót az első történetem.

Így történt az első kimenésem, és azután osztán sok kimenésem vót. Sok történetem vót, sokfelé jártam, az Atyaistentől mi van, mennyországba, minden helyre vótam. Boldogságba. Nagyon szép mennyország. Nagyon izé, ugye, az angyalok hogy énekelnek, a kisgyerekek hogy énekelnek, minden angyalnak a, izéje, a, met van trónusi angyal, szerafinok, különd az őrzőangyalok, mer, minden izé, kilenc kar angyalt megláttam. Ezen kűjel aztán van a kisgyerekeknek a karik, fiúgyermek, melikek ötévesen, kereszteléstől ötévesig. Ezek mindcsak részesülnek az angyalok karikhoz, énekelnek. Mikor az angyalok karik elénekelte az énekeket, me szüntelen énekelnek, akkor kisgyerekek énekelnek és a kisleánkák. Melyikre vót, láttam a, ezt a történetet, hogy kis Szent Lajos, vót a kicsi gyerekeknek a vezérük, Gonzágai Lajoska és a lejánkákknak vót a kis Szent Teréz a vezérik az énekbe. Így énekeltek. És a lejánkák közt láttam egy, kis leánkák közt a léspedi lejánkacsákát es. Na, ez itten olyan kislejánka vót, hogy két kislejánka vót, hogy a, közel vót, Égettszájú Erzié vót. Valárkáné – úgy mondták –, a kislejánkák. Azétt mondták égettszájúnak, met mikor kicsike vót, béesett vót a tűzbe és a szája megégett vót. És aztánd úgy emlegették, az édesanyjik vót ezeknek a kislejánkákknak. De, mondom, szép izék vótak, lejánkák, me örültek, a többik pedig szumurúk vótak, melyiknek nincs, s én kérdettem, me meg kellett kérdejem, hogy métt szomorúk. Aszondották, hogy egy gyereke vót és az es meghót, és az ő édesanyja még bánja, sír utána.

Hogy édesanyám elválasztott, hát véllé aludtam, tíz évvel nagyobb vót, mind én. S akkor én, erőst jó szüvü vót, jó szeretvel vót. Mindegyik gyereket, mindegyik tesvért nagyon szerette, jól szerette. S amelyik rossz nénim vót, nagyon súlyos története vót, ennek a beteges, jó nénimnek, mert mostohaanyánk nagyon münköt bántott, és minden bántásétt, mit bántotta a gyerekeket, akármelyik gyereket. Hát neki erőst szüvibe vót, hogy most úgy megsértette, megverte a gyerekeket mustohaanyánk, és ő szumurú vót, ez a nénink. S akkor, mikor elmentünk hazúronné, pujszedni, az a mostohaanyánk megfórozta az ablakbeli virágokat, hogy megfórozta. És ez a nagy nénim még sírt es azétt, hogy kifórozta a virágokat. Muskátlit, szép, olyan, – hogy monnyák –, csihánvirág, ilyen szép ződ kereken, és benne olyan szép piros lapija. Csihánvirág, melyik szép ződ kereken, és benne piros lapija. Kéket virágzik. Szép vót. Bongostó virág, vót csercsevírág, izé, hogy izé, s az a csercsevírág egy olyan vót, hogy benne piros, és a széjin feje vót, fityögött; erőst szép muskátli, mindenféle muskátli, feje es, piros es, mindenféle, nagyon szerette nénim a virágokat. Mikor hazajöttünk, na, a pujszedből, akkor az egész virágok az ablakból, mind le vótak fonnyadval a levelik. Mikor rejanezett nénim, akkor ez a nagyobb nénim, olyan siratalmasan ahogyan nez-

te, hogy amikor megnezte alatta, szóval, – hogy mondatódik –, a földjít a virágoknak a cserepekbe, hát málés vót a izé, málés vót az üstből, a forró víz, a málé megmaradott a tetején, a virág tövin, és így kifőrozta virágokat. És mikor odamentek, édesapámnak megmondták, ne táte, mit csinált mámá, kifőrozta a virágokat, megfőrozta.

– Nem semmi!²¹¹ Virág vót.

De nénimnek nagyon rosszul esett, és ha verte a gyerekeket, egyiknek megfőrozta a kezit, úgy megfőrozta a kezit a kisgyerekeknek, tőtötte vizet, hogy mosakodjék a gyerek, hogy elégette kezit a gyerekeknek. A másik gyerekeknek, hogy el vót pujszedni, hogy történt, hogy csinálta, hogy nem csinálta, me mind el vótunk, csak az a kisgyerek vót otthon, melyik két éves gyerek. Hogy annak hogy történt, hogy csinálta, innét, idáig reja borította a málét. Elégette a kezit, elégette a kezit, hogy mind hólyag vót, elégette a kezit. S ezekvel mind, ezek a szomorúságok nagyon bántotta ezt a nénimet, s lebetegedett, három évre édesanyám után olyan beteg lett, hogy meghótt. Három évre édesanyám után, úgy, hogy negyvenháromba eltemették édesanyámat, s negyvenhatba eltemettük őt. Negyvenhatba, három évre azután. S ilyen történet. Maradott az a rossz nénim, melyik örökké ellenkedett, melyik örökké vert, örökké haragoskodott, nem csak véllem, a többi gyerekekkel es, de főképp reám erőst haragja vót, csudája vót rejám. És ingemet nem es szólított, ha édesapám nem vót honn, s akkor egyebként nem szólított, csak feteke kecske, s kutya, kecán. E vót a nevem, egyebet nem szólt.

S mikor én imádkoztam, hát ugye négy évet nem tudták, hogy látomásom van. Imádkozni imádkoztam kint az udvaron, sokszor télbe; házba ők aludtak, lámpa, akkor gázlámpás²¹² vót, mikor imánd úgy akartam, hogy egy nyócadikra, decembernek van a szeplőtelen fogantatás, Szűz Máriának a izéje, innapja, kilencedet tartani, hogy a tisztaságométt; s imá olvastam, három nap lett lenne, még elvégejem. Ő a lámpát lealította, lefűtta a lámpát, és akkor letettem a kiskönyvecskét, az ablak fájára, és ott sütött a hold és elolvastam a hódvilágnál az imádságot. Elolvastam hódvilágnál, és megköszöntem a holdnak, olyan világosságot adott, hogy én el tudtam olvasni az imádságot. Másod este fölörös idő vót, havadzott, me decemberbe ugye hideg van. És meggyújtottam a tüzet, me nem engedte a lámpást, izé, elolvastam a tűzvilágnál az imádságot, a tűz ponkára²¹³ tettem a levelet és tűz, hogy világolt, imádkoztam tűzvilágnál. S megköszöntem a tűznek, hogy adott világosságot, hogy el tudtam mondani az imádságot. Na, imá lett lenne még egy este, nem engedte sem a lámpást, sem a tüzet. Fölörös üdő vót, s hogy fölörös üdő vót, mondom:

– Na, boldogságos szép Szűz Mária, ha a szél elfújja a fölörököt, kijő a hold, akkor elmondom az imádságot, s ha nem, akkor hónapra marad!

²¹¹ nem baj

²¹² petróleumlámpa

²¹³ valószínűleg: tűz fényéhez, parazsához

Egy rózsafüzért mondtam. S akkor, hogy mondtam a rózsafüzért, hát az ötödik versnél, hát a szél elfúta a fölhőköt, és a hold kisütött, és letettem, mikor elvégzettem a rózsafüzért, letettem a kis könyvecskét az ablak fájára, és elmondtam az imádságot. És megköszöntem a Szűzanyának, hogy el, úgy el tudtam végezni, hogy béfejeztem ezt a kilencedet. Hogy segítsen meg, hogy tiszta lélek, tiszta szívem legyen. És, ha tudja a Szűzanya, hogy nem leszek kitarató, akkor rendeljen halált, hogy meghaljak, Inkább, ha tudja, hogy lelépem a tisztaságomat. A Szűzanyának így vót ajánlva. S így ez így történt.

Imá, most két éve, hogy meghalt ő. Meghijutt, mikor elbúcsúzott. S eltemették, minden, s mikor, az első évben történt a, izé, hogy ez a rá innapnapra pont itt vótam Magyarországon, Püspökszentlászlón, Jani atyánál, ott vótam. Ő megjelenik regvelre, mikor vót az a nagy innapja, megjelenik álmomba, meglátom, és jönne hejzám felé. Aszonnya az őzőangyalom, nem lehet, mert éget. Hogy jött hejzám felé, vót e piros, veres ruvája, így kötvel az ajaka alá, hogy jött feléjem, intett nekem, feléjem. Aszonnya az őrzőangyalom:

– Nezz meg, aszonnya, mi történik, métt, aszonnya, nem engedte a világosságot neked, mikor tartottad azt az imádsággal az a kilencedet.

S akkor, mikor megláttam, a lang meggyúlt a ruvájától, és fel, végig és le, végig égett. Aszonnya:

– Látod-e, – aszonnya –, azétt, – aszonnya –, nem engedte neked a világosságot Akkor, mikor te imádkoztál. Ezétt szenved ő, hogy égette, égett, s ilyen történet.

Na, imánd e vót azétt. Aztánd, azétt hogy mondta nekem, hogy kutya vagyok, kecske vagyok, kutya, kecáva. Nálunk kecáva, csak a kutya, – úgy monnyák, kecáva –, s feteke kecske. Még azt es mondta, – úgy rikolytotta –, e vót azétt, hogy én menjek a táncba, fel kellett ötözjem, fatát kellett kössek; kilencszer köttem fatát. Nálunk az vót a izé, ha fatát kötnek, az férhez menni, hogy imá most tizenhat évet tötötte a, tizenhat, tizenhétbe fatát köttek. E vót a divat imánd, hogy mondatódik, szerető lehetne, szóval, hogy tartani szeretőt, s akkor én ezt nem akartam. De méges, ezt az őrzőangyalom mondta, fejet kell hajtsak, meg kell hallgassam; fel kellett kössem, de kilencszer köttem. S akkor, ilyen történetvel dobált, húzta a hajamot pénteken, első péntekenként, kujakolt és megvert ingemet. És kimentem és énekeltem: „Mindenek felett uram, tégedet szeretlek, téged dicsérlek, téged tisztellek.” S ő kinyitotta utánam az ajtót, és rikolytott utánam.

– Kecáva, feteke kecske, énekelc? – így mondta.

Erre ilyen történetet láttam: megláttam őt, hogy az óra megdagadva, mind a kutyajé, sebe vót, izé, sebje vót, és az óra, izé, és csúnyán nezett ki. Met aszondta nekem, feteke kecske, és folyt a méreg belölle, abból az izéből, minha meg lett lenne kelvel az óra. És folyt a méreg, folyt az izé. Ilyen izével láttam meg őt. Ilyen szenvedésbe vót. S osztán mondta az őrzőangyalom, hogy minden ütés, mit te kaptál tölle, mindig, százszorosan es el kell, hogy megkapja azt az ütéseket, mit reád dobált.

Örökkéig így dobált, húzta a hajamat, s ilyen történetem vót. Azétt mondtam, hogy olyan rossz nénim vót, örökkéig ellenem vót, s elyen történeteim vótak.

*

(Ilonka, mikor ott jártam hatvankilencben, akkor kinn lakott a mezőn, egy kicsi házacskában, ott a falu mellett. Egyszer hallom, hogy nem ott lakik már. Hogy is volt ez? Először is, hogy került a mezőre?) Nekem így történt, hogy elmentem, me édesapám miután, izé, hát lopott az életből, az asszonya mindig adta el, oda az asszonyokhoz, az asszonyoknak. És ezétt én elhúzódtam, met megőröltünk vót hat zsák lisztet. Úgy vót, hogy elvigyük a városba és eladunk, hogy bármit vegyek, mi kell az életbe, hogy vásárolni, met ugye pénzkeresés nem vót akkorjába. És, mikor bémentem, Este őrlöttük a lisztet, mikor bémentem a konyhába, hol tartottuk a lisztet, hát, a kócsval bé vót kócsolval, s a kócs a helyin vót, mikor én bémentem, három zsák liszt nincsen. Három zsák liszt. Én akkor én meg es szólítottam, ketten maradtunk vót, többik, melyik katanaságba vót, melyikek megházasodtak, csak ketten vótunk. Mondom:

– Táte, jöjön csak!

Mikor odajő, kérdezi:

– Mi van?

– Hol a három zsák liszt, mi van evvel a lisztvel itt a földön? Mi van evvel, kicsu-da vitte el? Más nem vitte el, csak kend. Csak kend tesz. Ha kend ezt megtette, ezt megcsinálta, tudja meg, mostanig nem loptam, mostanig nem vettem semmit el, de tudja meg, hogy mától emerre, én is teszek, én is lopok. Kend megtette ezt. Így nem tudunk együtt menni. Én dógodzom, és maga viszi, én nem tudom, tudja meg, hogy mától készen, készen van.

(Ilonka, és kinek vitte az édesapja, amit ellopt?) Hát, az asszonyoknak melyikek-vel élt. Szeretőknek, s akkor hordta izé. S így, akkor eladtam a pujszemet, – hogy monnyák itten, kukoricát –, adtam el és födelet vettem, ablakot vettem, kisházat csináltam. Kisházat csináltam. Olyan kisházot csináltam, hogy három méter háromra, és a hátánál vót egy tyilér, mibe holmit bétenni, s vót egy tyilér így, hol laktam. És ittejen sok történetem vót, hogy a sátányok es jöttek. Úgy es történt, hogy kisöpörtem, s mikor nezem, hát egy ilyen az ágy lábánál, egy ilyen, hangyaboly izé vót, így, vereshangyaboly, igen. S mondom:

– Mit kerestek ittejen?

Én kisépertem, tudom, hogy nem vót semmi.

– Mit kerestek ittejen, honnét jöttetek?

Én beszélgettem, izé, s Jézus Krisztus nevibe takarodjatok el! Gondoltam, hogy a sátányok. Úgy es vót, eltakarodtak. Letérgyelek, met vót térgyeplő izé, megyek a térgyeplőhöz, imádkozom, imádkozom csak, mikor imádkozom, bezzegni kezdnek méhecskék, mind mikor kicsapják a izéből, kicsapják a rajt, izé, bezzegni fognak. Mondom:

– Jézus Krisztus nevibe, mit kerestek ittejen? Métt jöttetek méhecske képbe?

– Többen békérünk.

Többen – kicsike vót a konyhám –, többen béjőjenek, mikor ez a történetem történt, hát, mondom imá most vettem keresztet, elhajtottam, lefekszem. Mikor lefekszem, hát így, hogy vót a padom, nagy gornásak, az ördögök, ilyen nagy gornások, trompétások, mind, de hogy rigiment mozsikája, nagy gornások, ugye, az egész izé. Elveszem a szenteltvizet, megszentelem. Mikor megszenteltem a szenteltvízzel, hát lefeküszöm. Mikor lefeküszöm, hát, nem tudok elalunni esent. Az ágy alá elfelejtettem, bészenteljek, ottmaradtak a dobosok. [Az érdi asszonyok nagyot kacagnak, velük együtt kacag Ilona is.]

– Itt maradtunk, künn maradtunk az ágy alatt, nem hagyjuk, hogy alugyál! Itt maradtunk, itt maradtunk – s rikolytoztak, verték a dobot.

– Álljatok meg, me bészentelek én oda es.

Vettem az üveget, béhintettem oda az ágy alá, béhinteztem. Na, fekszem, hogy alugyam el, lefeküdtem, hogy alugyam el, bontani fogták a tetőt. Tudtam, hogy nem tudják elbontani, hogy nem izé, de ropogtattak, nem hatták elalugyam. Hó vót, nagy tél vót, tél vót s akkor, hogy hó vót, hát nem le vótam vetkezve, mentem ki, hogy elhajtsam kűjerünnét. Jön az őrzőangyalom, őrzőangyalom:

– Na, eridj ki, hajtsd el őkö.

Me tudja maga, ekkor van, regvel kell menjek a hajnali misére, és akkor hat órákor kell induljak, hat órákor harangozták bé. Oszta kell menjenek a hajnali misére. S mondom:

– Eridj fel!

S kiment az őrzőangyalom s elhajtotta. S ilyen történetem vót a, izékvel.

[Ekkor a népdalkör tagjai megköszönték Ilonának a történeteket és elmentek.]

Hetedik beszélgetés, 2004. április 29, Budapest

(Közös interjú Cs. Á. TV-riporterrel²¹⁴)

Filozófus királyok, vótak törvénytevők, melyikek... (*Bírák?*) Igen. Minden izék vótak, izék, kapitányok, papok es vótak, melyikek nem használják a, deákok, kik nem használják Isten szeretetét annyara, amennyire kellne, kívánja a Jóisten. A Jóisten azt várja mindegyiktől, hogy minél több tanulmányod van, annál, nyújts másnak, és segísz és felkarolod még mást es. Csak, hogy példát adjak, izé, az Úrjézus a talantumot prédikálta, prédikált a, igen, hogy azt mondta, hogy egynek adtak öt talentumot, az eszt és tudást, és nyert még ötöt. Egynek adtak kettőt és még nyert még kettőt, még kettőt. Négyet nyert. A másik az öt, még ötöt nyert. Az tíz vót, tíz talentum. Egynek adtak egyet, és azt sem használta, hanem eltemette. Mikor megkérdezte a, izé, hogy micsinált véle, aszonnya:

– Uram, tudod, – aszonnya –, hogy mit, izé, hol nem vetsz es aratsz, izé, de mi a tehéd, itt van!

S akkor aszondta:

– Szóga, idétlen szóga, nem tudtad másnak kőcsönyözni, hogy nyerj valamit? Vegyétek el a talentumot, adjátok oda a tízesnek, melyik tízet nyert és kötözzétek meg lábát és kezét, és dobjátok ki külső setétségbe! (*Az, kétszer olyan sötét, mint ami itt a földön van.*) Igen. Nem csak a setétség. Itten láttam azt meg, ott es kellett járjak. Hát, a, lefeküdt a Sátán, a zördög és furujálni kezdett, hogy furujált, így tette a kezit, és csinált egy vasvillát, csinált egy döfőköt, csinált egy verőköt, kalapács, – úgy mondjuk mi – izé, s egy szurkolót. S így megindult, megindult, és, fúrta és ütte, és izé, s így döfte a villával. Mindennel, mit csinált, mindennel megkínzotta, és én kellett menjek utána, megkérdejem, hogy milyen, hogy mennyire van fájdalmik? Százcórosan, kétcázrososan. S a, ez a fájdalom mit tett? Miről szólt? Minél tudományos vót, és nem használta a tudománnját, annál nagyobb vót a fájdalom. Azétt nem talált az egyiknek a fájdalmával a másiknak a fájdalmával. S ezt kellett én megkérdejem.

(*Mikor Ilona a pokolba vót, az őrzőangyala otthagya?*) Nem az őrzőangyalomval mentem. Ittejen az őrzőangyalom ott maradt a testemnél, rea hajlott a fejemre, tartotta lélekbe a testemet is őrzötte. Egyedül mentem elé pokolba izé, s ottan, izé,

²¹⁴ A beszélgetés egy másnapi interjú előkészítéseként zajlik, lakásomon. Én házasszonyi szerepben jövök-megyek a lakásban, bekapcsolom a magnetofont. A riporter kérdéseit, közbeszólásait a magaméhoz hasonlóan, kurzíválva, zárójelben jelölöm. A beszélgetés második felében én kérdezek. (K. R.)

adtak egy vezérelőt. *(Miért a pokolba ment, mért nem a mennyországba?)* Hát, oda kellett menjek, hogy itt es megjárjam. *(Hogy mindent tudjon?)* Én tudtam, hogy kell menjek a pokolba. *(És találkozott a mennyországban vagy a pokolban valamelyik családtagjával?)* Mennyországba ül az édesanyám, tesvéreim ottan vótak, osztá vótak akik, különben' szomszédok izé, melyikvel ki vót engedvel, hogy beszéljek. Melyikek nem, hát látásba megláttam. *(És az apja második asszonyával találkozott, aki nem engedte magát taníttatni?)* Igen, de ő még szenvedésbe vót, igen, purgatorba, me, megmentettem a pokoltól. Megmondtam, hogy kicsináljon. *(Pedig haragudott rá.)* Igen, haragudtam. *(Mért mentette meg?)* Nekem Jézus soha nem izélte, hogy valakivel haragot tartsak, megvertetett, de én, izé, mégés, nem lehetett tartsak haragot. Met ha haragot tartasz, akkor Jézus nem szereti azt. *(Akkor bűnbe esel.)* Mindent el kell bocsáss, ha Jézust szereted. Hát, és amelyikek csúnyáltak es ingemet, úgye, mutítottam magának es, hogy milyen ellenem vótak sokan, és csúfoltak ingem Lészpeden. Mert most én jobban érzem magamat a cigányok közt, mind a magyarok közt, csán-gó magyarjaink közt. Mert, ha...

*

(Cigányok jobban hisznek?) Jobban, – hogy mondatódik –, jobban megbecsülnek. Ugye, jobban szeretetet mutitnak, jobban kérik a segítségemet, kérik, hogy megsegítsem, vagy kérik, hogy ha fáj a fogik, odajönnek, hogy valamit adjak, hogy ne, a fogfájásér, ha a fejik fáj, akkor odajönnek, hogy valami van-e? Hogy vizet adjak, szentelt vizet, vaj izét adjak nekik, vizet adjak, szűz szentelt vizet. Osztánd olajval, vaj valamivel megérintem őket, vaj kenésvel megérintem, és rea teszem a kezemet, ahol fáj, és ők jól érezik, meggyógyulnak. S ezen, nagyon szeretik, hogy köztik vagyok, a cigányok.

*

(És amikor elkezdett járni misére, kislány korába, akkor magyar mise vót?) Vót magyarul mise, mikor Gyergyina vót, Gyergyina pap vót. *(De utána csak román mise vót. És akkor maga románul imádkozott vagy magyarul?)* Mind a két nyelven tudok. *(De a templomba, amikor néma volt?)* Én magamba magyarul imádkoztam. Met én szerettem magyarul, s énekeket is izé, mindent, izé, nagyon szerettem, mert ez az anyanyelv es. És én, főképp, hogy én innét vagyok, Magyarországról nagyapóm innét való. Nem tudom, hogy kiadtam vót-e? Ferenc József üdejibe fődzsenerál vót. *(Fődzsenerál?)* Igen. Katanatisztnek a fődzsenerálja. Ferenc József üdejibe. Ferenc József a, szerette a német nyelvet és a, ő úgy akarta, hogy a magyar katanáknak németül legyen a vezérelés, vezérelése a katanaságnak. S ellene mondott az én nagyapóm, és mondta, hogy első az országnak a nyelve, magyar nyelv, itt a magyar nyelv, és a második, ahogy a katona nehezen tanolja, fogja megtanolni; met akkor nem tanolták a német nyelvet az iskolákba. És – aszmondták –, nehezen tanolja meg a, és nem akarta, hogy németül lejen a katanaságnak a vezérei, és a katanaságnak a feltartása. És ellene mondott, és ezétt úgy akarták börtönbe vetni. Izélni, másodnap, és azon az éjszakán elment Romániába. Őt tesvérel. Mind az öt tesvér katanatisztek vótak. Mind az öt tesvér. Jánók.

*

(Azt mesélje el nekem Ilona, elovastam én a magáról készült beszélgetést, de nem jöttem rá, hogy, amikor az első útja vót a mennyországba, amikor otthagya a testét, nem ijedt meg egy kicsit, hogy már nem tér vissza?) Nem, met az első utam itt történt, a búcsús keresztfánál. Ott történt az első utam, kimenésem a lélekből. Úgy vót, hogy a, tizenkét éves vótam, és ott láttam a KisJézuskát tizenkét évesen. Az első kimenésem így vót. Hogy a, odamentem, a keresztfánál, addig nem láttam senkit. Ott a KisJézuska várt a keresztfánál, akkor szóllott nevemre:

– Ilana, itt, emellé, a búcsús keresztfánál imádkozzunk, elmondjuk a Miatyánkot. Sokan mennek el a keresztfa előtt és nem köszönnek, pedig érdemes lenne. Me én értik meghótam a keresztben, mindegyikétt, és megváltottam. Azétt nagyon tisztességes lenne, kereszt előtt fejet hajtani. Fejet hajtani, köszönteni. És ezt nem teszik meg. Azétt mondjuk el ketten a Miatyánkot.

És én Kisjézuskával, – ő es letérgyelt, én es letérgyeltem –, e látomásomba vót. S letérgyeltem, s én imádkoztam a keresztfánál a Kisjézuskával. Mikor elmondtuk a Miatyánkot, Kisjézuska felköt és adott egy feszületet, egy kerösztecskét. És aszmondotta:

– Ilona, ez a kereszt téged világosítson, erősítsen, és vezéreljen. Három. Vezéreljen. Három ilyen izé vót. S akkor evel a, izével, két keresztje még vót, feszülete, amilyent adott. Azt mondta, hogy elmejen, hogy elojsza azokat es, és ingemet otthagott. És akkor az őrzőangyalom megjelenik és aszondja nekem:

– Ilana! A jobb kezedből tedd a balba a keresztet, s add ide a kezedet, hogy vezesselek. S akkor odaadtam én.

(*De ez még a búcsúskeresztnél volt.*) A búcsúskeresztnél. S akkor, odaadtam a kezemet, és vezetni fogott, s akkor mutította a tojáslopástól az embergyilkolásig a bűnököt. A tojáslopás, osztá tyúklopás, osztánd izé, s osztánd így, az egész sorozás. Amikor odaértünk a tisztátalan bűnhöz, aszondta:

– Ilana, ezt a bűnt meg fogod érteni, de ezt nem fogod hordozni. Az Istennek más terve van vélled. Tiszta életet kell élj, szív életet kell, az Isten ebbe akar, hogy te tiszta életed lesz a tiéd.

(*Tehát szívességi fogadalom volt.*) S akkor, ez így, tizenkét évesen. S akkor, mikor megmutította azt az embergyilkolást, aztán hazaértünk. S akkor megmutította a testemet:

– Ilona, látod-e a testedet?

Mondom:

– Igen!

– S, – aszonnya –, imánd hideg lesz, de méges, belé kell szállj. Belé kell szállj! És mikor belészállsz, akkor a nyelvedet fogod hordozni, imádkozólag, hogy mondd az Üdvözlégyet.

Az úgy történt, hogy papom vót akkor, s akkor meg kellett kérdejem, hogy kivel beszélek, vaj kivel vagyok együtt, vaj kit érintek. S akkor így történt, hogy a megláttam egy valaki feküdt az ölömbe.

S én megrázom, mondom:

– Az Úrjézus nevibe megkérdezlek, kicsuda vagy az ölömbe?

S aszonnya:

– A te tesvéred vagyok, de erőst fáradt vagyok, hadd el, nyugugyak, hogy alugyam
Elhagyom egy kicsit, lehumja a szemeit, mikor még megrázom:

– Jézus Krisztus nevibe, mond meg, kicsuda vagy, me én a papomnak meg kell mondjam.

Ó esent aszonnya:

–Te tesvéred vajok, hadd el, hogy aludjak.

Megrázom jól:

– Jézus Krisztus nevibe mond meg kicsuda vagy, én meg kell mondjam a papomnak!

Azt mondotta nekem, hogy:

– Te tesvéred vagyok.

De megharagudt, és felvett ő az ölibe. Minha megharagudt lenne. Felvett ő az ölibe. És mentünk fölfelé, érzettem, hogy mejünk felfelé. Felmentünk, ottan szépség vót, gyönyörűség vót. Meglátom a Szűz Máriát, feteke ruhába, mikor megláttam a ruhába, hogy jött hezzám, megüsmertem, met, hogy olyan színyüleg vót, mint a kereszt alatt. S akkor mondom.

– Szűzanya Mária, hoz valaki, az ölibe vagyok, de nem akarta megmondani a nevit, csak azt mondta, hogy az én tesvérem.

– Igen, a te tesvéred, az én fiam.

S akkor átadott a Szűzanyának az ölibe. Átadatt a Szűzanyának, mikor eztán izé, vitt a Szűzanya még fönnébb. Mikor vitt mégfönnébb, bémenyünk egy szép helységbe. Olyan szép helység vót ottan, fényesség, fényesség, meglátom egy öreget, szép kék szemei. Haja tündöklött, fejiér szakálla. Mondom neki:

– Szűzanya Mária kicsuda ez? Ez a mi Atyánk, vár tégedet – ez a hangozat –, vár tégedet.

Mikor azt mondotta, akkor odaértünk. Mikor odaértünk, az atya reámnezett, az atya reámnezett, azt mondotta nekem az, szóval – a Szűzanya odaadott az ölibe. Mondom:

– Mi Atyánk, mit akarsz mondani nekem?

Aszonnya:

– Ilona, sok mondóm van. Imádkojzál a világétt, Ilona, imádkojzál a világétt!

A harmadik olyan nagy hang vót.

– Imádkojzál az egész világétt!

+

(Amikor látomása volt, Ilona, akkor egyedül vót, vagy mások is voltak ott, vagy mindig egyedül vót. Ébren volt vagy álmódott?) Hogy, négy évet nem lehetett tudják, akkor örökként úgy, hogy mikor elmentek, vagy elmentem töllik, hogy le kellett fekügyem, me érzettem, a fejem fáj, le kellett fekügyem, akkor én tudtam, hogy látomásba

mejek. Az hosszú látomás. Pedig, ha olyan történetem vót, imádkoztam, akkor megtudott történni, hogy megláttam valakit, úgy mind a fotó, izé, hogy arcot láttam. Ez, ittejen történt, ugyes, mikor Plutó eljött, az ördög hejzám kutya képbe. Kutyaképbe, és fellépett ide, izé, a mellyemre, feltette a lábait a vállamra és szembe izélt véllem, nezett. És a rózafüzér vót a kezembe, és meghúztam így, üresbe ment, akkor megtudtam, érzettem, hogy szellem vót. Nem ütődtem meg benne, nem ütődött meg a kezem, átment. Szellem vót.

S akkor, mondom, folytattam a rózafüzért elébb, me az udvaron vótam, az ográdába apáméknál, és mondtam a rózafüzért, met azért mondtam a rózafüzért, me három rózafüzért kellett elmondjak, hogy mindennap, minden izéett, hogy a világétt, bünösökétt, a haldoklókétt, s akkor, hogy mentem, és mondtottam, akkor meglátom alatt. Fényes kutya, nagy kutya, s mind egy farkas, alyan feteke, de fetekébb vót, mind az enyim, me fémllett még a fetekeiségbe. S mondom:

- Jézus Krisztus nevibe kérdezlek, kicsuda vagy?
- Háromcor kell megkérdezz!

Mondom:

- Háromcor kérdezlek.

Ismételtem másodikszor, harmadikszor, és akkor megszólalt. Megszólalt, s azt mondotta, ő Plútó, ördög, Plútó, ő írogatója Lucsifernak. Mondom:

- Há, minek jöttél?
- Hogy lássalak.
- Há, métt láss?
- Azétt, hogy magad es meg fogsz látni münköt. Amikor bémentem osztán.

*

(Embert tud olvasni? Emberből?) Emberből nem, csak, ha mutitnak róla, akkor, ezé, olvasást a... Megérzem máccor, vaj megtudom ezt látomásba estétől vagy éjszakán, hogy valaki olyan jó, hogy nagyon bünös, bünös, vaj, ahogy mondatódik, így es történt, hogy a vonaton jöttem, és a kis ördögöt megláttam a feje tetejin. Így beszélgettem, kérdettem a hitről, hogy milyen hite van. Azt monda, hogy nem hisz egy hitet se tart. Osztán megkérdettem, hogy, nem vót megkeresztelve?

- Meg vótam, még elsőáldozó es vótam.

Mondom:

- Akkor nem tanoltad, hogy lelked van? Hogy nem hicc semmibe?

S aszondta:

- Akkor vót. Akkor vót.

De most nem törődik a hitvel. Akkor ezen a közön, hát megláttam a kis majmot a feje tetejin ugrált, mosolygott. Mosolygott a feje tetejin, és beszélgettem véle polkolról, beszélgetek izéről. Mondom:

- Nem gondolkodzol megtérni.

Aszonnya:

- Há, nem törődöm evvel.

Mondom:

– Asszonyod van-e?

Kérdettem, asszonya van-e? Asszonnya:

– Há, kapok akárhol.

– Kap, – izé, asszonnya. Mondom, gyermeke van-e? Aszannya hogy:

– Há, nem érdekel a gyerek.

Gyerek nem. Asszant kap, de gyerekek nem érdekel, hogy legyen gyereke. S mondom, nem gondolkodik, hogy az idő múlik, és meg kell halni? Számot kell adni?

– S, ó, én erről nem törekedem, nem es akarok hallani.

S így mentünk a vonatba. Jöttem Romániából, jöttem Budapestre. S akkor, mikor megláttam, hogy nem akar hinni, és nem akar térni, megállott a vonat, és feljött egy ember, s abba szembe ült véle, akkor kezdett beszélgetni avval, és véllem nem akart váltani semmi szót.

– Na, édes, boldogságos, szép Szűz Mária, Úrjézus! – mondom –, látnivaló, hogy imánd nincsen izém, hogy nincs, hogy őt megvilágosítsam, nem tudok többet csinálni, de mit én nem tudtam megcsinálni, tik meg tudjátok csinálni. Én imádkozom érte. S akkor elévettem a rózafüzért, kezdtem imádkozni az ő lelkiétt. S kezdtem imádkozni az ő lelkiétt, mikor az első verset elmondtam a rózafüzérből, akkor a májmo leszomorodott. Többet nem ugrált, nem kacagott, nem mosolygott, igen. Kezdtém mondani a második verset, mikor a második verset mondtam, hát a majmo, met a második verset ajánltam:

– Édes, boldogságos, szép Szűz Mária, térítsd meg, a Szent fiad meghót érte, és megváltotta őt es, ne hagyd, hogy elvesződjék az ő lelke es. Adj bűnbánó kegyelmet!

S ajánltam, s akkor fel a, izé, s akkor mondani fogtam a második izét, verset, s mikor elvégeztem a második verset, a majom elment a feje tetejéről. S ilyen történet. Osztán pont egy paphoz mentem.

(*A papok hogy viszonyulnak magához?*) Vannak olyan papok es, melyikek hisznek, vannak olyanok es, melyikek nem hisznek. De különbe, nekem ilyen irányítóm vót, me tudtam, hogy melyik papval lehet beszéljek, vaj, megjelentették, hogy jó egy pap, és három napval azelőtt, hogy avval tudok beszélni. Tudok beszélni. Vótak két plebányos, melyikkel tudtam beszélni, de már a többikkel, csak a kispapokkal tudtam beszélni. A másik plebánosok nem vótak alyan tisztába, nem vótak alyanyok, higyjék, és akkor a káplánkákat kűdött az Úrjézus, melyikkel én beszélgessek.

Úgy es megjelentették, hogy azt mondta, hogy mikor az első misét mondja, mikor, akkor amikor a, izéli a szentséget, hogy a misébe, akkor meg fogom látni, a KisJézuskát a Szűzanyával az ótáriszentségbe, abba a hostyába, melyiket a pap mondja a misét. És meg es láttam, akkara jött nekem izé, az a szentség, hogy abba KisJézuskát, a Szűzanyát megláttam, hogy KisJézuskát fogta.

*

(*A fejfájáson kívül van valami jelzése a testének, hogy látomás következik? Izzadás, remegés, bármi?)* Nekem nincsen remegésem, hanem annyat, hogy elnehezedik a fejem,

vaj a szemeimet érzem, hogy elálmosodnak. (És nem volt olyan, hogy egy látomás fáj? Fájdalma vót, rossz látomásnál?) Rossz látomásnál énnekem csak annyara, ágyban én fejfájásom van, hogy mondatódik, nagy szenvedésem van, hogy valakit megmentsek. (Hogy az erőt átadja, azért erőlködik? Hogy megmentse az az erő?) Hogy megmentsem. Megmentsem őt, nem annyából, a beteg izéből, de ebből, hogy ő így történt.

Olyan fejfájásom vót Tardon. Ott vótam az öregotthonnál, a tárdi otthonnál, Piroskánál, olyan fejfájásom vót, tizenkettő előtt megkezdődött, három s fél, fél négyig s a fejfájásom vót. S, mikor felajánltam egy lélekét, hogy megmentsem, Jézus, hogy ő ezt a fejfájásom felajánltam, hogy megmentsem azt a lelket, melyiket az Úrjézus akarja megmenteni. És szenvedtem érte, és imádkoztam. S akkor, mikor, így, hogy le vótam feküvel, hogy csendesüljön a fejfájásom, hát egy szöllő, ilyen szem, fejér bogyó jött bé s odapukkant a fejemhez. És érzettem a, hogy minha kihaladott lenne, s ment a hajgyükeren, izé, s ahogy ment a hajgyükeren, csendesítette a fájdalmat. Meglátom az örzőangyalomat, és kérdem neki, hogy mily történet ez? Minek vót ez? Aszonnya, hát az a bűnös, melyikétt ajánltad, megtért, és most jött ki Jézus szüviből az a csöpp vér, hogy megcsendüljön a fejfájásod. Megcsendüljön. (Megszünjön.) Megszünjön. És akkor, így a, hogy jött a izé, mondom:

– Métt jött szöllő bogyóba?

– Azétt jött szöllő bogyóba, hogy ne szertüljön el. Hogy ne szertüljön el. (Ne szertüljön?) Ne szertüljön. (Ne folyják szét.) Há, igen. Akkor azt mondotta, hogy megtért a bűnös. S ilyen nagy öröm vót, mikor megtért, s nekem különbe, Az Úrjézus aszondta, monden lélekétt, minden emberétt az ő testyiből vér cseppent, megvátotta.

(Ez igaz, és volt-e olyan ember, földi halandó, aki tudott arról, hogy maga imádkozik érte? Valami történt az életébe, és megköszönte magának?) Vót ez a, izé, hogy melyiket megmentettem, hogy mondatódik, ez történt. Egy öreg vót, Istán bának hitták, részeges vót, rosszféle vót, és kikötött a papakval és én akkor, meghíttak, hogy imádkozzam, a halottjába²¹⁵ vót. Eljött a pap, eljött a pap es, s hogy eljött a pap, küzdött véle, hogy:

– Istán bá! Jelejzen valamit, hogy bánja a bűnit, hogy feloldozjam!

De ő nem akart jelejzni, de én láttam, hogy a, annyara meg vót környékezel, a sátányoktól körül vót vével, hogy erőst. S akkor bé, a, küzdött a pap, de én tudtam ezt az egyet, s akkor visszahítt a pap hejzá, ehhez a beteg izéhez, s aszonnya:

– Micsináljak? Micsináljak? Mert – aszonnya – nem akar semmit jelezni.

S akkor mondom:

– Mit akarsz, – mondom – most, utolsó pillanatba, mikor még a szózatja es meg van foganval, hogy jelejzen? Mikor meg van, az egész életit élte bínbe, most meg van kerítvel a sátányoktól. Most nem tud erre reainteni. Henem, mit nem tudok

²¹⁵ halálán

én megtenni, akkor most tedd meg magad, ne engedjük, hogy elkárhozzék, menjen kárhozatra.

– Nem lehet –, mondta a papunk, kispap, káplán, met másik káplán ismert ingemet, de akkor cseréltek vót meg, ez a történet megvót.

Még nem üsmeret ingemet. Aszonnya:

– Nekünk nem lehet, hogy a felódozást adjunk, ha nem int.

Mondom:

– Méges, emeld fel a kezedet, adj felódozást, me én imádkozok érte es, érte es, és emeld fel a kezedet!

És ő nem akarta felemelni. Erre akkara hangulat jött énből, hogy az Úrjé-zus izé, hogy:

– Most emeld fel a kezedet, adj felódozást!

(*Ráparancsolt?*) Reparancsoltam:

– Most emeld fel a kezedet, adj felódozást!

Erre reám tekint a kispap, megttekint, és felemeli a kezit, felódozza Istán bát. Aszonnya:

– Imá, mit monnyak a plébánosnak?

– Mondd meg, hogy én vagyok Jánó Ilana, – mondtam a nevemet – ott, van, és ő mondta, hogy ezt adjam. Aztá, mit akarsz a történetről monc valamit, ez mondom különöyötösen történetet vót. Ez – mondom – tölled függ. De én imádkozok érte, érte es. Magad mond meg a plébánosnak.

De, ha ez meg ne történt lenne, felódozza, nem es lett lenne eltemetve pappal. Me, régtől nem vót meggyónval. Imá ezétt a történetétt, én ott maradtam, egy órát még imádkoztam. Még reggvél es odamentem az öreg bacsóhoz imádkozni. Imádkoztam husszút, ugye, reámvettem az ő felódozását. Délkorra, met ugye aszondtam, hogy este, met mentem a téeszbe répagyéríteni, délkor há húzták a harangot. De ha meg ne hótt lenne, estére es még odamentem lenne imádkozzak, de elég vót a regveli imádság, met délre elbocsájtotta a Jóisten, meghót az öreg bacsó. S, na, mikor húzták a harangokat, világoson értettem, hogy érte húzzák most harangokat. Imádkoztam. Mikor mentem a téeszből, akkor odamentem a nyútópadjához, imádkoztam és odamentem. És szépen, a temetése szép temetés vót, minden. A, vártam a választékot, hogy lássam, hogy történt a feloldozásával, megjelent három évre. Három évig imádkoztam érte, miséket ajánltam, áldozatot, áldozást ajánltam érte, rózsafüzéreket. Azt mindent, mit meg lehetett csinálni, három évig. Ő adott választékot. Mikor kiszabadult a purgatóriumból, akkor megengedték, hogy beszéljek véle. Ott vótam, oda lelkileg ott vótam. És mondtam neki:

– Istán bá, hogy vót, mikor meghót?

Aszonnya:

– Nem tudtál lenne megmenteni. Nem abból, hogy az imádság résziből, hanem abból, hogy ellenkeztem a papokkal.

Ugye, az azelőtt való papot esszeszidta, és szitkolódott a papokval; és azután, hogy a, annyira vótam, hogy megkerítvel a sátányoktól, hogy én nem tudtam hal-
lani a kispap, amit könyörgött a kispap, hogy Istán bá, intsen reja, Istán bá feleljen,
hogy izé. Annyara, hogy nem tudott ő hogy valamit ő válaszoljon. S akkor magad,
hogy ezt megmondta, és úgy történt, minthogy neked annyara vót világosodva,
hogy mit tejen a kispap – aszonnya –, hát – aszonnya:

– Köszönöm neked, köszönöm neked. – Aszonnya –, megnyertem az örök, met
ha ez meg nem történt lenne, pokolba mentem lenne. Még azt es a pokol talpához.
Még azt es, a pokol talpához. Így megmentettél. Így – aszonnya –, pokoltól meg-
mentettél és három évet, most szabadultam. És mikor te az áldozatot felajánltad, vaj
szentmisét felajánltad, én nem égtem. Én nem égtem, a tűz el vót távolodva tölle,
nem égett és, mikor magad valamit csináltál, imádkoztál, én nekem üdítőt adtak,
mindha vizet adtak lenne. Ingemet ízéltek, hogy ápoltak, és érzettem, minél, hogy
imádkoztál, úgy jöttem fel, és most jöttem ki a tűzből. Ilyen vót a történet.²¹⁶

*

(Ilona, meg akartam kérdezni, hogy miután az édesanyja meghalt, mi lett a kicsikével?)
A kicsikéje es meghót. (Hogy hótt meg?) Másodnap, mikor hozták a keresztségből,
keresztelőjiből. (Megkeresztelték?) Megkeresztelték, és a keresztanyjának az ölibe
hótt meg.

*

*(Az a dolog, hogy maga most találkozott a holtakkal, az nem csak magával fordult elő,
hanem tudom, hogy volt két nagy látó Moldvában. Ismerte-e, vagy hallotta-e őket?)* Én
nem. *(Soha semmit se? Egyiket úgy hívták, hogy lábatlan legén.)* Nem halltam. Nekem
az Úrjézus, ilyen izé, én csak egyedül, me én nem vótam sem híres, izé, és nem vótam
sem olyan családból, hogy, met ugye, négy évet nem es, még az apámék se tudták.

*(És a lábniki asszonyról se hallott? Na, mert én, amikor jöttem a két öregasszonnyal,
Ilona nénivel és Anna nénivel, akkor ők meséltek történeteket, hogy ezeknél mi történt.
Hogy mentek az asszonyok az úton hárman. Akkor az egyik ezt mondta, a másik azt
mondta rá, mikor odaértek, akkor, amelyik csúfolta, azt kikiüldte. Nem hallotta?)* Nem.

*

(Mesélte nekem, hogy amikor a látomásai kezdődtek, állandóan harangzúgást hallott.)
Igen. Meddig meg nem kezdődtek a látomásaim, a hiatalásomra vót ez, hogy ha-
rangzúgást halltam, éjt s nap. Éjt s nap. Három hónapot még lehet jobban es, és ezt
halltam, a harangzúgást. Aztán, mikor megjelent az őrzőangyalom, mert amit kell
csináljak, métt van ez a harangzúgás, azt mondta, hogy meg kell kezdem kilenc első
pénteket. Kilenc első pénteket. Kilenc első pénteket gyónval, áldozval, és a böjtvel.
Kellott böjtöljek. A hetedik első pénteken, mikor jött a hetedik első péntek, hát el

²¹⁶ A felvételnek ezen a helyén saját szavaim a riporterhez: „Van egy két elmaradt, elvarratlan szál. Magának úgyis mindegy, hogy miről beszélünk?. Miután a riporter „igen”-nel felel, a továbbiakban én teszem fel a kérdéseket. (K. R.)

kellett menjek Pisztváléba, kapálni, s aszondtam apának, métt nem engedi, hogy elmenyünk hetfőn vagy izé, első pénteket ne máj szakajszam meg.

– Ó, sok első pénteket megszakajszuk, mert belévesz a darab.

És akkor kellett készítek, ugye galuskát, oan bötös ételt péntekre ugye készíteni. És felkészítettem és elkészítettem, és aszondtam az Úrjézusnak:

– Na, Jézusom, – tizenegy órakor este –, hogy akarsz, hogy egyesüljünk, akkor adj egy szép essőt, még ha nem, akkor én meg kell hallgassam apáékot!

S akkor, erre az izére, egy órakor oan esső vót, olyan esső folyt, hogy esett. Apám bėjött, miután beszédte a, bétette a marhákot es az istállóba, bėjött.

– Ili!

Mondom:

– Menyünk?

– Nem menyünk. Az Úrjézus meghallgatta az imádat. Mensz regvel a templomba.

*

(Tegnap megütötte a fületem, de aztán nem beszélt el részletesen, hogy Szent Istvánnal is találkozott látomásban és Szent Lászlóval is?) Igen. (Először Szent Istvánnal kezdjük, hogyan találkozott Szent Istvánnal?) Együtt vótak mind, Szent Margit es, együtt vótak, mikor mentem haza, mikor választás vót, másodnap. *(Hol volt választás?)* Itt, Magyarországon. *(És hogyan jöttek ők a választáshoz? Szent Istvánék? Hogy volt ez?)*

Ez úgy vót, hogy ők mentek, mikor vót a Meggyesi Péternek a választása, választás előtt. Én, mikor kellett menjek, jelentek meg azon az izén, hogy én indultam. Azt mondták, hogy én elmejek, de imádkozzam vissza, hogy mi történik, mi történik. S akkor én kellett imádkozzam, és látomásaim, mik vótak.

(Ilonka honnan ismerte meg, hogy ő Szent István? Hát annyi férfi van a világon, meg volt.) Hát igen, de külömbe nekem az őrzőangyalom megmondta, hogy nézzem, hogy melyik Szent Istán, Szent László és Szent Margit. *(És azt lehetett tudni előre, hogy mi lesz a vége a dolognak?)* Ezt én nem akarom kiadni.

*

(Említette, hogy Luther Mártonról is tud mondani.) Igen. Luther Márton irogatója vót a szentséges pápának. Szentséges pápa öreg vót és beteg vót és meghót. És miután meghót, eltemették, Luther Márton ottmaradott az ajtón, hogy elfogdja a, izéket, jöttek. Ámerikából jött egy öreg kárdinális. Nagyon öreg vót. Mikor Luther Márton meglátta azt, hogy nagyon öreg kárdinálest. Azt mondta:

– Atya, maga nélkül es tudtunk lenne más pápát választani, hogy más pápát választani.

Erre azt felelte az öreg kardenális:

– Ó, fiam, meg fogom én es mondani, amit megmondott Szent Simon. Kisjézust, mikor az ölibe vette, béavatta Máriát. Hogy bocsásd el uram szolgálodat, mert megláttam világnak megváltóját.

Akkor aszondotta, én es meg fogom mondani ezt, mit Szent Simon, hogy bocsásza el Krisztusnak helytartóját. És akkor így Luthernek eztmondotta. Bémentek

nyóc napot börtölni, mikor választás vót, hogy a sorsot húztak, akkor pont pápai sors ennek a, az öreg kardinálisnak, melyik jött Amerikából. S akkor próbát tettek, csináltak, a próba így vót, hogy a kis szobacska vót, és bétették azt a levelet és fehér füst jött fel. Met ha nem vót érdemes a pápa, akkor feteke füst és lefele mejen, s ha fehér füst mejen felfelé, akkor jó a pápa. S akkor megkoronázták. Miután megkoronázták, a szertartást eltartották, azt mondotta Luthernak:

– Na, Luther, – aszondja –, most énmagamba látom Krisztusnak helytartóját, énmagamba látom Krisztusnak helytartóját, Szent Simon mondta, hogy meglátta az üdvözítőt, bocsássa el, ő meglátta Krisztusnak helytartóját őmagába.

*

(Ilonka, honnan származik a családja? Mit tud a családjáról? Hogyan folytatódott az élete, amióta elváltunk a hetvenes évek végén?) Énnekem, én, innét való vagyok Magyarországból, nagyapóm. Nagyapóm Ferenc Józsefnek az üdejibe vót fődzsenerál, magyar tiszt katanáknak.

Ő, a Ferenc József Németországba nőtt fel és úgy akarta, német nyelven legyen a magyar katanának a szervezetje, a intézése. És az én nagyapóm azt mondta, hogy első az országnak a nyelve, magyar nyelv, második pedig, a magyar katana nehezen fogja megtanulni a német nyelvet. Akkorjába nem tanyították az iskolákba, azétt mondotta Ferenc Józsefnek. Úgy akarta, zárja bé börtönbe, és egy közüllik, melyik vót a Ferenc Józsefnek más rendezetbe, izé, minisztériumba ott, – hogy mondjuk nálunk –, akkor átmondta, figyelmeztette apómat. Nem tudom, abból a részből-e, minek, hogy elfoglalja az ő helyit, akkor azt mondotta, hogy fussanak el innét Magyarországból, me itt bé akarja zárni Ferenc József. És, mikor, nem tudott elegendőt gondolkozni nagyapóm, Ferenc József minisztérium, katanaságnak tisztje nagyapóm, sokat nem állott gondba, henem elbeszélte a tesvéreivel, me őt tesvére vót katanatisztbe, ugye, ő vót a fődzsenerál, aztán vót őt rendezés, tiszték vótak a katanaságnak a tisztjei. S őt tesvér, őt lóval bémentek Romániába. Romániába jöttek, az első tesvér ottmaradott Lugoson, a második tesvér Fratuson, a harmadik pedig Klézsébe, melyik még van, Jánók, izébe es, Somoskába. S akkor a kettő, az én nagyapókám, a legnagyobb tesvér és a legküsebb mentek Lészpedre. Két évet Lészpeden fejül vót a küsebb eccse, meddig keresett egy lejánt, és visszajött, me ez Búson fejül vót, Kostison, és visszajött Lészpedre. Azétt mi két rokonyok, két tesvérnek gyermekei vagyunk, Jánók ott Lészpeden. De én Lészpedről el vagyok menvel most, és ezt akartam kifejezni, hogy miről vagyok. Ilyen történetem vót rokonyokból.

Nagyon szeretem, met ezek a Jánó izék Magyarországról. Most úgy halltam, hogy Jánó hegyei vannak, úgy monnyák, János hegyei Jánó hegyeinek. Ezt akarom kifejezni, hogy, mikor a rokonyok nekem megjelentek, akkor éjjel nekem megjelent a nagyapómnak a kisöccse, melyik itt maradott Magyarországon, és ő üzente bé, Magyarországról Romániába, hogyha kijő, hogy kérjen belölle valamit, hogy az erdőknek

úgy pénzt, vagy valamit, vegyen részt, akkor a dészí szijuval²¹⁷ a rublát²¹⁸ eltöri. Ugye, ez arra fejedzi, hogy meg fogja verni, s megöli, gyilkolja, nagyapómat. S nagyapóm azt izente vissza, hogy használja nyugudtan, me soha errefelé nem jó, ide Magyarországra. Soha erre felé. Igazán, hogy nem es jött Magyarországra. *(Mit csinál, hogyha eljön, a dészí szijuba mi török el?)* A rubla. *(Mi az a rubla?)* Régebben a magyar pénz vót, mikor Ferenc József üdejibe. Magyar aranypénz vót, s ez nagy értékű vót, me aranyból vót, rubla, nagy értékű vót akkorjába. S ezt a dészí szijuba eltöri, megöli, meggyilkolja a, izét. S akkor erre így mondta, használja békével, me errefelé nem jó.

De már a Jóisten úgy megbüntette őket, úgy, hogy mikor én megláttam a rokonokat, látomásom vót, akkor így láttam, hogy megjelentek Jánó György. Jánó György, küsebb öccse vót a nagyapómnak. Akkor azt mondotta nekem, hogy bocsánatot kér, és imádkozzak érte, mer nagyon szenved. Mert ő, hogy nem akart adni belölle, hogy juttatni a tesvéreknek, a Jóisten úgy megbüntette, gyermekik sem született. Feleségit Annának hitták, és ő vót György. És nem született gyerekik. Nem született gyerekik, a Jóisten megbüntette, ezétt, hogy nem szármadzott gyerekik. S akkor így, így mondta, hogy imádkozzak értik, s akkor én édesapámat megkérdettem, hogy ne, mit láttam jelenésbe. És akkor édesapám kifejezte, hogy, hogy milyen történet vót véllik. Azé tudtam meg, hogy nagyapóm onnét való vót, Magyarországból, és ilyen történetek történtek. Ez a, nagy történetet vót, nagy eset, mer, mondatódik, Isten akarhatja így vót, hogy én otton szülessek és mondom, hogy látomásom vót innét es.

Úgy, hogy a magyar szentekről láttam izét, Szent Istánt es, Szent Lászlót es, Szent Margitot es, hogy még beszéltem es véllik.

Ilyen látomásom vót, mikor már, sokszor vót nekem, met ugye jövök sokszor Magyarországra. Láttam azt es, a Magyarországnak az angyalát. Fejér ruházatba van, zöd övedzője. Pedig Romániának az őrzőangyala, Romániának, vagyon zöd ruhába és fejér övedző. Ez a két országnak az angyala. Olyan, hogy kötözségbe van, mind a, izé, ez olyan, hogy itt es vannak románok, Magyarországon, és ott es vannak magyarok, Romániában. És azétt így van jelentés és történet. És így van, az országok angyala ittejen fejér ruhába, zöd övedzője, ottan zöd ruhába és fejér övedzője. És még országoknak angyala az egész ország angyala jelenkedzett, de különötösön, de különben meg tudom mondani Itáliának, Rómának az őrzőangyalát, ország angyalát, hogy az, olyan, mid a szeráfina angyala, sárga ruházat. Igen. Minden országnak az angyala megjelentek, me ezket a hármat tudtam, egy közelébb vótak hejzám, és ki tudtam választani inkább. Kérték az imádságot, a segítségemet, hogy én imádkozjak az orszájiukétt. Ittejen nem csak egyszer láttam a Magyarország angyalát. Láttam többször, főképp, egyszer még sírt es, az a Magyarországnak az angyala, azétt, hogy ittejen nem fogadják el a gyerekeket. Két-három gyermeket elfogadnak, a többit pedig nem fogadják el, nagyobb részit a gyerekeknek. Gyér, amelyik családok-

²¹⁷ deréköv

²¹⁸ aranypénz (rubel)

ba több gyerek van. Pedig Romániába többen vannak. Ott is most hiánzik egy-egy izé, de meges több gyerek van és így jelenkeznek, sírt a Magyarország anygala, ezétt, hogy sok abortuszt csinálnak, izélnek. Ilyen történetet láttam.

*

(Ilonka, most visszatérünk a maga családjához. Amikor én magával utoljára találkoztam, ott hagytuk el, hogy mostohaanyja lett, az édesapja megházasodott. Mesélte, hogy az az asszony sokat verte, és hogy mindenáron férjhez akarták adni. Amikor megmondta, hogy milyen kegyelmet kapott, és akkor az édesapja „megengedett”, nem kényszerítette, hogy menjen férjhez, de azért dolgoznia kellett továbbra is a földeken. Onnan mesélje tovább! Hogyan élt húszéves korától?)

– A téeszbe is kellett menni, és ott a téeszbe nem lehetett, nem tudtam mondani a szent dógokot, vaj a, izéket. Ottan figyelmeztetett az őrzőangyalom, hogy nem lehet beszéljek szent dógokról, mert kigúnyolnak. És akkor ilyen történet történt, hogy egy nap nem hozták el senki – répát gyérítettük – és nem hozta el senki a gyerekeket, csak egyedül én vótam tiszta leján, szűz leján. S ezen a napon a, ellenkedtek, hogy én tisztán maradtam, hogy nem akarok férhez mennik, és csúnya beszédeket beszéltek, hogy van a férjvel fekinni; izé, parasztságokat beszéltek, és kacagtak, izéltek és én imádkoztam magamba. De annya rossz, paraszt beszédek vótak, minha az ördögök közt lettem lenne, azon izéltem. Huszonöt asszan vót ennek az asszannak a keze alatt. Téeszbe vótunk a répagyérítésnél, s estére juttam, met én, ugye este örökké három rózsafüzéért kellett mondjak, imádkozjam és a rózsafüzérek mondásakor izé, hát lelki áldozatot csináltam, hogy egyesüljek a Jézusval, me nem tudtam misére menni, hanem lelki áldozatokat csináltam. Az a lelki áldozás olyan, hogy izé, így szólítottam az Úrjézust:

– Jézusom, nincsen, sem templomba nem vagyok, sem ótárnál nem vagyok, sem papod nincsen; de méges én tudom, hogy te hejzám tudsz jönni, hogy az én lelkembe tudsz jönni, szállni, és a szeretetvel szeretlek, Jézusom, és bízom szeretetedbe, hogy magad, éngemet szeretsz, és énbelém jöcc. Ilyen lelki áldozatokat csináltam, lelkileg. És egy kicsit meghagytam, és őrzöttem, ami a nyelvemen van, és máccor érzettem es az édességet, a szentségnek az édességit, Jézusnak az izéjit. Sokcor osztán jött az Úrjézus es, megáldoztatott látomásba, vaj az őrzőangyalom, és sok történyetem vót. És ittejen, mikor ez a történyet megtörtént, na, mondom, Jézusom, miután elimádkoztam, elmondtam a töredelmességet háromszor, hogy lelkemet kitisztitsam, mondom:

– Jézusom, ha el akarsz jönni, tudod, hogy mit halltam, mi vót, mi folyt el.

Utójára azt mondotta egy közüllik, hogy miattam mondták ezt a parasztságokot, me vettek kacagságra ingemet, hogy gyalájanak ingemet, a tisztaságomot, és arra én azt mondtam, erről eccer aztán fogtok felelni, melyikek ellenem vótak. Akkor én azt mondtam az Úrjézusnak:

– Tudod, hogy mi folyt el és imánd, ha úgy akarsz jönni, az én lelkembe, lakojzál. Tőled függ, te akaratom szerint.

Akkor béfejeztem az imádságomat, még majtig sírval, és elmentem lefeküdni. Lefeküdtem. Látomásba vagyok, látok egy keskeny utat, egy csipkést, csipkés utat, melyik ment felfelé. A csipkék, hol nagyok vótak, lebúttam és körösztil búttam. Melyik csipkék kicsikék vótak, körösztil szöktem; és láttam követ jobbra, akkor elmentem balra, és annya hely vót, hogy a lábamat elétegyem. És esent úgy, még kövek, még csipkék, még izék, így a nagy csipkék esent vótak, akkor alatt búttam, s ha kicsi csipkék, körösztil szöktem és így mentem. És, mikor felértem oda, egy szép virágos kertet látok, mindenféle virággal. Minden szép virággal. Ez vót mennyország. Na, s ekkor felértem, na jó az Úrjézus egy nagy tükörvel elejembe. Egy nagy tükör vót, mind egy ajtó, olyan nagy tükör vót, fogta és hozta elejembe.

– Na, Ilona, látod-e milyen jól elértél?

Mondom:

– Igen, Jézusom, de olyan fáradt vagyok

– Tudom, fáradt vagy, de – aszonnya –, nezz meg, – aszonnya –, hogy nem vagy, nincsen meggöröznölve az arcád, sem a ruhád nincsen meghasítval, és mindig jól necc ki. Nezz meg! Fordulj jobbra, fordulj balra!

És, hogy lássam meg a tükörbe, hogy nem hasadott el a, sem a ruhám, sem a izém, sem az arcám. Sem a bőr a kezemről, semmi nem történt vélem.

– Látod-e, milyen jól eljöttél? Hogy eljöttél most, úgy fogsz eljönni utójánn es.

Így biztatott meg az Úrjézus. Ilyen mosolyogval, ilyen izével, és így ébredtem; és így biztatott az Úrjézus, hogy semmi sem bántott, hogy kűjeről mit mondtak, mit beszéltek, semmi sem ártott az én lelkemnek; és nem történt semmi az én lelkemnek, az én tisztaságomnak, erről vót a szó. S így biztatott s akkor így jártam.

*

És aztá történt még más történet, hogy jöttek a pártból, hogy béíródjanak a pártba az asszonyok, és nekem látomásom vót, és a, aki vót a főnök, szóval aki vót a fejedelmünk az asszonyoknak, szóval a csoport főnökje, hát izé, Marikának hitták. Na, mikor megkezdtük a, kapálni regvel, mondom:

– Marika, így történik, hogy ma el fognak jönni, hogy a pártba béíródjanak, de azt megmondom, hogy hejzám ne hozd őket, hejzám ne hozd, hogy a pártba írjanak bé! Hejzám ne hozd! Me, én, nem akarok béíródni. Héjzám ne közelítsd őket!

S, aszonnya:

– Hát ez nem létezik!

– Na, – mondom –, nézd meg, hogy dél felé meglétezik, megtörtényik.

S meg es történt, eljönnek a pártból. Egy kis mesinával eljönnek a pártból valók bé. Beszélgetnek, izélnek, mennek egyik asszonhoz es, másikhöz es, izé, hogy íródjanak bé a pártba, íródjanak! Na, imá most dél lett, dél lett, dél lett izé, akkor ugye, inkább izélték, hogy meg izélik az asszonyokat, hogy izé, íródjanak, bé soroljanak a pártba. Én tettem, hogy elmejek a bajomra [nevet], bémentem a bojzásba, a burjánba, és ottan addig ültem, meddig elmentek. És onnét nem jöttem ki, és amikor elmentek, akkor jöttem ki. Evittem az ételt es, mikor izé, s ottan ettem. Elmentem,

izé, s ottan ettem és elrejtődtem a burjánba. S mikor, no, mikor osztánd elmentek, izé, elközeledik, főnök, izé, melyik irogató vót, és mosolyogni fog, izé, aszonnya:

– Hova mentél el? – aszonnya.

Mondom:

– A burjánba vótam.

– Láttam, – aszonnya – hogy elmentél, de mé féltél?

– De, láttad-e azt, mit mondtam, hogy úgy vót?

– Igen.

– Láttad?

– Igen.

Aszonnya:

– Hát ez nem olyan izé, olyan különytös.

– Igen, de nekem nem lehet, te nem tudod ezt, de nekem nem lehet!

Hát, nem így, nem úgy. Mondom:

– Te tudsz egyet, s én tudok mást. Én egy szegén lejánka vajak, és nem akarok, pártbeli lejek. Me nekem nem lehetett.

S akkor így, ilyen történetem vót, evvel a párt történetvel. De hát sok ilyen történetem vót nekem.

Nagyon vótam sonyorgatva akkorjába. Hát, hogy jöttetek bé, hát, mindég ingemet erőst zavartak, erőst. Különben nekem nem lehetett nagyon, me, s a szomszéd-
aszan, hogy pártbeli vót, s e lesett örökké, és hogy egy kocsi jött Magyarországról, vaj valanüné, sokcor nem fogadtam bé, máshoz ment, vittem vagy izé. Még szegén öregasszon, aztán, amit még fogadott el, osztán más helyet kellett kerejsék. Öt percert nem beszéltem, s akkor jöttek, hogy kikereste a szomszédasszon, úgy kinezte. Akkor kellett, szomorgattak, még papírt es csináltak, hogy bérekejszenek. Még, ellenem vótak még a tesvérek es. Ellenem vótak, csufoltak, csufoltak izéltek s ilyen történetek. Ők nem hitték el, hogy látomásaim vannak, ők nem hitték. Izé, s ilyen történet vót.

Osztánd imádkozni fogtam, hogy a, hogy a eccer a Jóisten mentsen meg Csauseszkunak a izéjítől, hatalmától. Úgyszintén a komonistáktól. Imádkozni fogtam, és sokat imádkoztam. Még énekeltem es, énekeltem es, hogy izé Csauseszkú lehessék szent. (*Mit énekelt róla?*) Imánd megmondom osztánd.

Sok, különytösön történetek sok vót. S, eccer ilyen történetem vót, hogy a gyermekeket elvitték a izéhez, a Nagy Istánnak a templomához, így, az iskalásokat. (*Stefán csel Márehoz.*) Stefán csel Márehoz, hogy izé, elvitték, s akkor Stefan csel Márehoz, odavitték, mert hán háborút megnyert, annya templomot csinált nálunk. Nagyon hitest vót, s nagyon imádkozó vót, mikor élt, akkori időben és ő sok háborút megnyert. S akkor azokat a gyerekeket elvitték oda, meghordozni, táborba; mind ahogy most viszik a táborba, meghordozták s akkor, s onnét adtak egy kis érmecskét gipszből, gipsz izéből, hogy a királynak, Stefán csel Márenak az arcája, izéje, koronája és a szeméje. Adtak egy olyan kis érmecskét. Egy darabig tartották dísznek, és kivették a

szemetre, és én, ahogy jöttem ki a tesvéremnél a szemetes mellett, megláttam kivétel a szemetre. Én felvettem, és megdörgöltem és megpusztam. Aszondtam, hogy:

– Nagy Istán, Stefán csel Máre, – mondom – mennye háborút legyőztél mennyet, izé, imádkojztál, hogy ez a történet es meglejen, hogy ez eccer elszabaduljunk Csausezskutól.

Hogy Csausezskunak a szobra, – imá meg vót jelentvel nekem – hogy le fog esni. Meg vót jelentvel. Meg vót jelentvel águsztus hónapjába. És ezt késébben kaptam meg, úgy hogy izé, közel vót, így mikor imádkoztam, mennyere még imádkoztam azelőtt, még valamennyivel, osztán három hétvel azelőtt jelent meg. Három hétvel, s akkor így láttam, mintha az ágyam mellett egy hajó lett lenne, hogy izé, ment egy hajó vízen, izé, és a, ő vót, király koronája a fején, és mind hogy köszöntsön ingemet, levette a király koronát a fejről, és fejet hajtott nekem és, – azt mondotta –, így intett háromcor, hogy nincs sok, nincs sok, nincs sok. Az a három intés, három hét vót, hogy nincs sok. Aztán a másik héten azután, egy hétre, – me vót pénteknap, e vót egyik pénteknap –, a másik pénteken pedig láttam azt, hogy izé, a jött a napszentület felé, nyugat felé, hát izé, a vót egy kereszt, fényes kereszt, mellette egy nagy ostya, mind egy nap, akkara hósty, fejér vót. Hogy a keresztnek a hatalma és szeretetnek a izéje jelenik meg. E vót a másik pénteken.

Még a másik pénteken, mikor megtörtént, akkor láttam azt, hogy rózsafűzérem a kapum fölött, a nagykapu fölött, hát nagy keresztvel és fútt a szél. És azt mondták, hogy az imádságom meg van hallgatval. Hogy most megtörténik, és ez így történt, de már akkor, azon a nap meg ne történt lenne azon a nap, hát annya vót, hogy azon a nap pénteken, ha meg nem történik, akkor esent az az asszon el akart menni, az a szomszédasszon, hogy bépereljen a milicistáknak.

Met, azonn a csütörtökönn este, beszéltem vót, hogy halltam vót, hogy izé, mi történt vót Timisoáron, hogy izé, Timisváron. S imá most, azután, hogy én, ahogy beszélgettem, és az ablak ki vót nyitval, a szomszédasszonnak így, erre vót az ablakja, és ez, a néni Kati, melyik vót mellettem, hogy nem hallott kicsikén, hanem nagy hallással, nagyon kellett beszélni, és meghallta; és úgy akarta, hogy béperezni esent, újból. S akkor így, annyat sírtam vót azonn az éjszaka, az este, hogy imán megmondta, hogy mejen, hogy bépereljen, hogy imá most izé, hogy erőst. De, hát ugye délkor szólni kezdtek a izék, a tévék, hogy minnyánd, hogy izé lesz, hogy a székből kiizélik. Nekem azelőtt meg vót jelentvel, de pontoson nem tudtam a napot, izé, hogy nagy napra lesz a halála és péntekre lesz kibuvása. Mer métt, a szent kereszt, szóval így mondatódik, a Szent Péntek téplomát lerombolta, hogy stadiont tesz a Szent pénteki templom helyett, ottan stadiont izélt, ottan Bukurestbe és a péntek nap, hogy izé lesz, hogy pénteken lesz kivégezvel, s nagy nap lesz. Izé, nagy nap vót, me karácsony vót, péntek nap vót és karácsony napja vót.

Nekem nem vót tévém, de már, hogy mondatódik, nekem látomásba Bukurestbe vótam, látomásban, izé. Hogy úgy, hogy láttam, hogy, hogy vótak a, hótak vótak, és nekem mutította az őrzőangyalom, hogy ez s ez pokolba ment, ez ment mennyor-

szágba, e pokolba ment, e pokolba ment, hogy nagyobb része, melyikek vótak, meghótak, a nagyobb része pokolba mentek, mert ahogy mondatódik, nem vót a háború a keresztétt, vaj izéétt, henem a kenyérétt vót a, izé. És a kenyér, nem vót a gondjik Istennél, hanem, csak az életnél vót, s azétt vótak olyanyok, melyikek csak az életet szerették, nem imádkoztak, vótak olyanyok, melyikek nem mentek a templomba, vótak olyanyok, melyikek nem hittek az Istenbe és nagyobb része a pokolba ment. És, így láttam a látomásomba Csauseszkuinak a történetjét.

Osztánd egy évre, miután lebukott, egy évre, megláttam a történetjét, hogy a Csauseszkuinak. Az a nap, mikor Albafejérváron, miután esszegyültek az ortodox papok, s nagyon tisztességesen miséztek, sokan essezültek, azon a nap, hosszú nap vót kénzatval Csauseszku. Halattjába, hogy mondatódik, meg vót halval mán, majtig egy éve, izé, Fejérváron tartották az innapot, hogy esse tudtak gyűlni. Mikor ő vót az életbe, nem engedte, a búcsúkat csináljanak. Csíksomolyón es sokat elfogtak, sokat; sokszor, izé, történet vót, hogy nem engedte kijárást a búcsukon. Megtartották es, a templomba lehetett, vaj a templom mellett lehetett. Nem lehetett, hogy híres búcsúkat csináljanak, és hogy nagy szertartást csináljanak.

S akkor evvel a történetvel mondom, hogy ezen a nap este láttam, hosszú nap vót kénzatval. Este láttam, hogy zsákja vót Csauseszkuinak, lelkinék hátán egy nagy zsák vót. Nagy zsákokba vótak a bűnjei és hét malomhoz járt, hogy fogadják el, hogy lejártassa, hogy elszabaduljon ettől a, izétől, de már nem szabadult el. S ő nem szabadult el, me ő adta a pénz, hogy jártassák le, de a pénzt visszavették, mire ő, mikor a pénzt visszadobták malomtól, hát ő meggyúlt és égett, és mégis, amikor visszadobták a pénzt a malomtól, akkor vette a zsákot és toébb vitte a másik malomhoz.

Ezen a történeten, mikor láttam ezt a történetet, akkor láttam azt es, hogy kisleánkákat, melyikből kiszípták a vért, tizenegy lejánkából kiszípták a vért, és megvátották a vérit, Csauseszkuinak, tizenegynek eccer, s a másodikkor, mikor kicserélték, tizenkilencnek. Úgy, hogy húsz lejánkának. Métt váloztott lejánkákat? Azétt váloztotta a lejánkákat, met a gyerekeket tartotta, hogy azokból katanák lesznek, már pedig a lejánkákat izélte, hogy ezek nem olyan szükséges többen. S mikor bément a nevelőotthonba, a lejánkákat kiváloztotta, kiváloztotta a lejánkákat, megjelölte, úgy, hogy nem csúnya lejánkákat váloztott. Olyan szép, legszebb lejánkákat váloztotta. Nem a feketéket, nem a barnákat, hogy mondják, henem a legszebbeket, kék szemejű, szép haja barna hajú, mind szép haja, szőke hajú, szép, izé. Legszebbeket váloztotta és azkat táplálták, azkat táplálták narancsval, izével, minden jószággal, dióbelvel, izével, magyaróval, izékvel, melyikek gyógyítanak, minden olyan izékvel, melyikeknek több vitaminja legyen a vérbe. Tizenegy lejánkának, csak küsebbek vótak, tizenegynek vették ki, tizenegynek, belétették neki a vért. És a másik izébe kilencnek, nagyobbacsákák vótak, és izé, kicserélte másodikkor, hogy a szervedzetből, a húsa közül kihúzza az, az első vér a betegséget, Aztánd lesz még más. És azétt akarta, hogy többig éljen, hogy hosszas életű legyen. S akkor így kicserélte, s akkor a másodikkor történet a lejánkákknak, me nagyon súlyos vót, mert mikor az utóbbkori lejánka

látta, hogy mindig úgy veszik, fogadják, viszik bé, és nem jönnek ki, sikolytva viszik, nem jönnek ki, ott vótam az őrzőangyalomval.

Hát a, izé, úgy vót, hogy az, az utóbbcori lejánka nagyon kémén vót, izé vót, és futni fogott az a izé, hogy az a izé, hogy kellett fogja, hogy vegyék a vért. És futni fogott és az a fiú, melyik vitte bé, hát a futott utána, és megcsapta a lejánkát, hogy elesett, és fölölelte és vitte bé. Sikolytott a kislejánka, és az utóbbcori kilencnek így vették ki a vérit, az utóbbcorinak. Há, elfulladott a kislejánka, úgy láttam, hogy elfulladott, hogy kivették a vérit, és égették el a testiket, lejánkáknak. Ilyent láttam izébe. És akkor ezek a lejánkák, mikor ezt a látomást láttam, akkor a kilenc húzta a fotoljába, hasította a izéjét, a izéjét, mire ült, kilenc izé, pedig a másik izé, hasították az ágyát, ágyneműjét, izé, lelki izé, hogy ne tudjon nyugodni meg. S akkor ez vót.

S ő, mikor visszajött onnét, hogy bé odament a lejánkáknak a, met a lejánkák nem es vótak megkéresztelve. Visszajött a lejánkákhöz és bénezett a lejánkák izéjikhöz, hol vótak a lejánkáknak a lelkik, izé, de már énekelte: „Kirelájzsom! Uram, irgalmazz!” S akkor a beszélgető nekem azt mondta, hogy aszonnya, most hinne, de megkésett. Most hinne, akkor, mikor élt, nem hitt. De most hinne, de megkésett. S akkor erre, erre izére, így történt a, izé, hogy visszament oda, hol kellett menjen bé a pokol langjába, s akkor, mikor bényitott a pokol langjába, hogy az ajtók megnyillottak, bément, akkor levették, minha áram lett lenne, izé lett lenne, akkor levették, hogy setétbe maradjon. Me sokan, soknak, me mikor kellett egyenek, elvette a világosságot, kellett lenne egyenek, vagy izéjenek, hát akkor izé, nem setétbe, me parancsolta, hogy levegyék és elsetétítsék, s akkor lesetétedett. S ilyen történet történt a Csauseszkunak a, izébe, hogy lesetétedett. Ő nagyon is sikolytott, nem csak hogy tűzbe vót, henem még setétbe es vót.

S akkor én kérdettem Ilonát, feleségit s aszondták nekem akkor, hogy a felesége a talpánál van, a pokol talpába, me még rosszabb vót, mint Csauseszkú, s ő a talpába van. S e vót a Csauseszkunak a történetje.

*

(Ilonka! Mikor ott jártam Lészpeden, mesélte, hogy magára rámentek a milicisták, de volt egy olyan eset, hogy megöltek valakit, és nem tudták, hogy ki volt, és Ilona meglátta, hogy hova van elásva a ruhája. Emlékszik még erre?) Rég vót a történetet, nem jut jól az eszembe, met ugye sokon keresztülmentem akkortól. De hát ilyen történetet, látomásaim sok vót. *(Meg szokták kérdezni a hatóságok, hogy van valami?)* Nem. Nem, erről nem akartam izélteni.

Látomásaim, a történeteken vót. Meggyilkolták, vagy megtörtént ezek a történetek. Ittejen legszebb, elmondjam, hogy, Amerika országba, mikor a két toronynak a történetje, ingemet háromcor öbresztett meg az angyal, hogy imádkozzam, balesetek lesznek. S akkor én imádkozni felköttem, imádkoztam, az első öbresztés. A második öbresztés vót, hogy újból megrázott az őzangyalom, hogy öbredjek neki, me nagy balesetek történnek, s akkor újból imádkoztam. De máccor, ugye, a balesetek után,

miután imádkoztam, meg es láttam, de most ezen a történeten nem láttam akkor. S akkor elaludtam újból, másodszor, és harmadszor megrázott az őrzőangyalom:

– Kelj fel, me sok baleset lesz.

S akkor újból fel kellett keljek, de úgy megrázott, hogy az álom kiszökött, hogy többig tudjak imádkozni. Imádkoztam, minden rózsafüzért elmondtam, elajánltam, és aszondottam az őrzőangyalomnak, hogy imán ne öbrejszen meg. Háromszor imádkoztam, és mi lesz a izé? Én regvel kell dógojzak, s akkor, ezután a történet után nem es öbresztett meg.

Elaludtam jól, s reggvelre élél, a kis rádiut kicsapom, me kis rádióm van, met tévém nincsen, rádium van, kis rádium van és elcsapom a rádiut, hát mondják, hogy Amerikába mi történt. Akkor, mondom, nagyon megszomorkodtam, mondom, na, most mondom akkor ezétt vót, hogy kellett lenne imádkojzam. De imá most mondom, lehet, még többet kellett lenne imádkojzam, de hát nem bírtam. Béfejeztem ugye, regvel kellett menjek munkáljak, kellett dógojzak. S akkor így nagyon imádkoztam, még mondták, hogy keresik melyikek még élnek. Keresik, segítik, mijkenek, akik meg vannak sérülve. S imádkoztam, hogy még melyiket meg tudom menteni, hát mentsem.

De hát imádkoztam azétt es, hogy métt használták ki a repülót, melyik utasokat vitt, hogy métt használták, azon törődtem. És na, husszú nap folyamatán imádkoztam, törekedtem, izéltem, Este aszondja az őrzőangyalom, hogy menyünk látomásba. S mondtam, hogy merre menjünk? Aszondta:

– Amerikába, látomásba. S menyünk, na, amire magad akartál – aszondta az őrzőangyalom –, hát, azt fogod meglátni.

Métt használták ki a utasrepülót? Vitte az útasokot. S akkor, megmutitották, az őrzőangyalom, hogy olyan drót van, hogy nem jelöl a repüló, s akkor megnyomják az izét, akkor lehújják a repülót. Megnyomják a bongot, izé, olyan drótok vannak, hogy izé, s akkor aszondotta, azétt használták azt a repülót, melyik vitte az útasokot.

És a repüllóbe mi vót? Met aszondják, két pilóta van, de egyik vót ártatlan, melyik vót a, izé, egyik tudta, hogy mi van, mi lesz meg vót véve. Egyik nem tudta, ártatlan vót. Ezt az ártatlant, a vót a repüllóbe, el is mondom, hogy egy vót a, ittejen vót, a repüllónek a izéjébe, hogy élémentek a repüllónek a izéjihez. (*A kormányfülkéhez.*) Igen. És ittejen vót a pilóta, melyik vezérelte. Kivették a pilótot, izét, meggyúrták elébb a száját, hogy ne tudjon szóllani és kihozták, és az ódalára kikötözték, kikötözték, és megkötték, és beszállott egy mégmás. Beszállott egy mégmás. És mikor beszállott az a mégmás a vezérelóbe, hallották, hogy közel ért, hogy a közeire. Mikor beütközött az ablakon, aszondják, mikor béütte magát, met az ablakon, hát izé, repüló, mikor béütte, akkor pergett, láttam a Szúzanyát. S sikolytás, minden, izé, s aztán mutitotta kűjel, kűjel vótam, megmutitotta, egy rendet belől, és megmutitotta kűjel. Hogy vót, hogy vótak a izék körülte?

S mondtotta, olyan pontosan s én nem tudom, hogy mé nem, de vót egy román es ottejen, melyik aszonnya, hogy melyik benn hagyta, a kocsijába hagyta, met ilyen

írogató vót, ott vót a toronyba, és akkor jött, hogy menjen le, és vegye ki, met ott-hagyta a telefont es, a izéjét es, ott felejtette. Pontosan leszállott, met messze vót a izé, kocsija és elment a kocsihoz, s akkor zuhant le, s így megmenekült, és én nem tudom a nevit, de tudom, annyat, hogy román vót. A Rományiából való vót és az Isten úgy megőrzötte, hogy írogató vót, hogy visszazállott. Elfelejtette, visszazállott hogy vegye el az izéjit. S ebbe az üdöbe történt meg, hogy a Jóisten, pedig romániai vót, még a hite is egy ilyen ortodox hite vót, de mondom, hogy a Jóisten úgy akart izé, hogy nem részesült a izéből, hogy ő ott vót a kocsinál és nezte. És hát mutította, nezz meg, azt mondotta, hogy a Jóisten akarta ezt a történetet, meg vót jövendővel, de nem hitték sokan, de nem hitték sokan. De már megtörtént, métt? Első részben, olyan izék vótak, hotelok vótak, hogy ölte, második részben törvények vótak igaztalanok, nagy bankok vótak, melyikek nagy csalással jártak, azon küjel, hogy mondatódik, olyan multságok vótak, melyikek nem vótak díszes multságok. És olyanyok vótak, hogy imá most Isten nem tudta túrni, a bűnököt, annya bűn vót; és azért megengedte, hogy elpusztítsák, megengedte, s ez vót a történetje. S így jelölték ezt a történeteket.

De csúf helyt vótam, baleseteken, egy búsznak a kerekje ki esett, és én ott vótam, béesett a gödörbe. Lejöttek a rokonyok, ugye, mikor megjelentették. Busznak a kerekje kiesett, busz béesett a gödörbe, jönnek a rokonyok, jönnek bé, de hát, ha vették lenne az ajtót, hogy megmentésük őket megmentődtek lenne sokan, de így csak a rokonyokat szedték, s akkor rejatapostak, eltörték a mellye kalánját, eltörték a nyakát, mások rejatapodtak a nyakára, rejatapodtak a kezire, eltörték a kezit. Rejatapodtak lábára, így, hogy hozták ki a rokonyokat, de az ajtótól vették lenne, s ott vótam, láttam, hogy mit követtek el, ha az ajtóból vették lenne el, sokat megmentettek lenne. Ne keresték lenne a rokonyokat szedjék ki, akkor sokat megmentettek lenne, de így sokaknak ebből vót a haláluk, ebből vót a izé, mikor realéptek, mikor vitték ki a másikat. Rejaléptek a mellye kalánjára, bétörött a izé, abba helybe vergődött vót, hótt meg.

(Ilonka, mikor ilyent lát, nem bír beleavatkozni?) Nem tudok segíteni, csak látom. A lelkeken tudok segíteni, a lelkikétt vagyok, hogy őket megmentsem a pokoltól, ezétt vagyok. Hogy látom, hogy mi folyik, hogy a kocsi esszeütköznek, akkor én látom. Ott vannak a rendőrök, látom, hogy, hogy veszik ki vagy, hogy mit csinál. Sohasem történyik a történet, csak egy családod emlétek, me nem es tudom, hány történyeten vagyok jelen. Mikor összeütköztek a kocsi, akkor az ember olyan bűnös vót, hogy gyihinnába kellett menni, gyihinna, ittejen egy tűz, nagy gödör. Olyan nagy gödör, mély gödör, hogy itten farkas képe rágiák a lelkeket. Farkasok, az ördögök farkasok, és elrágiák. A gyihinna az, met – azt nem tudom, ezt leadtam-e –, akkor ezt láttam látomásomba, mikor beszélgettünk. Ennek, olyan nagy gödör, és én mentem a tetejin, és az én világosságom olyan vót, mid a kocsinak a villannya, világosabb, és neztem, hogy micsinálnak a gyihinnába a farkasok. Melyik féligre vót lélek elrágva, melyik fogyatékjába vót, melyik akkor kezdte meg, s én mind az én fényem által láttam. Az én fényem által. Mind a kocsinak hogy az izé, nekem úgy világosított a fényem. Így láttam, hogy mi folyik, mit csinálnak a sátányok.

(*Ilonka, és nem fél ilyenkor, mikor ezt látja?*) Nem. (*Nem sajnálja őket?*) Sajnálom, de, hogy mondatódik, nekem ez a feladatom. Én meg kell lássam, kell beszéljek erről, hogy mondatódik, kivilágosítsam, s akkor én mindent értek, és mindent ízélek. Nezetem, hogy imá, mikor meglátták az ördögök, hogy fényem felzavarta őket, hogy én mindent látok, akkor elhették azokat, és jöttek fel. Hogy ingemet vegyenek, vegyenek le ingemet. Akkor én vettem keresztet. Jézus Krisztus nevébe parancsoltam, hogy vissza, hulljanak vissza; és hulltak vissza, és én mentem elébb. És így, én mentem elébb, és a második izénél es láttam, ha elvégzették, kifútták, s kifútták s megneztek, s újból fogták rágni. Kezitől, filitől, honnét akarták, és mikor mentem még elébb, és meglátták, hogy én látom, akkor elhették és jöttek fel, és akkor jöttek, értek hejzám, akkor vettem keresztet. Jézus Krisztus nevébe parancsoltam, hulljanak vissza, és visszahulltak és jöttek még mások. Harmadik ízébe értem keresztvetéssel az ajtóhoz, és az ajtóhoz értem, az ajtón bémentem, és az ajtón írta, aki ide bémejen, soha, soha nem lesz szabadulása. Ugye, örökös. Lang bötükvel!

Az ajándék Istentől, a képesség, a választás, az értelem, ennek es, erre van. A Jóistentől nem mindenki van egyaránt ajándékozva, me más a gyermekekkel nem foglalkozik, más az ilyent nem es akarja foglalkozni. De ez, ahogy mondatódik, ez es egy ajándék; különben a gyermekekkel kapcsolatba beszélgetni, akkor úgy kell beszélgetni, mind egy gyermeknek. S akkor olyan hangot kell kerejs, olyan kedvesen kell beszélni, hogy a gyermekbe belékapcsolódjál. Gyermeknek olyant kell mondj, igyekejz, hogy hangulata, izé, hogy a gyermek kedvesen szeresse hallgatni. Kedvesen szeressen. Me, különben még a küsdegeknek es, ha kire rea mosolygok, történt, hogy nem láttam sohase, és nem is látom. Egy állomásnál vótam, és egy, a, kislejánka, öt-hónapos kislejánka vót, s mosolyogtam neki, beszélgettem, mondikáltam, és kezdett kacagni. Addig nem kacagott, hogy az anyja nem üsmerte meg. Az anyja és az apja csudálkozták, hogy mosolyog. Mosolygott a kislejány, kacagott. Ő nagyon.

De már azt es mondtam, hogy az ilyen küsdegek a tiszta leánkák az embernek a lelkit ismerik. Mind egy kutya es, kiskutya es, ismeri, kibe szeretet van, kibe nincs. Úgy a gyermek es üsmeri. Ha kettőt-hármat mosolyogtál, szóltál neki, akkor minnyá belékap a szeretetbe és megmosolygassa magát. Melyik durgáll,²¹⁹ durván beszél, az nem tud behajtani egy gyermeknek a szüvibe. Ez az édes beszédbe, édes beszéd, szóval, hát úgy bé tudsz folytani a gyermeknek a szüvibe.

*

Ezen küjel történetem vót, lenne ez, a pokolról is elmonnyam, de monnyak el egy történetet, hogy Pécsen el vótam híval, István mondta, Pécsről, igazgató, hogy elmenjek egy óvodába. Egy tanárnő, melyik meg vót rugdosval egy gyerekétől, is azt mondotta, hogy a gyerek meg van szállva, tanárnő az óvodában. S én imádkoztam este, mondták ugye a nevit a gyerekek, imádkoztam a gyerekétt. Mikor odamentem regvel a gyerekétt, mondtam, lássuk, való-e, mit mondnak, hogy meg van szállva a Sátántól, izé? Szé-

²¹⁹ szidalmaz

pen imádkoztam, mikor odamenyek, gyerek eljő, megfogja a kezemet, gyerek. Elviszen a kisasztalkájához, az óvodába, asztalkájához és széket ad nekem, hogy leüljek, gyerek. Széket adott, hogy leüljek, kellett rajzolni nekem, rajzot csinált az én részemre, kezembe adja, és izé, a gyerek. Beszélgetek a gyerekkel, imádkozom a gyereknek, áldást adok, és azt mondja az István, az Éplető Pisti, hogy, mit mondok a gyereknek? Mondom:

– Nincs a gyerekbe Sátán, nincs a gyerekbe a Sátán.

Elmenyek félre, hogy a gyerek ne hallja – aszondja –, majd később beszélgetek a tanárnővel. És kérdést teszek a tanárnőnek, hogy hán gyereket tett-e el?

– Huszonkettőt.

Huszonkét gyereket tett el, s akkor azt mondtam neki, hogy mit gondolsz, hogy gyerek mit lát? Nem a gyerekbe van a Sátán, hanem tebenned van. Huszonkét élő gyereket eltenni, huszonkét gyereket! Ugye, ottan, hogy mondatódik, ez a kapcsolat, nem es vót hitestársa. Mondom, ez a kapcsolat. A gyermek ártatlan, a gyermek nem úgy lát, mind egy tanárnőt, úgy lát mind egy Sátánt. Uff! Olyan szemekvel lát, mind a Sátánt. Gyónjál meg, térülj meg és, mondom, legy tanárnő. Mert mondom, ügyes tanárné, tiszta tanárné, melyik a gyereket odahúzza. A gyerekekre mosolyog, mondom, a te mosolygásod nem talál az izével, a gyermeknek a mosolyával. Mert, hogy mondatódik, nem tudsz, ő nem lássa benned a tanárnét, a Sátánt lássa benned. Gyónjál meg, tisztítsd ki a lelkedet!

*

(Egy nagyon szép történetet mondott, amikor találkoztunk. Mondja el, hogy el ne felejtődjék! Hogyan is került maga keresztelőbe? Ebbe a keresztelőbe?) Úgy mentem, hogy Mártival, Kocsi Mártival, ő tervezte az ablakokat, váci ugye, a templomba. Odamentünk, elvitte azkot a rajzokat, mit ő rajzolt, és odamentünk az ablakhoz, hogy milyen ablak darabocskát találnak meg, arra a színre, hogy esszerakosgálják a templomnak az ablakjait. És én megláttam egyik fiúnak a feleségit, Katikának híjják a feleségit. Megláttam őt, láttam, hogy nagy a hasa. Mondom:

– Terübe vagy?

S azt mondja:

– Igen.

S mondom neki, akkor adjak egy áldást. Kisgyerekekre, mondta, hogy ikrei vannak foganval, de nem magyarázták. Ugye, akkor vótunk oda előbbször, nem magyarázkodtunk többre. És akkor, mikor én reatettem a kezeimet a hasára, és imádkozni fogtam a hasán, hogy:

– Szentháromság egy Isten, áldd meg ezket a gyerekeket, egészségesek legyenek, jó ...

Nem tudom mindig elmondani, mit még mondtam reá, de, mikor a kezeim rajta vót az a hasán, hát egyszer én, hát, hullni kezdtek a könyveim. Megmozdultak a gyermekek az én áldásom, izé, olyan met, ha meg nem mozdultak lenne, ha három napra, vagy mennyire, kellett lenne menjen a vizsgára, hogy hat hónaposok és még nem mozdultak meg. Kilenc éve vót, hogy próbálkoztak, és még mindig elmentek; és ezek a gyerekek még, most a hat hónap alatt, hat hónaposok vótak, és nem

Elig várom, hogy menjek, fel az egekbe.
 Nincsen másik kívánságom,
 Csak az Atyát is lássam.
 Útas már vagyok, földön járok,
 Elig várom, hogy menjek, fel az egekbe.
 Elig várom, hogy menjek,
 Az égbe felérjek,
 Útas már vagyok, elig várom,
 Hogy eccer menjek, fel az egekbe.
 Elig várom, hogy menjek,
 Az Úrjézushoz érjek,
 Útas már vagyok, elig várom,
 Hogy eccer menjek,
 Szűzanyához felérjek,
 Útas már vagyok, elig várom,
 Hogy eccer menjek fel az egekbe.
 Elig várom hogy menjek,
 Szűzanyához felérjek,
 Útas már vagyok, elig várom,
 Hogy eccer menjek fel az egekbe.
 Elig várom, hogy menjek,
 Az Atyához felérjek
 Útas már vagyok, elig várom,
 Hogy eccer menjek fel az egekbe.
 Útas már vagyok, elig várom,
 Hogy eccer menjek fel az egekbe.

(Ez a "Közelebb, közelebb"-nek a dallama.) A hangja, hangoztatja, igen, de már izé, imá a szavak töllem vannak, izé. A fődi az első, hogy a földön járok, és a második, hogy elig várom, hogy, kívánom az Úrjézust látni, Szűzanyát és az Atyát az életét, izé, s az élet-utam, hogy az égbe felérjek. Az életutam, hogy elig várom felérjek, hogy ottan izélje.

*

(Ne siessen annyira. Meg akarom kérni Ilonkát, hogy mutassa meg a haját! Azért, mert tudja Magdika,²²⁰ hogy a nővére ütötte, hogy nem köthet szürke gicát a házban. Hetven éves lesz jövőre.) Most, májusnak a huszonharmadikján. (Fekete a haja) [Ilona leveszi fejről a fejkendőjét, és megmutatja a hosszú, dús, fekete hajfonatait.] (Hát, ez csodálatos! Csodálatos!) Haragudt nénim, hogy, – aszandta –, szürke gicát tátámnál nem lehet kössek. Én nem szürkültem meg. Én nem szürkültem meg. [Együtt hahotázunk a nemes bosszún. Ilona újra énekelni kezd.] Most egy még más éneket:

²²⁰ A jelen lévő Dr. Gerzanic Magdolnához

Az égbe van nekünk országunk,
Hol az angyalok énekelnek,
Ott leszen már boldogságunk,
Mer az Atya rendelte,
Az égbe, az égbe, az égbe,
Van nekünk országunk,
Hol az angyalok énekelnek,
Dicsérik mindig az Atyát.
Az égbe, az égbe, az égbe,
Az égbe, az égbe van nekünk országunk,
Hol az angyalok énekelnek,
Dicsérik mindig az Atyát.
Jertek már mindig már tesvérek,
Az angyalokkal egyesüljeteK,
Me, ha itt a földön őt dicsérjüK,
Az égbe boldogságba leszünk.
Jertek mind, jertek mind, jertek mind,
Jertek mind, jertek mind, dicsérjék az Atyát!
Me ha itt a földön őt dicsérjüK,
Az égbe boldogságba leszünk.
Jertek mind, jertek mind, jertek mind, jertek mind,
Jertek mind, dicsérjék az Atyát,
Me ha itt a földön őt dicsérjüK,
Az égbe boldogságba leszünk.
Jertek mindig már tesvérek,
A szentekkel egyesüljeteK,
Me, ha itt a földön őt dicsérjüK,
Az égbe boldogságba leszünk.
Az égbe, az égbe, az égbe, az égbe,
Az égbe van nekünk országunk,
Ha az angyalok énekelnek,
Dicsérik mindig az Atyát.
Az égbe, az égbe, az égbe, az égbe,
Az égbe van nekünk országunk.
Hol az angyalok énekelnek,
Dicsérik, mindig a, az Atyát.

(Ilona, ez egy nagyon új ének, hol tanulta?) Ez a román nyelven vót, és énekes kazettán.

*

(Ilonka, felírtam a kérdéseimet, ezekről kell beszélgetniünk.) Igen. *(Azt mondta, hogy találkozott Szent Ferencsel és Szent Antallal. Mondja el szépen, hogyan.)* Tizennyóc éves vó-

tam, meghíttak tizennyócévesen, hogy gyere vélünk, – de látomásba vótam álomban, izé, lelkileg vótam szóval. S akkor aszondták, hogy gyere vélünk! Mondtam:

– Nem tudok véletek menni, – met egyik pap vót, Szent Antal pap vót, Szent Ferenc remete, kalagor a mi nyelvünkön, kalagor, remete, kalagor. Ja! S én akkor mondom:

– Nem tudok véletek menni, én ruvás vagyok, nem talállok véletek!

S akkor megszólalnak újból:

– Gyere vélünk, mer vélünk van az utad, más útad nincsen!

– Én nem tudok véletek menni, én ruvás²²¹ vagyok, tük, kalagor vagy, pap vagy, és én véletek nem tudok menni. Harmadikszor, amikor aszonnyák:

– Gyere vélünk, nezz meg, más útad nincsen, csak vélünk, utánunk kell gyere! – s én vigyázodom minden felé, nem vót más út, csak melyiken mentek ők.

Akkor elkezdtém menni utánik, de lassacskán, és ők tekintettek visszafelé, nezték reám, beszélgettek köztik, Szent Antal Szent Ferencsel, mind a kettő Szent Ferenc rendű vót. Csak egy kicsit barnább vót Szent Ferencnek, mint Szent Antalnak, feteke színnel, de mincsak az, az övedző, az a izé. S én mentem lassacskán és bémentünk egy nagy kerbe, szép virágoskert vót, és ottan vót egy templom. Nem vót nagy templom, kis templom vót, az a templomocska hát úgy vót, hogy a közepin vót az ajtó bémenti. És ottan láttam papokat, remetéket, és az asztal hosszú asztal vót; úgy hogy bényitotta, ahogy bémentek, met ők mentek elől, és bémentek és egyszeriből bé es ültek a székekbe, met külön székek vótak, így, oan, béültek a székekbe; és mikor bémentem, én megálltam helybe, és neztém őköt. Megszólalnak, hogy:

– Gyere, foglald el a helyet!

Én mondom:

– Nem talál nekem.

Pont a közepin hattak nekem helyet, és nem talál – mondom –, nekem, hogy én, ruvás köztetek legyek egyedül? Kalaposok, mind kalaposok, kalagor papok vótak és én, egyedül ruvás köztik. S aszonnyák, hogy, mondom:

– Cseréljetek helyet – mondom – odalra, vagy izé – hogy mondom – én nem akarok közepire ülni.

De azt mondják, hogy én, méges a közepit kell elfoglaljam, azt a közepit. S ahogy mondatódik, nagyon izé vót nekem, mert, mind az Úrjézusnak, hogy a közepibe vót, mikor vót a végvacsora; akkor ez így jött, hogy én is közepire üljek, hogy oda, mind az Úrjézus, a közepire, és nem akartam. De méges, belé kellett egyezkedjem véllik, hogy azt kellett elfoglaljam, azt mondták, hogy az, az én székem. S arra kellett leüljek.

Mikor leültem, hogy elfoglaltam, akkor aszondták, hogy keljünk fel, hogy adjunk dicséretet az Istennek. Hálát és dicséretet adjunk az Istennek, és felkötünk, és latin nyelven énekelünk, latin nyelven. Akkor Gyergyina pap vót még, a vót a vezérelőm, az én lelki papom, és tizennyó éves vótam akkor. És akkor bémondta akkor, izé,

²²¹ fejkendő, vagyis nő

hogy Szent Ferenc rendű izét kell hordozjam. El es fogadtam, ízéltem, mondom, izé, de ez a harmadrend izé, szerzetes. Akkorjába, ugye, Csauseszku üdejibe nem lehetett apácáság, izé, met az apácákat es mind elzavarták. És ilyen hiatalásom vót Szent Antalval s Szent Ferencvel, történetem, s így. Osztán, mikor a papnak mondtam, Gyergyinának, aszondta, hogy, tudtam latin nyelven, énekelni? S mondom:

– Énekeltem, fúttam, ahogy tudtam akkor.

– De – aszonnya – milyen vótak a szovak, emlékszem-e? Mondom, mind a Dicsőségbe, hogy amikor dicséségezik a földön, latin nyelven, Laudámuste, adrámuste, benedikte, izé, ahogy latin nyelven, úgy tettünk, de – mondom – vótak még más szavak es, de mondom latin nyelven, de tudtam, me énekeltem, s ilyen vót a hiatalásom, ez vót tizenennyóc évesen.

Ez papszentelésen, izébe vót, nyócvanhétbe vót, szent Péter előtt izével, Szent Péter előtt két hétvel, tizenhetedikén, búcsún akkor vót a, nyócvanhétbe. Akkor vót a látomásomba, hogy a szentelésem. A szentelésem úgy vót, mennyországba vótam, a izén, met így vótam az Atyaistennél, az Úrjézusval, és a szenteknek a sorozatjik, izé. És én vótam, ott, a izé, leborulval, mind a papakat, mikor szentelik, úgy vótam. És a, mondták a litániát, hogy Mindenszentek litániát, a szentek mondták. Igen, a szentek mondták, és mikor a kenet, a felkenet, a izére, akkor az Úrjézus jött, és felemelt, és megkente rendesen, mind a papoknak, hol kell, a, izé, vót olyan izé, fejemet, zenyimet es, hogy a szent kenetet reámadta. Így vagyok, most pap es. Ez vót a történetem.

*

Mondom, hogy sok látomásom vót, izé, különben e szenteknek a izéjit, met az angyaloknak a történetit kezdem. Nem tudom, hogy leadtam-e neked ezt a izét. Me, mikor megjelent Szent Mihály arkangyal, és elvetítette, hogy, hogy történt Lucifernek lebukása. Nem tudom, ezt kiadtam-e? *(Azt felvettem, meg is van. Azt szeretném kérdezni, hogy mostanában is úgy megy-e el látomásba, mint amikor én megismertem.)* Most is úgy vagyok. *(Hogy van?)* Most es látomásom vót, vagyok a kórházakba es, vagyok látomásba, ugye, Amerikába es vótam. *(De most nem azt kérdezem.)* Amerikába es vótam, látomásba. Túlvilágon es, ha valami van, hogy jelenés, akkor ott es vagyok.

(Mi történik Ilonka, előtte? Mikor, mondjuk, mosogat vagy eteti az állatokat?) Nézd, az etetés vaj az a izé, el vagyok, hogy mondatódik a történet, mikor megérezem, hogy imá, érzem, hogy a fejem nehezebb, és szemeim izélnek. Má most nem fáj annyira a fejem, mind régebben fájt, de most könnyebb, de én megérezem, hogy a szemeim nem bírják, úgy elnehezednek a szemem pillái, s akkor én tudom, vagy érzem a testemnek es a nehéz újságját, s akkor tudom, hogy menek el.

(Akkor mit csinál ilyenkor?) Lefekszem. Imádkozom és lefekszem, akkor tudom, hogy valamilyen jelenésem lesz.

*

Történt más, Egerbe. Miután visszajöttem onnét a izéből, hát kedden történt, met ugye, el vótam izébe, hogy monnyák? Krákóba, az irgalmas Jézushoz, szombaton es vótam, vasárnap jöttünk haza Krákkóból Egerbe, s hetfőn, izé, készítettünk kis

ételt, met izé, én főztem. Kedden bötöt is tartottam, kérték, egy kislejánka, me kedden „hiszek gyűlés” vót, ilyen csoport ima, izé és kedden hát egy kislejánkáétt ajánltam, imádkoztam. Kedden helybe vótam, imádkoztunk csoportba azétt a papétt, s akkor én ajánlom még a balestetesekétt, azokétt, akikétt nincsen senki és fél tíz vót. S imádkoztam meg bötöltem es, imádkoztam s izé, hogy érzettem, hogy valami jelenést érzettem. Jelenés lesz. S akkor, ezen a formán én imádkozólag ledőltem, s úgy izé, el es mentem. Egy kéregető, biztosan, hogy valahol elrejtett helyen vót, egy kéregető. De az a kéregető azétt nyerte ki kedden halálát és én imámba es esett, hogy Páduai Szent Antalnál ment, nem tudott imádkozni, csak odament, s Páduai Szent Antalt kérte, azt mondta Páduai Szent Antalnak:

– Tuod, hogy nem tudok imádkozni, de mégis, megkérlek, olyan embereket rendelj, hogy adjanak nekem enni, hogy tudjak én es élni. A vót annak az imádságja. A Páduai Szent Antalnak a szoborjához ment, s ottan kért, olyan embereket s izé, rendeljen, hogy lejen neki, hogy alamizsnákat, hogy tudjon élni, Isten nevébe adjanak. Kinyújtotta a kezit és adjanak. És azétt kinyerte, azétt, Szent Antal, kedden haljon meg, fél tízkor, és azt mondotta az én őrzőangyalom:

– Látod-e, Ilana, ha szegén az ember, még a halálán es nincsen senki. Me, csak az őrzőangyala vót, s én az őrzőangyalomval, s ott halt meg. Nem láttam, ablakot, hogy lett lenne ablak, vaj izé, gondolom, hogy valahol, izénél, hol a víz menen, hogy a, benn vót valahol, rejtett helyen. Ott vót a földön. Nem vót sem ágy, földön vót ez, a szegény kódus. Igen, de e vót a nagyobb izé, hogy a hangját:

– Látod-e, Ilana, ha szegén az ember, még a halálán es nincsen senki, egyedül van.

Egyedül van a kéregető. De azt kinyerte, hogy a lelke jó helyre ment, met ugye az őrzőangyal vitte, az imáng mégis, megmentődött. E vót a történet, izé.

Hogy osztánd vót a jelenés, a második jelenés, mincsak kedden, hogy a papval. A Szűzanya megjelent, és aszondta, hogy András meg fog térti. Pap Andrásnak híják. Melyik izé, Pirosveresváron van. *(Egy kiugrott papétt imádkoztak két éve csoportban.²²²)*

– Vót két éve es, hogy imádkoztunk ezétt a papétt. Úgy meg vót kényszerítvel, úgy meg vót környékezve, hogy a Sátán, úgy meg, hitetlenségvel, ne higgyen, hogy ne higgyen, henem izé, ezétt úgy megkényszerítette, s körbevette a lelkit, hogy hitetlenséget adott belé, hogy a pap kiállott a papságból. Csak annyara, nekem nagy vót a izé, reményem, hogy nem nőült meg egy, s a másik, hogy nem szivarodzott ez a kéttő. Mégis, azétt imádkoztam, hogy vissza tudom nyerni a lelkit, hogy nem járt asszonval, nem vétett, és, hogy izé, nem szivarodzik, mert azt mondta az Úrjézus, hogy ezétt.

És mikor Tardon, met ott es van egy leján, melyik az Úrjézust lássa, közbe, beszél, van egyeb történetjei es, de hát közbe-közbe hát én beszélgettem véle, és hát valóságosan az Úrjézus beszélt, így né. S ő bejött, Ildinek, híják, így mondta Ádám, izé,

²²² K. R. Gerzanics Magdolnához

béjött izé. Én mondtam az irgalmas rózafüzért, hat szemem vót még, a, béfejezem rózafüzért. Mondom:

– Ildi, kicsit állj meg, hogy fejezem bé rózafüzért, hogy hat szemet mondjak el és én hat szemet elmondtam, irgalmas rózafüzérből, me kérte, s mikor a izébe értem, mondtam:

– Ildi, kérdezd meg, mit üzen erre a papra! Hogy én imádkozom, s mit mond? Meg fog-e térni, vagy valamiképpen, hogy mondatódik, valamit ér-e Andrással.

Ildi meg is kérdi, kérdést tesz az Úrjézusnak, s az Úrjézus őáltala megszólalt. Aszondta, hogy ha az atya hiszen, akkor én a szívibe mindent meg fogok adni. Hogy annya időtől ő, hogy kilépett a papságból, méges atyának szólította, az atya hiszen, mindent megadok az ő szívibe. S akkor én mégjobban megbíztam izé, hogy addig kértem, hogy a szívibe adja meg azt az izét. Most imá úgy van, imá közeledik az idő. Még az őrzőangyalával, még ördögivel es beszéltem, e vót nagyszombaton. A, izé, a másik évbe, nagyszombaton. Mondtam itt Tamásnak:

– Tamás, most menjünk el, hogy én tudjam látni meg, tudjak keresztet vetni, hogy a Sátánt tudjam kiűzni, győzni, s akkor odamentem, mikor kezet kellett adjak véle, Andrásval, izé, amelyik a pap, izé, Andrásval, érzettem, hogy benne reszketett az ördög. Rizgett az ördög benne. Didergett még a keze es. Andrásnak a keze rizgett. Imá most, de mikor fordult el András, az öregasszonytól, az anyja öreg, hogy valamit hojzon az asztalhoz, láttam a keresztet.

– Édes Jézusom, térítsd meg! Menjen ki a Sátán belőlle!

Vetem a Szent Antal keresztvetésit, ez, hogy ördögűző keresztvetés:

– Ímé az úrnak keresztje, fussatok ellenségek, hatalmak ... Áleluja, Áleluja!

Vettem a izét, a keresztet:

– Íme, az Úr keresztje, fussatok ellenségek, hatalmak, győzzetek Júdeának orosz-lánjai, Dávidnak tüköre! Áleluja!

Vettem a keresztet, hátha megnyerem, izé, sokcor izé, fordulok meg izé, hogy ne lássa, hintem a keresztet hátúronné. Na, mikor estére, hogy mondatódik, vacsoráltunk, az édesanyja ellátott ingem, beszélgetünk az édesanyjával. Na, beszélgetek az édesanyjához, az édesanyja elpanaszkodja, mennyet fizetett, hogy mi történt, mesélt, de sírt az édesanyja. Biztattam, hogy ne máj sírjon, me az Isten megsegíti, megtér. Ez így, beszélgetődtem, mikor elment az édesanyja, lefekszem, izé, ezen a kezemen vót a rózafüzér; hogy mondtam az irgalmas rózafüzért, és így, hogy le vótam feküvel, párnára, kutya képbe, nagy kutya képbe megragadják a kezemet. Sajgott, égett a kezem, úgy beléragadott a kezembe. Reatettem a rózafüzért, met evel csendesítem el a sajgást. Reatettem a rózafüzért, s akkor, izé, látom nyavinkol alattam az a nagy kutya. Métt nem hagysz békénket? Métt nem hagysz békénket, métt nem hacc békénket?

– Nem es hagyok békéteket, me, nem te hótál meg érte, henem az Úrjézus hótt meg és nem hagyok békit!

Akkor egyet vannyogott, s eltűnt, elment, e vót a Sátánja. S osztá nem csak egyszer jelent meg a Sátánja. Mikor imádkoztam érte, máccor bőtöltem, annyat vannyogott, hogy nem hatta alugyam, annyat vannyogott, nem hagyta alugyam, cipolt, sikolytott, mind a kutya úgy tesz. Neki, Andrásnak olyan izébe, kutya képbe van a Sátánja.

Sátányok többféleképpen meg tudnak jelenkezni. Nekem es vót hároméves korbomba kutya képbe es, s macska képbe es.

*

Aztánd még más történetet, izé, Miskolcon, pedig, igen, met ott es vagyok, egy család, izé, mindcsak Tardon találkoztam, s hazahítt, hogy imádkozzam, s megláttam a férjinek a Sátánját, és a fiának es a Sátánját. A férjinek a Sátánja izébe vót, kutya képbe mincsak, az Andrásnak a, ez egy nagy kutya, ez egy nagy tarka. Veres fejjével, s olyan nagy szája van, nagy fülei vannak. Kutyaképbe láttam a Sátánt, és a fiának majma van. Gorilla. Majma van, úgy, mint a kis gorilla, olyan. A fiának a Sátánja, az, nagyon nagy történetes vót.

Es a történet Miskolcon, mondom, így összeültek a csoportimába az asszonyok, és beszélgettünk, és a, nem tudtam észrevenni. Mikor én is szembe vótam, az ajtóból, izé, hát látok egy kis gorillát, hogy nezegetett. Így nezte egyiket es, másikat es, de a küszöbön belül nem lépett, nem lépett a küszöbön. És, én nem tudtam, hogy kihez tartózik, me többen vótak és nem tudtam, hogy kihez tartózik az a kis gorilla. Né, mindig tekintett, vigyázkodott, na, csak a fia felköt és kiment, mikor kiment, a kis gorilla ellett. A fiú úgy felharagudt, hogy azt es mondta nekem, hogy mit keresek ott. Ezt szöllotta a fia és este, ezen a hangon, hát a kis gorilla es megjelent, hogy mit keresek ott?

És, mondom, ilyen történetem vót Miskolcon. És imádkoztam, izéltem értik, felajánltam az imádságot es, a bötöt es. De nem tudtam behajtani a szívükbe, met, ha nem akarnak sem keresztet vetni, nem akarnak imádkozni. S az ilyennek bajosan tudsz behajtani a szüvibe. A Jóisten csodát kell csináljon, hogy valamit jelentsen, pedig a fiúnak megjelentek úgy, hogy a tévéből ment ki a Sátán. Meglátta a Sátánt, az ördögöt. A tévéből, ment a izé, a tévéből izé, kiugrott a izé, és meglátta a Sátánt a tévébe, megijedett, akkor egy kicsit tartott, azután mincsak nem tudta, itt belől a szüvibe. Így meg vannak környékezve. Az ilyenyek szeretik a jót hallgatni, nem szeretik, hogy jóra induljanak. Szóval, úgy meg vannak környékezve, hogy a Sátán nem engedi, és ilyen történetek vannak.

Többcör láttam az ördögöt és jobban ezt izélik, – hogy monnyam? Más hitek, melyik monnya, vannak olyan hitek, melyikek a Szűzanyát csúfolják, de ittejen Miskolcon, meddig én kezdtem imádkozni egy darabig, nem es tudtam, nem es hagyták a sátányok, hogy alugyam, úgy haragudtak. S akkor, a Véronka, hát, kis szobroccka, Róza Misztika szobrocckát hozott oda. Kis oltárja vót, kis szoborka. Rózsa Misztik, három rózsás izé, Szűzanya, melyiknél imádkoztunk, jövägettek az asszonyok, imádkoztunk, kicsit beszélgettünk, s akkor ez a, mikor a Sátán, hogy ő; met így vót az ágyam, izé, így vót az ágy neki a szóbája, és kis ótárkája vót, és ezen a közön vót az

ajtó ottan. Azon a közön nem tudott a Sátán bójóni, a Rózsa Misztik közt és köztem, nem tudta az ördög bójóni. Hanem Véronka ótár hátánál eljött, és eljött az én ágyamhoz a hátamnál az ágy izén, met ezen a közön nem tudott, és ott veszekedett, hogy métt nem hagyok békét, métt mejek, mit keresek ottan? Ne menjek oda, met őkö't nehezitem. Nem, én ne menjek ottan, s ilyen izé, hogy a Sátán nem toott. Mekkora nagy érdeme van egy Szűzanyának egy szobrocskájának, vaj Szűzanyának egy örménkéjének.²²³ Me ha van egy örménké, van nyugodalmad ugye? Az a Szűzanyának az ótalmába van, a Szűzanyának a segítségit rajtad, érzed, és nem tud a Sátán sérteni. És azok, amelyikék nem hisznek Szűzanyába, meg nem imádkoznak, az Üdvözlégý Máriát, nem kéri a Szűzanya segítségét, azok nem tudnak, ahogy mondatódik, tiszta lelkük legyen. Gyér, amelyik, hogy a Sátán ne kízzassa, vagy gyér, amelyik Sátán rossz gondolatot ne tegyen. Mert, hogy mondatódik, métt történik ilyen? Felakasztás, vagy izé, szándékos balesetek, ilyen, hogy megteszik, vagy gyilkosság, kiszöknek a izé elejibe, vonat elejibe, azért, hogy a Sátán kísérti, hogy megtegye, hogy megtörje.

Még egy izét elmondok, megsegítettem egy asszont. Az anyóssa ennek az asszonkának három gyermekes asszon vót, s ő imádkozó vót egyebként, de férje az anyja útetése miatt annyira meg vót szomorkodval, hogy, mikor a lejánkájik az első osztályos vót, hogy magának gondot tett, szándékat izé, hogy ő magát felakajssa. S – Marikának hitták –, s akkor, met örökkéig verettette az anyóssa a férjivel, örökké felütette és verettette. És, mikor ez a történet megtörtént, hát így vót, e hetvenegybe vót, s aszondja nekem az őrzőangyalom:

– Nem menyünk a templomba, henem menyünk Marikának elejibe.

Mondom:

– Há melyik Marikának?

Mondja, hogy kinek, László Marikának menjünk elejibe. Mondom neki:

– Akkor nem menyünk a templomba?

– Nem – aszondja –. Fel akarja akasztani magát és mi meg kell mentsük!

Várják, a két szobába az ördögök vannak és várják. Várják őt, hogy visszajő, akajssa fel magát.

– S akkor, – mondom –, mit csinálunk?

– Szentelt vize nagyon, nem kell vinni, csak, – aszondja –, kell menjünk. Menjünk – aszondja –, patakon bé, kerülünk, menjünk elejibe a főútra. Kell találkozni, s megmondod neki, hogy milyen gondja van, megkérded, hogy hova járt, és milyen szándékja van?

Jó, úgy, hogy mondta, mentem, izé és békerültem és béértünk oda, ahova mutította az őrzőangyalom. Béértünk oda, találkozunk. Mondom:

– Néni Marika, merre járt?

Aszonnya:

²²³ kis érem, a Szűzanya vagy Jézus arcképével

– El vótam, a tehent elvittem a csordába.

– Te magad merre menc?

– Kendnek elejibe.

– S há métt?

– Milyen szándékot tett mára?

Abba helybe nez.

– Milyen szándékot tett mára?

Nez, nem szól semmit se. Harmadikszor:

– Milyen szándékot tett mára?

Ő csudálkodik:

– Magad honné tudod?

– Hát én tudom. Fel akarja akasztani magát. Nem lehet hazamenjen alunni, met várják az ördögök.

S akkor elfokadott sírva, elfokadott sírva, sírt, panaszkodik hazáig, anyósára. Hazamenyünk, kérem a szenteltvizet, eléadja szenteltvizet, kiszentelem a házot, mindenütt megszentelem. Imádkozunk, letérgyelünk, imádkozunk, s miuttán imádkozunk, mondom neki:

– Néni Marika, ma kedd. Kezünk tizenhárom keddet Páduai Szent Antalnak a tiszteletiért, hogy világosítsa ki, hogy lássuk meg, kitől van ez a rossz élet közöttik. Ki üteti? Az anyóssa kell legyen! Nem, úgy szidja, úgy szidja Pétert, hogy ne máj verjen. Úgy szidja. Ez mincsak az anyóssa kell legyen, a kell legyen, de – mondom –, Isten kitakarja, megtudjuk. S, – mondom –, mennyere tudja, bár bőtöl, én bötölök, me, tudom és imádkozom, és misét hallgatunk, és elmenyünk aval, így maradunk, abba maradunk, hogy tizenhárom keddet kezük. Elmejek a templomba kedden, imádkozom, izé, úgy hét keddig. A hetedik kedden úgy megveri a férje, úgy megveri a férje, hogy erőst, de csuda történik. Hogy a férje üti, minha zsák lenne, szól, a kékség kijő, de nem sajog a kékségek izék, de nem égnek csudaképpen. Tetszik, és nem sajog, és nem égnek. Nem fáj, nem fájtassa. Eljő hejzám és megmutitsa, hogy megverte, elhajtotta, micsinált és lemondja. Mondom:

– Na, jó, hogy eljött, – mondom –, én mejek, lássam meg.

Bémejek, met közel vót a darabokhoz a izé, hogy majtig a mező felől vót, csak a vasúton körösztlumentél és akkor ottan vót a téesznek a darabjai a üdejibe, mikor vót Csauseszku. Akkor, mondom, bémentem a zsákval, megraktam burjánval, mer disznyóim vótak, jövök kifelé, ott kaptam menőleg es az anyósát, jövőleg es.

– Üssed fiam, üssed! A Marikának verés kell!

Menőleg es, jövőleg es. Meghalltam, kijövök és beszóltam az anyjához, hogy mit láttam, na, mondom, tudja meg, hogy az anyóssa. De tartsuk eléféle. A férje kellett menjen dógozni, visszavitte Marikát, met a tehennye ott vót, disznyói vótak, visszavitte. Na, tartottuk eléféle, kivégzettük a tizenháromot, s aszondottam, hogy megkejük újból, a tizenhárom keddet, s nem hagyódik. Mikor megkezdük újból a tizenhárom keddet, mikor odaértünk a hetedikhez, csuda történt, me, az anyóssa

meghót. Le es betegedett s meg es hót az anyósa. Az Isten megbüntette. Na, meghót. Mikor zótár mondására odamentem, beszélgetni kezdtem véle. Mondom:

– Néni Marika, de ne szakajtsuk meg, végrevigyük!

Végrevittük, s akkor ilyen történetvel, imá most elfolytattuk. Igen ám, de jött nálunk, ottan, Lészpeden, hát úgy vót, hogy Mindenszentek, halottakra ételt készítettek a hótaknak. Istennébe adjuk, s akkor aszonnya néni Marika:

– Péter, készítsünk valamit mának es, tesvéreinek es, az én apámnak es, izémnek es, készítsünk valami ételfélét.

– Igen Marika, nem mondom, hogy ne készíts, de látod-e, hogy két hónapja eltőt, mióta anyám meghót, milyen jól egyezkedünk? Nincs semmi rossz szó köztünk. Sokszor anyám miatt vertelek meg, bánom, de nincs micsináljak.

– Na, Péter, ha így történt, így vót, én elbocsátottam.

Elbocsájtotta az asszan, Marika, a felesége. Na, ételt készített, Isten nevébe adtak, minden, izé, jó. Egy évre a férje lebetegedett a férje es, meghót, meghót a férje, eltemették, pedig nem tartottunk több bötöt, annyit tartottunk, meddig az anyósa meghót. Nem tartottunk többet, mondom, lebetegedett és meghalt. Miután eltemették, e három hétre azután vót, hát megálmodom férjit. S aszonnya:

– Ilona, üsmere-e?

Találkoztam véle, de lelkileg vótam álmomba.

– Ilona, üsmere-e ?

Mondom:

– Igen, Péter bácsi,

Aszonnya:

– Ilona, meg vagyok engedve, megköszönjem, mert, ha magad, az őrzőangyalod nem mondta lenne, menj Marika elejibe, Marika megtette lenne, hogy felakajtsa magát, hármunk lettünk vóna a pokolba. Hármunk lettünk lenne a pokolba. Anyám lett lenne alól, én lettem lenne második és Marika a harmadik. Marika miattunk akasztotta lenne fel magát. Így hármunkat mentettél meg.

Mondom:

– Az anyja nincsen pokolba?

– Nics, – aszondja – beléesett az imádságodba.

Ő es belé esett az imádságomba és megmentődött. Mondom:

– Hogy történt?

Aszonnya:

– Pontosan nem tudom – aszonnya –, de amelyik imádságokat mondtad, abba az imádságba esett belé, s azért megmentődött. De azt, mit Marika szenvedett, hogy én vertem, azt, minden ütést százcorosan kell elfogadjam, és százcor egy ütés, száz ütés. És súlyosabban, ahogy adta Péter.

Aszonnya:

– Nezz meg, ott verik!

Sátányok verték az anyját. Azért, mer, ártatlanul ütette a fiával.

– Ingemet es vernek, mikor odamenyek, nezz meg, én es minden ütésétt száz ütést kapok, de méges jó, hogy nem vagyunk elkárhozva. Nem vagyunk pokolba. Azétt vótam megengedve, hogy neked megmondjam. Meg vót engedve, és mikor odament, én elneztem, odament, őt es ütték. S így mentettem meg az asszant. Ilyen történetem van. De hát ez vót régebb, most mondjak még más történetet.

*

Egy még más történetem vót. Aszonnya az őrzőangyalom:

– Ilana! Egy ajan asszonyétt kell imádkozjál, amelyik jó vót, egy izé, jó imádkozó vót.

Az őrzőangyalom megszólított, hogy:

– Imádkozjál, me olyan gondot tett, hogy felakajszja magát, és majd imádkozol, ne menjen pokolba!

És megkérlelt az őrzőangyalom, és megttettem az imádságot, me kérte.

– Mennyink, – aszonnya –, lásd meg!

Lássam meg. És elmentünk, és ott vótunk, és elmondta, hogy izé, ő jó imádkozó vót. Csak essze, ilyen veszekedés vót, eszeverekedtek a családba; és ő megmentődjön, megszabaduljon attól a izétől, izé, ő gondot tett, magát felakajszja, és akkor gondot tett, a Sátán meg es izélte, hogy megtegye. És az őrzőangyala nem tudott segíteni, henem szöllott az én angyalomnak, hogy az én angyalom mondja nekem. Odabútt, és láttam-e, és hogy micsinált, hogy a felakasztotta magát, és olyan izéleg akasztotta, hogy értek a lábai. Visszahúzta a lábait, és a nyakára szorult a kötő és meghót, de az őrzőangyala örült annyara, nem ment a kárhozatra, pokolra, hanem csak ment a purgátorba. Hogy azt az örök kárhozattól megmentette. Nem kárhozott el, csak ment a purgátorba. Az őrzőangyala nagyon örült, hogy meg tudtuk nyerni.

*

(*Ilona, igyon egy korty bort, mert kiszárad a torka!*) Még egy történetet mondjak. Egy születésem napja vót. S – aszonnya az őrzőangyalom:

– Ilana, mind láttál baleseteket, történeteket, de méges, láss egy boldog kimúlást.

Boldog kimúlást, s mivel születésem napja. Elmentünk, egy házba bémentünk, az ágyba közön a két fiú vót az egyik odalon, az anya, a két leján a másik ódalon, és az apa haldoklott. Az őrzőangyala fejet hajtott, mikor bémentünk, köszöntött ingemet, me nagyon örült, hogy ott vagyunk, s akkor azt mondotta nekem az én angyalom:

– Nezd meg, aszondja, hogy nem es sírnek, henem imádkoznak, mind eszefogott kézzel imádkoztak.

Megcsókolják a fiúk, az apát, megcsókolják a leányok az apát, és megcsókolja az anyja az asszon es, a felesége és látom, hogy gyéríti a szuszogást, gyéríti a szuszogást, és kezd kijönni a lélek belőlle. És, amikor kiszállott a lélek a fejénél, akkor az őrzőangyala megfogta őt, kezit s mentek boldog mennyországba, ez vót a boldog kimúlás.

(*Ilonka, maga látta az embernek a lelkét?*) Hát, igen. Mikor ilyen történeteken ott vagyok, hát igen, látom.

*

Még monnyak egy történetet. Ilyen történetem vót, hogy eszeütköztek a kocsik, eszeütköztek. Mikor az ember, ő olyan bűnös vót, hogy a gyihennába kellett menni, és az asszon pedig a purgátorba, csak. S, a férfiú nem gondolt, nem izé, aggódott a gyerekekétt, de az anyja igen. Mikor meglátta kűjel, a kocsiba vót a testik, és ők kűjel vótak a kocsin, izé, akkor aszondta:

– Istenem, hogy történt ez? Mi történt ez, hogy, minek történt, Istenem? Hogy, mi lesz a gyermekeinkvel, négy gyermekemvel, kicsikémvel, mi lesz a kicsikémvel. Egy évess feles kicsikéje maradott el és a többik olyan nagyobbacsák. Mi lesz a kicsikémvel, mi történik vélik? Ki ápolja? Ki ad ennek? Ki lesz édesanyjik nekik?

Alyan keservesen, olyan mélyen, olyan izén, hogy hosszú nap halltam a hangját az asszannak. Azt a hangját, hogy mi történt, hogy történt? Mi lesz véllik, hogy lesz véllik? Ki ápolja? Ki ad ennek? Imádkoztam, hogy a Jóisten rendeljen valakit, hogy ki felkarolja azkot a gyerekeket. Valaki ápolja azkat a gyerekeket, imádkoztam. Ilyen történetem vót.

+

(Ilonka, mikor találkozotunk, akkor fent vót a kicsi szüzcsekéknek a helyin. Meglátta a lészpedi lejánkákat.) Igen, ez a, hogy monnyam, ez egy olyan szegén asszonnak vót a lejánkáit, hogy nem siratta, izé. Égettszájú Erzsi, úgy hítták az asszont. Hogy a, kis-korába béesett vót a tűzbe, és elégett vót a szája. S akkor izén maradott, egyebként Valárkáné vót.

Ez a, mikor mennyországba megláttam az angyali karokat, met sok angyali kor van. Kilenc angyali kor van, ugye. És a kilenc angyali kornak, met vannak trónusi angyalok, szerafinok, minden angyalnak izéje van, és a trónusi angyalok fejér ruházata, aztá a szerafinok sárga izé, szép rendezet van. Ez a kisededek, kisgyerekek, melyikeknek Szent Alois vót a vezérik, Szent Alojzia, ez nagy izé vót, fiatalon halt meg, ez a gyerekeknek van a vezérik, és a Kis Szent Teréz, van a lejánkáknak a vezérik. Ezek odatartoznak az angyali karokhoz. Hogy az angyalok nyugusznak, pihennek, akkor ezek a kisededek énekelnek, dicsirik a Jóistent, ezek a kisededek. Ezek, csak a kereszteltek. S akkor énekelnek, dicsirik a Jóistent. És akkor, ne, mikor Szent Terézt, Kis Szent Terézt láttam, ottan vót a, izé, beszélgettem es vélle, aztán beszélgetni, ő es el vót hejzám, Kis Szent Teréz, itten, mikor beszélgettem s osztán láttam, hogy egy – egy lejánka, szumuruk vótak az éneklés után, mikor pihentek, szomorúk vótak. Megkérdettem, hogy:

– Métt vagytok szumuruk?

S azt mondott, hogy:

– Édesanyánknak csak ennye születet, és édesanyánk szomorkodik, s azért vagyunk szumurúk.

Ezeket a két kicsi lejánkát hát megüsmertem a, onnét valók vótak, ugye, lészpedi. Ugye, kis hímes ingecskekbe, ugye. S akkor megkérdettem, hogy:

– Tük métt nem vagytok szomorúk? Alyan vígak vagytok!

– Há, édesanyánknak annyi gyereke vót, hogy nem még gondol rejánk. Nem még gondolkozik. Nem bánt münköt.

S azért ők vígok vótak. Igazán, hogy, osztán megkérdettem, kik vagytok; aszondja, Égettszájú Erzsíé, Valárkánéé vagyunk s két kicsi lejánka s mondom egy, így azért vótak, örömvél vótak kislejánkák. Ilyen történetek vótak. Látomásom vót. A Jóisten így adta.

*

Sok történetem vót Magyarországon es. Láttam egy alyan katanát es, hogy itt, Magyarországon, egy erdőbe, hogy a lapik takarták bé a csontjait. Nem vót temetése. Kérte az imát tőlem. Nem vót temetése, papi temetése. Úgy hót meg az erdőbe, itt Magyarországon, mondta. Magyarországon, egy erdőbe. Láttam es a csontjait, hogy a levelek takarták bé a csontjait. Izé, hogy el van rejtve az erdőbe. És kérte, hogy imádkozzam érte, és fel es ajáltam azt a misét, imádkoztam érte, hogy a lelke nyugodjék.

*

Történt még, me nekem sok történetem vót minden, még egy, – mincsak Magyarországon vótam – e leján. Rendes, szép leján vót, nem vót ilyen, – ahogy mondatódik –, izé, szent életet élt lenne. Olyan helyes leján vót, nem vót kurta nagyrag, rendes izé, haja vót nem vót fel, sem kifestve, sem kifestve a haja így vót, idáig, szép, szőke haja vót, szőke, szép haja, barna ruhája, rokolyája, vót kabátja, kiskabátja es rajta, és kis, piros táskája vót nála. És a, elfogták haton, hat férfijú, fiatalok, melyikek meg akarták szokolni,²²⁴ hogy őt, és kivitték az erdőbe, zerdőbe. És mikor kivitték az erdőbe, én láttam, mikor a, kiszállították a kocsiból, akkor, meg akarták fogni a lejánt, és kirázta magát, jó kemén leján vót és kirázta magát. Kirázta magát, és a fiúk eszeölekezdték hárman, hogy rendezték, hogy micsináljanak neki, mit akarnak csinálni, mi lesz, hogy le a lejánval, és a két fiú jött utána, s amelyiké vót a kocsi, zárta a kocsit, haton vótak. S a leján hátranezett, megnezte, megtekintette őkö, és a, izé, táskája állt és megfutamodott az erdőbe, és megfutamodott. Megfutamodott a leján onné, elhaladott egy rend ződest, ág, melyik ződ, bokrost, a másodikat elhaladta, és ugye, mikor harmadikat utól ilyen izélt, akkor egy nagy szakadék vót. Egy nagy szakadék, és a nagy szakadékba béesett. És elment, nem sikolytott a leján semmit, nem sikolytott. (*Víz volt a szakadék alatt.*) Kövecs izé vót, nem láttam vizet. Kövecses szakadék vót, osztá a fenekibe lehetett izé, de, úgy összetörődött a, annyira, izé, hogy a, azon a izén béesett, béomlott a izé, ugye, hogy egy ekkarára tetszett izé, a fenekbe, izé, bément, bészakadott. Béneztek a fiúk, belé tekintettek a nagy szakadékba, nem szálltak belé. E vót a, izéje, hogy a leján esett az imámba, hogy nem érte el, utól, és úgy meg tudott és megláttam a történetet. Nem sikolytott a leján, mondom, úgy bé így szabadult meg, hogy a lelke tisztán maradott és az angyal mellette várt és nem tudták meg.

²²⁴ erőszakolni

A túlvilágon – látomásom vót, hogy, hogy a – mintha kereszték lettek vóna, ilyen gerendák, mindig gerendákat láttam, mind a, köröszkül egy-egy szakadékon – mind monnyuk –, de ottan a szakadék közt, hát tűz vót, a purgatóriumból. Mindegyik tudta az ő gerendáját, az ő ízéjit. Neztém, hogy próbálnak, ízélnék, akarnak menni keresztül, de hát ingnak a gerendák, lógnak a gerendák, s izé a, hogy így lógtak a gerendák, tértek meg és ha elébb mentek, estek belé, langba, tűz vót. S így, s én mondom:

– Métt nem mentek keresztül? – tudtam, hogy keresztül kell menjenek.

Aszonnyák:

– Ingnak a gerendák, és nem tudunk menni, esünk belé.

– Próbáljátok meg!

Próbálják, ingott a gerenda, és egy belé is esett. Én még csudálkoztam. Mondom, mejek, az én gerendám ott kell lejen. Elmentem az én gerendámhoz. Tudtam, hogy az én gerendám, izé, felteszem a lábomat, megpróbálom, hogy ingik, de nem ingott. És menni fogok rajta. Mentem rajta. Köröszkülmentem, a, én, mikor érjek köröszkül, akkor kezet nyújtottak, és megfógták a kezemet, és köröszkül értem.

Ez olyan izé, hogy azelőtt csináltam vót egy kilencedet egy jó halálétt, Szent József tiszteletétt. Márciusnak a tizenkilencedikén van, jó halálétt és a gerenda azt teszi, hogy a mindennapi keresztünk, és a keresztülmenni, ugye, melyiknek nem vót elég hite, felkészilvel a jó halálra és azétt ingott a gerenda.

Éspedig az én gerendám, hogy e kilencedet csináltam boldog kimúlásétt, egy jó halálétt, mikor meghalok, ugye, s én mondom, megcsináltam és készen van az én utam, az én gerendám mindig és a Szent József túlfelől vár. Túlfelől vár Szent József. S ezt ízélték, hogy sokaknak mondtam, hogy csináljanak egy-egy kilencedet, hogy élékészüljenek egy jó, boldog halálra. Jó, boldog kimúlásra. Mind az es, melyik szépen kimúlt, hogy ott vótam, melyikek élékészülnek a jó halálra, hát nagyon szépen kimúlnak, meghalnak.

Melyen szép egy szép halál, ha felkészül az ember. Meg van gyónva, áldozva, jóimádkozó ember. Jó izé, ja, nyugodtan kimúlik izé, kifejedzi az életét, be szép.

Milyen szépen énekelnek az angyalok, mennyországba élők, melyen szép boldogság izé, de hát erre fel kell készíteni. Fel kell készíteni. Boldog kimúlásra, boldog izé, pihenni, szépen kimúlni.

Vótam sokaknál, a haldoklason, melyikek a, alyan asszonyok vótak, jóimádkozók, olyan szépen béfejezték az utóbbcori pillanatot, elbúcsúztak, úgy vártak ingemet imádkozni, hogy halottjikba imádkoztam. Sokan még akkor adták ki a lelkiket, mikor imádkoztam.

Olyan izé történt, még egy történetem van, hogy a, két pap vót náluk. Két hétvel azelőtt meggyónt vót az asszon és, most, imá, most vót, hogy imá haldoklott. Érzetete, hogy imá meghal és elkűdi a gyermekeit, hogy menjenek a pap után, minha újra kívánta lenne, hogy meggyónják. Két pap s nem jött el egy es. Egy pap sem jött el. Aszondták, hogy két hete meggyónt, hát most imádkozjanak és haljon meg, nincsen semmi probléma. S eljönnek hejzám, akkor mentem haza téeszéből, hogy főztem a

málécskát, s rikolytnak. Rotyogott a málécska, s rikolytnak, kimenyek, nekik szók, mondom, hogy:

– Mi van? – kettő vót a kapunál, s aszonnyák hogy, ha akar, jöjjön – aszonnyák –, imádkozzék, aszonnya, me el vótunk a papakhoz.

Egy pap sem akart eljönni, és akart lenne meggyónni, és két hete meggyónt, de hát nem akartak a papak eljönni. Kikavartam én a málécskát, egyhamar megkavartam, hogy izé, ki tudjam borítani. Leborítottam, hogy melegen tartson, azé, me nem es vót mikor egyem, s nem ettem, hogy mondom, segítsek rajta, és elmentem. Szerencsére nem ültek²²⁵ messze, közelibe ültek, harmadik-negyedik ház éntöllem. És odamentem. Neki szóllok, megszólítom és beszélget, izé, ugye. Akkor mondom:

– Akar-e, hogy imádkodkozni?

– Igen.

Mikor kezdünk imádkozni, hát akkor a kezit viszi, hogy keresztet vessen, kezdek imádkozni. Elkezdtem imádkozni, az imádságot, ugye imádkoztam, elmondtam a Töredelmességet, elmondtam a Hiszekegyet, elmondtam a Jézusnak az öt sebiétt az imádságot, elfolytattam. Ezek az imádságokat s a haldokló pápa imádságját elmondtam, pont aval az öt Miatyánkval befejeztem a Jézusnak az öt sebeiétt. Mikor mondtam ezt a izé, mikor harmadikat elmondtam, harmadik Miatyánkot, Üdvözlégyet, kezdett csendülni, gyérülni a szuszogás. Meddig elvégzettem, még a két Üdvözlégyet, két Miatyánkot, egy Dicsőséget, addig a lelkit kiadta, hogy befejezte. Úgy örültek a lejánnya, a fiai, met sok gyermeke vót. Úgy örültek, hogy én ezt megtettem, imádkoztam, aztán őket hattam, hogy ferejszék. Én hazamentem enni. Másodnap es odajöttek, hogy úgy örültek, hogy megköszönjék, a lejánnya gyermekei másodnap es odajöttek. Oszta el vótam a temetésen, mikor temették, és izé, akkor es, úgy mondták, úgy izélték, minha, szégyelltem es, izébe, népnek es mondták, hogy a papok nem akartak eljönni, hogy izé, s én mentem oda, hogy imádkozni, minden. Úgy, olyan nehezségikre esett nekik, hogy a papok, két pap nem mentek el imádkozni, hogy meggyóntassák, hogy vigasztalják meg. Én elhattam még a málécskát es, hogy izé, nem ettem meg, elmentem úgy, étlen imádkozni. Annnyara vótam, s annnyara szerettem imádkozni, hogy én sokakhoz vótam híva, azért, hogy imádkozom a haldoklásétt.

Egy embernek, hova oda vótam híva, ez ilyen hidaknak, micsinál, mije vót, hogy vezér a hidak csinálásán. Olyan ember, hogy ő írta az igazságot,²²⁶ ilyen izét, me ilyen csoportintéző vót. Vezető, hidaknál. S nem fizette ki ittejen az embereket, vaj nem írta úgy, ahogy kellett lenne, s a, haldoklott, izéje vót, és látta a zördögököt, látta az ördögököt, a fiai le kellett vegyék az ágyból, letették a földre, ott es látta, kivitték az udvarra, az udvarról bé a házba, házból bé az ágyba, az ágyból le a, izé. Regveltől délig úgy hordozták, ameddig odaértem. Mikor odaértem, megkaptam künn az udvaron, az ográdába. Imán vízbe vótak borulval a fiai, me nagy ember

²²⁵ laktak

²²⁶ igazolást

vót, kemén ember vót, s úgy kellett vigyék, mikor ki, mikor be. Mind vízbe vótak borulval a, izék. Meg vótak verítékesedve.

- Aszondtam, hogy vigyék bé, métt hozták ki?
- Hát reggveltől így hordozzuk.
- Vigyék bé! – mondom –, nincsen semmi baj.
- Há, nem áll meg helybe.
- Meg fog állni, csak lejenek nyugudtak.

Feltették az ágyba, ugye, én keresztet vettem reja, kezdem imádkozni, imádkoztam igazán, hogy sokat mondtam, kilencszer mondtam el a Töredelmességet letergelve, és a Haldokló pápa imádságját és a Jézus sebeihez a rózsafüzért és a, izét. S addig izé, úgy elcsendült,²²⁷ hogy nem kellett levegyék semmiként az ágyból. Nem kellett kivigyék, megcsendesedtek a sátányok, s azután, ki es adta a, meddig hazértem, kiadta a lelkit. Meghót. Ilyen történetet izé.

*

Egy még van, egy történetet. Még el vótam nemsokára, még más héten, mincsak egy férfiú, mincsak egy ilyen vezér vót, mincsak ilyen, erdőknél, az es így vót. Úgy addig hordozták, s kemén emberek vótak, azt es addig hordozták a fiai, hogy nagy vót az ember, ki es, bé es, imá most megátalkodtak. Mikor odamentem, hát úgy megvótak keseredve, hogy nem tudták, mit csináljanak. Még mi lesz. Azt es az udvaron kaptam. Az ográdába. Mondom ennek:

- Há, métt hozták ki?
 - Há, reggeltől így hordozzuk.
- Mondom:
- Vigyék vissza, tegyük vissza az ágyba!
 - Hát, nem hiszem, hogy sokat üljön – mondta a, izé.

Mondom:

- Megcsendül minden.

Bévítették, feltették az ágyba, mikor bémentem, keresztet vettem, és elhajtottam, elizéltem a sátányokat, me a izé, az imádságot, elmentek és kezdem imádkozni annak es, izé. Meddig hazaértem a, félórára meghót. De imádkoztam, félóra izére meghót. Mondom, ilyen történeteken vótam.

*

Vót osztánd egy más történetem, nem tudom, azt leadtam-e? Akkor vót-e, vaj után vót-e? Hát egy asszannak, a lába eltörött az öregasszannak, s hogy eltörött a lába, nem adtak semmit az orvosnak, elvitték a kórházba, nem adtak semmit, nem tették gipszbe a, izét. Ott tartották egy hetet, a sorkán, hogy neki rea vót feszítvel a deszkára, és nem emelték meg, ki vót kötözvel, hogy nem gipszálták bé, úgy tartották, hát a vér esszegyült a sorkánál és megfetekedett, a sorka. Az a vér, hogy ottan megaludt, megfetekedett, a megköt. Folyt a méreg; a menyei, azt úgy nem nyomták

²²⁷ megnyugodott

ki, azt a mérget, nem takarították ki a menyei, azt várták, hogy abból halála kerül az anyja, az anyósiknak, és nem takarították ki. Szegén, nem tudott odaérni, me a lába, hogy el vót törve, nem tudta a sorkát, úgy ne, hogy ő tudja ápolni, hogy ő ki tudja nyomni, az sorkát, nem tudta annyira meghajlítani a lábát, me el vót törvel, s akkor megmérgeződött, megbüdösödött, de az orvosságot reatőtötték, de azt nem mosták ki, nem nyomták ki a mérget. Mikor, eccer mondom neki, met ilyen szegén asszon vót, s nem vót, ki megbérmálja a fiát, apám bérmálta meg, s azért úgy es montuk neki, keresztanya. Szegények vótak, szembe vótak. S akkor, úgy mondtuk, keresztanya. Mondom:

– Micsinál keresztanyám?

– Ó, keresztleányom, erőst rosszul csinyálok.

Mondom:

– Há minek?

Aszonnya:

– Há, eltörött a lábom, hát úgy fáj a sorkam, s nincsen neki, ki segítsen, ki kitakarítsa, kimossa, hogy mi lehet velle?

Mondom:

– Keresztanya, most nincsen mikor, de este odamejek, akkor, hetvenkettőbe vót ez. Hogy akkor emeltem újra házot apámnál. Me odaki ültem vót, ötvenkilenctől elmentem odaki, odaki ültem egy kis házocskába, visszajöttem hetvenkettőbe.

– Mi lett azzal a kicsivel?

– Hetvenkettőbe visszajöttem, ide, apámhoz, s akkor, hetvenkettőbe vót az. S akkor, olyan essős nyár vót, olyan izé vót, s mondom, hogy odamentem este. Mikor kicsináltam, kiódtam a lábát, a izé, hogy fölfeküdt az ágyba, sorkát felizélte, úgy homlokosan. Hogy kihódtam a sorkát, hát, mikor kicsinálom, meg vót büdösödvel, büdös vót, mind a, izé, csak éppen a hernyók, a nyüvek nem vótak ott. Melyen büdös vót.

– Keresztanya, most semmit sem tudok csinyálni, de hónap elmejek Búsba, és vásárolok gyógyszert, s mit kell, izé s hozok, s én meggyógyítom.

– Vajon, keresztleányom, meg tudod ezt tenni?

– Megteszem, keresztanya, bízzék, me megteszem!

Elmentem Búsba, elmentem Búsba, vettem, s az én pénzemből apoeidzsinátot, melyik főzni, kifőjzed a sebet, vettem izét, szulfamidát, és tetracsinanyát, hogy izé beadjuk, izé. S jövőleg le, hogy én gyalog jöttem, Búsból, gyűtöttem egy tarisnya izét, met akkor tarisnyák vótak, egy tarisnya fejrürmöt, és evel hazamentem. Odaadtam a fejrürmöt, hogy megfőjze és a, megmutítottam az orvosságokat, mit vásároltam, és a fejrürmöt megfőzi estére, meg lejen főzvel. Estére megmelegítettük, egy rossz edénybe megfőztük, me keserű a fejrüröm, s estére megmelegítettük fejrürmöt, és kihódtam a lábát és belétettük abba a lébe, és belétettük abba a lébe, hát a kiádzott, megádzott, megnyomogattam, kinyomtam a mérget belölle. Ki, de azon az estére nem tettem gyógy izét, gyűljék, met nem vót ellátva, úgy, hogy kellett lenne. Métt, hogy a másod estére, mikor újból

belétettük a fejrürömlébe, akkora lámát²²⁸ vittem. Izét, lámát, hogy mivel borotválkoznak a férfiak, lámát és aval a lámával azt a rossz bőrt, melyik méreg vót alatta, azt levágtam körülte. Levágtam, és mikor, miután, s akkor, hogy levágtam azt a, izét, akkor tettem Apoeidzsinátot, hogy kifőjze. Háromcor kifőzte, csak, izé akkor nem tettem urosságot, izét, aval a főzésvel, s béköttem. Másod estére újból belétettük, de más levet főztem, me erőst бүdös vót, kiment az a бүdössége, más ürmöt főztünk, és akkor más ürmilevet belétettünk a lábát, és megbontatódott,²²⁹ és akkor, mikor kivettem abból a, izéből, akkor reجاتtem esent az apoeizinátot. Kifőztem, aztá tettem a tetracilinátot rea, s a szulfamidot reجاتtem. S akkor béköttem, s osztá minden este így ápoltam. Mikor esszegyült a sebje, meggyógyult, hogy akkaracska, mint egy pujszem,²³⁰ akkor a fiai megkerítettek az udvaron, és meg akartak verni, hogy az anyja imá, nem kellett bot, úgy ment, bot nélkül, hogy nem fájtatta a lábát. És úgy akartak az udvaron, me megkerítettek, meg akartak verni. S ilyen történetem vót, hogy izé. Az öregasszonhoz nem lehetett bémenjek, henem az öregasszon jött. Úgy es bépereltek, hogy elhordtam mindenfélét, bépereltek a tanácsháznál. És akkor lement az öregasszon, és megmondták, hogy én nem hordtam el semmit, én csak jót cselekedtem. S mikor megjobbadult az öregasszonnak a lába, mincsak elment ki szilvászni, és felhágott a szilvafára és eltörött a másik lába es. Eltörött a másik lába es és elvitték a kórházba és nem es gyógyult meg többet a lába, mert izé, oan izésen hasadott meg a csont, hogy annak meg kellett lenne műtsék, de nem fizettek semmit az orvosnak, és nem is tették gipszbe. Hazakűdték. Tél vót, nagy tél, hideg vót. Hogy meghaljon az öregasszon, hát megbontották a tyilér falát, megfagyjon az öregasszon, meg es fagyott, meg es történt. Ennyi a történet.

(Jaj, Ilonka! Azt hittem, hogy jobbak a csángók.) Ilyenyek es vannak. S akkor meg es történt. S nem tudott halni meg, meddig én, még es nem mentem hejzá. S akkor, mikor odamentem, de úgy csípte a szívemet, s olyan izé vót nekem, mikor elnezttem, hogy imán reggvel van, minden horny²³¹ füstöl, csak az öregasszonyé nem. S hideg vót, s az öregasszonnak nem vót tüze, és nem engedték, hogy bémenjek. És látták, hogy nem hal meg, nem hal meg, még es osztá behíttak, hogy izé. Mikor bémentem, s osztá megengedték, hogy bémenjek, osztán megnezttem, hogy mi van. Hogy szegén öregasszon fázott, izé, hogy a tyilér fal meg vót bontva, hogy ottan jőjön be a hideg, hogy faggyon meg az öregasszon, végejzék el, hogy elig várták, hogy szabaduljanak meg az öregasszantól. Meg es hótt az öregasszon.

Mikor, na, meghót, ez a történet megtörtént, hogy meghót, imá, mikor kellett tegyék belé a koporsóba, hát ugye, felvették, hogy tejék belé a koporsóba, hát hogy meg vót az ódala fagyval, és megengedett a gyengébb üdő vót izé, és hogy izé, meg hasadott a bőre, és meghasadott a bőre, és kiomlott a víz a koporsóba. Senki nem

²²⁸ borotvakést

²²⁹ kifakadt

²³⁰ kukoricaszem

²³¹ kémény

tette belé a kezit, nem ízélte, hogy, de én belé tettem a kezemet, hogy a koporsóból azt a levét felmártottam rongyokkal, ribancokkal. S belé tettem a koporsónak a ízéjibe, forgáccsa mellette, beléraktam, hogy a katincáját es megdörgöltem, hogy tisztán maraggyon, tisztán s így történt a ízé, s na aval a ízével, ugye, belé tették ízé, másodnap, ugye temették, meg es köszönte. Megjelent éjszaka hejzám és meg es köszönte, hogy:

– Ilonka, köszönöm, hogy kitisztítottad, senki nem tette belé a kezét a koporsóba, és magad nem ízé, nem tartottál, hogy ízé, és mindent megtettél, úgy, hogy legjobban senki nem akart. Köszönöm neked, köszönöm, hogy ízé, Isten segítsen.

Így történt a keresztanyámnak a történetje. S ezen nagyon pontos vót, ez a szegén asszonnak a történetje, met egyebként jó imádkozó vót. Mentünk a búcsúra, met jártam véle búcsúra, több helyre, gyalog. Jártam szerbeki búcsúra, Pusztina mellett való búcsúra, Szerbekre. Szent Ferenc sebei tisztelői, ottan a, van az ótárba. Szent Ferencnek a tíz sebei. Azt tisztelik ottan, s el vótunk, há, menőleg, há jöttünk föl, s imádkozott az eső elejibe, jégesső elejibe. Én meghalltam azt a, ízét, de, hogy mondatódik, három ízébe, me tanoltam annyat, ízé, mennyet betegeskedett, sohasem értem, hogy ugye, meg tudjam tanolni. Aztán ugye, hogy nem engedtek bé, nem tudtam menni, nem tudtam menni. Oszta, mikor meghalt, osztá, mikor meghalt, jött egy nagy esső. Jött egy nagy esső, mondom megpróbálom, mennyet emlékezdtem, hogy elmondjam, de hát ízé. Megpróbáltam úgy, mennyit emlékezdtem, ízéltem, Este, úgy jött nekem, hogy elmondok egy imádságot, hogy ő, jelenjen meg. Lássuk, hogy hát ízé, amit nem tudtam megfogni, hogy tanolni, de méges, a jégessőt elizéltem, a jégessőt, mennyere tudtam, elment a jégesső. Este hát imádkoztam. Megjelent, és elmondta véllem az imádságot. S elmondta az imádságot, úgy, hogy hőttyába tanyított meg, ezt a jégesső elejibe valót.

(Hogy van ez a jégesső elejibe való imádság?) Hát, nagyon szép, nagyon régi ízé:

Menyen elé boldogságos szép Szűz Mária, szent Fiával,
Megtalálkozik a záporessővel.
Kérdi boldogságos szép Szűz Mária,
Mere mész te záporesső?
Mejék, föld termés rontására,
Fák, gyümölcsök kárára.
Akkor parancsolá Jézus Krisztus,
Szűzanya Máriával,

Akkor vetnek keresztet, hogy merről jó az esső, az Atyának fiúnak, Szentlélek, Istennek nevében, ammen.

Ha nem vagy tiszta eső,
Szakadj el hetvenhét felé,
Hol kovászos kenyeret nem esznek,

Szentséget nem használnak.
Kovászos kenyeret nem esznek,
Szentséggel nem táplálódnak.

S akkor mondják a Miatyánkot s az Üdvözlégly Máriát, s akkor a második verset monnyák újból.

Menyen elől boldogságos szép Szűz Mária szent fiával.
Megtalálkozik a záporessővel.
Kérdi Szűzanya Mária szent fiával:
Merre mész te, záporesső?
Mejek föld termés rontására,
Fák, gyümölcsök kárára.
Parancsolá Jézus Krisztus,
Szűzanya Máriával,
Ha nem vagy tiszta esső,
Szakadj el hetvenhét felé,
Hol kovászos kenyeret nem esznek,
Szentséggel nem táplálkoznak.

S akkor ez az izé, mondnak Miatyánkot, Üdvözlégly Máriát, osztá a harmadik vers, mikor a harmadik verset monnyák, akkor a Miatyánk, Üdvözlégly Máriát, Dícséretet és Dícsőséget es mondnak, minden izére, a keresztvetés van a közön. Mikor parancsolja Jézus Krisztus Szűzanya Máriával, akkor keresztet vetnek: „Mi Atyánk, Szentlélek Isten ne-
vibe, ámen.” Ha még jó az esső, a felhővel szembe, és akkor ez az esső elé való imádság.

S akkor megtanyított, ingemet, aztán nagyon ízéltem azt a jégesső elejibe való imádságot. És használtam. Igazán, és nagy hatásom es vót, mert ugye tiszta életű vótam, izé, és nagyon izé vót. De hát most, nyárba, hogy jöttem ide Magyarországra, hát elmondtam, és keresztet vettem, mikor jöttem, és azt mondtam az imádság után, hogy na, most én mejek:

Páduai Szent Antal,
Szent Mihály arkangyal,
reátok bízom kertemet,
mindenemet, mindent,
hogy tük ótalmazzátok meg.

És a jégesső elment a mezőn, és a kertet nem sértette. És megmaradott minden sértetlenül, s így imádkoztam. Reabízam Páduai Szent Antalra és Szent Mihály arkangyalra, mikor jöttem.

*

(Ilonka! Azt akarom kérdezni, hogy az a kicsi házacská, az az első, a maguk földjén vót? Vagy hogyan jutott hozzá?) Én csináltam. (Kié volt az a föld?) Édesanyámnak a része. Igen, az édesanyámnak a része vót, aztá, melyiket vásároltam, másik hely izé, mondom, ezé az emberé vót. Édesanyámnak a része vót, de más faluba vót. Nem ottejen, itt a mezőn. E falu közt van, hogy a Nagynyíl, amelyik melyen ki a Rákovába, a templom felé, nem nagy, főúton. Édesanyámnak a része vót. Azétt átvettem a tesvéremtől, és az én részemet Lészpeden odaadtam, és hogy ezt rejám erejsze. Hogy tizenöt rúdam van. Ugye, nagyobb a izé, két részem van.

*

Első történetem vót Gyergyinával, most nem tudom leadtam-e vót, de mégés. (Mondja el még egyszer, mert tönkrement néhány szalagom.) Akkor monnyam, ugye?

Mikor látomásaim kezdtek lenni, gyakrabban, küdelmem vót, Pisztváléba vótunk és küdelmem vót, hogy menjek Bogdánbadába; az a kis falu, vót, Bákó mellett egy kis faluba, melik kis falu, Szent Mihály arkangyalnak vót a búcsuja, abba a kis faluba. A kis falu Pisztválé darabunktól lefelé vót még, s nekem látomásom vót, me az utóbbcori szekeret hoztuk, me péntek nap vót. Az utóbbcori kukoricát hoztuk onnét, – hogy mondjuk nálunk, pujt –, hát hoztuk mindenestől onnét, s akkor, mikor raktuk a szekeret, mondom apámnak. Táte, mere jó Bogdánbada. Bogdánbada az a kis falu, hogy hova vót a látomásom, hogy oda kell menjek. Mer a Szent Mihály arkangyal búcsuja vót, melyik következett. S én oda kellett menjek. Mere van? Mutítja apám azt a ződ utat, a izé, hogyan fák vannak körülte. És megmondja, hogy ottan előbbecke van egy híd, és köröszkül mejen a túlsó oldalán rá, annak a hídnak, és ottan van egy kis falu, és az a Bogdánbada. Én elnézéltem, de nem mondtam akkor semmit. Miután megraktuk a szekeret, jöttünk haza, mondom neki:

– Táte, táte – mondom –, én elmennék a Bogdánbada búcsúra vasárnap. S aszonnya édesapám, hogy:

– Meglássuk!

Én, – e vót péntek nap –, mostam, ételt készítettem, mindent elláttam, és mondom apámnak, mondom tátámnak:

– Táte – mondom –, ne, menyek a búcsúra, elenged?

S aszonnya:

– Kivel menc?

Mondom:

– Antikával.

Antika küsebb vót töllem gyerek, me öt évvel, aval mejek el.

– Na, akkor figyelj, vigyázz reja – aszonnya –, akkor eridjetek.

Ere megharagudt nénim, melyik örökké haragoskodott reám. Megharagudt nénim, hogy mért enged el apám, hogy tátám. Aszondja tátám:

– Mindent ugye, hosszú héten dógodzott, hosszú héten mindent megtett, ételt készített, mindent kimosott, még mi kell neked? Hadd el, még menjen ő es! Járra meg magát.

És erre nagyon megharagudt, én még a tehenyeket es megfejtem, tejet elszűrtem, mindent helyretettem, mávét kifőztem, mindent izé, hogy ők csak kellett egyenek. Mindent elláttam, s így elengedett. Elmentem Bogdánbadába. Bajos izé vót, met ugye, az útat nem tudtam, de túl jőtek három leján, melyikek vótak a faluból, valahonnan töllünk és, de nem győztünk erőst, met a gyerek kicsike vót, és én nem győztem úgy, mind ők hogy mentek, melyen gyorsan mentek, de hát mégés, utánnik lassacskán biztattam a gyermeket, megfogtam a kezit, s így mentem. Béértem Bogdánbadába, ittejen, meg a templomnak csak az alapja vót kiöntvel, a templom helyett a misék, egy házba vótak. A tyilérbe gyóntatott a páter és a házba vót az oltár. De mikor béléptem abba a szobába, hol vót az oltár, ecceriből a szivem megmozdult. Verni fogott. Érzettem, hogy erőst nagy dolog történt, az izé, és nagyon hiatalásom van. De hát – mondom –, én, nem tudtam azt, hogy mi van, mi lesz, met azt mondottam:

– Hadd el lelkem, bételjesítem a kívánságodat. Meg fogok gyónni, s megáldozok. De én azt tudtam, hogy ez a történet. Mikor megnyitottam az ajtót, bémentem, ahhoz a gyóntató paphoz. Gyóntató pap erőst rejám tekintett, és ezen a, izé, mondtam, hogy első péntekeket tartám, hogy van a izé, de hát mondom, de izé, ezen kűjel, ezen gondolkodzott, s aszondta, izé, kérdést tett a pap nekem. Neki es látomással vót róllam. Azt mondta nekem, kérdezte, hogy:

– Ugye, úgy vagy kűdvel ide?

S mondom:

– Igen. Látomásom van, s igen.

– Az őrzőangyalt láttad? Ezt láttad, azt láttad? Jézuskát láttad, izé, sok látomásod vót.

– Való és való.

De minden mindegy, de tud-e vaj egy pap róllad? S mondom:

– Nem.

– Hát azt mondtad, hogy első péntekeket tartod. Hát, – aszonnya –, nem beszélgetsz a papval?

– Nem vagyok érdemes még a papval beszéljek – mondom –, én egy lejánka vagyok, én nem vagyok nagy tanolt, és titkot nem mondtam ki, csak mi szükség a gyónáshoz. Ekkor:

– De kell beszélgecss a pappal, meg kell beszélni. Kell beszélgecss, hogy tudja a pap ezeket a dógokat!

És aszondottam, én nem vagyok erre érdemes.

– Olyan nyomorult lejánka vagyok, hogy, izé, hogy édesanyám nincsen, és én vagyok a szakácsné. Én készítek anya helyett ételt, én főzök, én takarítok, én mosok, én vagyok minden. Ez nehéz, mindent ellátni, de mégés, – mondom –, muszáj.

S aszonnya:

– Igen, igen, de hát papval mégés kell beszélgecss. S honné való vagy?

– Lészpedi!

– Ó, milyen jó papod van! – aszondja. Ott van Gyergyina páter – aszonnya –, jó pap, – aszonnya –, hát nem hejza gyónc?

Mondom:

– Hejza, de nem adok titkot. Nem mondom ki a titkot.

Aszonnya:

– Kell beszéljess véle, nem adok feloldozást, meddig rea nem mondod, hogy megbeszélled a papval, úgy, hogy kiadod, hogy izé, hogy látomásod van!

Én nagyon gondolkoztam, hogy, hogy mondjam meg, milyen izé, de, úgyes nem akart, kezdett beszélni a szentekről, mi, nem akart adni feloldozást, meddig azt nem mondtam, hogy elmejek a paphoz, hogy kiadom, hogy nekem látomásom van. Ezt, hogy kitakarom, hogy mondatódik, hogy izé, látomásom van. S akkor így azt köllött mondjam, hogy el fogok menni. Azután izé, adta a feloldozást. Misét hallgattam, de nagy gondba estem, hogy én még kell beszéljesssek a papval. Nagyon nehéz vót nekem akkor.

(*Ilonka, hány éves vót akkor?*) Nem tudom megmondani most, alyan, úgy, akkor kezdődtek ugye? A bérmálás után tizennégy éves vótam, tizenhat éves, kám, tizehat, tizenhét, met osztán tizennyócon beszélgettem véle, a papval, amikor a Szent Ferenc Szent Antalval meghívott, akkor beszélgettem a papval. S akkor tizenhat-tizenhét éves koromba vótam. Amikor hazajöttem, hosszú úton törekedtem, de mondom, nem tudja meg a pap. De, mikor hazajöttem, s imádkoztam, az imádság után megjelenik az őrzőangyal, s aszondja nekem:

– Halltad-e, mit mondott a pap? El kell menj a Gyergyina paphoz, me kell beszéljess véle. Ki kell fejezd, hogy ki kell mond, hogy látomásod vót. Oda kell menj.

Mondom:

– Én nem menyek, izé.

– Nem lehet, nem lehet, hogy ne menj oda, met én, megharagszom.

Nem lehet, – kezd tanyítani, kezd izélni, azon a vasárnap nem mondja, hogy elmenjek, de másik vasárnap aszonnya hogy készüljek fel, hogy menjek el. Én nem mentem el, akkor megharagudt az angyal és eszevesztünk. (*No, ilyen is van?*) Igen, összevesztünk az őrzőangyalomval. Úgy összevesztünk, hogy – aszondta –, el nem menyek, akkor nem jelenkedzik. S nem es jelenkedzett, szombaton este eszevesztünk, nem, vasárnap este, hogy nem mentem el, szeredáig nem jelenkedzett. Nem jelenkedzett szeredáig. Szeredán osztán megjelenkedzett, hogy a, szépen beszélgetett véllem, hogy tanyított esent, hogy el kell menjek, oda kell, izé, hogy meg kell értsem, hogy ezt meg kell tegyem, s akkor, vasárnapig, vasárnap osztán, szombaton este megmondták, ha el nem mejek, akkor, most ezen a izén, nem es jelenkedzik. Hogy a, más, visszahanyigalom, hogy nem akarok elmenni.

Elmejek. Nagy mise után, miután hazamentem, elláttam mindent, visszamentem és odamejek a plebániához. Akkorjába nem vót csengő, hanem kopogtatás. S kopogtattam, mikor kopogtattam, izé, hát megnyiccsa a Gyergyina páter az ajtót, és amikor megnyitotta, hát mosolyogni fog, én beszélgetek véle, mondom, de mosolyog, de úgy jött nekem, hogy nem hiszi. És elbúcsúdzom, ahogy tanyított az angyal,

és kimentem a templomba. Mikor kimentem a templomba, sírtam, me senki sem vót a templomba, az ótáriszentségnél sírtam. Mondom:

– Jézusom, kúdtetek, – mondom –, s elmentem, láttad-e, hogy a pap kacagott, mosolygott, met nem hiszi, – mondom –, én többet nem menyek.

Elyen, imádkoztam, izé. Ne lássanak a világ, hogy izé, béhúzódtam a kórus alá, hogy ottan jó szegelet vót, hogy nem láttott senki. Templomba ne lássanak, sokszor a vót a izém, hogy elhúzódtam a kórus alatt. Ottan oan szegelet vót, falszegelet, hogy ottan nem láttak, sokszor, ha fatásul, es mentem, me fel kellett kössem a fatát, hogy akkor a testvérem izélte, hogy felőtőjzem. S ingemet, hogy ne lájsanak ottajan a templomba, odahúzódtam a szegeletbe, a kórus alá. Ott vót nekem a helyem, ottan imádkoztam. S ilyen vót az első történetem.

No, másik vasárnapra nem készített az angyal, csak jelenkedzett, még a másik vasárnapra esent es aszondta, hogy kell menjek esent, újból. Met, azért készített öökké vasárnapra, hogy nem lehetett tudják apámék, hogy látomásom van, me négy évet nem lehetett tudják. S akkor vasárnapra készített, hogy még esent odamenjek. Mikor odamentem másodíkszor, kopogtatok esént a, izénél, plébániánál, megnyitsa az ajtót, mosolyog, de már mondom, izé, nagyon izé vót, hogy úgy jött nekem, esent, újból, hogy nem hiszi. Elbúcsúztam, kimentem, de mikor kimentem, mentem ki, még az úton es sírtam. A plébániától a templomig sírtam. Hogy olyan rosszul esett, hogy mind úgy jött nekem, hogy nem hiszi. Elmentem ki a plébániához, mikor kijöttem, a templomba beléptem, sírtam, mondtam Jézusnak:

Látod-e, Jézusom, hiába kúdtök, hiába mondjátok, ő nem hiszen, izé, s többet nem mejek.

Na, én imádkoztam, izéltem, béhúzódtam esent abba a szegeletbe, és kisírtam magamat, ugye, és azután az imádságokat elmondtam, és így történt a második izébe es. Aztán esent megjelenik az angyal.

Aszonnya:

– Sírtál, de – aszonnya –, nem kell ne sírjál – aszonnya –, met – aszonnya – ezt meg kell tedd. Addig kell menj, meddig meghiszi – aszonnya.

Tanyitani kezdett esent, másik vasárnapra nem kellett, még a másokra nem, még a, izét, de a, még a másokra kellett menjek, két hétre köllött menjek. Mikor elmejek, kopogtatok, esent, kinyitsa Gyergyina pap az ajtót, mosolyogni fog. Ő mosolygott, én fogtam sírni. Ő, hogy mosolygatására mondom:

– Mondja meg tisztelendő úr, micsináljak? Maga nem hiszi, engemet az angyal kúid. Mondja meg, micsináljak? Micsináljak én, micsináljak, hogy csináljak? Maga nem hiszi.

Mikor ezt mondtam, izé, sírtam, hát a, aszandta Gyergyina pap, mikor kúidnek, akkor menjek el. Ez úgy történt, hogy még a másik vasárnap nem, még a másik, a harmadik vasárnapra vótam kúidvel akkor. Mikor elmentem, kopogtattam negyedikcer, vót ez izé, akkor a Gyergyina pap várt. Várt egy örmén banocskával, hogy mondjuk nálunk, egy kicsi cukorkákval és egy szép képecskével, és leütetett. És kez-

dett vélem beszélgetni, kérdezgetni, hogy evel a látomásokkal kapcsolatba, hogy mit érzek, hogy van, hogy történik? S akkor aszondta nekem, látod-e, úgy, én tudtam, hogy jössz. Látod-e? S így beszélgettünk. Kérdett a tesvéimről, kérdett nénimről, s e vót a negyedik történetem. Oszta ettől fogva osztán jártam hejzá. Nagyon izé, kedves vót, elfogadott azutántól kedvesen; és sok látomásom vót, és melyikeket elfogadta valóságosan.

De súlyos történet vót, imá mikor, nem tom, mennye időt beszélgettem vót má, de hát történt, hogy őt felemelték. Egy éjszakán elvitték a börtönbe. Mikor meghalltam, hogy elvitték a börtönbe, nagyon súlyos vót nekem, és sokat sírtam. De hát meg es láttam, a börtönbe sokszor felkerestem. Hogy a, olyan hideg tél vót, hogy erőst hideg vót és ő bé vót zárval. Láttam, hogy, hogy kénzották. Hogy kénzották őt. A szakállát úgy tépázták ki, úgy tépték ki a szakállát. Szakállas vót. Az újacskáit, a körmeit csípték bé, az újjait, hogy íródjék bé pártba, izéljen, hogy izé. Kínzották, nagyon durva, durgával²³² kínozták őt, és nagyon keserves, vót, hogy mikor a körmeit csibbedték, szorongatták, nem tudtam túrni a fájdalmát, úgy láttam, hogy fájtatta, neki, mikor bécsípték az ajtóval, bécsípték a körmeit, szorongatták, hogy íródjék bé a pártba. Íródjék bé, hogy izé, kínzották izékre, szakállát, véres arcját, nagy és súlyos vót. Aztán, hideg vót, rokonyok, mikor felkeresték, vagy szegény, hogy kapott e kucsmába szúrta lábait éjjel, éjszakán a börtönbe. Egy kucsmába tette, hogy a lábai meg ne fagyjanak, úgy fáztak a lábai. Me hideg vót. Ilyen s ilyenek történtek. Osztán, hogy misét mondott a börtönbe. Egy konzerves putyija vót a kehel helyett, és feteke kenyér vót a hostya helyett, s mondta a misét, és láttam, körülvalók, melyikek tudták, hogy pap, körülvalók abból a kis kenyérből, megáldoztatta őket, melyikek miséibe vettek részt. S ilyen vót a történetje. Sokszor fölkerestem s sokcor fölkerestem, amikor kiengedték a börtönből, vitték munkába. Mikor vitték munkába, egy kárinkodott, a szent keresztet szidta, s ő szóllott:

– Ne szidjátok a szent keresztet, mert ma van a napja. Ma van a napja a dicsőséges szent keresztnek a felmagasztalása.

Olyan szépen beszélgetett, a szent keresztéről, hogy az, amelyik szidta, megbánta; és nekem az őzóangyalom mondotta:

– Látod-e, ide kellett érjen, me ide ne ért lenne, a börtönbe, nem lett lenne, ki ezt megmondja, azt az embert megtérítse, annak azt a szép szót megmonnyja, hogy ne kárinkodjék a szent keresztet.

Azután, így történt, szent kereszt, én visszajöttem és láttam, hogy mentek munkába és úgy mentek a munkába, úgy vitték, mentek nádvágni, nádat vágni. S hogy történt, hogy nem történt, ezt nem tudom, annyat tudom, hogy a kégyó megmarta a lábát. Belément a csizmájába és úgy történt, hogy a szárát megmarta a kégyó. Úgy megmarta a kégyó, hogy megdagadott a lába. El es vitték a izébe, s ki kellett faragják azt a húst, azt a vért körülé kiszipják, kiégették, hogy a kégyótól, hogy megmarad-

²³² igen durván, kegyetlenül

hasson. Szegényt gyógyszerekkel tartották, meddig helyre kapta az egészségit, de hát ilyen látomásom vót a kórházba, a börtönbe való kórház, hova vitték. Látomásom vót úgy, hogy melyikek áptolták, a kórházba, hát mind meggyóntatta, láttam, hogy misédzett ottan, megáldoztatta őket, és a Gyergyina pap így sok lelket megtérített a kórházba es. Akkor aszondotta nekem az őrzőangyalom:

– Látod-e, hogy ide kellett érjen? Hogy ezket meggyóntassa, met egy ilyen pap, amilyen ő, rég nem járt ittejen a kórháznál. És szükség vót reja, s azért idekerült. Azétt ide kellett érjen, hogy ez a történyt meg kellett történjen, hogy eszet meggyóntassa. S ilyen történet vót a kégyómarásval es.

Azután, miután kiengedték Gyergyina pátert, kiengedték, nem engedték többet Léspedre vissza. Nagyon fájlaltam, mert nem engedték vissza. Pilgyestbe találtam rea, hol beszélgettem véle. Pilgyest, melyik van Rományon fejül. Ottajan, odajártam, ott vót mind a két lelki papom. Egyik vót Merdzsinán Mihály, Ungurján Mihály Mardzsínéből, s a másik vót Gyergyina pap. Mind a két papom ottan vót. Ez az Ungurján Mihály azután vót a plebánosom, lelki papom, miután Gyergyinát bézárták. De nagyon okos pap vót az es, Szent Ferenc rendű. Nagyon okos pap vót ez es. Nagyon izé vót. Így a Gyergyina papot ottan, aztán Pilgyesten megkaptam, egy újesztendőre vótam odaküldvel. Pilgyesten, ottan beszélgettem véle, mind két a lelki papval. S ilyen történetem vót Gyergyinával. Azétt nagyon szeretem, most különben, nem es gondoltam lenne, hogy ennye évre most megkaptam a fényképjit, met mikor változik, hát nem kaptam, nem vót fényképem még róla; és most, ittejen megkaptam a fényképit, Gyergyina papnak, melyik nagyon szeretett papom vót, melyik vezérelt, és hitte, ami látomásom vót. Ez a történetem vót Gyergyináról.

Minden különýtösön vótak más papok es, mint ahogy vót Ungurján Mihály. A többire, nagyobb részre csak ezek vótak, plébánosok. A többire része inkább káplányok vótak. Mert nekem az Úrjézus örökétik megválasztotta, hogy melyikhez lehetett menjek, melyikhez nem. És akkor megjelentették, hogy kivel lehet beszéljek, kivel nem. Próbáltam, met vót közön más papok es, próbáltam, de amelyiket nem jeletette az Úrjézus, hogy beszélgessek, azokval nem tudtam a titkot beszélni, azok nem értették, azok nem vótak, nem hitték, és azért, melyikek vótak kúldvel, káplányok, azokval beszélgettem. Ezen a közön vót, melyikekvel nem tudtam beszélgetni. Szócs Anti, egy keresztapa keresztelt, Szócs Anti Lujzikalugerából való születés vót, és nekem es a keresztelő keresztapám Lujzikalugerából vót; és a vót a, három hétre, miután megesküdtek keresztapámék, ők keresztelték. És ingemet majtig tíz évre azután, és úgy jött, hogy odaért hejzánk, mint plebános, de a, sohasem tudtam beszélgetni véle, hogy elhigyje, hogy nekem látomásom van. Izé, még közön történt, hogy még a káplányokat es nem eppe akarta engedni, hogy vélem beszélgessek. A káplányok. Künn kellett beszélgessek, izébe kellett beszélgessek, hogy nem hitte.

És evel nagy történyt történt, mert osztán eljött egy pap, met itten kicsi káplánval beszélgettem, és eljött egy pap Frumószából, Bálint pap. S nekem meg vót jelentvel három napval azelőtt, hogy kellett beszélgessek Bálint pappal. S annyire

megharagudt ez, Szócs Anti, hogy én sokat beszélgettem a gyóntatószékbe véle, Bálint pappal, de sokra kérdett a Bálint pap, mikor meghallta, hogy nekem látomásom vót. Három nappal meg vótam jelölvel, hogy véle kell beszéljek. És sokra kérdedzett, és sokra beszélgettem, és amiel ez a Szócs Anti megharagudt, plebános, s akkor nagyon izé vót, hogy asszonyokat tett, hogy vélem beszéljenek, hogy lássák, mit, ki vallajsák belöllem, hogy én mit beszéltem annyat Bálint pappal. Szócs Anti, tette rea az asszonyokat. S akkor, ezen a izén történt, hogy ezek az asszonyok hejzám jöttek, de én nem tudtam előitől, hogy kicsudák, métt vannak kűdvel; nagyon meg vótak kavarodva, izélve, de én mit mondtam, nem azt mondták, hanem mind ellenem vótak. És akkor felharagították őt, Szócs Antit, a plebánost, s akkor, mikor a kispapam átmondja, hogy milyen, mi van, izé, a kispap megvár ingemet, és elmondja nekem, a kispap, melyik vót a lelki papom, elmondja nekem. És mikor elmondta nekem, én nagyon megizéltem és megkérdem az őrzőangyalomat. Az őrzőangyalom megmondja, hogy ne félj semmitől, met izé, így van. S akkor én imádkozni fogok, megduplálom az imákat, és meg es jelenik, hogy el kell menjek a püspökséghez. Akkor a püspök Grozestbe vót.

Látomásom vót, én megizéltem az imádságokat, keccerítettem, mindig, izéket, bötököt, mindent felajánltam, és így megjelent a, izé, hogy el kell menjek a püspökséghez. Mikor megmondottam a segítségnek, a Mihálykának, úgy hítták, Mihály a kispapot, káplánkát, megmondottam a kispapnak, hogy én kell menjek a izéhez, a püspökséghez, nagyon megizélt, aszonnya:

– Megtartlak három napot.

– Tarts, – mondom –, nem baj – mondom – én,– mondom – világos nekem, met,– mondom –, az őrzőangyalom megmondta, hogy nem kell féljek.

S akkor az imádságot izé, a három napot adott, hogy én ezen a közön, hogy ő lássa meg, hogy mit lát, s akkor így történt. Nekem adták ezt a látomást, hogy egy csipkerózsa felnött, de ez ótott csipkerózsa, nagy, mint a bazsarózsa, nagy csipkerózsa, izé, felnött magasra, és vót egy támasztója, de kicsike vót a támasztó. A csipkerózsa nagyobb vót, egy félméteren jobban, mint a támasztó és akkor kell más karó hejzá, és más karó kell, hogy a szél fűjja, ne törjék le a csipkerózsa. És ez róllam szólt, hogy a csipkerózsa én vagyok, a virág nagy és a kis káplán kicsike, és izé, kell más támasztó, hogy keményebb támasztó. Nagyobb. S akkor én ezt a káplán, és megmondtam azt es, hogy ő vár a gyóntatószékbe. Így es vót, hogy mikor odamentem, ő várt, hogy én beszélgessek véle, és beszélgettem; elmondtam, hogy milyen látomásom vót, hogy egy csipkerózsa virág kivirágzott, nagy virágja van, és nagyon, van egy kicsi támasztója, de, hát kicsike támasztó; nagyobb karó kell, melyik karolja, hogy feltartsa, hogy a szél fűjja, ne törjék le a csipkerózsa, nagyobb karó kell. Szóval – hogy mondatódik –, nagyobb pap kell, nagyobb szentélet, mind a kis káplánka. S melyik kis káplánka vót is ilyen jelenést adtak. És ilyen történetem vót. S akkor megijedett a kis káplán, és megmondta a plebánosnak. Béhíjott a plebános, ez Szócs

Anti vót, nem hitte, pedig egy körösztapától vótunk keresztelve, és nem hitte, hogy nekem, eszket a látomásokat.

– Na –, aszonnya nekem –, Ilana –, aszonnya –, elmenc a püspök úrhoz, bépe-recc, mondasz róllam rosszat.

– Én nem mondok semmi rosszat,– mondom – legyen nyugodt, – mondom. Én azt mondom, hogy nincsen érdeme véllem beszélgesen. Nincs megadva, és nem hiszi, én ezt mondom. Én nem mondok egyebet, csak nem hiszi, hogy nekem látomásaim vannak, pedig hogy egy keresztapánk vót, egy ember fogott az ölibe. Egy keresztanya, egy keresztapánk vót vélle, és mégis nem hiszi, hogy ez így létedzik, hogy milyen jelenéseim, milyen látomásaim vannak. S nem es akart beszédbe állni, s akkor így, így mondtam. S akkor el, nagyon megizélte, a plebános, nem es akart izélni, de én mondom:

– Mégis, én kell induljak, én kell menjek!

S el es mentem, de bémentem Bákóba, me dekánuş mondták a misét, mise után beszélgetek a dekánuşval, hogy mejek a püspökséghez. Ó, mikor meglátott, a templomba, me látott vót a, ahogy beszélgettem vót, mikor a második plebánosa vót Ungurján Mihály, hát elötte, a dekánuş elött kellett beszélgesen véllem, met küde-tésem vót, és tudta, hogy látomásom van, a dekánuş. S akkor aszonnya:

– Ha úgy érzed, – aszonnya –, elhagyod, – aszonnya –, met küdelmed kell izé, hogy biztos légy, hogy lássad, hogy hol van a püspökség. Én bémentem az ótárhoz, letérgyeltem, ugye, templomba, Bákóba, és imádkozni fogtam, hogy lássuk, hogy mit mondanak, mit válaszolnak. Sekrestyéből kijött egy fejérruhás angyal és azt mondotta:

– Ilona, most kell indulj.

És erre felköttem, kimentem a plebánoshoz és megmondtam. Hogy most kell induljak. Plébános meg rejám tekintett, és azt mondotta, a pap:

– Van-e pénzed, nálad?

Mondom:

– Vagyon.

Aszonnya:

– Akkor, na, huszonegyes busz, melyik mejen arra felé, Grozest.

És azt mondták, hogy milyen állomásnál kell leszálljak, és ottan megtudom, a közel van a párókia, izé, plebánia hiatal. És így történt a küdelmem a, izé, Grozestre. Mikor odamentem, előbbször a püspök úr nem akarta hinni, látomásom van. Azt monda:

– Minden pap, minden ilyen látó, vagy minden izének, nem tud papat adni haza, vagy papat adni, rendelni.

Én azt mondtam neki, hogy:

– Én nem töllem jöttem, nem töllem indultam el, henem, kűdött vagyok. És, ha kűdött vagyok, én bételjesítem Isten akaratóját, csak azért jöttem, hogy én kűdött vagyok. S akkor erre azt, hogy mondtam, hogy kűdött vagyok, akkor, mit látott fölöttem, mit nem látott, elkezdte törzsölni a kezeit, hogy:

– Bűnösök vagyunk, imádkozzál értünk, bűnösök vagyunk, imádkozzál értünk!
Imádkozzál, imádkozzál, értünk!

Megkérdezte a nevemet, kikésért, adott egy kenyeret, és adott izét es, kikésért a kapuig, mind mondta, hogy mere fogjak, hogy a busz megálláshoz, izé, és mind törzsölte a kezeit, és aszondta, hogy imádkozzak érte. Imádkozzak! Bűnösök vagyunk, imádkozzál értünk, imádkozzál!

Így történt. Mikor visszajöttem, nem mentem a plébániához, nem mondtam izé, semmit, mikor találkozott a püspökség, vaj levele kijött-e, vaj tilifonált-e, én ezt nem tudom. De, a plebános Antal várt, a bémenet a templomnak a kapuján. Vár. Aszonnya:

– Ilana, bocsánatot kérek, hogy ezt megtettem, hogy így történt, pedig, ki es akart kerülni, még a szentséggel es, úgy meg vót haraguval. Bocsánatot kérek, s ha úgy van, küdelmed van, jöhetsz, még a plébánián es beszélgethetsz akármilyen pappal. Mert elismerem, hogy én nem vagyok érdemes. Úgy lealázta, – megmondta – a püspökség, hogy izé. – Akkor aszonnya –, izé, hogy én nem vagyok érdemes, és bocsánatot kérek tölled, hogy ennyere üdöztelek.

Hogy, izé, s így bocsánatot kért töllem.

*

A nagyon izé vót, történet, mert most, hogy az én vérémnek a fia, met hát ez es nagy történetes vót. Hát, az én vérémnek a fia, hát, mikor kisededcske, gyerekecske vót, vót, akkor megmondtam, hogy belölle Szent Ferenc rendű pap lesz. Szent Ferenc rendű lesz, s akkor, met, vérémnek, izé, trajáni születésű vót, a palaticsi vót az édesanyja, de elvette az ember, szóal úgy a legén, hogy mondatódik, melyikvel esszeházosodtak, és az trajáni vót. Én édesanyám mind csak palaticsi vót, és elvette édesapám, de ott találkoztak a bákói plebánián. Ott találkoztak. akkor, elyen izével, hogy ott van vérém, Trajánba. S én, mikor elmentem a búcsura, ez kisdeg gyerekecske vót. Igen. Mondom:

– Mihály, ebből a gyerekből lesz Szent Ferenc rendű pap.

Gyerek reám nezett, né! Na, mikor a gyerek, na, fejlődött, felnőtt, Brassón tanulta a licsót, s Csauseszku után, miután lebukott Csauseszkunak, a története után, hát Aztánd, kereskedett, hogy bémenjen papság izébe. Egy licseót kitanolta vót, úgy hogy csak a papi iskola kellett. Jásba adott vót izét, vizsgálast, de, izé, mikor vót Csauseszku, me ottan Jásba úgy vettek bé közbe, közben papnak valókot, de hát, nem akarta, nem fogadták bé.

Mikor most, Csauseszku bukása után elment Jásba a, izéhez, püspökséghez, és a püspökség nem akart beszélni velle. Nem es fogadta el, bé vizsgára, s akkor jó hejzám, ez a vérémnek a fia, és azt mondja:

– Néni, Ilona, micsináljak, met, – aszonnya –, me, né, a püspökség nem es akarta, hogy vizsgára felvegyen?

– S, én nem megmondtam, neked, hogy Szent Ferenc rendű kell légy? Mit kerestél a szekulároknál²³³? Más rendűkbe? Mit kerestél? Magad Szentferenci kell légy!

S aszondja:

– Há, micsinájak?

Mondom:

– Miel most megnyíltak a, – mert Csauseszku bukása után vót – miel most megnyíltak, menj a lelki papodhoz. S tilifonáljon, hogy hol kap helyet? Egynek kell kapjon helyet. Akármilyen, egynek kap helyet! Egynek fog kapni helyet, s én imádkozom.

Elment töllem, tilifonált. Odament a lelki papjához, tilifonál a lelki papja egyiknél, másiknál, izé, megkapta a helyet, Lujzikalugerába. Megkapta a helyet, elment Lujzikalugárába, s ottan a főnök, vagy a, izé hát meglátta, három vagy hat hónapot tartotta, és meglátta, hogy milyen elméje és esze van, s így fel van készülve, elküldte Rómába, Itáliába. És ottan, Szent Ferenc izéjinél járt, és izéknél, ott tanult, és anyja, még fel es szentelték papnak, és most nemcsak a, hogy Szent Ferenci pap, hanem, ő vót intéző izébe, Romániába, Rományon. Met ott van papi iskola, Szent Ferenc rendű papi iskola. És most, mikor pont el vótam felkeresésre, most es jártam a nyáron, mikor el vótam, tavaly nyárba, fölkerestem, püspökséget es, odajött. Mondom neki:

– Na, – mondom –, má, métt, – mondom – a, izé, – mondom neki –, Julián, met, Juliánnak híják –, na, most – mondom – mit mond a, – mondom – a püspökség?

Az a püspök nem akarta beszélgetni, elfogadni.

– Hogy most, – mondom – nem csak a pap, izé, hogy, most, hogy ilyen intéző es vagy, mit mond?

– Nem es hozza elé. Nem es hozza elé, most.

S akkor ilyen történetem, hogy a, vót, hogy imá mentünk, a kis, evel a vérémvel, s pont ott vót az es, izé, Szócs Anti, ott vót a kocsiba. Mentünk egy temetésre, egy papnak a, kispapnak az anyja temetésire. És, na, aszannya nekem a Julián, szóval a plébánosnak, Antal papnak, és mondja, hogy üsmer-e engemet? Aszonna, ismer, valamennyire, izé, aszonna:

– Ő Jánó Ilona. Vótál ott Lészpeden, Jánó Ilana.

Még a színnye es megváltodzott, hogy egy kocsiba vótunk. Egy kocsiba vótunk, még a színnye is, hogy ő annyara nem hitt. S akkor imá:

– Láttod-e, nekem megmondta kiskoromtól, én Szent Ferenc rendi leszek, kicsi koromtól megmondta. S ő általa indultam el kispapnak. Ő mondta, hogy micsináljak, tilifonáljak, és egy helyet fogok kapni, ha tilifonál az én lelki papom. Azután indultam el, – aszondja – tilifonált a lelki papom és a, indultam meg papnak, és ő segített.

S így itiltek, s a, nagyon izélt ez, esmét azt mondotta, hogy ő es segít, és különben, mert ott es áldást adtam a gyerekekre, különbé, beszélgettem gyerekekvel,

²³³ más rendbélielnél, esetleg: szektásoknál

a szeminárista gyerekekkel, melyikek készülnek papnak, és ilyen történetem van, történet itt es, a izé, kispapval.

*

Ilyen történetem vót aval a másik papval es, melyik pedig nem vót rokon, kolozsvári, melyik megtért, az unitárius. Ez az unitárius gyerek izéből vót, kolozsvári születés. Az édesapja kapitán vót. A szerdzsent,²³⁴ melyikkel mentek, hogy megcseréljék a, izéköt, az őrzököt, melyikek őrzötték a, azt a fegyverek izéköt; akkor, hogy mentek, megkérdezte, – mer azelőtt való napon vót, hogy esszegyűlések –, hogy őt, kapitán tartotta, hogy nincs Isten. Me Csauseszku idejibe, komonisták idejibe vót, hogy nincs Isten. És arra kérdett a szerdzsent, katolikus vót, hogy, neki a kapitánt, hogy:

– Kapitán úr, biztosan, hogy nem hisz, hogy nincs Isten?

Aszonnya:

– Hiszek én, mennyere, de úgy kell monnyam.

– Úgy, úgy, de igen, igen bizonyította – mondta. – Igen nagyon bizonyította.

S, azonnya erre, választékot ad a katolikus szerdzsent, hogy megvilágosítsa, hogy lehet, ha meg kell, meghalni kellenne halni, hogy mi lenne, ha az Isten elejibe menne, és azt mondta, hogy nincsen Isten. Úgy megdöbbsent a kapitán úr, hogy hosszú éjszakán nem tudott alunni, nem tudott alunni. Nagyan jött egyet, hogy ez a, izé, hogyha háha meg kell halni, és az Isten elejibe érne. Eröst bévágott a szerdzsentnek az a szózatja. És, azon az éjszakán azt es rendelte, gondolta, hogy imá öreg felé van, kijőjön nyugdira, betegnyugdira és megváltoztassa az életit, hogy katolikus legyen. Meg es gondolkodzott, elment az orvoshoz, beszélgetett, az orvos, megvizsgálja, ugye, egyszerűből nem tudott kijönni nyugdíra? Adott valami pirulákat, megrendelte, még visszamenjen. Ő azt mondotta, ha csak, lehet, ő megfizeti az orvosnak és úgy irányítsa, hogy nagyon beteg, és kivegye a betegnyugdíra. Na, ugye szerették a pénzt, ugye, izé, hát ugye, a, izé, hogy mincsak megszámtotta az orvos, hogy elfogadja a pénzt és kiveszi őt a nyugdira. Ki es vette, ameddig ugye lassacsán mentek a papírok, ő elment haza. Megbeszélte az orvosval, s elment haza. Mikor elment haza, mondja a feleséginek, Kolozsváron, feleséginek:

– Erzsi, nem lenne jó, elmenjünk katolikus hitre?

– Én, nem, – azonnya, megharagudt –, én unitárius vallásba születtem, unitárius akarok lenni, s nem akarok onnan izél!

– Na, Erzsi, akkor, – azonnya –, megpróbálom – azonnya –, Árpit, – azonnya.

– Magad menj a gyermekedvel, én a leányomval nem menyek!

Így maradt, hogy ő menjen a gyermekivel. Mikor hazajő Árpit a iskolából, a fia, hazajő Árpit, azonnya:

– Árpit – azonnya –, ne, mit számítottam, gondoltam, – azonnya –, nem lenne jó, – azonnya –, elmenjünk katolikus hitre? Hogy katolikusok legyünk?

– Apa, igen! – azonnya.

²³⁴ szakaszvezető

– Hé!– aszonnya –, akkor menjünk a paphoz. Megváltották, hogy hol, melyen templomba menjenek. Elmennek, beszélgetnek a papval. A pap ad könyvet, hogy tanuljanak meg, hogy az imádságok, hogy felkészüljenek a keresztelésre, oda a katolikus hitre átkeresztelődjék. Na, mindent elrendezik, azon a közön, amennyre időt adott, az orvosnál es a papírok kisikerültek. Mikor megsikerültek az orvosnál, esent oda kellett menjenek a keresztségre es. Mikor megtörtént a keresztség, és megáldoztatták a, megáldoztak, akkor a fiú, Árpi így szóllott az apának:

– Apa, én pap leszek!

– Jó, fiú. Jó, fiam, nagyon örülök, – aszonnya.

És az iskalából ki vót tanolva, de már következett a katanaság. Ugye, miután Csauseszku idejibe mindegyik kellett katonaságot csinálni. Ha munkás katana, ha fegyveres katana, el kellett menjenek mindegyik a katanaságba. És, katanának kellett menjen Árpi. Közel vót hejzám, Bákó mellett vót a, csinálta katanaságját, a tánkoknál, és közel vót hejzám, de nem mert jönni, keresni ingemet, hallatt vót rólam egy kiadást, Moldován Domokos, melyik könyveket es írt, és filmet es mutított, kúddott oda, Kolozsvárra. És látott ott ingemet, met ott, nem mert hejzám jönni.

Kitőtötte a katanaságját, elszabadult, hazament, Kolozsvárra. Kolozsvárról jöttek Szlenyikra, sós feredőre. Anyástól, apástól és Árpi. És ott vótak egy asztalnál. Ott vót az én tesvérem, Györgyünk, Jánó György testvérem. Megkérdezte, hogy honné valók, magyarul beszélgettek. Azt mondották, lézpediek. A fiú kérlette:

– Üsmerik Jánó Ilanát?

Azt mondotta, hogy nem üsmerem.

– Szóval üsmerem, – aszonnya –, de beszélgetett rólam, de nem akart titkot mondani, hogy, met nem hitték, hogy mi látomásom van. Met a fiú többet akart kérdezni, hogy mit láttam, mi van, látomásaim vannak, de ők nem akarták ezt tudni, megtagadták. A tesvérem megtagadta, me ők nem akarták hinni, és nem is hitték. S akkor így, de mégés a címet leadták, és eljött héza, és hezzám hozta.

De, amikor a fiú eljött, nekem látomásom vót, azelőtt három nappal, hogy jó egy fiú, és azzal kell sokat foglalkozzam, és sokat, és sok, története lesz. Na, mikor elérkezett a tesvéremhez a fiú, Árpi, hát béhozta hejzám. Beszélgettünk egy pár izét, de bátyám igen nezett, s azt mondtam a bátyámnak, mondom:

– Menj haza, met dógod van mindig elég izé, én a fiúval egyeb beszédek es kell beszéljek.

Én előtte nem merem hogy beszélni, amig láttam. Miután elment a bátyám, aztán mondom, na, mondom:

– Árpi, azétt kúddtem el, met én három napval azelőtt láttalak téged, és nagy gondod van.

Erre megrebbeent Árpi, hogy én mit mondtam, s akkor elmondja ő.

– Me, – mondom – mégés, várom tölled!

S elmondja, hogy ő pap akar lenni, de nincs ki megsegélje, hogy milyen vizsgára, hogy kell nekikészüljön. Me ő unitárius vót, hogy vót, min vót, és elrendezte azt a

történetet, mit elmondtam, hogy vót az apjával. És akkor ilyen izével elmonda, és én, ilyen történetet, izé, és akkor erre kellett válaszoljak. Na, mondom:

– Árpi, hogy akarsz pap legyél? Az első izéből, olvasd fel a bibliából a teremtést, hogy a, hán nap teremtette a Jóisten, hogy vót, a prófétáknak a történetük, a pontos történeteket vizsgálj ki, és olvasd el, keccer es, háromcor es. És az Újszövetségbe, hogy a Jézusnak a fogantatása, az apostoloknak a cselekedetei, az anyaszenteháznak a történetjít. S ha ezket megtudod, izé, de mindig eztet pontosan, többcör elvizsgáld, elolvasd, hogy a fejedbe maradjon! Ezen a közön én imádkozom, de azon a közön még kérek egyet, hogy tarts hat vasárnapot, gyónás, áldozat, izé, és a szentmisét ajánld fel az Istennek e nagyobb szeretetiétt. Teremtett, az Atyaistennek. A hat vasárnapot ajálj a Fiúistennek, hogy szeretetből felajálta, és münköt megváltott, hat vasárnapot. Hét vasárnapot pedig tarts a Szentléleknek világosításáért, hogy világosítson meg, és erősítsen meg, és a, hogy tudj felelni, hogy a Szentlélek legyen véled. Mikor ezt megteszed, biztosan, hogy magad mindenütt nyertes fogsz lenni.

Mikor, na, én megmondtam, neki, ő, hogy azt monda, hogy megteszi, nagyon fogadta, és elbúcsúdzott, és, elment. Hazament Kolozsvárra, mindig, megkezdte a vasárnapokat tartani, úgy, hogy mondtam, az áldozást mindig, izé, fölkészült jól, mindig, mit mondam hogy, elolvasta, pontosan, mikor a hét vasárnapot kitarotta Szentlélekre, akkor el es jött a papír, hogy menjen a vizgára. És el es ment a vizgára. Mikor elment a vizgára, és én ezen a közön imádkoztam, hát, a vizsga úgy sikerült, hogy ő vót az első, hogy ő történt, hogy egy szóval sem vétette meg, amit kell, kérdett a püspökség. Nagyon csudálkodzott a püspök, hogy mikor lett katolikus, mikor vót a katanaságba, mikor vót, a, hogy felkészűjön, csudálkodzott a püspökség. És méges, nem merte akkor megmondani, hogy kiadni a titkot, henem levelet küdött nekem, hogy megköszönte, hogy én megsegítettem.

Mikor, szóval, odaért a szentelésre, me csak a papi készülést kellett tegye, me minden iskalája ki vót tanolva, papi készüléket kellett. Mikor odaért, hogy felszenteljék, akkor meghívott, s akkor kérte a püspöktől, hogy adjanak, szállást az én részemre egy izét. Akkor monda meg a püspöknek, hogy ki segítette őt. S akkor mutatott bé a püspöknek, hogy én segítettem meg, hogy a. S akkor beszélgettem a többi papakval Fejérváron, met ott vót Alba Júliába a szentelése. Ott vót a szentelése. S akkor így vótam a, izé, s akkor elvótam, de anyja helyett én tartottam helyet, me azelőtt odajártam vót a haza, met hazavitt. S látomásom vót Erzsi néről, az édesanyjáról, és azt mondtam:

– Erzsine, maga is meg fog térni katolikus hitbe. S, hogy ettünk, odacsattantotta a kalánt, azétt az asztalhoz és felköt.

– Erzsine, – miután odamentem –, métt haragudt meg? Én láttam, hogy méges meg fog térni, s maga úgy megharagudt, izé. Meg fog térni!

S ő ezt nem akarta hinni. Na imán megtörtént. Én áldoztam anya helyett, én vótam az első miséjin anya helyett, vót az apja, én vótam az anyja helyett. Úgy es

mondja nekem, hogy Ilona anya. Így köszön, így fogad ingemet, így ölel meg ingemet. Megölel ingemet.

(*Hova került ez az Árpi?*) Hadd mondjam el a történetit elébb! Felszentelték papnak, és a misét mondták, a, met ezen a közön misét mondatnak otthon, a család, izé. Meddig elrendezték a helyet, oton vót, akkor én ott vótam, hogy egy pár napot, azt mondta, maradjak otthon véle.

És otthon vótam, és akkor ilyen történet történt véle. Az anyja kicsapta a tévét, mi mondtuk a szentmisét, énekeltünk, a misét mondtuk a szobájában Árpinak, és őmellette vót az anyja szobája, és kicsapta a tévét nagyon, hogy ne hallja az énekünköt, s hogy énekelünk, dicsirjük a Jóistent. Nem akarta hallani, és mi hallgattuk a szentmisét, Árpinak a szentmiséjét. Osztá Árpi elkészült, s elkésért a vonatra, ugye, ingemet, és jöttem hazafelé, és aztád őt elrendezték Brassóra. S elrendezték Brassóra.

Brassón, mikor meghelyezkedett, ugye, elmondta az asszonyoknak, barátságot kötött a csoport imákval, meghíutt Brassóba. Elejembe jött, írást írt, Brassóra menjek, és milyen vonatot vegyek, és izé, és ő, mikor odaérek, ő vár, izé. Elejembe es jött a kocsival, és elfogadott Brassón, és odavitt a plebániához. Plebánián beszélgettünk ottajan, akkor, osztánd odavitt egy asszonkához, hogy ottan aludtam, hogy nem a plebánián, hanem egy aszonkánál. S akkor e csoport imánál béjelentett, hogy énáltalam lett pap, hogy én segítettem meg, hogy én általam lett é pap, és megsegétttem. És akkor bémutatott izé, és akkor az egész csoport, vannak köröszkül kétszázan, magyar csoport es, magyarul, melyikek imádkoznak, vannak románok es, melyikek vannak. És aszondotta, mind az egész csoport, hát úgy mondják, Ilana anya. Minthogy mondta Árpi, úgy mondják ezek es. Ilana anya. Azétt vagyok Brassón elfogadva, és így vagyok. Mikor jövök Magyarországra, vagy menyek, akkor ők elfogadnak, és el es kiérnek. Ilyen kapcsolatam van Brassóval.

Igy es mondtam én, leánnyaim, me ugye, mikor jövök Bákóból, jönnek izé, egyszer megkérdezték ingemet, mere menyek én? Hova menyek? Mondom:

– Menyek a leánnyaimhoz.

– S hol vannak?

Mondom:

– Brassón, – mondom –, oda mentek férhez.

De különötösön van a történetet, de méges, hogy, ugye én, néha, úgy látnak a soférek, mikor meglátnak:

– Esent menc a leányodhoz?

– Na, igen, esent menyek.

S na, így vagyok, a soférek így veszik izére. Hogy üsmernek a soférok.

– Esent menc a leányodhoz, esent menyek, mindig megjárom, izé.

Ilyen kapcsolatam van a soférokval es, az utazásomon. Vagy, még sokcor segétnék felszállni es. Na. Ilyen történetem van. S akkor ilyen kapcsolat.

Aztá Ezsiné megtért, ez sok évre izé, meg es hiutt a, Árpi, mikor megtért. Megtért a fiától. Fia ízélte, hogy béóttódott, és most Kolozsváron csoport imát vezérel.

Csoport imát, ilyen izé. Van két leján, melyikkel van kapcsolatba és hárman csoport imát vezérelnek Kolozsváron. S ilyen történetem vót. Megtért valóságosan, hogy bételjesedett a látomásom, hogy megtért. Mikor meghíttak és odaértem, mondom:

– Na, Erzsine, most mit mond, hogy katolikus, most hiszi-e, hogy nekem valóságosan látomásom vót, hogy meg fog térni. Aszonnya:

– Nem hittem, – azonnya.

– S most magába mit gondol vajon, hogy érzi?

– Ha gondoltam lenne, hogy érzem, akkor megtértem lenne, met én nem hittem, hogy én így fogom érzeni, hogy az Úrjézusnak a szeretetjít az ő szivibe. S így, ilyen szovakot mondott Erzsine, miután megtért katolikus hitre. S ilyen történetem van Árpíróól. Most Árpí messze van, met Szentgyörgyről, Szentgyörgyön vót, nagy történet vót ez es, met én nem tudtam, el vót Medzsugóriába, hol a Szüzanya jelenik, izé. S akkor, mikor visszajött, hát eljött, felkeresjen, akkor Kákovába vótam. Mikor eljött Kákovába, felkeresett, hát én megkérdeztem őt, hát hogy van a papságval? Mikorra kell visszamenj? Aszonnya:

– Most nem kell siessek.

Mondom:

– Há, métt? Mi van?

Azt tudtam, hogy lemondott a papságról. Há, mondom:

– Mi történt? Nem valami történ, hogy kivettek?

– Nem. Egyeb történt.

– Há, mi történt?

Én nem tudtam eleget várni, hogy mondja meg, hogy milyen történetje van. Aszonnya, hogy abból a szekulár rendből elment a Szent Ferenc rendűekhez. És még izéje van, met átolment, még kell egy kicsit, izé, prográmol, hogy tanolja, ottan, aztat megtanolja, hogy mi van ottejen. És azétt. S akkor nem es hagyta, hagyott el ingemet, hogy el kellett menjek velle Szentgyörgyre, és izére, osztá Kolozsvárra es. Oszta Kolozsvárról akkor csapatt haza, mikor indult ő, akkor csapatt haza ingemet. És így, ilyen történetem van. És hova ment, most nem tudom. *(És hova ment?)* Medzsugóriába ment. Ottan vót egy üdőt, s most úgy halltam, hogy Itáliába van, Rómába? *(Milyen Árpád ő, hogy hívják?)* Csapás Árpád. Csapás Árpád. *(Csapás?)* Csapás. *(Vagy Csapó?)* Csapó. Így van, hát ilyen történetem van.

(Hát Ilonka, ez nagyon gyönyörű. A Jóisten nagyon nagy kegyelmet adott magának.) Hát, igen. A Jóistennek az akarata ez. De nagyon izé, sokaknak irányítottam, másokat es. Most van még más, egy kisgyerek, melyiket kérte, mincsak Brassóól, megsegésem, most lesz az őszön aztánd, a bémenetje szemináriumba. Mincsak Szent Ferenchez akar, oda Juliánhoz, Rományon van, izé. Oda akar menni Szent Ferenc rendű papnak. Oszta kérte a segítségemet, izé. Mincsak Juliánnak hívják ezt a, izét es; aztán mondta, hogy imádkozzak érte. Oszta én megmondtam, én imádkozok, de magad is erős kell légy a hitbe. Mert hogyha nem hicc, nem izé, akkor hiába, izé.

Kell higyj, szereteted lejen, és a, erős légy, s ez, mikor mincsak a Jóisten felkarol, met az Isten azt várja, hogy a szeretet, a hit benned lejen.

Me, akármilyen gyógyulásba ugye, az Úrjézus, mikor gyógyított, ez ... Most meg van adval az es, az a, izé, hogy a, áldást adjak indulásra vaj izé, vaj, valakire betegnek, hogy izé, érintsem. Lehet, né, de ez csak attól függ, ha hite van, hisznek. Ha nem hisznek, akkor hiába érintem meg, az Úrjézus azt mondotta, mikor akármelyik, mikor az asszon es hezzanyúlt, a hátul, a ruhájához, s azt tette, s az vót, izé, met sokan nem értik, ezt, de akkor megrándította az Úrjéusból az erőt. Megrándította. S azért szözlött vissza, hogy ki nyúlt hezzám? Az a tizenkét évétől való, melyik vér folyt, vérfolyás ez, s akkor megrándította az Úrjézust, hogy az ereje, és visszafordult, azt mondta.

– Meggyógyultál-e?

Aszondta:

– Meg.

– A hited meggyógyított.

Ennyi. S akárhhol érintette az Úrjézus, ahogy mondatódik, vaj kérték vaj, ha mondta, azt mondta, te hited meggyógyított. Akárhhol, a te hited. És mikor azt mondotta, hogy annyicska hited lejen, mind a, egy kicsi mustármagacska, és aszmondták, parancsoltok a hegyeknek, megmutálódnak. De nem hegyek szükség, hogy megmutálódjanak, hanem a bűnök hegyei az embereknek a lelkikből; azok nagyobb hegyek, vaj a bűnök, a rosszaságok az emberből, azok nagyobb hegyek, vaj a hitetlenségek az emberből, vaj a, – ahogy mondatódik –, azok a gyűlölések az emberből, rosszindulatok az emberből; azok nagyobb szükségébb, hogy megmutálódjanak, hogy meghelyesedjenek, mind a hegyeknek. Met ugye, a hegyeknek nincsen lelkik, de az embereknek lelkik van. És ez a pontosabb. De ezek fontosabbak, nagyobbak, hogy szükségesebb megmutálódjanak, vagy megmozduljanak, vaj – hogy mondatódik –, életre keljenek. Életre keljenek, hogyha el vannak bonyolodva. Életre, fölörzdüljenek az isteni szeretetbe, hogy életre keljenek. Ez pontosabb, ez szükségesebb.

Sok történetem van, izé.

*

(Ilonka! Egy kis adóssága van tegnaptól, mert közben eszembe jutott, hogy tudja, hogy, mikor legelőször mentem magához, már itthon hallottam, hogy e kozári család, a Miklós Antal is készültek ki, Ilonához.) Miklós Antiék. Miklós Antiék. (Mikor kimentem, el is mesélte maga, hogy ...)

Miklós Anti vérém vót, ez a, izé, apómnak a, az édesanyjával rokonyok vótak. S akkor ezen a történeten mondotta vót édesapám, mikor az édesapja elindult Magyarországra, hogy a, met egyebként sok vagyonik vót, nem lett lenne szükség, de méges úgy jött nekik, hogy a, nem találták a helyiket, ottan, Pisztváléba, ahol ültek, vót a helyik, elmenjenek izé.

(Ők most jöttek el negyvenegybe, nem?) Igen. S akkor eljöttek ők onnét, Romániából, s akkor jöttek, azon a történeten. Ők, imá, most akart keresseni ingemet, hogy meghalt a unoka, izé, akart keresni evel a keresetvel keresett, hogy a feleséginek imá

vót nyóc gyermeke, nekik született, s vót a kilencedik gyerekük, me terüs vót. Terübe vót a felesége. S azt mondták az orvosok, hogy nem lesz képes, hogy megszüljje, mind a ketten meg fognak halni. S evel a, izével nagyon meg vót szomorodval, és eljő hejzám, hogy megkerejsen ingemet.

Nekem meg vót jelentve, hogy eljő egy pap, miután elcsapom a rokonyokat, elmenyek a templomba; és az, arról üsmerem meg, hogy aval kell beszéljek, meg fogja csókolni, az ótár alatt vót kéz, hogy fogják a keresztet. Az Úrjézus keze, és a Szent Ferenc keze, egy keresztet fog. Olyan vót, az ótár mellett, csinálval, nálunk, Lészpeden. Az ótár alatt. E vót ..., szép jelenet vót. Ez a szép jelenet vót. És arról tudom megismerni, hogy én aval kell beszéljek, hogy meg tudja, hogy megcsókolja. Miután elcsapom a rokonyokat, lemejek, és megjő ez, és odamejen imádkozni, s megcsókolja azt a két kézt, és a keresztet, s én aval kell beszéljek.

Akkor, na, miután elcsaptam a rokonyokat, Szent Anna búcsúja vót, izé, július hónapjába, akkor tartjuk a Szent Anna búcsút, nálunk a templomba, s akkor, ilyen szépen történik, hogy elcsaptam a rokonyokat, elmentem be, és imádkoztam a templomba. Bėjő ez az ember. Nekem pedig papnak szólították, hogy pap lesz, pein nem vót pap. Nem izé, rendes ember vót. Bėjött, imádkozott, kinyitotta a kapucskát és bément az ótári alá, behajlott, és megcsókolta a két kézt és a keresztet. Szent Ferenc kezit és az Úrjézus kezit, melyik tartja a keresztet közön és a keresztet. Ezután megszólaltam, tudtam, én a nevit, hogy meghalltam vót:

– Anti bácsi, én kell valamit beszéljek.

Kimentünk a templom udvarára, padokra és beszélgetni fogtam véle. Beszélgetni fogtam, mondtam, hogy látomásom vót, és jelenés van felölle, hogy kell beszéljek véle, és hogy láttam. És akkor é kifodott sírval, és mondja, hogy milyen gondolatval indult Magyarországról. Hogy aval a gondolatval indult, hogy ő egy olyant kapna, hogy ki ezt megvilágosítaná, másvilágról tudjon mondani, és meg tudná mondani, hogy micsináljon, me ő a, terübe van az asszonya, és azt mondták, hogy a gyermeket el kell vegyék, met az asszon meg fog halni. Mondom neki, hogy légy nyugudt, me látomásom vót erről, nem fog meghalni. Én imádkozom, és könnyen meg fog születni. És nem történik meg ez, mit mondnak. És hordozza végre, mert, – mondom –, ha elfogadták annya gyereket, nyóc gyereket, aval a kilencedikkel, hogy eltegyék, véres kezeik lejenek. Ez, mondom, nagy dolog. Én, mondom, imádkozom, és, mondom, különötösön, felajánlom, és meg fog születni, nyugudtak lejenek. Na, én megbiztatam, többet beszélgettem véle, én, izé, és eljött vissza Magyarországra, hazajött.

Ezen a történeten, mikor a gyermek meg es született, lejánka született, szép lejánka, mikor filmot csináltunk, akkor láttam azt a lejánkát, izé, szőke haja van, izé, szép kék szemei, nagyon szép vót. S, ilyen történet, hogy Ilonának es keresztelték. Könnyen megszületett, könnyen megszületett, s még nem es érzette, olyan könnyen, és megszabadultak mind a ketten. Nem es vót semmi nehezség, és könnyen felnőtt, mindegyik szerette, me szép vót, kislejánka. Szép kislejánka vót, mindegyik szerette, mindegyik húzta, és ilyen szépen felnőtt. Megtörtént a csuda történet, hogy megszületett, és mind

a kettő megmaradott. Ebbe, mibe közbenjártam, és megsegétttem, hogy így szót, tanácsot tartottam, hogy végre kihordozják és ez történt a vérémnek a történetyibe.

(*Ilonka, mikor én mentem ki, mást is hallottam Antal bácsiról. Azt, hogy vót egy tízéves fiuk és felmászott a villanyoszlopra és megütötte az áram.*) Igen. Mincsak az ő gyermeke vót. Úgy jó nekem, így ízélte, hogy felment az izére, a fára, izé, hogyha felment az oszlopra, szóval izé, s fellopta, ellopta izéjít, s meghótt. Ez úgy vót, hogy legyen, hogy mennyországba érjen a lelke. Hogy, ahogy a Jóisten különytösön lehet, ha élt lenne, rossz lett lenne. Így a Jóisten ezt a gondolatot adta, hogy ő májszék fel, s evel béfejtette a izét. Ezt es kérte, ennek e vót a sorsa.

– Ilonka, miről gondolta, hogy pap?

– Nekem azért mondták, hogy pap, hogy különbe ő nem vót pap, jó tanolságot, a munkahelyen, a szomszédoknál, és a családba es. Jóra tanyította, jót mondott, jó példát adott. Mindig a munkahelyen, mindig azt, ami legjobb vót, azt terjesztette, nem kárinkodott, nem vót semmi káring szó benne. Imádkozott, imádkozott, az imádság, a, izé, met azért tette, hogy a parancsolatot, az Isten parancsolatját, mennyere lehetett, templomba ment, mennyere lehetett, küzdött, mennyere lehetett, gyermekeknek jó tanolmánt agyon, azért szólították, hogy pap. Ez a történet sok helyt megvót, hogy embereket jelez ..., ember vót és papnak jelezték nekem. Hogy különytösön, akkor egy értettem, hogy Istentől választott. Különytösön Istentől valami kegyelme van, feladata van. És akkor, mind egy papnak, akkor ennek az embernek es egy ilyen különytösön sorsa van. S akkor ezt, azért fejedzem, hogy értsék meg, hogy nemcsak a papok vannak hiatval, hanem még más lelkek es vannak, hogy jó példát adjanak, jóra tanyítsanak, jót intézzenek, és szeretetet jelezzenek, szeretetet mutitsanak. Szeretetet felvilágosítsák, ezért mindig szükség van jó lelkekre, jó példákra, me, ha jó példát adsz, az olyan, mind egy gyógynövény, hogy a lelkeket meggyógyítani. Alyan, mint egy gyógynövény, hogy a lelkeket megújítani, alyan mint egy gyógynövény, ha bűnös a lélek, meggyógyuljon. Szükség, hogy a jó példára, azért szükség, hogy a jót élébbadni. Jóra intézni, jót szeretni, azért biztosan kérném, hogy melyikek, valamit értnek, valamit éreznek, valamit különytösön tanulmánt tudnak, ezt nyújtsák jobban tohébb, hogy terjedjék, hogy a jóság, a jóra indulat, hogy világosodjék, mert az Úrjézus azt várja, hogy az ő országa minden lélekbe, minden szübe érződjék, hogy szeressék, az Úrjézust.

Mikor, – régebb történt –, hogy az Úrjézus, mikor jelentést kérlette, kérte tőlem, aszandta, Ilona, hogy kérjem.

Szelid és alázatos szívű Jézus, alakítsd az én szívemet,
És az egész világ szívít a te szived szerint.

Szelid és alázatos szívű Jézus, alakítsd az én szívemet
és az egész világ szívít,

Szelid és alázatos szívű Jézus, alakítsd az én szívemet,
És az egész világ szívít a te szived szerint.

Így kérte az Úrjézus, ezt mondotta, hogy mindig szelid és alázatos szívű Jézus, alakítsd az én szívemet, az ejimet és az egész világét, hogy mindig ismerjenek dicsírnének és szeressenek. Kérte az Úrjézus töllem. Ez a feladatom, és mindig szeretettel akartam és akarom mamáig es bételjesíteni a Jóisten akaratját. Isten szeretetét, ez a feladatom, ha éreznék mindegyik, mindegyik, ami legkedvesebb, ami legpontosabb. Mindegyikétt meghótt az Úrjézus. Mindegyikétt csepp vér cseppent, mindegyikétt az Úrjézus felajálta magát, mindegyiket megváltotta. Azt, ha éreznék mindegyik, akkor többen jók lennének, többen szeretnék az Úrjézust, többen mennének a templomba, dicsérnék a Jóistent, többen elfogadnák a gyerekeket. Ez es súlyos, mer sokan nem akarják elfogadni a gyerekeket, és az Úrjézus ezétt es sírt. Sok történetem van, sok látomásom vót, melyikre az Úrjézust sokszor láttam, szumurún, vaj sírval es láttam. Mennyere irányítsuk a szeretetet, az imákval kérjük, vaj a szentmisén felajánljuk, mennyere mennénk szentmisére, hogy a szentmisét hallgassuk, annyaval nagyobb az érdemünk. A szentmisének es az elajánlása, szentmisének es a felajánlása nagyon érdemes.

Az Úrjézust sokszor láttam én az ótári szentségbe. Az Úrjézus sokcor nekem megjelenik, hogy látom a papnak a kezibe. Látom áldoztatni, amikor áldoztat, látom a papnak a kezibe, mikor a vecseryét mondja és áldást ad. Láttam a szentmisébe, úgy, hogy amikor felemelik a hostyát, hogy az Úrjézusnak az arcáját. Sokcor látom. Sokszor láttam, hogy szomoránn es, láttam örömvél es, láttam sokféleképpen. Súlyos, mer, amikor kellne, hogy imádkozjam, a papokétt, nagyon szomorú vót az Úrjézus.

– Ilana, imádkozjál a papokétt, kezikbe vagyok, véllem járnak, nincs elég hitik, szeretetik, imádkozjál értik.

S, ilyen szumurú vót az Úrjézus, hogy mondotta:

– Imádkozzál a papokétt, véllem járnak, kezikbe vagyok, nincs elég hitik szeretetik nincs.

S nem mondta, hogy kicsin vannak ilyenyek. Aszondta, sokan vannak. Aszondta, imádkozjam, sokan vannak, s én imádkozjam a papokétt. Ez vót a, izé, s imádkoztam. Sokszor láttam, sokszor tekintettem az Úrjézust. S melyik, vannak papak, melyikek jó, hütös papok, akkor az Úrjézust örömvél látom, hogy örvend az Úrjézus a kezikbe. Pedig, melyikek nem mondják ugye szeretettel, vagy nincs elég hitik, akkor szomorú az Úrjézus. Szomorú, s így történt.

*

Aztán még történt máccor, megjelenik az Úrjézus, és aszondja nekem:

– Ilana! Csinálj engesztelést, böjtöt, imádságot, mert a dohányos papokétt, melyikek dohányoznak papak. Sietnek a misét kimondani, sietnek, hogy a szovakat kimondani. Még a gondjikba es nem vagyok, hogy mind a le van véve a bandára, a hang, a izékre es, mondják. Nincsen sem az elméjikkel ott a pap, hogy a Jézusnál. A papnak az elméjébe Jézus. Nincsen meg a szívibe es. Siet, siet, hogy kimondja, siet, hogy béfejeje a misét, menjen ki, hogy gyújtson ree, hogy a szivarra, a dohánra, a szivarra. Azt mondotta az Úrjézus:

– Ilana, dohányos papak, – és mutította es – nezd meg, hogy vagyak a dohányos papnak a szívikbe! – És meg es mutította:

– El vagyak sápadva, el vagyak hirtadval, hogy a büziktől, a dohánnak a búztól, hogy el vagyok sápadval, irvadval, olyan szumorú vagyak, olyan szomorú vagyak, el vagyak keseredvel, hogy inkább szeretik a dohánt, szeretik a szívart, mind ingemet. Mind ingemet, s így mondta. S én ezért kellett imádkozjam, bőtöljek s rózafüzért es mondom, mondok:

Áldom Jézust az oltáriszentségbe,
Áldom Jézusnak testjít, vérit, istenségét az oltáriszentségbe,
Áldom Jézusnak szentséges szent szívít az oltáriszentségbe,
Áldom Jézus testje s vérit, istenségít, a papaknak a kezibe,
Papaknak a szívibe, dohányos papoknak, hitetlen papoknak
a szívükbe,
Melyikek nem hisznek és áldom,
Áldom az asszonyoknak es, melyikek dohányoznak.
Áldom az embereknek es, hogy az embereknek es a szívikbe,
Áldom, és ilyen rózsafüzéretet mondok,
Hogy áldott lejen Jézus az oltáriszentségbe,
Áldott legyen Jézus szentséges szent szüve az oltáriszentségbe.
Áldott lejen Jézus az ótáriszentségbe, minden templomba,
Minden tabernákulba, minden hostyába, minden összes világon.
Áldott lejen Jézus az ótáriszentségbe.

Ilyen rózsafüzéretet kell mondjak, ilyen szovakat kell mondjak, hogy áldott lejen Jézus az ótáriszentségben. S ilyen történetem van.

Mutította amikor, hogy a, milyen szumorú, hogy el van irvadval, osztán mutította elébb, hogy a kap egy jó lelket, ottan felvirágodik, hogy helyre pillan az ő szépsége, az Úrjézusnak a szépsége. A kenyér átol, hogy milyen szépen kivilágosodik, milyen szépen, s milyen szép, mikor ő egy szép, tiszta lélekbe száll, milyen szépen. És ilyen történetek, különötösön jelenések vótak az ótáriszentségről, nagyon kedves, met én láttam igazán, hogy olyan szentség bevételt es, melyikek, a szentség, a kenyér, a kis kenyérke a, elfetekedett, mikor azt mondta, Krisztus testje, hogy a, méltatlan vót az asszon; s megfetekedett csak úgy, annyacska maradott feje, mennyet tartott a pap. Hogy egyszeriből kiment az Úrjézus belölle, hogy mikor áldoztatott a pap.

Láttam aztá más szentségvételt es, hogy melyik, hogy méltatlan, hogy mondatódik, nem csináltak jó gyónást. Jó gyónást nem csináltak, s akkor szentségtörést csináltak. S akkor így láttam, hogy az ördögök kimentek, a, belöllik, kiszálltak, és a hátikon vótak, s így mentek elé. Én, melyiknek vót a jobb vállán, az ördög csiperkedett, melyiknek a bal vállán, melyiknek a nyaka körül, mind mikor a kicsikéket viszik a, izé, úgy mentek elé áldozni. Úgy mentek áldozni, az ördögök kacagtak,

visszatértek, az Úrjézus szomorán ki kellett menjen belőlük, kiszállott az Úrjézus és mentek bé kacagval az ördögök, szállták meg a lelkeket. Még nagyobb bűnt követek, az asszon, melyik eléjárt áldozni. S ilyen szentségtörést láttam. Ilyen áldozást láttam. Nagyon izé vót, met, hogy mondatódik, ha megláttam, hogy milyen szomorúan megy az Úrjézus, és milyen kacagval szállnak bé az ördögök, akkor nagyon izé vót nekem ez a történetem. De, hát mégés, Jézusnak felajánltam, és azt mondtam, hogy bocsássá meg nekik, mer nem tudják, mit cselekednek. Nem tudják, hogy evvel nagyobb bűnt követtek és azt kértem. Mindig ez megvan, mert ugye, nekem azt kéri, hogy az egész világett imádkozzam, akkor, sokszor az Atyának es felajánlom.

Atyám, te kezedbe ajánlom az én lelkemet,
Te kezedbe ajánlom testemet, az életemet, te kezedbe ajánlom.
Te kezedbe ajánlom azkot, melyikek nem üsmernek,
Te keztdbe ajánlom azkot es, melyikek megbántottak,
Te kezedbe ajánlom azkot es, melyikek ma tégedet megszidtak.
Te kezedbe ajánlom a lelkiket, azoknak es,
Melyikek nem akarnak tégedet tudni,
Nem akarnak szeretni, nem akarnak dicsérni,
Nem akarnak imádni.

S elyen ajánlatokat csinállok sokszor, hogy felajánlom mindegyiket. Felajánlom az Úrjézusnak, a Szűzanyának, az egész világot, melyikre a Szűzanya a tavaly kérte, miután Krakkóból visszajöttem, akkor kérte, hogy imádkozzak, két szűnek összeegyesüléséett. Melyiket így kimondta, és láttam es, hogy a két szív hogy essze, hogy akart esszeegyesülni, minden szübe. Isten országa, az Úrjézus országa és a Szűzanyáé lélekbe, minden szübe, így láttam. Mutította a Szűzanya, hogy akarnak esszekapcsolatba egyesülni és minden szübe belészállni. S akkor azt mondtotta Szűzanya, hogy így imádkojzál. Nekem mondtotta. Azt mondtotta:

Áldott lejen a Jézus szentséges szent szüve,
Mária szeplőtelen szent szüve,
Jőjön el a tik országotok az én szüvembe és az egész világ szüvibe.
Áldott lejen a Jézus szentséges szent szüve,
Mária szeplőtelen szent szüve,
Jőjjön el a tik országotok az én szüvembe,
S az egész világ szüvibe.

Ezt így monda, hogy én ezt így folytassam, hogy jőjjön az ők országik, az én szüvembe, és az egész világ szüvibe. És mások es jó lenne mondják, és annycor, hogy rózsafüzért, egészen rózsafüzért mondok ezenn a szókval, ezekvel az ádas izékvel, hangalatval és így folytatom. Nagyon izé, met a Szűzanya azt akarja, minden lélek érejkék,

Isten és az anyai színek a kegyelmit. Isteni színek a szeretetit, met az Úrjézusnak a szeretete minden szíbe akar bé, azért jelenkedzett Krakkóba. Azér jelenkedzett nővérnek (Szent Faustina), izé, hogy mindig többen imádkojzanak, s az a sugárok Jézus szüviből, irgalmas Jézus szüviből, nagy szeretet vót, még most es el vótam, az idén es, melyikre történet, hogy meg es jelent nekem, hogy elfogadtak ottan Jézus es jelent, és a nővér es, melyiknek jelentkedzett az Úrjézus izé. Jelenés, úgy, hogy fejet hajtott a, izé, mikor odaértem a Krakkóba, a templomba. Olyan mosolygodva Úrjézusnak az arcáját láttam, hogy örült, hogy odaértem.

Beszélgetések
János Ferenc Ilonáról

Miklós Antal,
egykori lészpedi lakos János Ilonáról,
Egyházaskozár, 1970

Egy szelet kenyér vót a mindennapi megélhetésük. Ezek, mikor meghaltak, Isten mind kiemelte, szentté avatta. El es mondta, hogy a túlvilágon a legnagyobb szent, Szent Bertalan, Szent Ferenc és Szent Antal, ennek a háromnak külön templomik van. Ki ezt a hármat imádja, tiszteli, mikor halálra jutunk, ezek mennek a bíróságra, mer a bíróságon Szent Péter van. Az utolsó ítéletig az Úrjézust nem lássa meg senki, csak a mennyországba. Se a Jóistent, csak az utolsó ítélet után. Na, most ezeket az ember imádja, meg a Szüzanyát, többi szenteket, ezek, kérem elmennek, mind az üdvégy elmenyen, hogy elmegy kérem szépen egy tárgyalásra és ott, az ajtón belúlról bemegy az üdvégy nem kívülről, és az szólal fel. Tehát ott csak a szentek szólalnak fel s a Szüzanya, Szent Péter van minden lélek törvényezésével az utolsó ítéletig. Ott úgy mennek, mind itt a bíróságon. Angyal van az ember mellett, mikor elítélték, azt viszi az ördög, vaj hova kerül. Ha el van ítéelve, ott nincs mellébeszélés. Az ördög az oka mindennek s az embert születéstől a halálig úgy kíséri az ördög, csak nem lássuk, amíg az ember meghal. De hát Isten nem engedi, mondjuk, az ördögnek van hatalma, csak nincsen ereje, így csak a késértéssel tudja, az ember, mondjuk, ha hisz és megvan az erős lelke, és hát, hogyha.

Mondta nekem, hogy egy ember meghalt és elítélték, szenvedő tűzbe került. Azt mondta neki az őrzőangyala, hogy akkor kerül ki innen, amikor a maga rokonságából egy fiúgyerek születik, azt felszentelik papnak, és magáért szentmisét mond. Az meg is történt, az a papnak jelentették és az előtt való héten odajött a faluba a lányhoz, s azt mondta:

– Lányom – aszondja –, ide köllött gyünni magához, – aszonnya –, de nem tudom, mér, majd maga megmonnya.

– Megmondom – aszonnya –. Maga menjen szépen haza, vaj itten monnyon szentmisét. Ez s ezér a dédrokonyáér, – aszonnya –, most szabadul ki. És a pap – elmondták, és elfakadott sírva, istennek a kegyelme milyen nagy, – aszondta –, azt az ember nem es tudta elképzelní, hogy oly nagy Istennek a kegyelme.

Mindenesetre, ha elmondott valamit a túlvilágról, valakinek, valaki rosszakarátú ember, monnyuk ezt nem jó néven vette, elment a hatósághoz és beárulta, hogy ne, ez ilyeneket mesél, meg olyannyokot mesél meg például, monnyuk evel nem ért a hatóság semmit, mer senkinek rosszat nem csinált.

Ez olyan dolog, hogy aki akarja, elhiszi, aki nem akarja, nem hiszi el, és persze, aki nem hiszi, az nem baj. Mindenki a maga munkáját úgy is végzi el. Ugye, ez teljesen független, mondjuk, milyen társadalomtól, ez magán dolog. Ezzel nem ártott senkinek rosszat, csak hát, milyen az ilyen ember. Azt gondolja, ha árulkodik a másokra, majd rangot szerez. De ebbe be sokan csalódtak, me ő egyes tovább él, szegény, ahogy tud. Ha elmegy hozzá, hát egyszerű szegény életet él. És éppen olyan víg, mindha valakinek a félvilág az övé vóna. Az is csak egy szelet kenyeret eszik, és amikor meghal, négy deszkába temetik el.

*

(Mit mesélt erről, hogy hogyan kezdődik nála egy ilyen látomás?) Például a látás úgy kezdődött, kérem szépen, hogy aszondta, hogy tizenegy éves korában, nekem így mondták, a Szűzanya minden éjjel odament egy kis vesszővel és fölkelte álmából imádkozni. Akkor imádkozott. S azt mondták, hogy neki férhez nem szabad menni, ez a hivatása, hogy tudjon szűz életet, szent életet élni. S ő el is fogadta, s akkor később az Úrjézus megadta azt a kegyelmet, hogy hát elvitte a lelkit túlvilágra. Megmutatta az összes szenvedéseket. Pokolt, mennyországot és ő evel azt akarta elmondani, és el is mondja, hogy mit jelent a jóviselkedés az embernek itt a földön. Met például, ha valaki jól viselkedik, Isten nagyon szereti, még maga az állam, még a kormány is. Egy olyan embernek nem kell rendőr, nem kell börtön, nem kell semmi, az maga öntudatos lelkileg, kérem szépen. Vallásilag, hogy ami az enyim, az, az enyimé, ami a másé, azt nem bántom! Hogy mindenki így gondolkozná az országban, az ország sokkal előbbre menne, nem vóna kormánynak, nem vóna rendőrségnek annyi dóga. Sajnos sokféle rossz ember, sokféle rossz részegség, meg minden. Az, az embert min csak bűnre viszi. Evvel a sok bűnvel mit csinál az ember? Magának bajt, az államnak dolgot, még rosszat.

Például, mondom, nálunk még vót egy ilyen legénkori barátom, ötven kilométerre vótunk, de búcsúkra összejártunk. Az nem tudott lábain járni, kiskocsin tólták, az bebizonyította azt, kérem szépen, hogy vót egy illető, egy Benke György nevezetű, és az elvette e szegényebb asszonynak a földjét, me becsapta, egy szegén özvegyasszant. S három napra megmondta a hatóságoknak, hogy menjenek, temessék ki, me a kopersó üres. És üres es vót. Elvitték a gonoszok a testit is. S megízélte a hatóság, még a pap is, hogy igaz, és akkor, azóta, a papok nem titották, nyíltan ment minden búcsúra. Annyi pénzt dobáltak neki. Neki nem kellett pénz, ha maga elment a búcsúra, s ha vót halálos bűnyye, nem vette el a pénzt. Ha maga lelke jó vót, akkor úgy örült magának, hogy, hogy maga nem tudta elfogadni. Elment a búcsúkra, ott vót három-, négy-, vagy kétezer ember, ő mindenkit látott, ki, mibe van. Aki jólélkü vót, attól elfogadta a pénzt. Ez hol is lakott, azt hiszem, hogy az Újfaluba, de már régen meghalt. Szeret mentin van az. Mostoha édesapja vót, vagy anyja vót, pontosan én sem tudom. Egy elhagyott legén vót. Télbe nem fűtött, pedig ott harminc-negyven fokos hideg vót. Az ajtót kinyitotta csak egyszerű ágyba, kályha nélkül vót. Hát hol

evett, hol nem evett, hát, isteni kegyelemvel élt biztos. Meghalt szegén, nyugugyék, körülbelül ennek huszonnégy, huszonhárom éve, hogy meghalt.

(Ilonka még miről beszélt?) Hát, kérem szépen, ez elmondta, hogy hova jutnak a keresztleletlen gyermekek; akik elteszik, halálos bűnbe részesül mind a két fél; az ötödik parancs az, hogy ne ölj; ugyanannyi, mint itt az ember egymást meggyilkolja, az állam büntet halállal. Úgy büntet Isten holtunk után a lélekét a halállal. A halál azt jelenti, az örök halál, az ember soha nem tud a pokolból szabadulni. Mikor az ember házasságot köt, elfogadja a gyerekeket, me az Istentől ki van számítval. Azér a sok kínlódásér, a családér üdvösségre juttassa Isten túlvilágon, a mennyországba. Habár ehhez, mondjuk, hit kell. Persze, mindenki a könnyebb életért folyamozkodik, úgy, mint itt a földön is, itt is meg kell dógozni mindenér. Még maga a miniszter is kell dolgozzék, met ez így van rendelvel, úgy kell a túlvilágra is megszerezni itt, a jó lelki viseletet, tehát az üdvösséget.

Akkor mondta, hadvezérek, kormányokról, amelyik kormány a földön jól csinál, monnyuk, a néppel jót cselekesznek, Isten szintén jutalmazza. Amelyik tényleg, hogy rosszul viselkednek, hogy a népet semmibe veszik, megbüntetik, hát nagyon-nagyon sok mindent mondott. Akkor, mondjuk a szülői szeretetről, hogy hát milyen üdvösség jár – monnyuk –, külön, aki a szüleit tiszteli, öregségire végig monnyuk ápolja, s ha csúnyán bánik velik, Isten azt visszafordítja, hogy ugyanabba részesüljön az, az ember is, majd a gyerekekkel, amit a szülőknek adott. Akkor monnyuk a szolgálati, az állami, szervezeti ponton is, még a harcosok is, hogy mindenki egymás felé mindig szeretetvel járjon, nem az, hogy a felső, meg a durvaság, meg semmibe nézi. Isten előtt nincsen különbség vagy iskola, egy lélek van. Ha valakinek hivatása van, akkor azt a hivatást méltón viselje, aval úgy érezze meg, hogy vele szembe magasabb a tudása, sőt, akkor szeretettel és mondjuk, irányítással azt az embert köll, hogy az is tudjon boldogulni, élni.

(Ilonka mit mondott, hogy neki mi a hivatása?) Hát őneki, – ő nem ment férhez –, neki mondjuk egy ilyen egyszerűebb, alázatos hitet kell élni mindhalálíg. Neki család, soha férjhez nem megy, neki ezt kell vállalni. Ezt válaszolta. Nem is, csak a lelkit keresi. Minden reggel misére, litániára jár, hogy hát szegényesen él. É meg van elgedve a sorsával, aszonnya, Istentől így van, ő így fogadja, neki jó így.

[...²³⁵]

Ez a viselet, ami van máma, ugyanúgy azt kell elviselni, mintha azt elfogadtam volna. Én meg vagyok nyuguva, úgy, ahogy elmondtam magának. A Szűzanyát külön láttam, és azt mondta nekem, ki ebből a vízből nem iszik, az ingemet nem lát meg. Köröszötmet viseld, türelemvel, békességgel és engedelmességgel. Láttam a halált, úgy, mint magát. Az őrzőangyalomat láttam, azt mondta nekem, ne törődjek semmivel sem, úgy, hogy nehéz az életem úgyis látja, de minden elmúlik, csak az imádsággal maradok és a jócselekedetekkel. Belé vagyok sorsomba nyugudva, bár

²³⁵ Itt kimarad néhány sor, amiről Miklós Antal kérte: „nem muszáj elmondja senkinek.”

rám sokat mondták, hogy így meg így meg így, de nem érdekel, mindenki tudja a maga lelkiismeretét, egy Isten vót, van is, lesz is. Nála nélkül, semmi sincs. Én tiszt-elem a kormányt, bárkit, felebarátomat, mindenki a maga hivatását.

Mielőtt lebetegedtem, az Úrjézus megjelentette nekem öt évvel, hogy én egy élet-hosszas betegséget kapok. Egyéves házas vótam, lefeküdtünk az asszonyval az ágyba, ne tessék megharagudni, ez így van, a házasságot választottam, asszonval. És akkor az Úrjézus köröszton, hogy jön föl a nap, úgy jött föl, délre fordult, így feléjem. Nem tudtam, hogy mit mondott, és akkor, ahogy jött föl anap keletről, úgy jött föl az Úrjézus a keresztfán, mikor délre ért, feléjem fordult, és nekem mondott valamit a keresztfáról. Fölbredtem, mondom, asszony, nezd, mit álmodtam. Ez így áll, vagy Isten minket elválaszt, egymástól, vagy egy örök, hosszas élet betegséget kapunk, én vaj te, öt év múlva. Pontoson öt év múlva, ötven ősszel lebetegedtem és húsz éve, hogy én nem tudok jóformán semmit csinálni. Nagyon keserves, hogy húsz éve csak inekción élek, tudja, legalább benne van itt, a kezemben nyócszáz darab inekció, látja, má kék róza, má nem megy bele. De hát így adta az Isten, elfogadtam, nem zúgolódok, és utána, törekedtem azon, hogy mér nem tudtam azt megérteni.

Mikor ben vótam, most tíz éve, a lányhoz [Ilonánál], hazagyüttem, akkor az Úr-jézus papi ruhába vót, letérgyeltem elejibe, meg akartam csókolni az odalsebét, nem engedte, ideadta a kezit, s így a ruhát felhúztam, szépen, fel vót vágva a kezeszárán, s megcsókoltam. S akkor megkérdeztem, – azt nem mondom, az, titok –, öt szót mon-dott nekem, s akkor megnyugudtam, hogy tovább így kell élni, hogy Isten engedte. Akkor megkérdeztem őt, és meg is mondta; azt mondta, hogy sajnos, orvoshoz ne menjen, a maga betegsége Istentől van, azt orvos, senki meg nem üsmeri. Elmejek az orvoshoz most is, Ella vizsgál, nincs semmi bajom, és közben nem tudok menni, olyan beteg vagyok. Kereszt, rajtam van a betegség, tudom, de nem lehet segíteni rajta semmit. Legyen az Úr akarata. Lehet, hogy Jóisten jobban tudja, evel talán fogok idvezülni. Bízok, Isten megbocsát, nem hagy el bennünket.

Nem tudtam enni, nem tudtam alunni, mondom, drága jó Istenem, ne hagyj el! – mondom –. Azt mondta nekem, hogy olyan tüzek vannak, háromszor an-nyí, mint ennek a templomnak, milyen magas a templom, aszonnya. Örök sötétség, szenvedések. Azt mondja, hol az apja alóról van, akkor a fia felülről, aszondja, hát ottegyen nem tanított meg. Az apja alól van, mondja az apjának, maga végett én es elkárhoztam. Hát, sajnos, nagy dógok várnak miránk, nagy dógok a túlvilágon. Azér mondja, hogy Isten nem aluszik, Isten szeme mindent lát, és mindenkinek halála után fizet. Látja, itt is, ha valaki gyilkol, kérem, kormány nem hagyja, igaza is van. Törvény, az, törvény. Kérem. Becsületesnek lenni kellett, és lenni es kell. Úgy, mind a kormány, az lenni kell, míg ember a földön lesz, anélkül nem lehet. Ugye, sok mindenki, mások úgy felfogják, gyilkoni, verni, mi rossz van ebbe? Tisztességes embernek lenni kell a földön. Valaki beteg, az, más. Nem egyforma világ van, nem is lesz, nem is vóna jó, hogy mindenki egyforma vóna.

(Elmesélni nekem, hogy milyennek látta, akiket látott?) Az Úrjézust úgy láttam, mind magát. (Mondja el, hogy, hogy látta! Milyennek látta?) Valóságos istenség, hogy látják a képen, erős természetű ember. Szép, ilyen szép feje, ilyen papi ruhába, palástba, szép vót. És Szűzanyát álmodtam, és az, tiszta feje ruhába vót. Tiszta feje, mind a nap, még világosabb! Ilyen szép kék felhébe vót, s ízelve, s rózsafüzér vót a kezibe. S mikor eccer álmodtam, úgy sírt, mind az esső. Tudja, hogy sírt? Mind az esső. Letérgyeltem eléje, s aszondta, hogy mennyit imádkozik az Istennek a népiér, hogy milyen rossz ez a nép, milyen bűnös, hogy káromkodnak, nem akarnak megtérni, tudja-e, úgy sírt drága Szűzanya, nem vót, aki meglássa, azt nem lehet elmondani. Sokszor mondom az asszonnak, mi lesz velünk, mikor meghalunk? Istenem, az a sok káromkodás, ami máma elfolyik. Akkor az a sok válás [sírní kezd]. Kapcsolja le!

Simon Ferenc Józsefné egykori lészpedi lakos János Ilonáról, Mekényes, 1970.

Kislejánka vót, az édesanya meghalt, ugye, a tesvérek elmaradtak, s osztá az apjik megnősült, hozott Pusztinából asszant, aztá vót, hogy nem gondoskodott rejik; nem semmi, nem tanyította őket, még ment haza Pusztinába, még jött vissza kicsitt, s úgy tőtötték az életjiket. Osztánd én eljöttem ide Magyarországra, hát én aztá halltam, amikor hazamentem, hogy Ilokával mi van. Hogy őt így hordozják, mindent tud.

Na még ezt az egyet megmondom, hogy, hogy mondták, kiel találkozott, hordozták. Aszannya, hogy hol elévítették, ment, hát egy embert látott. Hát üsmerte, mert tudjuk kicsada az az ember. Hát vót három rakás szar, s ő ette, ette, bocsánat, csak hát így mondta vót, hát ő ette s akkor aszondta ez, aszondta:

– Krisztus kénszenvedésire kérem, mondja meg, – aszonna –, hogy maga ezt, – aszonna –, métt eszi? Hogy micsinál ittegyen?

– Ne – aszondja –, három rakás van. Két rakást megettem, még van egy, hogy megegyem.

– S az mé kell? – aszondja ez.

– Ezt min meg kell egyem, aszonna, azért, – aszonna –, mindenkor csak szartam, csak szartam mindenkinek. Mindenkinek. Na, azt még mind meg kell egyem – aszonna.

(Túlvilágon?) Túlvilágon. Túlvilágon, há!

S osztán, a másik ember, hogy mondám az este, hogy vérítette a tehenyeket. Osztá igen sok vérit elengedett, s az asszonnak a tehenje megdöglött, mikor a gyermekkel elmaradtak. Akkor egy ember ott ült, s ott a lovak úgy rugdosták, s úgy ütték a földhöz s úgy szöktek rea, s minden, kénozták. S azt es megkértette. S aszondta, azért, hogy amikor, az ember azt felelte vissza Ilonkának, hogy amikor járt véllik, erőst sok verést tett rejik, s ütte s verte, s nem sajnálta őket s a lovak most azé rugdossák. Vaj mi.

Olvastam, Budapesten kaptam egy levelet, amelyikbe olvastam azt, hamarabb vót az Isten, és az Isten, hogy megpróbálja az erejét, lássa, és csinált két sereg angyalt. Egyet tett jobbra felől, s a mást tette bal felől. A jobb felől a fejedelemnek az angyalok felett tette Szent Mihály arkangyalt, és bal elől tette Lucsifert. Lucsifer látta, hogy olyan szép, gyönyörű szépsége van, és ereje van, azt tette magába, fennébb menjen, mint az Isten. S egy időtől nem akarta tudni az Istent, aszondta, hogy ő nem hallgassa meg az Istent. Akkor szent Mihály arkangyal felszóllott:

– Meg kell hallgassuk az Atyát, fejet kell hajtsunk az Atyának!

És ő aszondta, nem akarja tudni az Atyát, és akkor aszondta Szent Mihály arkangyal:

– Kicsada nagyobb, mint az Isten? – és eszeháborodtak Lucsifer angyalaival, esszementek, első háború mennyországba vót. És akkor Isten haragjába megharagudt Lucsiferra, és teremtette a poklot. Nem nekünk teremtette, henem Lucifer angyalainak, hogy a Szent Mihály arkangyal gyúrja bé pokolba, és mind elégesse őket örökre, semmiséggé tegye.

És akkor esszevgyültek ők, mind szépek vótak, gyönyörűk vótak, akkor azt rikolytotta Szent Mihály arkangyal:

– Uram, jegyezd ki a Lucifer angyalait, me nem tudjuk, melyikek, esszevgyültünk!

Akkor az Isten parancsolta, hogy Lucifer angyalai lejenek fetekék, s szarvik, es és farki es! És akkor úgy es lett. És akkor fogdosták meg őket, s gyúrták bé pokolba. Utóján megfogta Szent Mihály arkangyal Lucsifert, es vitte a pokol kapujára és akkor rikolytotta Lucifer:

– Atyám, Atyám! Könyörülj meg rajtam, ne veszejs el Atyám! Mert, – aszondja –, láttam, – aszondja –, felvizsgáltam a jövő leveleidbe és akkor, felvizsgáltam a jövő leveleidbe, és láttam a földön világot akarsz csinálni, embert akarsz teremteni; és uram, csinájunk egyebet, uram, kik meghallgatnak téged, jók lesznek, lejenek a teheid, s kit el tudok csábítani én, lejenek az ejimek.

S a Jóisten megengedte akkor, aszonnya, legyen úgy Lucifer, akkor.

– Ó, uram, de igen jajgatnak azok, kik alattam vannak, a bécsbe, pokolba, ahogy nevezted magad. Engedj meg, ne égess el uram! Uram, engedd meg, hogy pokol tűzibe mi úgy járjunk, mind a feredőbe.

És akkor az Atya megengedte nekik, hogy ők járnak, mind a feredőbe.

És osztánd az Isten megteremtette Ádámot, Évát, tette paradicsomba, és minden sok gyönyörű gyümölcsfa vót, mindenféle jóság vót; és meghatta, a kertnek a közepibe vót egy fa, melyiket úgy nevezték, tiltott fa, és arról meghagyta az Atya, hogy arról ne egyenek semmi gyümölcsöt rólla. És egy nap, jól, szépen süttött délkor a nap,

²³⁶ János ferenc ekkor 76 éves

Ádám s Éva le vótak ülve a fának az árnyékjába, és akkor, hogy ültek az árnyékba, Lucifer azt mondta:

– Most lesz a próba!

Elment, és elvett egy kégyót, és belébútt a kégyóba, felkondorgódzott a fára, miután felment a fára, elvett egy kis piros almát, mondta Évának:

– Éva, nézz csak ide, milyen szép, milyen szép alma!

– Ah, – Éva mondja –, nem lehet együnk, me meg van tiltva az atyától, és arról nem lehet együnk!

És akkor a Sátán mondta, aszondta:

– Vegyétek el! Lássátok, olyanyok lesztek, mint az Isten! Ha esztek ebből, egyebként, nyílnak ki a szemeitek, me mindent láttok!

Igazán, osztán nyíltak egyebként, me lássák, a, Éva beléharapott az almába és ett belőle, és odaadta Ádámnak es. Ett Ádám es, miután lenyelt egyet, hírt kapott, hogy bizan, a meg vót tiltva, hogy ne egyenek abból, s megfogta a gégéjít, ezétt a férfiaknak hát van egy bog a nyakikban, vagyis úgy mondják, hogy az Ádám almája ez. Megfogta a gégéjít, és akkor mincsak lenyelte, akkor igazat mondott a Sátán, me kinyíltak egyebként a szemeik. Mikor nezik magikat, hát szemérmik, hát ők csórén vannak, há, megszégyellték magikat; egyik a mástól s egyik bújik egyik bokorba, másik bújik a másik bokorba elbúttak, Ádám Évától s Éva Ádámától és így elbúttak egymástól. Az Atya meglátta, tudta az Atya, hogy mi lesz belőlük, és akkor rikolytotta:

– Hol vagy Ádám?

– Itt vagyok! – aszondja

– Há, mé búttál el a bokorba?

– Há, – aszondja –, csupa ettetek a tiltott gyümölcsből, melyiket meghattam én nektek?

– Há, nekem – aszonnya –, Éva adott!

Éva rikolytotta túlné a bokorból:

– Nekem a kégyó adta!

Én akkor aszondta az Isten:

– Na, – aszondja –, imáang ki a paradicsomból, nem vattok érdemesek, hogy ott üljetek, és menjetek ki a földre! – és kihajtotta, angyalokval hajtották ki őket, és kivezették a paradicsom kertjiből. Sírtak, kimentek Ádám és Éva és bétakarták magikat olyan burusztuljokval,²³⁷ szégyellték magikot, egyikik a mástól a csóré testyiket.

És növenkedtek ők, gyermekik lett, felnövelték és azután lebetegedett, sok időre, ám kilencszáz esztendőtt ért lenne, és akkor betegséigibe aszondta egy fiának:

– Fiaim, melyik kapódtok egy, elmenjetek, paradicsom kertjiből hozzatok nekem

– aszondja –, bár egy krákcokskát, e valami lapit – aszondja –, csinyálnék egy csájt,

– aszondja –, s akkor én megjönnek.

És kapódott egy a fiai közül, aszondja:

²³⁷ keserűlapukkal

– Elmejek én, tátim!

– Eridj, fiam!

Elment a fiú, leszkődött a paradicsom kertje mellett. Meglátta az angyal, aki őrzötte a paradicsomkertet, és mondta:

– Mit keressz, fiú?

– Jöttem – aszondja –, tátim beteg, elküdüött – aszondja –, kapnék egy krákocskát innét a kerből, – aszondja –, csinálna egy csájt, – aszondja –, s aval a csájval lehet, megjönne – aszondja, hogy ne legyen beteg – aszondja.

– Jere, me adok én! – aszondja.

És elvitte az angyal, letört egy krákocskát, és odaadta neki. A krákocskát úgy nevezte, hogy cedromfa vót. És – aszondja – az angyal tudta, aszonnya:

– Fiú, eredj, vidd haza! – aszondja. Nem talál kellni tátidnak csájnak, mégse vesd el ezt a krákocskát, henem tedd belé az ágyásba, és ha beléteszed az ágyásba, nő fa belölle, felnő, s mikor gyümöcsöt köt ez a fa, akkor tátidnak jó lesz. Tátid akkor, akkornak neki nem fáj semmi, tátidnak.

És futott a gyerek, és más gyerekek nezték a hegyről, hogy jó-e az a fiú? Mikor meglátták, aszonnyák:

– Hej! Heába, heába – aszonnya –, ne hozd! – aszondja.

Ők tudták, meghót az apjik otthon.

– Ne hozd – aszonnya –, meghót tátink, nem kell imá! – aszonnya.

– Aszondta az angyal, tegyem belé az ágyásba, öntöjzük, me, mikor gyümöcsöt köt ez a fa, akkor – aszonnya –, tátimnak nem fáj semmije és jó, boldogságba lesz.

És, na, nőtt a fa, jöttek a fiak, nezték, idővel felnött a fa. Nezték, hogy van-e gyümöcs rajta? Gyümöcs nem vót, met az olyan fa vót, mint a plópfa, nem kötött semmi gyümöcsöt. Eljött az üdő, hogy Náchim próféta megmondta Salamon királynak, hogy csináljon templomot. És templomot épített Salamon király, és azt a fát es levágták, és a templomhoz használtak belőle. Mikor használták, egy darabból nem tudtak semmire menni, hanem félre kellett tegyék. Az ott ült, osztá a víz elvitte, és odatette, ahova az Isten rendelte; és abból a fából osztá csináltak valami ácsok, kivágták, abból a fából vótak az anyag, melyikből csinálták a keresztet a tolvajoknak és a gyümöcs a fány, az Jézus Krisztus vót, mikor felfeszítették Krisztust arra a keresztfára. Ő vót a gyümöcs, melyiket kötötte. Miután felfeszítették, Jézust két lator közü, csúfolták Jézust, mondták:

– Szállj le, ha Isten fia vagy, szállj le, és imádunk.

És akkor a, mondta a bal felől való tolvaj es aszondta:

– Igazat mond világ. Nagy próféta vagy, mé nem végysz le münköt es, hogy imádjunk?

Aszondja jobb felől való tolvaj:

– Hallgass, hallgass, mü pedig megérdemeljük ezt a büntetést, de ez, aki köztünk van, – aszondja –, nagy próféta, nem vétett semmit, mégis itt van köztünk. De, uram, – aszondja –, mikor országodba érsz, könyörülj meg rajtam! – aszondja.

Felelte Jézus:

– Bizan mondom néked, még ma velem léssz a paradicsomba!

És megnyerte az örök boldogságot a jobb felől való tolvaj. Münk es szenvedünk, mind írja Szent Bernát, hasonlóképpen vagyunk, mind ezek a tolvajok, sokan jó nevén vegyük a szenvedésünköt, naponti szenvedésünköt sokan jóra vegyük, és felajáljuk Istennek, jókedvből és jól vegyük és jól viseljük magunkat s még az Isten felé, gondolunk, akkor meg fogjuk nyerni mink es mennyországot, mint a jobb felől való tolvaj. De bizan, ha sokan megvetik, hogy métt van ennyi szenvedés, métt van ez a kereszt rejánk téve? Ennyit kell szenvedjek, mit kell hújzak, ennyi nehezséget adtál uram, rejám. És ha nem veszi jónéven, az elkárhozik. És evel fejem bé, Jánó Ferenc vagyok, és ezt láttam, és ezt kiadtam, hogy mondják meg másoknak es.

(*Mikor olvasta ezt, tessék mondani? Mikor olvasta ezt, hányba?*) Én, kilencszázti-zenhétbe. (*Akkor volt Budapesten?*) Akkor, akkor Budapesten vótam. (*Hogy került oda?*) Elfogtak vót a magyarok, aztán visszafogtak a románok. Há, visszafogtak a románok.

*Egy lészpedi asszony, Lészped, 1974.*²³⁸

(*Erzsi néni, az Ilona történeteit szokta hallgatni? Ismeri?*) Melyiket? (*Ilonát, aki olyan halottlátó, azt mondják.*) Üsmerem, de az Ilonának a történetjei mind hazugságok. (*Hazugságok?*) Igen, igen, mind hazugságok. Az Ilona történetjeiért én es le tudok fekünni, s aval béhunym a szememet, valamit látok. S maga es hunyja le a szemit, valamit mincsak lát! (*S amikor hallgatja, akkor nem hiszi el?*) Nem!

(*Nem úgy mondja, hogy el kell hinni? Én még nem láttam.*) Én üsmerem, de én azt nem tudom meghinni. (*Nem bizonyosodott rá, hogy az, valamit, igazat mondott?*) Semmi igazat nem mondott. Semmi igazat nem. (*Mikről mesél?*) Ő mesél, hogy tyip, álmodja, hogy lát a hóttakról, a másvilágról. Tudja-e, másvilágról senki nem tud mondani. Még a föld se. Hogy ami történt. Másvilágról tudunk annyat, mit a Szentírás ír. S amit a földi ember mond, úgy álmodja, én azt nem hiszem. Me én es lefekszem, álmodok valamit. Lehet, álmodom, ki tudja, hol járok.

(*A történet hol történt meg?*) Ez itt csángó falukba, Klézsén, valahol ott történt, hogy elment, hogy mondjon a hóttakról. S elment, egy ifjú menyecskének majd kiürítette a házát. Ki vásznot neki vigye, s osztá ő nem tudta, me úgy hitte, hogy úgy van, hogy mondja. Hát ő kitudakozta mástól, kám, mikor hóttak meg annak az anyja, apja, s akkor ő odament, s mondta, né, hallottam így, s így, s így. Na, három nap múlva idejövök,– aszonnya –, s akkor mondok róllik. Ő, három nap múlva, ő három

²³⁸ Hintalan László beszélgetése jelenlétemben, 1974-ben, Lészpeden. (Közös magnóval dolgoztunk ketten, így a H.L.-nak mondott szöveg a birtokomban van). Váratlanul felbukkant beszélgetőtársunk nevét nem kérdeztük meg.

nap gondolkozott, mit hazudjon, s akkor aszondta, ne, ennyet s ennyet, s ennyet kell adjék. Me erőst nagy szenvedésbe vannak, s ha ennyet adsz értük, ennyet fizetsz, akkor kiszabadulnak.

Osztá még elment, – aszondja látta –, aszondja –, apád elért a második lépcsőre, fellépett, de anyád megelőzte, a negyediken van. Hát én honné tudjam azt, hogy, hogy üsmerem azt, az anyját, az apjának, ha még nem es egy falusi lány vót?

Hát az ember, amelyik nem álmod, annak az esze nem törvényez. No, ez igaz orvosi beszéd. Hogy az embernek, amelyik nem álmod, hogy semmit nem álmod, mikor lefekszik, annak az esze nem törvényez. A nem normálé az eszitől.

Függelék

Beszélgetés Simon Ferenc Józsefné Fazekas Ilona egykori lészpedi asszonnyal a lujzikalagori mondóról, Mekényes, 1978.

(Hova jártak a lészpediek a halotról érdeklődni? Valamit megtudni? Kihez jártak?) Mondóhoz. (És hol élt ilyen mondó? Hol volt?) Hát egy Kalagorba vót. Hogy mi nem tudtunk a házunkba lakni, ugye? Magának nem meséltem én ezt?

Hát ugye, az emberem odament a mondóhoz, met én, ha oda el nem ment lenne az én emberem, s ingemet fel ne kötött volna, mikor indult hajnalba, a mondóhoz, eszebeszéltek, me így csak rövidesen mondom el.

Az úgy vót, hogy mikor az én emberem megnősült, meddig meg nem nősült, addig az apja vett neki egy házfődet. Házhelyet, hova házat kellett csinálni. De úgy vette meg, egy öreg ház vót, s hogy megvette, amikor megnősült, akkor tavasszal elmentünk, s azt a házat lerontottuk, azt a régi házat, s akkor újból csináltuk. De vót egy nagy mart, itt a, egy nagy hegy itt a házunk mellett. S amellet, itt a ház mellett – s akkor, hogy újból csinátuk, akkor a házat így lerontottuk, így hátrébb vitték, a martnak neki. A házat oda csinálták fel, hogy, ahol vót a régi ház, hát annyival hátratették, hogy az ágyunk egészen ott vót a, hátul a csepegő, hogy folyt le a házról a víz, hát eppe odajött az ágyunk nekünk. Na, a házat elkészítettük, s egy pünköst napján, pünköst napja előtt, hát én tőtöttkáposztát csináltam. S az emberem nem vót honn, met a, fiatal menyecske vótam. S hogy én tőtöttem azt a tőtöttkáposztát, hát olyan helyen- ugye, kályhával szembe vótam. Fel vót akasztval az olló –, egy nagy olló, melyikkel vágjuk a vásznat, s akkor a rózsafüzérem melléje, errébb. S én egyedül vótam a házba, s csináltam a tőtöttkáposztát. S eccer látom, hogy hát az olló jár, így a falon, a szegre, ahogy fel vót akasztval, s az olvasóm es hát megmozdult, a rózsafüzérem, ottegyen. Jaj, Istenem, vajon mi legyen? Így én magamba. Mi legyen ez? De még szovamot felejem, belékevertem, micsináltam, hogy amikor a házat csináltuk meg, akkor legelébb csináltunk egy akkaracska helyet, így, hogy tudjunk a háznál ott lenni, hogy készítsük a házunkot, hogy ne menjünk minden reggel. Há csináltuk úgy, hogy, egy ágyot csináltunk odabé. S melyik éjen legelőbb ott háltunk, akkor, azon az éjen, én abba az énekbe öbredtem meg, amelyiket a templomba, a mise alatt énekelnek, latinul. Most es meg tudom mondani, hogy mi-

lyen ének vót, met ezt mise alatt folytatták. Most mind magyarul mondják, de akkor latinyul mondták a papok mindenhol. Abba ebredtem fel, hogy monták, vaj egynehán szót tudok belőlle: „Pat interra, paszominibusz, o me volántátisz, lamudamuszte, benedicimuszte”. Hát, mind gyermekek énekelték ezt! Én ebbe az énekbe öbredtem meg, s mikor a szememet kinyitottam, akkor semmit se halltam többet. Mondtam az emberemnek, még szerencse, hogy honn vót az emberem!

– Józsi, Józsi! – mondom –, ne, melyen énekbe öbredtem meg!

Aszonnya:

– Hát, ez erőst szép. Szép dolog, hogy te ezt így meglátod álmodba.

Na, ez eltőt, s akkor, mikor csináltam azt a tötöttkáposztát, akkor az olló es mozgott, akkor a rózsafüzérem es mozgott. Akkor én megijedtem. Mi legyen? Mondtam egyiknek es, másiknak es. Á- mondták, – csak úgy megcsalódtál, nem tom mi.

De az emberem, mikor elment dógozni, mindig egészséges vót, s mikor hazajött, akkor lefeküdt, s akkor minnyá beteg vót, minnyá beteg vót.

S osztánd ő el vót, elvitték, mikor a háború vót, tránser²³⁹ ásni. A háburu alatt. S akkor esett, havazott, s akkor münköst meglódigáltak. Én honn maradtam a gyermekekvel, s a szomszédasszony bejött, hogy menjek hejzik bé a fonóval, hogy ne unatkojunk, – me neki elvitték vót az urát es, a fiait es, két fiát –, s bémentünk. S mikor bémentünk, olyan lágy hó vót, de alyan szép tisztaság vót, hódvilág. Úgy, a havat esszemacsukálták, s ilyen bogokot, ne! Evel lódigáltak, hóval, olyan hógomolyákval. S mikor az ajtón mentünk bé, én örökké elől mentem, én féltem örökké. Mindig, amikor bélódította, így, akkor fele, fellapult oda, az ajtó felett, annak a hógomolyának, s fele az asszonnak a derekát örökké ütte meg. Még ültünk benn egy kicsit, még kimentünk. De én a lámpát, – me lámpások vótak, villan nem vót, csak amikor kijöttem az ötvennégybe, akkor fogták csinyálni, keztek –, akkor a lámpást lesírtettem, így, égett, gáz vót, petroleóm vót, én úgy mentem vissza. Féltem. Égyik gyermeket vittem a tekenyőbe, s a másikat a leján vitte az ölibe. Mikor bémentünk, akkor lódították, s akkor bé, oda a kályha elejibe le esett az a nagy gomolya hó. Még beszélgettünk, még menjünk csak ki! Az asszon örökké hátul maradt, a háziasszon, s őt örökké megütötték a derekát. S ott addig ültünk, kimentünk, s megkerestük mindenütt, még kutya nyomot se láttunk. Szép tisztaságoson, lágy a hó, hogy milyen macsukákot lehetett csinálni.

Akkor, mikor mentünk bé hejzánk, me szomszédok vótunk, így szembe, mikor kimentünk ott náluk, akkor onnét jött az a lódítás. Mikor nálunk mentünk, akkor töllik jött, s mikor nyitottam ki a kapunkot, akkor felragadt a kapulábra, így. Mikor mentem, hogy az ajtót nyitsam ki, akkor fel az ajtóra lapult fel az a nagy hógomolya. Elvettük a lámpást, megkerestük, vót ott mindenütt, – vót-e olyan tüzelőhelyünk nekünk, künn –, még kutanyomot se láttunk. Ótsuk le a lámpást, s az ajtót bezártam, s a gyermekek ott vótak a szomszédba. S mondom:

²³⁹ közmunka

– Én imán az éjen nem mejek haza.

Az embereket elvitték le a községházához, me futtak el, búttak el, hogy ne vigyék a transerra őkö. S az uram ott vót a községházánál, s ennek az asszonnak es a két fia s az ura. S no, ott fontunk e jó darabig, s aháncor kimentünk, mind jőnek, s megkerestük mindenhol; hordók vótak így leborogatva, boroshordók, még abba es megkerestük, hogy valamerre nincs-e elbúva, híd alatt, valamerre. Senkit, semmit nem láttunk. Mikor mentünk bé, akkor ütték meg az asszant hátulról. Én nem mertem soha hátul maradni. Oszta lefeküdtünk s elaludtunk, s hajnalba hát hazajöttek az emberek. Nem tudtak másképpen elszökni, hanem mindenki, ahogy le vótak feküve, ott a községházánál, met vót alyan, – úgy mondtuk nálunk, esztrázsa –, ilyen őr, hogy őrozte őkö, hogy ne futkossanak el. Reggel vitték a trászerra őkö. Akkor ez es azt mondta, hogy ki kell menjen magáétt, a másik es, a másik es, s akkor a kucsumájikot bétették ide a szoknyáik alá, mendelik alá, s akkor úgy mentek ki, s onnét haza felé. Mikor hazajöttek, az emberem mejen, hát az ajtó bé van zárva nálunk. De csak úgy vótunk, ők az úton túl, s mi innét. Közél vótunk erőst. Akkor, ugye, hogy az emberem nem kapott meg otthon, jött oda. Az asszon felkótt s béengedte. S há, métt jött haza, hogy, s hol vótak mostanig? Hát elmesélték, hogy úgy szökdöstek meg, hogy ki kellett menjenek magikétt, s hazajöttek.

– Hát, – aszonnya –, magad mé nem jöttél haza?

Mondom:

– Idejöttünk, hogy nem mondjuk meg neki, lássuk, hogy nem ők vótak-e, hogy visszatérjenek, hazajőjenek, lódigáljanak münköt, dobáljanak.

Há bėjöttünk ide a guzsalyakval, s akkor ugye a lejánka es elaludt, a gyermek es elaludt. Me egy lejánkám vót s egy gyermekem, s akkor most sajnáltuk felkóteni. Komámasszony es aszondta, – me komámasszonyosok vótunk –, hogy háljunk ittegyen, s hajnalba hazajövünk. Nem mertem – mondom –, maga nélkül, magamra hálni.

Aszondja az asszan:

– Hagyja el ittegyen, komám, reggelig, komámasszont a gyermekekvel. Maga tegye meg, rakjon tüzet, legyen meleg, s hagyja őkö reggel hazamenni!

Jól van, haza es ment az uram, s ő tüzet rakott, s lefeküdt az ágyra. Mikor lefeküdt, akkor az ágy felett kezdtek muzsikálni, odafel, zenélni, odafel. Elhallgassa, mikor elhallgatott, később eseng elkezdte, akkor, – az emberem erőst bátor szívű ember vót:

– Még szólj csak! – aszondja.

Akkor elkezdte másodikcor zenélni, ottagyon, s többet nem merte kérdezni. Megijedett, többet nem merte kérdezni. E vót pénteken este. Felvirradtunk szombatra, s akkor eseng hazúról futott el az anyjékhöz, hogy a rendérek, ha jönnek, akkor ne kapják otthon meg. Az anyjéknál elbútt. Aszonnya nekem:

– Ilana, én elmenyek anyámékni,²⁴⁰ – nem vótak erőst mesze töllünk –, s magad – aszonnya –, de nekem nem mondta meg, hogy ő mit hallott, de mi neki megmondtuk, hogy, hogy lódigáltak. Nem még jöttek-e vissza, s nem-e ők dobáljanak?

Ők aszondták, ők nem, me ők most jöttek! S akkor felköt, s akkor aszondta Ilona, mikor én hazamentem:

– Tood – aszonnya –, mit mondok?

– Mit?

– A gyermekeket lásd el, mindenfélét, amit te tudsz, s tizenkettőkor – aszondja – gyere bé hejzám, oda anyámékhoz, de a gyermekek jól el legyenek látval.

Gondoltam:

– Há métt mondja?

Megferesztettem őket, mint szombaton, szépen fejért adtam rejik, tisztába tettem, lefektettem s elaludtak délbe. S ameddig alusznak, én bémejek. Mikor menyek, hát ott az emberem. Aszonnya:

– Jössz?

S mondom:

– Igen:

Hallgat, s aszonnya:

– Ilana, valami nem vót-e a gyermekekvel?

Valamit nem láttál-e?

– Én nem – mondom – semmit.

Aszonnya:

– Ha meg ne ijednél, én neked valamit mondanék.

Akkor nekem a hajam így ment fel, úgy megijedtem. Mondom, hogy hát benünköt dobáltak ugye, egész este, s mondom há, mit akar mondani.

– Ha meg nem ijedsz, neked valamit mondok. Hogy hazamentem, lefeküdtem, osztá nekem – ottajan – muzsikáltak ne, s kérdeztem, – aszondja –, hogy még egyszer szólj csak! Mikor eccer, elébbszer muzsikáltak s elhallgatott, s mondom:

– Még szólj csak! – S elkezdte. S többet – aszonnya –, nem mertem háromszor megszólítani, – aszonnya –, osztán felköttem, s nem tudtam – aszonnya –, többet, hogy elalugyak. Most neked megmondom, – aszonnya –, de siess vissza! Most, mit tesznek gyermekek?

Mondom:

– Alusznak.

– Alusznak, – aszonnya –, menj haza, nehogy valami legyen véllik. De osztá magad nehogy megijedj! – aszondja. Azé nem mondtam meg reggel neked, hogy tizenkettőkor – neki úgy jött az ő eszibe, hogy tizenkettőkor csendesség van, miféle –, ő akkor mondja meg nekem, hogy én ne ejedjek meg.

– Há, – mondtam –, én nem félek!

²⁴⁰ anyámékhoz

Igen, de mikor hazamentem, akkor úgy mentem, hogy, örökké a hátamval mentem vóna, úgy, hogy fussak, ha valamit hallok, látok, úgy félttem. S nem láttam semmit.

Na elment ő a trászerra, még visszajött. Jaj! S aludtunk egy éjen, de ingemet minden áldott éjen megnyomtak, ottagyon. Mikor lefeküdtem, ha nappal feküdtem le, e kicsit szenderedek, ott es megnyomtak. Megnyomtak. S akkor, feküdtünk úgy, egymás mellett, s ő aszondta – ez Szent János estéjin vót, karácsonba. Karácson másod napján vót, hogy ők eszebeszéltek a nagybátyjával. S az én tesvérem megkérte az ő urát, s ő megkért ingemet, az uram. Neki a tesvérit megkérte az én ecsém, s úgy esze vótunk. S az ecsémet elvitték katanának, s két hónapra, hogy a háború megindult, csak két hónapot élt a feleségivel, s akkor odamaradt a háborúba az öcsém. S akkor a menyecske férhez akart menni, s akkor ő járt, hogy ő tudja meg, hogy az ura meg van-e halva, nincs-e?

S akkor az a nagybátyja, – meg vót halval a felesége –, s őneki mindenit lopták el, de nem ő tudta soha, hogy kicsoda lopja el, amikor nem vót honn. Bémentek az ajtón, s ami nekik tetszett, elvettek. Na, ő ment, hogy tudja meg, a mondóhoz, Kalagorba van egy mondó, asszon, s az én emberem, ez, hogy, hogy vagyunk az életbe.

Igen, de azonn az éjenn, hogy ők készültek, most Aprószentek napján. Met, van karácson napja, van Szent Istánnak és, Szent János napja, s aztán még az ötödik vót Aprószentek, így vótak az innapok nálunk.

Akkor Szent Jánosra epe összejöttek. Kijöttek a templomból, ott az anyjéknál, anyósoméknál. A bátyja, az az aszon, a sógorasszonyom, menjenek el a mondóhoz reggel. Én vártam setétbe. Este, hogy az ételt elékészítettem, láttam, nem érkezik, s eccer jó késén, s én hazamentem vót elébb. Mondom:

– Há métt ült annyit Józsi?

Kijöttek a litániáról s én hazamentem vót elébb. S aszondja, hogy:

– Ne, te úgy akarunk, hogy menjünk el, – aszondja –, bátyám, Péter, a nagybátyám s a hugom, Marika. Mennyünk el a mondóhoz, hogy tudjuk meg, hogy, hogy nem tudunk ebbe házba lakni. Téged örökké nyomnak meg, s én örökké beteg vagyok, mikor hazajövök, – aszonnya. Mikor elmenyek dógozni, akkor egészséges vagyok.

Akkor mondom:

– Milyenkor mennek?

Aszonnya:

– Felkelünk hajnalkor, – aszonnya –, s akkor indulunk meg.

Mondom:

– De én magamra nem maradok itthon, azt es megmondom.

Gyermekek kicsik vótak, s mondom:

– Híjuk át Boris nét!

Az egy öregasszon, mind én most. Az öregasszont áthíttam, ágyot csináltam neki oda a padra, odatettem még egy széket, ágyot vettem, lefektettem, s mi feküdtünk az ágyba. Most reggel mennek ők a mondóhoz. Felkelnek. Hogy én elaludtam, hát én azt álmodtam, álomban, hogy elment az uram a mondóhoz, elment hazulról.

Honn maradtam a két gyermekvel, s én erést féltem, met én készültem, hogy menjek bé anyósomékní, uramnak az anyjájékní,²⁴¹ hogy én ne legyek magamra otthon, me féltem erőst. S a házunkot úgy lódigálták, a fődelet, met ottejen eleyen sindóvel vót megfödvel a ház, nem cserepvel, s vót egy kicsi ablakocska, így hátul. De ott nekünk nem vót ablakunk. De én úgy álmodtam, hogy vót egy kicsike ablak. Csak így, egy kicsi ne, mind egy képecske. S e lejánka s egy gyermek, há rea vótak kívüröl az ablakra búival, s mindég a hammuval, így markolták a hammut, – honné markolhatták? – s én benn vótam álmomba. S mind a szemem közé vették s mind azt rikolytozták:

– Eltakarodjatok inné, elmenjetez inné, me ittejen münk kell lakjunk, itt többet nem lehet, lakjatek!

S a lejánkának sem vót óra, sem a gyermeknek nem vót óra. S az ablakon úgy rikolytozták nekem. S a háznak a fedele úgy berregett. Én csak a kendert téptem, így, – tudják, mi az a kender? – Csináljak így kálét, hogy kössem fel a guzsalyra, menjek bé anyósomékní, meddig az uram hazajő. S az uram ott vót mellettem, de én álmomba láttam, hogy az uram el vót menve, de az uram még nem ment vót el. S akkor apósom csak béérkezett az ajtón álmomba. Köszönt, s aszonnya:

– Ilona, – aszonnya –, hát Józsi hol van?

Mondom:

– Táte – me úgy mondtuk, táte, – elmentek – mondom –, a mondóhoz, hogy, – mondom –, lássuk, mé nem tudunk itt lenni? S ne, – mondom –, egy lejánka s egy gyermek, – s akkor es rikolytozták – hallja-e, – mondom –, hogy dörget odafel, úgy dobogtassák, – mondom –, úgy lódigálják, dobálják – mondom –, ház tetejit –, mondom. S én úgy akarok, hogy magikhoz menjek bé:

S aszonnya:

– Készj! – aszonnya –, Jere bé hejzánk!

S én álmomba azt a kendert megcsináltam, s így kájérba tesz. Felköttük a botra, arra a guzsalyra, hogy fonjunk. S vettem a két gyermeket s apósom ment elől, s én utána a gyermekekkel. Bémentünk apósomékní. Mikor a kapuba elértünk, – ilyen hosszú házik vót nekik, így, hát, sok odályos vót, szóbák így, akkor hát anyósom kijött, aszonnya:

– Hova mentek?

Mondom:

– Mámé, – mondom – idejövünk magikhoz, met Józsi elment a mondóhoz, – mondom –, s nem, tudunk otthon ülni, – mondom, – me úgy lódigálják s nem hagyják – mondom –, mondták, hogy többet nem lehet lakjunk, s jövünk bé magikhoz.

– S nem! Itt nincs helyetek – aszonnya –, menjetez el inné!

Anyósom álmomba így mondta nekem, s akkor én, amikor, hogy mondta nekem így, hogy nincs helyink, akkor én álmomba pont ott vótam, ahol Annacska lakik. Vót-e Annacskánál? (*Igen.*) Hol lakik. Na, abba az útba, abba a sirülőbe, hol men-

²⁴¹ anyósomékhöz, ... anyjájékhoz

nek le, abba a sarokba, s akkor csak kijött vót a gödörből így az aljból két, nagy, hosszú cigán. S a szíjú, melyent a katanák köttek a derekukra, s elyen nagy csatja vót, ilyen nagy csatja ne! Hát így, kétrét vót túrve, s a szíjúnak a vége belé abba a csatba, melyikkel csatolták össze. S a kezibe fogta, s azt nekem a nyakamba belévette az egyik hosszú cigán. S akkor megfogta a szíjnak a végit és így húzta ne, a nyakamra, álmomba! S én ott e e, e, ki tudja ottan, hogy mekegtem, micsináltam? S ha az uram ott ne lett vóna, ingemet megnyuvasztottak vóna álmomba. S akkor az uram:

– Ilona, te s, Ilana, te, s Ilana, te, mi van te?

S az öregasszon es felszökött:

– Ilana, te, s mi van, te, s?

Én egyebet nem mondtam:

– Ne hagyjanak, s ne hagyjanak!

Imán érzettem, hogy nekem a szívem szakad meg. Ez olyan szent igaz, a Jóisten úgy segítsen meg, ahogy beszélgetek. Értik? Nekem nem muszáj hazudjam. S akkor én:

– Ne hagyjanak, s ne hagyjanak!

S az én emberem írástudó vót. Szépen olvasott szentes könyvekből.

– Vegye a könyvet, – mondom –, imádkozzék, imádkozzék, s ne hagyjanak! S megfogott ingemet, s azt se engedtem, hogy elengedjen ingemet, hogy menjen a könnyút vegye el. Az öregasszontól kérte oda. Úgy féltem, szakadott meg a szívem, imá na, szakadott meg a szívem.

– S, mi van te, s mi van te?

– Ne hagyjanak, s ne hagyjanak!

Mikor osztá helyrejttem, kezdtem mondani, mit láttam. Mondom:

– Józsi vagy menjen el reggel a mondóhoz, vaj nem menjen el, me mondom, itt én többet nem ülök. Én többet itt meg nem setétedek.

– De, – aszannya –, Ilona, mégés elmejek, lássuk, mit mond!

Elmentek, s Kalagor alyan messze vót, hogy tizenhét kilométer, vagy, miféle, ó több, tizenhét van Bákóig, s Bákótól ki van még hat kilométer Kalugerig, ahhoz a mondóhoz. S gyalog elmentek szegények, éppe addig. A következő uton kérdezősködtek, me nem tudták, hogy hol van a mondó, egyik mondta, hogy nem engedi a pap, hogy mondjon. Hát ő soknak mondott úgy, hogy az ura meg van halva s osztá hazajöttek a háburuból, s még életbe van s meg vót halva, s hazudoztak. S aszondták, hogy nem hagyja a pap, hogy mondjon a mondó. S ők mégés odamentek. Mikor bémentek, az asszan az ágyba vót. Köszöntek, s akkor aszandta:

– Jóember, – aszandta –, üljenek le, – aszandta –, s tessék megmondani, métt jöttek!

Akkor az, az öregember, az a nagybátya az uramnak, azt mondta az, az asszan:

– Elébb mondok magának! Maga azért jött, hogy mikor maga nincs otthon, magának lopják el mindenit, veszik el, hordnak el, s maga – aszonnya –, gyanakodik, hogy ki veszi el; s most amikor inné hazamejen, – aszondja –, akkor megkapja, ki

lopja el, me – aszondja –, akkor a padlásról száll le a létrán – aszondja –, s jó le a dióval, s a lepedővel a karján.

Még az öregembernek ezt mondta, – aszonnya:

– Nincs mit, mondjak. Mikor hazamejen, akkor meglássa, így lesz.

Akkor mondta az én sógorasszonyomnak, tartotta a tesvérem. A menyecske mindig aszondta, hogy férhez akar menni, hogy az ura oda vót maradva.

– Tesvérem, – aszonnya, hogy – mondok magának: Maga azt gondolja, hogy magának – aszondja –, férjhez akar menni, s akarja tudni, hogy az ura meg van-e halva, vaj él? Magának az ura nincs meghalva, – mondta –, el van maradva – aszonnya –, Temesváron. Ott – aszondja –, háborúztak s akkor – aszonnya –, ott elfogták őt, s töllünk a faluból egy embert s ők ketten kórházba vadnak. S magának – aszonnya –, az ura egyebbel nem, hogy meglőtték, vaj, hogy avval szenvedjen, hanem a keze, a könyökítől, s le, s a lába térgyitől, s le, min hólyag vót, s őt a kórházba vitték aval. Az olyan szent való vót, aval kénlódhatott az én tesvérem, az én ecsém. Fiatalabb vót töllem két évvel. S mikor az kijött rajta, mikor a csalánval megverik, s osztánd az egybefut. Fejér hólyagok, s azok, olyan esszegennyezett az egész lába, mintha úgy verték vóna rea, s aval kénlódott. S azt úgy elvitték a kórházba, s innét, úgy hitták, Tetű Mihály, úgy mondták annak, a vót a neve. Na, s – aszonnya –, odavitték a kórházba, s – aszondja –, a kapitánnak a felesége, a feleségit adták oda, a kapitán odament, s azt mondta, hogy ott akarnak maradni Temesváron, hát a kapitánnak a feleségit odaadta az én ecsémnek. Vót egy kepitán, s a felesége meg vót maradva. Kepitán meghót a háborúba, s a felesége megmaradott, s aszondta, hogy kérje meg, azt az asszont vegye el az ecsém. El es vette, s a másik megkért egy másik asszant, a fél szemivel vak vót, még ezt es megmondta a mondó.

– S maga – aszondja –, azt gondolja, – aszondja –, hogy az ura meg van halva, de nincs meghalva. S mikor, – aszonnya –, az asszony olyan gazdaembert csinyál belölle, hogy boér, aszondja, Józsi – aszondja –, hogy ő – nálunk úgy mondták az uraknak, hogy bojérok, Józsi boér – aszondja. Két lova, hintaja, johok, fejős tehenyek, minden, sok földje, sok pénze, kapitánnak a feleségit vette el. S, amikor – aszonnya –, megbízta magát – aszondja –, az asszan, hogy nem hagyja ottagyan, akkor – aszondja –, haza fog jőni, de nincs meghalva. *(Haza is jött?)* Nem jött haza, ez az egy nem jött haza.

Mondom, ahogy vót. Most aszondja:

– Mondok magának –, mondta az emberemnek. Magának – aszonnya – van két gyermekecskéje, egy lejánka s e gyermek. Magának – aszondja –, amikor azt a házot felépítették, lerontották, csinált újból, – aszondja –, s ott, – aszondja –, cigányok laktak, abba házba régebb, s két gyerek meg vót halva, s betemették a csepegő alá. Régebben úgy tettek a kereszteleetlen gyermekeket oda temették bé, a csepegő alá, az eszteriáról folyt le a víz, s oda. S – aszondja – még, ha két araszt – aszonnya –, ásták vóna bennébb a földet, akkor megkaptak lenne – aszonnya –, egy kiló, úgy mondták kiló a liternek, ha ásták vóna bennébb, megkapták vóna, – aszondja –, egy jó, okás fazak s feles, másfél literes. Hát a mind tele vót tiszta pénzvel, s akkor azt a

pénzt elélték vóna. Most megkapták vóna. A gyermekeket reatették arra a pénzre, nem ásták mélyebben belé, s a gyermekek azt a pénzt örökké szórják, azok a keresz-
teletlen gyermekek, me azok tisztátalanok vótak, me nem vótak megkeresztelve.
S maga aszondta, magának mozsikáltak – aszondja –, de, azt a pénzt hallta maga,
hogy ott szórták –, aszondja. S ha magának nincs merre elkötőjzék, hát – aszondja
–, mikor a házot megcsinálta, hátra felé vitték, s hátra felé soha se szabad vinni a há-
zot, henem eléfélé. S magik – aszonnya –, hattak nagy udvart s hátravitték a házot,
s az ágyik reajött, s – aszondja –, ott vannak a kereszteletlen gyermekek az ágy alá
bétével. S maga – aszondja –, az éjen fel ne ébresztették lenne a feleségit, há, reggel
– aszonnya –, csudára gyűltek vóna az egész falu. Csudára mentek vóna. Met a fele-
ségit megnyuvasztották vóna. S, magának, ha nincs mere, három szál deckát állítson
essze az ajtó elejibe, s bújék bé alá a gyermekeivel. Többet ott meg ne setétedjenek!

E nem elég beszéd vót? Megmondta így, ahogy én most elrendéltem. Maga a felesé-
git reggel – aszondja – meghalva kapta vóna, fel nem tudta vóna kőteni – aszonnya.

Na, reggel, mikor osztá hazajött az uram, megmondta így, többet ott nem seté-
tedtünk meg. Este mentünk bé anyósomékní, s másnap kőtöttünk bé, oda, mindent
vittünk bé oda, ami vót, s a házot kezdték bontani, s ott, most, ahol lakom én, hát
ott adta apósom azt a ház földet, ott, s osztánd elkötöttünk onnat.

Így jártunk, osztá erőst sokat kénlódtunk. S e való! Ez igaz.

*Tanulmányok
János Ferenc Ilonáról*

*János Ilona látomásairól*¹

A moldvai csángók identitását, világszemléletét alapvetően meghatározza a katolikus egyházhoz való tartozásuk. A Szeret menti falvak lakói a moldvai ortodox románok gyűréjében már több száz éve nyelvi és felekezeti kisebbséget alkotnak. A polgárosodás eredményei hozzájuk csak nagyon későn és megszűrve érkeztek el. Körükben nem alakult ki az a saját középréteg, mely képes lett volna polgári élet-szemléletet, értékeket közvetíteni falusi közösségeik felé. A paraszti, földművelő élet-módot folytató csángók számára az iskola, az oktatás mindig más nyelvűséget, olyan idegen kultúrát jelentett, mely alapjaiban sohasem tudta gyökeresen átstrukturálni világszemléletüket. Igaz, hogy a falvaikban dolgozó nagyon vékony réteget jelentő román anyanyelvű és öntudatú értelmiségiek (pl. tanítók, tanárok, mérnökök, orvosok stb.) nem is törekedtek e népcsoport reális szellemi felemelésére.

Egészen a második világháborút követő iparosításig nagyon kevesen léptek ki falujuk köréből. Ezt a viszonylag zárt életmódot csak az 1960-as években bekövetkező városra történő elvándorlás változtatta meg, elsősorban a fiatal generáció és a férfiak esetében. Az asszonyok életmódja továbbra is zárt maradt, csak ritkán (pl. búcsúk, vásárok) alkalmával lépték át falujuk határát. Érdekes arra is felfigyelnünk, hogy Moldvában erős volt a társadalmi kiszolgáltatottság, s a mindenkori hatalom feltétlen tisztelete jellemezte a moldvai román falvak lakóit is. Ez azonban hatványozottabban jelentkezett a moldvai csángók esetében. Környezetük, a szomszédos ortodox románság szintén nagyon fogékony volt a misztikára, valamint a csodára. A görögkeleti vallású moldvai román falvakban is gyakran találkozhattunk látó asszonyokkal, akik reális társadalmi igényeket elégítettek ki: pl. jóslással, álomfejtéssel, ördögűzéssel és gyógyítással is foglalkoztak. A moldvai románság életében a szerzetes papok, kalugyerek nagyon sok olyan funkciót is elláttak, amit magyar közösségekben szolgáló lelkészek esetében ma el se tudunk képzelni. Megjegyezzük, hogy nagyon sok esetben az erdélyi magyarok is a Kárpátokon túli szerzetes papokhoz fordultak, s a tolvaj, haragos megbüntetésére moldvai kolostorokban pénzért misét mondatnak. Az előbb említett szerzetesek rendszerint pénzbeli juttatásokért is tevékenykedtek: jósoltak, ördögöt űztek stb.

A felsorolt tényezők mind hozzájárultak ahhoz, hogy középkorias elemek maradhassanak fenn a moldvai csángók világszemléletében. Ezt a ténytet tükrözik a keresztény vallásossággal kapcsolatos látomásaik is.

¹ Részletek Pozsony Ferenc „Látomások a moldvai csángó falvakban” c. tanulmányából (Pozsony 1997).

Említettük, hogy világszemléletüket, identitástudatukat a katolikus egyházhoz fűződő szoros ragaszkodásuk határozza meg. Nemcsak formálisan, hanem mélyen hívő katolikus emberek. Vallásosságukat napjainkban is nemcsak az intim, személyes vagy a családi szférában, hanem faluközösségi szinten élik meg. Számukra realitásként létezik az Isten törvényei szerint működő transzcendens világ. Természetesnek tűnik, hogy kivételes, kiválasztott személyek kapcsolatba léphetnek ezzel a hétköznapi emberek számára elérhetetlen, megközelíthetetlen világgal, s kommunikációt folytathatnak a „másik” világ lényével, melyek meghatározzák életüket, befolyásolják jövőjüket, sorsukat.

Szinte minden moldvai csángó faluban találkoztunk olyan személyekkel, elsősorban nőkkel, akikre egy magasabb fokú, intenzívebb lelki élet, szubjektívebben tagolt és értelmezett kultúra volt jellemző. Moldvában ilyen személynek vélték a Lészpeden élő Jánó Ilonát vagy a klézsei, immár néhai Lőrincz Györgynét. Ezek a személyek találkozásaink alkalmával elmesélték elragadtatott álmaikat, mennyei jelenéseiket, titokzatos bibliai személyek életükbe való beavatkozását. Beszélgetéseink idején felfigyelhettünk arra is, hogy az élményeiről szóló elbeszélések szövegei rendszerint az elolvasott bibliai részleteknek, legendái közhelyeknek interiorizált, adaptált változatai. Másodsorban ezeket a narrációkat az egyéniségükben rejlő, potenciális készségek megnyilatkozásaiként is felfoghatjuk. Különösen a lézpedi Jánó Ilonát jellemzi szokatlan, ritka érzékenység a transzcendens világ iránt, valamint egy különleges, misztikusnak nevezhető képi, vizuális jellegű képzelőerő. Ő mindig szinte középkorias otthonossággal mozgott az emberi lélek olyan szféráiban is, amelyek a modern kor embere előtt furcsák, idegenek vagy teljesen ismeretlenek. Egész gondolkodását, érzésvilágát nagyfokú érzékenység hatja át az emberi lét lebegő szférái iránt. Míg a racionális, kételkedésre hajlamos, elidegenedett modern ember az élet váratlan, paradox fordulatai mellett általában közömbösen elhalad, addig a moldvai csángó parasztasszonyok napjainkban is ezekből a „jelekből” jelentést, égi sugallatot, utasítást, isteni üzenetet olvasnak ki.

Találón jegyezte meg Bálint Sándor, hogy „A paraszti lélek általában hallgatag, alig beszél magáról. [...] A népi egyéniségek a keresztény lelkiismeret-vizsgálat követelményein túl általában nehezen érnek a személyes tudatosság, a tárgyilagos önszemlélet fokára.”² Itt kell elmondanunk, hogy ezek a látó asszonyok valamiképpen messze kiemelkednek faluközösségeikből éppen magasabb fokú tudatosságukkal, elhivatottságukkal és érzékenységükkel. Olyan személyeknek lehetne vélni őket, akik a megszokottól eltérő, deviáns módon élnek, éreznek és cselekednek. Igaz, hogy éppen különleges képességeik által jól meghatározott helyük van a falu társadalmában, jól körvonalazott és igényelt funkciókat látnak el, töltenek be.

A következő sorokban példaként Jánó Ilona látomásait mutatjuk be kronologikus rendben. Már családjában létezett egy olyan környezet, mely elősegítette

² Bálint 1991, 9. A tanulmány Jánó Ilonára (is) vonatkozó részleteit közöljük (a szerk.).

érdeklődésének kibontakozását a transzcendens jelenségek iránt. Édesapját is kivételes érzékenység jellemezte. Vonzódott a vallásos élet iránt, szeretett imádkozni, Bibliát olvasni. Apja lelkész akart lenni, de szülei megakadályozták terveit, mivel többi fiúgyermekeik kisgyermekkorban meghaltak. János Ilonának apja házasságos emberként is intenzív vallásos életet élt. Gyermekait vallásos értékrend alapján nevelte. János Ilonának nagyon korán, már hároméves korában jelentkezett első látomása. Akkor több mint három hónapon át nagyrészt eszméletlen állapotban volt. Gonosz sátánok kínozták macskák, kutyák alakjában. Lábait, bőrét véresre mardosták, de csak ő érezte a fájdalmat, sebeit csak ő láthatta, mivel azokat más személyek nem látták. Végül apja egy bákói pátert hívott az önkívületi állapotában lévő lányának ágyához. A pap imát mondott a lány fejénél, így az rögtön megszabadult a gonosz lényektől. Ekkor látta első ízben a Szűzanya képét nagy fényességben, csillagokkal, rózsákkal körülövezve: *Nappal vót akko, láttam, hogy az égen a csillagok mennek, mennek sorban. Elől a nagyobb csillagok, utánna a kicsike csillagok. És mentek, mentek az ég boltozatján, mintha az agyamat kerülgették lenne. S azután jöttek a rózsák, csipkerózsa virágok. Hamarébb a nagyobbak, s azután a küsebbeckék. Abba a sorba, há, a Szűz anya képje es megjelent. Kezde lassacskán leeresztkedni, s megállapodott felette.*³

Hatéves korában újabb csodás helyzetbe került. Korán tavasszal kiment a kertjébe, s ahogy ránézett egy rügyre, az rögtön kivirágzott: *Bementem én a virágos kertünkbe. Kora tavasz vót. Hát a livádánkba virágoztak a fák. S hát ahogy ott forogtam, minden ágecska, bimbócska, ahogy néztem, nézésemre nyiladozott, pattant ki.*⁴ Tizenéves lehetett, mikor előtte megjelent egy angyal és arra szólította, hogy neki meg kell maradnia érintetlen szűznek. Igaz, elmondta, hogy sohasem tudott feküdni a hátán, mert akkor a sátánok megkísértették barmok vagy férfiak alakjában. Azokat a gonosz lényeket rendszerint szentelt vízzel kergette el, távolította el magától: *Szóval én a hátamon nem tudok fekiünni, mert akkor jönnek a sátányok, s ülnek fel mind reám. Ők haragusznak szűzességem mián. Erőst haragusznak. Sokszor megcserkáltak. Olyankor a sátányok csóré ember módba vótak. Kényszergettek olyan barmok képibe is. De vótak nálam macska képibe, vótak medve képibe es. Táncolt rajtam a sátány medve képibe [...]. Megjelent énelőttem egy angyal. Megmondta, hogy nem lehet férjhez menjek, eladódjam emberhez. Én szűzen kell maradjak. Tisztán.*⁵

Rokonai nagyon haragudtak rá, mivel nem nézett a legények felé és nem akart férjhez menni. *Erőst haragudtak. Meghúzták a hajamat, megverték, de Jézuska így akarta, hogy tiszta életet éljek. Én mejek a szűzi élet útján.*⁶ Fokozatosan megérett benne az a gondolat, hogy ő Jézus Krisztus kiválasztott személye és meg kell maradnia élete végéig érintetlennek. Rokonai neheztelték, hogy nem ment férjhez, s konok elhatá-

³ Lészped 1983, saját gyűjtés

⁴ Lészped 1983, saját gyűjtés

⁵ Lészped 1983, saját gyűjtés

⁶ Lészped 1983, saját gyűjtés

rozása miatt falubeli ismerősei szintén furcsán néztek rá, mivel a házaselet Lészpeden ma is az emberélet egyetlen megszokott, helyesnek vélt formája.

Látomások Jánó Ilona életében elég gyakran jelentkeztek. Ilyenkor különleges állapotba kerül: *Megérezem, hogy mikor van valami velem, hogy kell valakivel az égből beszélgessek. Megérezem. A fejem elnehezedik, s megérezem, hogy valakivel kell beszélgessek.*⁷ Megkérdeztük Jánó Ilonát, hogyan jelentkeznek látomásai. Véleménye szerint, mikor nappal látja, akkor szobáját nagy fényesség ragyogja be. Víziói jelentkeznek éjszaka álmában is. Szentmise idején szintén lát égi szózatot, mikor a lelkész felmutatja az oltáriszentséget. Az is megtörtént vele, hogy lelke elhagyta a testét és az égi szférába ment „látogatóba”, s onnan visszatérve emlékezett az ott látottakra: *Látomásaim sokféle van. Van fényességben, van olyan es, hogy el kell menjek látogatóba a túlvilágba. Van álmomba es. De mindig tudom, hogy vissza kell jöjjenek. Azon küjjel van látomásom az ótári szentségben. Met ugye ez az Istennek az ajándeka.*⁸ Víziói leggyakrabban hajnalban és este jelenkeznek. Egy reggel a következőt látta: *Mikor felkeltem, kinéztem a kertbe. Hát Jézus ott vót a kertbe, s a virágok helyett mind szúiek vótak. S azt mondta nekem:*

– Látod-e, mien virágos kertem van?

– Látom, Jézusom, feleltem. Virágok helett szúiek vannak, de nem vernek.

Azt mondta nekem:

– Hát imádkozz!

Esszettem a két kezemet, s elkezdtem a Miatyánkot. Mikor odaértem, hogy Legyen meg a Te akaratom..., megálltam s – poroncsolt. S akkor kezdtek verni egyszerre, az egész szű, mint az órák.

– *Ezt vártam, mondta Jézus, hogy az egész szű szeretetet verjen.*⁹

Vallásos tudatosságának fontos állomásához ért tizennyolc éves korában. Akkor megjelent előtte a Szűzanya, s arra utasította, hogy apáca legyen, ha kedvét akarja teljesíteni. Sajnos a második világháborút követő években nem volt erre lehetősége. Elmesélte, hogy már 1989 augusztusában látomásaiban meglátta a diktátor házaspár bukását, és azt, hogy ez nagyon sok vérbe fog kerülni: *Az, mi történt Bukurestbe Csauseszkuval, meg vót jelentve négy hónappal azelőtt. Megjelentették augusztus hónapba, azután megjelentették három héttel azelőtt. A rózsafüzérem fel vót akadva a szőlőre. Így láttam, s meg es hótt azon a pénteken. Akkor el vótam megint a látomásba, úgy vótam én az örző angyalomval. Mutította nekem: ez pokolba ment, ez pokolba ment. Kevesen mentek akkor a mennyországba. Verekedtek a kenyérért s a szabadságért, de nem vótak azok a bukurestiek az Isten szeretetibe. Nagyobb része azoknak a pokolba ment. Akkor az örző angyalomval vótam látomásba. Ott Bukurestbe nincs még megcsendesedve, met a jó Istennek az ostroma így akarta.*¹⁰

⁷ Lészped 1991, Páczkán Éva gyűjtése

⁸ Lészped 1991, Páczkán Éva gyűjtése

⁹ Lészped 1991, Páczkán Éva gyűjtése

¹⁰ Lészped 1992, saját gyűjtés

Az 1989-es fordulatot követően Mária újból megjelent előtte, és arra szólította, hogy Szent Ferenc tiszteletére alapítson egy kolostort a fiatal lányok vallásos nevelésére. *Megjelentették nekem, hogy zárdát kell csánjak. Még a helet es megmutították nekem. Hívásom vót Szent Ferenctől, hogy menjek velik. S el kellett induljak utánik. Bementünk egy kertbe. Közepibe vót egy templom, egy szép templom. Ók bementek, s én es be kellett menjek. Ott benn vót egy szép asztal. Kalagorok vótak mellette. Közepibe vót egy szék, amelik nem vót elfoglalva. Én le kellett oda üljek. Dícséretet adtunk akkor az Istennek. Latinul mondtuk.*¹¹

Adatközlőnk elmesélte a pokolban tett látogatásait is. Különösen a magzatgyilkos anyák ottani szörnyű kínszenvedéseit, bűnhődését ecsetelte naturalisztikus részletességgel. Véleménye szerint a gyilkos anyáknak a pokolban óriási mennyiségű romlott gyermekhúst kellett elfogyasztaniuk: *Elvótam akkor es, s láttam, mikor ott vótam. A gyermek künn vót. S kérdeztem tőle, hogy minek hínak, kicsi buba. Nem tudott beszélni, met az anyja megölte, s a burjánval a száját bétömte. Láttam ott az asszonyt. Ágyón vót, a lepedő alatt. A bőre meg vót fonnyadva. Sok büdös gyermekhúst eve meg. Nem lesz mentességem, mondta. Ki gyermeket teve el, az es, s a gyermek se lássa meg Mária színyit.*¹²

Véleménye szerint a házasságtörést is szigorúan bünteti az Isten. Az ilyen emberek a pokol talpába jutnak: *Életrontás miatt a pokolba jut, aki belévegyül a másik életébe. Ha az ember meg van házasodva, s te belekötsz. Az veri az asszonyát, szenved az asszonya. Ezek mennek a pokol talpába. Ott az ördögök vas villákkal forgassák meg a vasgrotarokon [rácsokon], s úgy sül meg. Láttam, mutították. Azok úgy rikojtottak: Kati, Mari miatt vette a rosszat, s az ördögök csánták a helyet.*¹³

Említettük, hogy Jánó Ilona különleges lelkiállapotba kerül az oltáriszentség felmulatásakor. Olyankor a templomban lévők között meg tudja különböztetni a tisztákat vagy a bűnösöket, s azokat a személyeket is, akik aznap tisztátalanul áldoztak: *Megmutították akkor, hogy a bűnös asszony hátán hogy ment a gonosz, met bűnösön gyónt. Mikor áldoznak, mind dicsérik Jézust, de sokan nem méltók arra. Én tuttam, hogy szentségtörést csánt.*¹⁴

Jánó Ilonának egy alkalommal megjelent Jézus, és arra szólította, hogy imádkozzon a bűnösökért. Ezt az üzenetet nagyon komolyan veszi, és mindennap több alkalommal imádkozik lelkükért: *Úrjézus eccer megjelent nekem, s mutította kiár [tényleg] a sebeit, met hogy sokaknak hiába vitte a vállán a keresztet. Met nem imádkoznak, met sokért csak hiába szenvedett. Arra intett, hogy imádkozzam a bűnösökért. Minden nap elmondom a rózsafüzért a Jézus sebeiért.*¹⁵

Jánó Ilona beszámolt a mennyországban tett látogatásairól is. Véleményem szerint elsősorban azok jutnak oda, akik megőrzik érintetlenségüket, szüzességüket: *Ha*

¹¹ Lészped 1992, saját gyűjtés

¹² Lészped 1992, saját gyűjtés

¹³ Lészped 1992, saját gyűjtés

¹⁴ Lészped 1992, saját gyűjtés

¹⁵ Lészped 1992, saját gyűjtés

mennyországba akarsz jutni, a szüzességet kell megtartani. Ez erőt fontos. Olyan szép koszorúd van a mennyországba, ha szűz leányka vagy. Sokkal szebb, mint a nyírászá-
nak [mennyasszonynak]. Nekem ott megmutították, láttam a koronámat. Mikor a fehér
liliomvirágot leteszed, met ez a szüzesség jele, akkor nem kerülsz a mennyországba. Én
vótam abban a templomocskában, hol vannak a szűz lányok. Fehér a fala es, fehér a földje
es. Megmutították a helyet, ahova én kell menjek. A szűz koronágot. A szűzeknek külön
helye van. Imádság, szüzesség s a szeretet a legnagyobb ajándék Istennek.¹⁶

Adatközlőnk elmesélte, hogy őt gyakran felkeresik a halottaik iránt érdeklődők
is. Ő ilyenkor imádkozni kezd és látja, hogy milyen állapotban van az elhunyt, lát-
ja, hogy mennyországba vagy pokolba került-e, s ott milyen sorsa van. Legtöbbször
búcsúk alkalmával mennek hozzá és kérik tanácsait. Egy búcsú alkalmával rendsze-
rint 4-6-8 asszonyrak mondja el égi látomásait, közvetít az élők és a holtak világa
között. Legtöbbször olyanok keresik meg, akiket szörnyű látomások kínoznak, mert
adósnak érzik valami okból önmagukat (pl. mert nem tartották be a halottakkal
kapcsolatos hagyományos előírásokat). Egy világháborúban elesett katona özvegyé-
nek elmondta, hogy férje a túlvilágon meztelenül van, s ruhát kell neki küldenie.
Erre a férfi néhány ruhadarabját szétosztották a szegényebb emberek között „istené-
be”. Jánó Ilona elmondta azt is, hogy égi látomása volt, s Jézus azt üzenté neki, hogy
ezután érintéssel betegeket is meggyógyíthat. 1992-ben még nem érkezett el az a
pillanat, amikor megkapta volna ezt az égi ajándékot.

[...]

Moldvai csángó falvakban általában mindenkinek van látomása egy transz-
cendens világról, mégis minden helységben meg tudnak nevezni olyan egyéneket,
akiknek gyakrabban jelentkeztek vízióik. Ezeket a személyeket felkeresik, s álmai-
kat, látomásaikat, kízó gondjaikat megosztják velük, s egyfajta helyzetértékelést és
létértelmezést várnak el tőlük. Ezekről a személyektől egy kicsit félnek, egy kicsit
idegenkednek, de közösségi szinten elfogadják szolgáltatásaikat. Ebben az idegen-
kedésben a hatalomnak is szerepe volt. A rendőrök 1989 előtt például nemcsak
Hodorog Lucát, hanem Jánó Ilonát is meghurcolták különleges szolgáltatásaiért,
tevékenységéért, magyarországi kapcsolataiért.

Látomásaik rendszerét alapjaiban határozza meg identitásuk és világszemléletük
lényegét alkotó katolikus vallásuk. Látomásaikat bibliai jelképek segítségével azono-
sítják, értelmezik és mesélik el. A látó asszonyok kivételesen jól ismerik a Szentírást
meg a szentekhez fűződő történeteket, legendákat. A katolikus vallás emblémáit
szervesen kiegészítik kivételes érzékenységükkel és intuíciójukkal.

A moldvai látomásszövegek más ikonográfiai hátteret mutatnak, mint a magyar
nyelvterület többi részén gyűjtöttek.¹⁷ Feltételezzük, hogy a moldvai ortodox temp-

¹⁶ Lészped 1991, Páczkán Éva gyűjtése

¹⁷ Lásd Katona 1912, 101–125; Szigeti–Molnár 1984, 19; Harsányi 1985, 190–217; Gacsályi
1985, 260–272; Pozsony 1991, 184–193.

lomok, kolostorok falán található festmények, freskók is hatást gyakorolhattak a csángók pokolleírásaira. Azt azonban ki kell emelnünk, hogy a csángó látomásszövegek mindenképpen nagyfokú vizualitást sugallnak. Úgy véljük, hogy a katolikus falvakban elterjedt színes vallásos ábrázolásoknak, képeknek, nyomatoknak, szobroknak szintén nagy szerepe lehetett e víziók megkomponálásában. Érdekes jövőendő feladatnak ígérkezik egy-egy moldvai látóasszony szövegeinek komplex, monografikus vizsgálata is. Ezt bizonyára az egyéni életpálya, a pszichoszociális háttér kontextusában kell elvégezni. A szélesebben elterjedt, több csángó faluban felbukkanó látomásszövegek esetében sort kellene keríteni a variálódás vizsgálatára is. Eddigi adataink azt mutatják, hogy az egyszer megszületett és szövegben formát öltő látomás viszonylag változás nélkül reprodukálódik a szomszédos vagy távolabbi csángó és román falvakban. [...]

Bibliográfia

BÁLINT Sándor

- 1991: *Egy magyar szentember. Orosz István önéletrajza*. Szolnok. (Hasonmás kiadás Barna Gábor utószavával.) [1. kiadás: 1942]

GACSÁLYI Gábor

- 1985: A látomások szerepe a mai gyülekezeti életben. In Dankó Imre–Küllös Imola (szerk.): *Vallási néprajz 1*. Budapest, 260–272.

HARSÁNYI István

- 1985: Adalékok látomás-irodalmunk történetéhez. In Dankó Imre–Küllös Imola (szerk.): *Vallási néprajz 2*. Budapest, 190–217

KATONA Lajos

- 1912: Túlvilági látomások kódexeinkben. In *Irodalmi tanulmányok II*. Budapest, 101–125.

MOLDOVÁN Domokos:

- 1993 „Ha megyek látomásba...” (filmforgatókönyv 1984–85.) In „*Megfog vala apóm szokor kezemtül...*” Budapest, 131–146.

POZSONY Ferenc

- 1991: Látomások a vallásos közösségek életében. In Lackovits Emőke (szerk.): *Népi vallásosság a Kárpát medencében I*. Veszprém, 184–193. In *Krizsa János Néprajzi Társaság Évkönyve 5*, 248–258.

POZSONY Ferenc

- 1997: Látomások a moldvai csángó falvakban. In *Krizsa János Néprajzi Társaság Évkönyve 5*. Kolozsvár, 248–258. Újra közölve: In Pócs Éva (szerk.): *Extázis, álom, látomás. Vallásantropológiai fogalmak tudományközi megközelítésben. Tanulmányok a transzcendensről I*, Budapest: Balassi Kiadó – Pécs: University Press, 1998, 72–80.)

Jánó Ilona és az újkori magyar látomások

Pozsony Ferenc itt közölt tanulmányában a moldvaiak (és a moldvai látók) középkorias vallásosságát, mentalitását hangsúlyozza. Ezt Jánó Ilona látomásai szemléletesen igazolják: egy olyan világban él – vagy élt mindenesetre az első, 70-es évekbeli gyűjtések idején –, amikor ő maga és egész közössége számára természetes volt a transzcendens világgal való szemtől-szembe érintkezés, a természetfelettiel való közvetlen kommunikáció álmokban, látomásokban, jelenésekben.

Peter Dinzlbacher úgy határozta meg a *látomást* a középkori, kora újkori keresztény vizionálókat elemezvén, hogy az emberfeletti hatalom kinyilatkoztatás-súlyú jelenléte a természetfeletti térben (“másvilágon”).¹ A *látomás* szót olyan transz- és álmjelenségek gyűjtőfogalmaként használjuk, amikor az ember saját élményei szemszögéből nézve a másvilágra jut, és ott találkozik a természetfeletti lényekkel, *jelenésnek* pedig azt nevezzük, amikor e lények jönnek hozzá, földi környezetében megjelennek.² A látomás észlelhető ébren, féléber állapotban, és a transz különböző fokozatain (ún. módosult vagy megváltozott tudatállapotokban) egyaránt, mint „valódi”, látott, hallott, olykor szagolt, ízelt élmény.³ Álomban is történhet mindez: olyan jelentős, kinyilatkoztatásszerű – a természetfeletti világ üzenetének tekinthető – álmokról van szó, amelyeket maguk a Dinzlbacher vizsgálta középkori vizionálók is kinyilatkoztatásnak, illetőleg látomásnak tekintettek.⁴

Még az újkori magyarság (vagy legalábbis a katolikus magyarság) több csoportjánál is fontos részei voltak az egyéni vallásosságnak a szentek, istenségek látomásai, de emellett számos adat ismert halotti látomásokra és jelenésekre, ördög- és boszorkánylátomásokra is. Moldvában e téren is jobban megőrződött sok archaikus hagyomány, mint a magyarság más csoportjainál. Ezen kívül itt számolni lehet a szomszédos ortodox románság régiesebb mentalitásának hatásával is, – bár éppen a látomások vonatkozásában még kutatásra várnak a latin és a keleti kereszténység kapcsolatai.

¹ Dinzlbacher 1981, 29.

² A látomások meghatározásáról, fajtáiról rövid összefoglalásban, Pócs 1998, 18–22.

³ Arbman 1963, II. 591, Bourguignon 1973, 3–5.

⁴ Dinzlbacher 1981, 39; vö. Le Goff 1977. Telepatikus, profetikus és misztikus álmokat különböztet meg pl. Meseguez 1963, 136–182; a középkori vizionális álmokról fontos összefoglalás, Bitel 1991.

A látomásjelenségek egyik fontos alapja, indukálója az igény a szakrális kommunikáció pap közvetítette liturgikus formáinál közvetlenebb, szubjektívebb formáira, vagy a még teljesebb, a szenttel való egyesülést is magában foglaló misztikus élményekre. Ez az igény azonban nemcsak “öncélúan”, spontán víziókban öltött testet, illetve a mégoly spontán víziók is a látomások fontos normatív szerepére vallanak. A látomások egyik fő funkciója a kinyilatkoztatás kapása, üzenet közvetítése volt az élőkhez; tanítás, figyelmeztetések az egyének, a család és a falu ügyeiben, a közösség jövőjével, sorsával kapcsolatos döntések. Tartalmazhatják a kegyes élet tanításait, figyelmeztetik és büntetik a norma- és tabusértőket. Igen jelentős csoport a jósló látomásoké, álomdivinációé. Egyik legfontosabb szerepük a család halottaival való kapcsolattartás, de helyet kaphatott a látomás a boszorkányság elleni akciókban is.⁵ Ez utóbb említett szerepek egy része a hagyományos falusi közösségek specialistáinak hatáskörébe tartozott: gyógyítók, jósok, halottlátók sora alkalmazott még a közelmúltban is látomás- vagy álomtechnikákat. Feladatuk lehetett a jóslás, kincslátás, boszorkányazonosítás, tolvajok felderítése, mágikus–transzszendens eredetű, rontás, vagy szellemek, démonok által okozott betegségek gyógyítása. A halottlátóknak, vagy az idővarázsló táltosoknak is szükségük volt hivatásuk gyakorlásához arra a képességre, hogy vízióik révén közvetlenül tudjanak érintkezni a szellemvilággal, vagy akár álomban, transzban elhagyja lelkük testüket, és így a másvilágon is el tudják látni aktuális feladataikat.⁶

Mindez – legalábbis a modern Európában – a hivatalos vallás rituáléja, a centrális irányítású központi kultusz ellenében megvalósuló peremjelenség: a hivatalos csatornákat megkerülő laikus és egyéni kommunikáció. A hivatalos keresztény kultuszban nem kap helyet a látomás, az egyház csak bizonyos formáit legalizálja: a kiválasztottak által kapott kinyilatkoztatásokat; azt is csak igen vonakodva, mint a 20. században keletkezett – látomás-alapú – kegyhelyek példái is bizonyítják. Másrészt számos szent emberről, asszonyról tudunk még korunkban is, akik – mintegy laikus papként –, közösségeik hivatalos rituálé által nem kielégített vallásos szükségleteit szolgálják ki a természetfeletti való direkt kommunikációval. Ezek a szent emberek, szent asszonyok karizmatikus lelki vezetőként, tanácsadóként közösségük és a keresztény menny közötti kapcsolatokat látomásaik útján ápolják, utasításait, irányításukat a keresztény mennyből kapják. Sok tekintetben a középkori, kora újkor forrásokból ismert *élő szentek* utódai, akik már életükben a szentség jeleit mutatták és a szentek reputációját nyerték el.⁷ E karizmatikus lelki vezetők felada-

⁵ A középkori látomások funkcióiról pl. Benz 1964, 140; Dinzelbacher 1981, 216. A magyar néprajzi anyag ilyen vonatkozásban kevésbé feldolgozott. Összefoglalóan és néhány példával, további hivatkozással lásd Pócs 1998, 284–306. A boszorkánylátomásokról lásd Klaniczay 1998) és az ott megadott irodalmat.

⁶ Lásd e mediátorokól összefoglalóan, Pócs 1997, 7. fejezet.

⁷ Lásd pl. Bouteiller 1950, 201–235, vagy Kleinberg 1990 összefoglalását, vagy Delcambre művét (1951), 16–17. századi lotaringiai “szent gyógyítók”-ról, vagy a svéd Catherina Fagenberg esetét (Edsman 1967).

tai közt többnyire voltak világi látói feladatok is; tehát lélekápoló tevékenységük mellett lehettek jószok, gyógyítók, halottlátók és boszorkányazonosítók, vagy mindezek egy személyben. Magyar példánk közül említsünk meg két eltérő típust: Orosz Istvánt, aki inkább lelki vezető, laikus pap szerepet tölt be, és Engi Tüdő Vincét, aki utólag táltos vonásokkal is felruházott gyógyító, emellett karizmatikus szent ember is volt.⁸ Kora újkori szövegemlékeink több tisztántúli táltosegyéniséget is sokoldalú, a fenti szerepek mindegyikét betöltő szent látóként mutatják be.⁹

Ezek a látók a közösségben betöltött mediátori szerepüket mind közösségük, mind a papság felé mennyei elhívásukkal, látomásaikkal legitimálják: Mária vagy Krisztus jelent meg számukra, a látomásaikról szól tudósításaikat a mennyből kapott utasításként, kinyilatkoztatásként tekintették ők is, közösségeik is. A máréfalvi szent asszonyról mondták, akinek tevékenységével kapcsolatban Gagy József végzett kutatást: „Ágnes nyelvével beszél az Isten.” Ez a nő írástudatlan létre úgy nyilatkozott, hogy „kőtábláról olvassa” az égi sugallatot.¹⁰

Laikus próféták hasonló hagyományairól a Kárpátaljáról már a 16. századtól, századokon át tudunk; akiknek a fellépése rendszeresen a gazdasági nehézségeket, természeti katasztrófákat, háborús kríziseket, vallásháborúkat kísérte (pl. Drábik Miklós, Órás András, Schultz György). Mennyei üzeneteket közvetítettek, prédikációikban a bűnösöket megtérésre szólították fel. A természetfeletti kommunikáció fő eszköze – elvileg és deklaráltan – náluk is a látomás volt: füzetekbe írt szövegek mennyei víziók stiláris kereteibe („láték”, „látám” bevezető szavakkal) vannak ágyazva. Ez ismét csak a látomások – a közvetlen mennyei üzenet – fontos legitimációs szerepét bizonyítja. Nincs különbség ebben katolikusok és protestánsok között; legfeljebb a protestánsok „legitimációs” szent személyként emlegetett mennyei segítői közül Szűz Mária kimarad, ők Krisztussal, angyalokkal dolgoznak. Órás András Ugocsa megyei parasztproféta például „Jézus Krisztus előljáró hopmesteré”-nek vallja magát.¹¹ Ezeket a hagyományokat folytatják a 20. századi kárpátaljai próféták: Borku Mariska, Szanyi Mikó Borbála, akik nem a hivatalos egyház melletti peremhelyzetben, hanem pap hiányában egyenesen azt helyettesítve, mint kvázi-egyház töltötték be hivatásukat közösségük laikus lelki vezetőiként.¹²

⁸ Bálint 1942, Grynaeus 1974; a régebbi példák közül a legfontosabb Vajkay 1939. Újabban mások mellett Pozsony Ferenc (1991), Szigeti Jenő (1996), Küllős Imola (1991, 1998) és Gagy József (1998a, 1998b) foglalkozott a magyar szent emberek, szent asszonyok közösségi szerepeivel, látomásaival; Barna Gábor konferencia-kötetet jelentetett meg róluk (Barna 1998). Limbacher Gábor Nógrádból írja le kortárs szent látók tevékenységét: Limbacher 1994; 1998.

⁹ Lásd a 17. századi magyar „szent” táltosok, látók alakjait, akik „világi” mediátori tevékenységük mellett, vagy annak részeként a keresztény mitikus lényekkel is kommunikálnak: Pócs 1997, 163-196.

¹⁰ Gagy 1998b, 26–28.

¹¹ Voigt 1997, 1998, 1999, 2006; Péter 1997; Molnár 1998; Szigeti 2006.

¹² Küllős 1991, 1998; Sándor 1998.

Jánó Ilonát elbeszélései mint tipikus szent látót állítják elénk, nem véletlen, hogy a „szent” titulust már fiatal korában elnyerte. Párhuzamait nem annyira az utoljára említett közelmúltbeli próféták és látókok, hanem – sok motívumában – inkább a középkori élő szentek, szent látók természetyszerűleg gyérebb történeti forrásaiban leljük fel, és talán némely keletmagyar – székelyföldi, gyimesi, moldvai látó alakjában, akiknek tevékenységéről a jelenleg is folyó feltárásokból tudunk.¹³ Valószínű, hogy az ortodox Kelet-Európában sok egyéb – a nyugati kereszténység területén középkoriasnak számító – jelenség között ez is él: román látók létét csak sejtjük, de igen eleven bolgár párhuzamokról értesülhetünk Galja Valcsinova most megjelent könyvéből,¹⁴ és tudunk – az ő hivatkozásaiból is – szent vizionálok görög példáiról is.

Mint elbeszéléseiből kiviláglik, Jánó Ilona repertoárjában egyaránt fellelhetők a spontán vizionáló szubjektív igényéből fakadó, és felvállalt közösségi küldetésével kapcsolatos látomások. Ez a kettősség részben összefügg az életstratégiáiban már gyermekkor óta megnyilvánuló ellentmondással, amelyet a helyes életre való törekvés és ugyanakkor a mindennapi élet bizonyos normáitól való – “szent” küldetéstudatával kapcsolatos – elfordulás kettőssége okozott. Spontánnak tekintett vízióiban látható cél nélküli találkozásokról értesülünk Krisztussal, szentekkel, sőt magával az Úristennel, egy csupa templomokból álló mennyországban, ahová őrzőangyala vezetésével jut el, repülve, ruhájába csimpaszkodva. Ott társalog a szentekkel, például Keresztelő Szent Jánossal, Szent Péterrel, vagy bárányokat (lelkeket) etet Krisztussal. Krisztust Szűz Mária – Jánó Ilona érdeklődésére – testvérenek nevezi, akinek az ölében is ül, majd az Atyaisten „színyit” is látja. Eucharisztikus látomásai is spontán-misztikus látomások, ahogy ő kifejezi: „lelki áldozat, hogy egyesüljek Krisztussal”, aki “énbelém jöve”. A misztikus egyesülés legszebb leírása arról szól, hogy a mennyben Mária öléből átül az Atya ölébe, aki „aszondta, hogy a világról sokat fog mondani nekem. A világ rosszaságja erőst bántja őt. S ő megcsókolt ingem, s én megcsókoltam őt, s megebredtem.” Ezek a látomások a középkori szentek misztikus élményeit idézik,¹⁵ aminthogy az *imitatio Christi* néha felbukkanó motívuma is: egyszer például elbeszéli, hogy Jézussal egyesül, Jézus őbenne van, ő pedig Jézusban, s együtt vannak a keresztfán.

Említsük itt meg röviden Jánó Ilona spontán látomásainak egy merőben más csoportját: az ördögjelenéseket: ezek sem csak a szent látó privilégiumaihoz tartoznak.

¹³ Vö. Pozsony, Gagyai említett műveit, vagy Peti Lehel most folyó kutatásait.

¹⁴ Valcsinova 2006.

¹⁵ Szentek misztikus látomásait lásd pl. Benz 1969, vagy Dinzelbacher 1981 sok helyén. Egy részletes 16. századi példa: Arbman 1963, I. 26–56, „The Imaginative Vision in Christian Mysticism. St. Theresa” fejezet. A misztika teológiai, vallástudományi kategóriájának meghatározása szerint az én kiterjed és a kozmosszal, istenséggel (szentekkel) egyesül (*unio mystica*; illetve az egyén szokatlan és intenzív módon az univerzum lényegének tudásában részesül, a vizionáló az egész világot átfogja eksztatikus tapasztalatával; a legmagasabb fokozat a totális egybeolvadás az istenséggel, az univerzummal, Edsman 1970, Holm 1982.

A Sátán, mint bűnre csábító kísértő egy középkorias dualisztikus világkép részeként állandó szereplője a moldvai (és a gyimesi) magyarság szellemi életének, és visszatérő alakja a hiedelmeknek, elbeszéléseknek és spontán látomásoknak. A Sátán kísértéseitől való félelem, az ördög állandó jelenlétének a tudata itt még sokak számára a mindennapi élet közönséges része. A középkor óta feljegyzett látomásirodalomban bizonyára nem a valós arányok tükröződnek, amikor az ördög csak kivételesen lép fel, mint kommunikációs partner, a szentek megkísértőjeként. Az újkori falusi látomásokban „körülveszi”, bűnre csábítja áldozatát, netalán „elragadja” őt egy pokolbeli utazásra, még gyakrabban mint szexuális kísértő, illetve nemi partner is megjelenik.

Jánó Ilonát jellemző módon ima közben szeretik meglepni a „sátányok”, próbálják természetesen elcsábítani e szent tevékenységtől; vagy bőjt idején zavarják, és a templomban is megkísérlik figyelmét elterelni. Minden halandó ki van téve e kísértéseknek a helyi hagyományok szerint, és megvannak a hathatós elhárító eszközök is ellenük: szent gesztusok, imák, szenteltvíz, védő amulettek. A „szent leány” saját ördögi kísértéseit, amikor éjjeli álmában ágyánál megjelenő, ráfeküdni kísérő „sátányok” válogatott módszerekkel kínozzák és ingerlik, tudatosan szüzessége elleni támadásként éli meg.¹⁶ Különösen szemléletes, színes jelentekben ecseteli az állatok képében megjelenő, szobájába éjszaka csapatostul bevonuló és incselkedő, dorbézoló, olykor szinte boszorkányszombat-szerű jeleneteket produkáló „sátányokat”. Íme a modern technika és a globalizáció hatása: egyszer a tévéből jött ki egy este a Sátán gorilla képében kísértetni Ilonát. Máskor egy vereshangya-bolyt néz, vagy képzel sátánoknak. Egy másik elbeszélésében (hosszú évekkel az eset után) szinte tréfás adomaként meséli el a bogár alakban a pad alatt megbújó ördög esetét. Említsük meg kiegészítésül, hogy Jánó Ilona mintegy az effajta ördögi kísértések közé sorolja a rádióban énekelt, vagy tévében mutatott szexuális tartalmú szövegeket, képeket: mint mondja, nehéz imádkozni, miközben a szomszédból hallja, hogy a „szeretetéről” énekelnek a rádióban, vagy a televízióban „mutítsák a szeretetet”.

Ez utóbbi példák arra vallanak, hogy az ördög nemcsak a mély vallásossággal összefüggő látomásoknak, hanem a folklórnak is fontos alakja lehet itt – Jánó Ilona elbeszélései egy hallatlanul gazdag „ördög-kultúrára” utalnak. Azonban számára a Sátán nemcsak folklór, jelenléte nagyon is komoly – a kísértései elleni harc életstratégiájának fontos része. A szentekre hivatkozik, akiket szintén kísértett a Sátán, tehát szinte saját rangját emeli ezzel, mintegy legitimálja ördögi látomásait. Örzőangyala egyik hivatása – mint ahogy a mindennapi emberek esetében is – az ő ördögi kísértések elleni védelme. A jelenések néha harci jelenetekbe torkollnak, amikor angyala védelmében csatát folytat a kísértő ördögökkel, vagy például a med-

¹⁶ Az ördög mint szexuális partner gondolata végigkíséri a keresztény Európa kultúrtörténetét – és kapcsolatban van számos népies ördögfigurával, a néphit ördöggé, „ördögszeretővé” vált alakjaival (pl. lidérc) is. E helyt az idevágó igen gazdag irodalomból csak Walter Stephens ördögszeretőkéről szóló könyvét emelem ki, mint a kérdés leggazdagabb összefoglalását: Stephens 1949.

ve képében őt bántalmazni akaró Sátánnal – a lélekért folytatott angyal–ördög csaták általános középkori toposzának¹⁷ megfelelően.

Mégis, mindezek ellenére, Jánó Ilona látomásai elsősorban vállalt szent életviteléhez, közösségi szerepeinek betöltéséhez szükséges eszközei. Szent látói feladatkörét beavató látomása jelöli ki. Ez a (keresztény és nem-keresztény) mediátorok általános beavatási sémáját követi; elhívó látomásainak körülményei a “mennyei beavatás” archaikus motívumaival, a szent látók hiedelem- illetve szövegkincsének közismert toposzaival mintegy legitimálják új közösségi tevékenységét: megtanítják túlvilági kapcsolatainak ápolására (mint ahogy például a magyar *halottlátóról*, vagy a balkáni karizmatikus *tündérvarázslókról* tudjuk: első – beavató *révülésüktől* – kezdve tudtak rendszeresen kommunikálni a mennyeiekkel¹⁸). A szent látókra sajátosan jellemző, hogy beavatásuk a keresztény mitológia lényei által történik, általában igen fiatal korban¹⁹ – Jánó Ilona három, majd tizenkét éves kori elhivatása tipikus szent látói életkorokban esik meg. Tizenkét évesen történik „első kimenése” lelkének (vagyis első lélekutazása – ahogy az érdek számára adott interjúban ecseteli), amikor a Kis-jézus megjelent számára a búcsús keresztnél, és kegyes viselkedésre tanította. Egy tizenhárom éves kori elhívó látomásról is beszél máskor: ezúttal őrzőangyala tanítja a mennyben, egy másik verzió szerint az égből jön hozzá egy angyal tanítani. Első és későbbi elbeszéléseiben tehát többféle beavatási verzió fordul elő, de a lényeg azonos: egy szent lény „beavatja”, és hivatására, ezzel kapcsolatban kegyes életvitelre tanítja. Megmutatják számára a mennyet és poklot, tanítják a túlvilág topográfijára is, hiszen beavatása után oda rendszeresen bejáratos lesz. Angyala végigvezeti a mennyország templomain, sorra ismerteti számára azok titulusait; megtanítja arra is, hogy hogyan kell átmennie az ingó pallón, amely egy régies, „vizen túli” mennyországba vezet.

A látók általános vonásaihoz tartozik, hogy vagy a beavató lény szegődik melléjük, vagy „külön” segítőszellemet kapnak (Jánó Ilonát mindkét fajta szellem támogatja). E segítők lesznek tanácsadók a közösség lelki vezetésében, kalauzaik túlvilági útjaikon, de megjelennek a világi varázslók segítőszellemének szerepeiben is: a divinációban, az elveszett dolgok, tolvajok felfedésében és a gyógyításban is segítik őket – mindez már az adott látó sajátos közösségi feladatainak függvénye. Jánó Ilona esetében keresztény beavatói egyben további tanítói, segítői is, de lesz egy saját őrzőangyala is, aki fő kísérszellem, lélekvezetője a másvilágok tájain; „elragadja”, nagy távolságokra vezet, repül vele.

Bár Jánó Ilona életútjának, szerepeinek és az ezeket legitimáló, igazoló és magyarázó látomásainak valószínűleg sok párhuzamát találhatjuk még kelet-magyar, valamint kelet-európai területeken, világa mégis sajátos, egyéni világ is, főleg szerepei

¹⁷ Gurevics 1987, 248–249.

¹⁸ Halottlátóval kapcsolatban lásd Czövek 1987, Pócs 1996; a tündérvarázslókról: Pócs 1986, 225–232.

¹⁹ Az első “beavató” élmény általában fiatal korban, sokszor egészen kis gyerekkorban, 3-10, de legfeljebb 19-25 éves korban érte a vizionálókat: Dinzelbacher 1981, 216.

tekintetében. Egyéni abban is például, hogy melyeket tekinti – életútjához, vérmérsékletéhez igazítva – sajátos közösségi feladatainak. Angyalától életviteli és hivatásbeli tanácsokat, tanítást kap. Megtanulja tőle, hogyan kell a szenvedő lelkeket kikérdezni: kinek a lelke ő, és milyen imát kér tőle. Ez már speciális hivatását, a halottak lelkének mentését vetíti előre (vagy utólagosan került az elbeszélésbe legfőbb látói tevékenységének legitimációjaképpen). Egy másik, elhivatásáról szóló szöveg szerint a Kisjézus keresztet ad a kezébe és megmutatja a világ bűneit: ezzel mintegy kijelöli életét végigkísérő másik feladatát: a bűnösök térítését. E feladat teljesítéséhez állandó normaadó tényezőként társulnak a bűnösök pokolbeli büntetéseit, purgatóriumbeli szenvedéseit érzékletesen láttató látomáselbeszélései. (Ilyen értelemben első pokolbeli útja – ahol a büntetéseket mutatják be számára – szintén beavató látomás.)

További beavatási motívumok is megjelennek Jánó Ilona szövegeiben, amelyekkel kvázi-papi tevékenységét legitimálja: a mennyben Jézus – gyűrűjével – pappá avatja, vagy egy késői elbeszélése szerint a szent keresztet adja a fejére, és így teszi pappá. Ez a legitimáció általános szükséglete a szentembereknek; a közösségi szerepek vállalását a peremhelyzetben, a „hivatalos” ellenében éppen a mennyieikkel való közvetlen kommunikáció támogatja, amelynek kiemelkedő aktusa az égiek általi felszentelés. A szentemberek tipikus szellemi életútját járja be: állandó törekvéssel a szent életre, felülről folyamatosan érkező megerősítésekkel és tanítással. Gyerekkori látomásként számol be arról, hogy az ablaküvegen látta Szűz Máriát éjjel, aki felkeltve őt, vesszővel fenyegette, mert nem imádkozott este. Ez még szokványos viselkedésszabályozó jelenés, hasonlókban e tájakon sokaknak lehetett része. Őt azonban ezen kívül is állandó szent tanításokban részesítik mennyei felügyelői. Egyik tanító látomása például: egy szent jön hozzá, könyvet ad neki, amelyre arany betűkkel van írva: „Akadémia”. Új tudása bizonyos *titkokat* jelent (ez az ő terminusa), amelyekben csak őt részesítik, mint kiválasztottat: ezek a bűnösök, purgatóriumban szenvedők megmentésével, vagy a bűnös világ jövőjével, várható büntetéseivel kapcsolatosak, tehát voltaképpen divinációs látomásokról van szó. Látomásbeli lelki tanítói leginkább böjtölésre, imára sarkallják, például kilenc kedd speciális megböjtölését írják elő, máskor Jézus pénteki böjtöt rendel számára. A szent életvitelre kapott utasításokban az imán és böjtön kívül legfontosabb szerepe szüzességi fogadalmának van.

Noha ilyen irányú gyűjtés kevésbé folyt, elbeszéléseinek több motívuma utal arra, hogy Jánó Ilona zárkózott, magába forduló ember volt, kevés helyi társadalmi kapcsolattal. Konkrét közösségi szerepe igen kevésbé tisztázódik számunkra, – alig-alig tudjuk, kiknek, milyen módon volt lelki vezetője, tanácsadója, kiknek beszélt el sokszor igen didaktikus tartalmú látomásait. Halottlátói tevékenysége – amennyire visszaemlékezéseiből megfejtethető – falujában nem sikeres: nem bíznak benne a halottjaik iránt érdeklődők, haszonleséssel gyanúsítják – ezért más, a helyi kapcsolathálón felülemelkedő, tágabb kitekintésű feladatot kér mennyei vezetőitől, illetve fiatal papok képzését karolja fel, zárdaalapításon gondolkodik, és talán őszintén sajnálja, hogy a diktatúra idején nem volt lehetőség zárdába vonulásra. Az utolsó évti-

zedben – úgy tűnik – sok bel- és külföldi helyen tölt be látói és lelki vezetői feladatokat, de talán legkevésbé legszűkebb pátriájában.

Úgy látszik, szent élete tudatos választás következménye is, a világtól való részleges elfordulással együtt. Utólagos elbeszélései szerint e választásába árvasága, nehéz gyermekora is belejátszott: a Szűzanyának ajánlja fel magát anyja halálakor, legyen ő az édesanyja. Világosan láttatják elbeszélései a világi élettől való vonakodását, és gyakorlatlanságát, félelmeit is, a már kicsi gyerekkora óta a szent életre ösztönző családi körülményeket, de a szent élet számára is kívánatos vonzásait is: a misztikus élményekre való vágyát, a „valós” látomásélmények fontos szerepét életében. Lévén a világban élő szent, aki nem vonulhat kolostorba mindennapi kötelezettségei elől, rá is érvényesek az adott korszak és közösség világi normái. Kettős, szent és profán életvitelének konfliktusai szűkebb közösségében és saját életvitelében is több vonatkozásban megfoghatók: Amikor kilenc péntek teljes megbőjtölésére kap parancsot, családjától kemény feddésekből részesül, hiszen dologidőben enni kell. Szüzességi fogadalma is konfliktusba kerül a falu erkölcsével, amikor rákényszerítik, – noha ő nem mehet férjhez – hogy nagylánykorba jutván felöltse az eladólányságot jelző *fota* nevű selyemkötényt. Későbbi élete során szemmel láthatóan saját egészséges érzelmei kerülnek konfliktusba önnön szüzességi fogadalmával: nem lehet véletlen a fent említett, sokféle, nem is túlságosan rejtett szexuális vágyakat kifejező, mintegy azokat szublimáló ördögjelenés elbeszélése.

Mindennapi életének folyása ilyenformán kisebb-nagyobb erkölcsi tettek sorozataként is felfogható, melyek hátterét, igazolását, magyarázatát – egész életvitelének legitimációját – rendszeres túlvilági látomásai, a transzcendens világgal való folyamatos érintkezése szolgáltatják. Civil élettörténete egyes mozzanatait is látomásokkal igazolja sokszor, például a párttól is látomás menti meg, de szüleinek mitikus múltba vesző magyarországi származását is látomásokkal igazolja.

Szentemberi, lelki vezetői feladatainak egyik rétege: az élők közösségének tanítása, térítés, imára, böjtölésre, jámbor életre, bűnbánatra való ösztökélés. Ezzel kapcsolatos állandó imádkozása a bűnösökért, a gyermekeiket meg nem szülőkért, a gyermekeiket rosszul nevelőkért, a misén rosszul viselkedőkért, és így tovább – a központi erkölcsi-etikai normák és a közössége szemében legfontosabb bűnök listája szépen összeállítható Jánó Ilona történeteiből. Mindez nem feltétlenül természetfeletti kommunikációt igénylő „látói” feladat, de ebben is kitart élete végéig, sőt e „földi” feladatok skálája élete során még bővül is: utóbb már nemcsak ismerőseiért, hanem az egész világért kell imádkoznia, a „világ egyesüléséért” „anyaszentegyház egységéért”. Élete későbbi szakaszában a papképzést támogatja, papnak készülő fiataloknak segít tanítással, imákkal, olvasmányokkal, mintegy „lelki anyja” lesz több fiatal papnak. Mennyből kapott utasításai olykor kimondottan papi szerepre vallanak, egyházi feladatok elvégzésére vonatkoznak, mint a középkori vallásos közösségek *pro domo* vízióiban; nem véletlen, hogy e szerepét mennyei pappá szentelésével igazolja több látomáselbeszélésben. Egy ilyen vonatkozású látomásáról így beszél:

„Megjelentették nekem, hogy zárdát kell csánjak. Még a helet es megmutították nekem. Hívásom volt szent Ferenctől...” Mellesleg néhány ördögűző akciójáról is beszél, amivel még túl is lép – talán az ortodox szerzetesek Moldvában közismert ördögűző gyakorlatának hatására – a szokásos katolikus papi feladatokon.

Jánó Ilona abban talán eltér az általánosabb szent emberi attitűdtől, hogy ő bizonyos értelemben „papnak” tekinti magát, de nem kerüli ki egyházát és hivatalos feletteseit, nem helyettük, hanem velük együttműködve szeretne közössége pásztorra lenni. De az együttműködés – igen jellemző módon – látomásaival kapcsolatos. Gyóntatója, „Gyergyina páter” valódi lelkiatyai kapcsolatban volt vele; de mit tekint Jánó Ilona e jó kapcsolat zálogának? Azt, hogy a páter, aki, mint mondja „lelki papja” volt, *hisz* a látomásaiban, mivel neki szintén „van látomása”. Ilona meg tudja vele beszélni saját látomásait, és meggyónhatja neki ördögjelenéseit (tehát lelkiatyja nem szexuális képzelgésnek, hanem látomásnak tekinti ezeket, és ilyenformán feloldozást adhat). E kapcsolat utolsó mozzanata egy szép és szomorú látomás: Gyergyina pátert a diktatúra egyházüldöző akciói börtönbe juttatják. Ilona elveszti fontos lelki támaszát, és „látomásban” a páter börtöncellájába száll a lelke, ahol végignézi lelkiatyja szörnyű kínzásait. Egyébként őrzőangyala irányítja a börtönbe a paphoz – még az odavezető buszjáratot is megmondja neki! Az is jellemző „látói” toposz, ahogyan Ilona új gyóntatóhoz jut: az új páter látomásban látta, hogy jönnie kell hozzá – ő pedig szintén látta látomásban új lelki vezetőjét. Az új pátert tehát „elhívják” őhozzá; ennek a legitimációja is a látomás, amely a szentek legendáinak, tudósok mondáinak egy egész Európában ismert motívumával („tudtam, hogy jössz”) fogalmazódik meg.

Noha mindez nem par excellence látói feladat, a közössége jó erkölcsseit, jámbor életét felügyelő és irányító tevékenységébe látóképessége is besegíthet. Jellemző, amikor „léleekben” más faluk templomaiba is eljutván, páterjének jelenti, hogy hányan imádkoztak „tisza szívből”, vagy megfigyeli, ki gyón „rosszul” – ugyanis a rosszul gyónóból kimegy az Úrjézus, és belémeget az ördög. (Ő, mint látó, többször észleli – például vonaton az utasokat figyelve – az emberek feje körül ugráló, vállukra települő, megszálló kísértőt.)

Másik fontos feladatcsoport a meghalókról, haldoklókról való gondoskodás. Ezek kimondottan szent látói feladatok, melyekhez mediátori technikák, látás szükséges: ott kell lennie a kritikus pillanatokban léleekben, ahol haldokló, rosszul meghaló, vagy éppen a pokolra szánt, de még menthető lélek van. És amiről látomás-elbeszéléseinek leggazdagabb, legszínesebb és egyben legmegrendítőbb hányada szól: már a purgatóriumba jutott, de még menthető lelkekkel kell találkoznia, hogy kéréseiket meghallgassa, szenvedéseiket imával lerövidíthesse.

Mindehhez az alapot a halotti jelenések általános, e vidéken még korunkban is szinte mindennapi jelensége adja. Amennyire történeti adataink látni engedik, a kommunikáció a halottakkal Európa jelenében és múltjában egyaránt a legfontosabb kategóriák egyike volt, és a modern korban is a spontán látomások leggya-

koribb fajtája.²⁰ A purgatórium késő középkorra kialakult doktrínája nagy lökést adott – mintegy a hivatalos egyházi dogmák ellenében – a visszajáró halottak hitének.²¹ Ugyanis a tisztítótűzben szenvedő lelkek sorsába bele lehet szólni, értük misét, imát lehet szolgáltatni, a “szegény lelkek” tehát megjelennek hozzátartozóiknak, segítségüket kérve.²² A halottak túlvilági szenvedésének megrövidítése imával, alamizsnával, halotti misékkal általános hagyomány a katolikus magyarságnál. A székelyföldi, gyimesi, moldvai magyarság lelki életében, rituális gyakorlatában igen fontos a szerepe; itt még a különböző imádkozó társulatoknak is ez a legfontosabb feladata. Jánó Ilonának is meg-megjelentek – elbeszélései tanúsága szerint – meghalt családtagjai, anyja, mostohája, nagynénje, elintézetlen problémáikkal, vagy imádságot, misét kérve.

Azonban Jánó Ilona mindezekén túl mintegy fő látói feladatának, legalábbis egy életszakaszában élete egyik központi hivatásának tekinti a halál dolgaiban való ügyködést. Az élőkért végzett imádságai, erkölcsös életre buzdításuk is tulajdonképpen ekörül forog: a pokolbeli szenvedések előrevetítése, mint a helyes életvitel legfontosabb normatív tényezője szerepel Ilona látomásokkal kapcsolatos szent leányi tevékenységében. Ilyenformán ő éjszakai halotti jelenéseiben nemcsak családtagjaival találkozhat, hanem mindazokkal, akikkel haldoklóként együtt imádkozott, akiket segített a jó halálra felkészülni, vagy akikért mint bűnösen – gyónás és feloldozás nélkül – meghalókért imádkozott, bocsánatot, szerencsés túlvilági sorsot kérve számukra. Ezek a hálás halottak megjelentek neki éjszaka, hogy megköszönjék lelki-üdvükért tett szolgálatait. Mindebben Jánó Ilona kicsit a magyarság múlt századból ismert halottlátóinak sorába is beilleszthető, de azokénál sokkal komplexebb a szerepe. Eltérően az ismert halottlátók általános gyakorlatától, amely szerint azok elsősorban is egyének, családok számára tudósítanak elhalt hozzátartozóik sorsáról,²³ Jánó Ilona elsősorban azokkal a halottakkal foglalkozik, akik nem kapnak segítséget saját családjuktól, akik őrát, mint egy ilyen speciális, halottakat segítő intézményre szorulnak, akikért neki kell imádkoznia, vagy lelkükért – őrőangyala támogatásával – megküzdnie. Mindez lelkigondozói feladatainak olyan része volt, melyben látomásai voltak speciális és hathatós segítségére: amennyiben ezeket a számára sokszor ismeretlen halottakat lélekben kutatja fel: akár a purgatóriumban, ahonnet még ki lehet imádkozni őket, akár a földön, nagy távolságokat beutazva. (Bizonyára a nagy földi távolságokra való “ellátás” képessége miatt nevezik a moldvai látókat *ellátónak* is. Ebben a tevékenységben ők az elsősorban Nyugat- és Észak-Európa kelta és germán területein ismert látókkal rokonok, akik a *látás*²⁴ képessége révén mintegy “távolbaláttnak” – például észlelik a messze tájon végbemenő baleseteket –, illetve

²⁰ Lásd Schmitt 1994; Lecouteux 1987; Finucane 1982.

²¹ Vö. Le Goff 1977; Schmitt 1994.

²² Gurevics 1992, 66–72.

²³ Lásd Czövek 1987, Pócs 1996.

²⁴ Német, angol terminusával *zweites Gesicht, second sight*.

nagy földi távolságokat képesek lélekben beutazni, és fontos szerepük lehet a távoli dolgok felderítése.²⁵ Tegyük hozzá: 18. századi kelet-magyar táltosaink hasonló képességeiről is vannak adataink boszorkánypereinkből.²⁶) Jánó Ilona a meghalókat, halottakat segítő tevékenységéhez is kapott mennyei felkészítést örzőangyalától: az angyal egyik látomásában megmutatott neki egy „boldog kimúlást”: szemtanúja lehetett annak, ahogy a lelket a meghalás pillanatában az örzőangyala fogja kézen és a mennybe viszi.

Jánó Ilonát földi útjain többnyire örzőangyala vezeti a magányos haldoklókhoz, akikért imát kell mondania, purgatóriumi szenvedéseiket megrövidítendő, vagy a temetetlen, beszenteletlen halottakhoz (például elesett katonához), akik segítségével nélkül pokolra jutnának. Ugyanez lenne az öngyilkosok sorsa, ha ő nem „látná” előre a készülő önakasztást, és örzőangyala útmutatásai alapján fel nem keresné az öngyilkos-jelölteket, hogy tettüket megakadályozza, imádkozzon értük, vagy tanúja legyen örzőangyala és az öngyilkost pokolba ragadni készülő ördög csatájának. Örzőangyala haláluk pillanatában egyébként is, más lelkekért is harcol, hogy el ne kárhozzanak; máskor a még élőket körülvevő sátánokkal kel bírokra (akiket csak ő „lát” az élők körül). E csatatörténetek általános mondai toposzként voltak ismertek egész Európában, az öngyilkosságra csábító Sátán alakjával együtt;²⁷ e vidékeken mindez még élő hiedelem és a normatív szankciók fontos része.

A csaták kapcsán megjelenik a halál utáni ítékezés középkori teológusokat sokat foglalkoztatott problematikája Jánó Ilona elbeszéléseiben is. A teológiai viták bizonytalansága az ő látomásaiban is kísért, atekintetben, hogy pontosan mikor és hol is folyik le az ítékezés.²⁸ Egyik látomása szerint a halál után rögtön „eltörvényezik a lelket”, küldik őt a pokol, menny, vagy purgatórium felé; másutt arról beszél, hogy a mennyország ajtajában zajlik a „törvényezés”, annak eldöntésére, hogy beengedik-e vagy sem. Van azután adat pokolbeli ítékezésre is: a pokol bejáratánál Lucifer baloldalan ül titkára, Plútó, és „itt törvényezik el a lelkeket, ki mennyen külső setétségre, pokol tornácára, fogak csitorgatására, pokol talpához, pokol lángjára...”

Jánó Ilona halottak lelkiüdvéért folytatott „földi” látói tevékenysége elsősorban a temetetlen halottak, idő előtt meghaltak modern változatával, a közlekedési balesetek áldozataival kapcsolatos. „Látja”, és örzőangyala segítségével kiszálló lelkét odaküldi a balesetet szenvedőhöz – olykor előre is tud a készülő balesetről és odasiet, ugyanis a halál pillanatában még lehet tenni a bűnösökért. Imádkozni is lehet, vagy alamizsnálkodni a lelkiüdvéért: „istennébe adással pokolba nem kerülnek”, mint

²⁵ Lásd pl. Peuckert 1960, Grober-Glück 1966, MacInnes 1989, Campbell 1902, Meyer–Matheis 1974.

²⁶ Lásd a táltosok fent említett adatait in Pócs 1977, 7. fejezet.

²⁷ Gurevics 1987, 248–249, Petzoldt 1964–1965, 77.

²⁸ Például Gurevics – mások és maga vizsgálatai alapján – arra hívja fel a figyelmet, hogy a középkori tudatban paradox módon együtt él az eszkatologikus idő, vagyis az „utolsó ítélet”, és a halál utáni ítékezés gondolata, Gurevics 1987, 237–243.

mondja egy eset kapcsán. Máskor arról beszél, hogy fontos ott lennie a halál pillanatában, mert ő a szájon át távozó lelket is látja: ha az fekete, a pokolba készül, de az idejében elmondott ima még a purgatóriumba segítheti. Azután a balesetes halottak is jönnek éjszakai jelenéseiben megköszönni a segítséget.

Jánó Ilona látomás-elbeszéléseinek jelentős része pokolról vagy purgatóriumról szól. A kettő nem mindig különböztethető meg, vagy, mert elfelejti az elbeszélő megemlíteni, vagy talán, mert néha számára is mindegy, vagy nem világos a különbség. Vezetője (aki itt általában nem angyala, hanem egy ördög) bejárja vele a pokol különböző „helyéseit”, illetve bemutatja az egyes bűnök speciális büntetéseit. A pokol és purgatórium büntetéseinek a papság által is sűrűn hangoztatott tanai a mindennapi élet fontos normaadó, szankcionáló tényezői a katolikusság számára. Jánó Ilona már első pokollátogatása során sokat tanult e büntetések didaktikus szerepéről, amit bűnbánatra szólító, lelkiigondozói tanításaiban bizonyára érvényesített is. Pokol- és purgatóriumlátogatásainak van azonban még egy fontos célja: ismerős és ismeretlen halottak sorsáról tudakozódik a másvilágon. Ezt nem annyira azért teszi, hogy családjukat tudósítsa, hanem hogy – hasonlóan „földi” halottellátó szerepvállalásához –, imádkozzon értük. Tehát elsősorban a család és rokonság nélküli, elfelejtett halottakkal kommunikál purgatórium-bejárásai során, akik között kitüntetett szerepe van a meg sem született, vagy keresztségben nem részesült lelkeknek, akik még a családi közösség befogadó rítusait sem kapták meg, így természetesen túlvilági sorsukért sem aggódik senki. Ezeknek a feladatoknak az elvégzése teszi teljessé Jánó Ilona oly sokoldalú lélekgondozói, halottakat segítő szerepkörét.

A különböző túlvilágokra, túlvilág-topográfiaakra vonatkozó kutatások alapján (amelyek a középkori látomásnarratívok illetve -irodalom anyagát elemzik),²⁹ úgy látszik, hogy a másvilágnak volt egy általános keresztény kettős, majd a purgatóriumtanok késő középkori kifejlődésével hármas tagolása.³⁰ Jánó elbeszéléseiben mindkét verzió kinyomozható; az a kérdés, hogy a kettős tagolás archaikus sajátosság, vagy ortodox hatás-e (ahol nincs „harmadik hely”), természetesen további kutatást érdemel. Az is megtudható az elbeszélésekből, hogy a pokol valahol lent van: többször haladnak lépcsőn lefelé; sőt, egyszer egy templomban felravatalozott halott koporsója alatt megnyílik a föld, és ott indul az út lefelé a purgatóriumba (két angyal vezeti le a halott lelkét a koporsóból), máskor „széles utak” visznek a különböző „szenvedőhelyekhez”.

A túlvilág térszerkezetének sajátosságait – mások mellett – Aron J. Gurevics vizsgálta, aki Tungdal XII. századi látomása, és más, még korábbi látomások alapján egy kora középkorias másvilág-topográfiát írt le, amelyre elsősorban az egységes tér hiánya, a szaggatottság, szétforgácsoltság jellemző. Ami Jánó Ilona látomásaiból élénk

²⁹ Dinzelbacher, Benz említett művein kívül például: Bousset 1901, 137–143, 234, 258, Patch 1950, Kappler 1987.

³⁰ A purgatórium-tanok kialakulásáról, Le Goff 1981.

táru, az szintén valami ilyesmi: egy több kis térség („helység”) laza, szabálytalan összekapcsolódásából létrejött együttes, ahol Ilona vezetőjével, mint egy labirintusban, szobáról szobára vándorol (némely gyimesi, székelyföldi látomáselbeszélés is hasonló pokoltopográfiát sejtet³¹). A mennytopográfia talán nem ennyire pregnáns, de itt is mintha egyfajta rendezetlen, „szétdobált” térben jelennének meg a különböző szentek, Jézus szíve, Mária szíve, stb. tiszteletére emelt templomok, illetve az apostolok, mártírok, szűzek helyiségei, amelyeket Jánó Ilona egyszer-egyszer végigjár. Úgy látszik tehát, ilyen vonatkozásban is kereshetünk látomásaiban középkori hagyományokat.

Mint elbeszéli, „minden bűnnek külön helyséje van”; helyiségenként más-más büntetést szenvednek el a bűnösök, legsúlyosabban a „pokol talpában” bűnhődnek. Némelyik helyen padokra kötözve szenvednek a lángoktól a lelkek, másutt rostélyon sütögetik, forgatják őket az ördögök, vagy elevenen szedik ki a húszakat, szaggatják fogókkal testrészeiket, másokat – a „gyihinnában” – farkas rág, megint másutt nyúvesen-tollasan kell magukba gyúrniük a lopott baromfit a tyúktolvajoknak, a bűdös tojást a tojástolvajoknak. Az anya, aki nem szoptatott csecsemőt, keblén malacot vagy kutyakölyköt táplál, az arcukat pirosítók, vagy a vasárnap fésülködők és borotválkozók ajkát kígyók marják. Végül a leghatásosabb kép: a gyereket nem akaró férfiak fejjel lefelé függenek az élet fáján.

A pokolbejárások során az ördögök különböző rendjeivel, fajtaival is megismerkedhetünk, tisztségviselőkkel, írkokokkal, akik az egyes „helységekben” írják be a bűnösöket. Az ördögök nincsenek sem nagyon szörnyűnek, sem nagyon csúnyának ábrázolva; legfeltűnőbb sajátosságuk az időnkénti állatalakban való megjelenésük.

Mindezt hatásos, színes képekben, a szenvedések és kínzások igen reális ábrázolásával meséli el Jánó Ilona. Ami a bűnöket illeti, az említetteken kívül a káromkodás, dohányzás – különösen a nők dohányzása – is előkelő helyet foglal el a bűnlajstromon, de legfontosabb szerepe kétségkívül a család, gyermekek, a termékenység elleni bűnöknek, valamint a tolvajlásnak van. Asszonyok menyeket választották el bűnös praktikáikkal fiaiktól, feltűnően sok az olyan bűnös, aki „rossz példát adott gyermekének”: káromkodott, nem szentelte meg a vasárnapot, vagy lopott; ha pedig anya volt, feslett életet élt (aminek legfontosabb szimbóluma az arcfestés), és nem szült, vagy nem szoptatott gyermeket. „Rossz példád által ide jutottunk...”, kiabálják az apjuk bűnös életútját követő halottak. A Jánó Ilona és a lelkek között folyó didaktikus párbeszédekben nagy szerepet kapnak a meg nem született gyerekek panaszai: mekkora család ősei lehettek volna, ha megszületnek: például egy elvetélt magzatnak tizennyolc gyermeke – közülük öt pap – lett volna. Kár, hogy semmit nem tudunk e látomáselbeszélések közösségi szerepéről: vajon milyen alkalmakkor, kiknek mesélte félelmetes tantörténeteit Jánó Ilona? Akárhogy is,

³¹ Ezeket saját gyűjtésemből és Jankus Kinga adataiból ismerem Csíkkarcalváról és Gyimesközéplokról. A magyar későközépkori látomásirodalom ilyen típusú túlvilágairól lásd V. Kovács 1985.

a lészpediek normakövető életmódjában, a normaszegés kezelésében fontos szerepe lehetett e borzalmas szenvedések bemutatásának.

Míg e pokolbeli szenvedések „látása” csak továbbadandó tanulságul szolgált, a purgatóriumban sok elvégzendő dolga is akadt Jánó Ilonának. Hiszen itt a szenvedéseket – amelyek azért enyhébbek mint a pokolban – meg lehet rövidíteni, a keresztetetlen lelkeket meg lehet keresztelni. Nagyon szép elbeszélés szól például Jánó Ilona Jézussal közös keresztelő akciójáról. A legtöbb lélek imát vagy alamizsnát kér, miután elmondja, hogy miért nem segít rajta senki; Jánó Ilona pedig – mint mondtuk – a saját maga által mondandó imákat szaporítja a szenvedő lelkek sorsának a felvállalásával. Ritkán fordul elő a klasszikus halottlátói attitűd: a család értesítése valamilyen általuk elmulasztott kötelezettségről.

Jánó Ilona közösségi feladatai között nem szerepelnek bizonyos teljesen „világi” feladatok, amelyekről más látók általában nem idegenkednek, és a múltban sem idegenkedtek. A szent leány felfogadott szent életével úgy látszik, nem érezte összeegyeztethetőnek, hogy például tolvajok felderítésében, gyilkosságok nyomozásában segítsen, ahogyan azt a magyarországi halottlátók sokszor megtették. A lopások kapcsán azzal mentegeti magát, hogy nem kérte Jézustól ezt a „titkot,” mert ha elárulja, ki a tolvaj, „zavarodás történik” a családoknál. Hasonlóan nyilatkozik a rontással (vagy mint fontos látói feladattal, a rontó felderítésével) való esetleges foglalatosság-ról: szemmel láthatóan nem akar családi, szomszédügyi konfliktusokba keveredni; szűkebb közösségében visszahúzódó, magába zárkózó, és a közösség „világi” kommunikációjából kizáródott személyiség lehetett az elbeszélések képviselte időszakban. (Érdekes ellentétben ezzel az attitűddel, egy elmondott adata szerint rontó – halált okozó – rábőjtölésre adott tanácsot). Gyógyítással sem foglalkozott fiatalabb korban; az utolsó beszélgetésben azonban már számot ad néhány gyógyításáról, amikor érintéssel, kézrátétellel, szenteltvízzel, áldással gyógyít – az élő szentek mondhatni szokványos módszereivel, de nála ezek talán még akkor is kivételes esetek voltak.

Míg világi szerepeinek csekély volt a jelentősége, Jánó Ilona szent feladatai az idők folyamán megsokasodtak és jelentősen kitágultak. Lehet mondani, univerzálódtak, globalizálódtak is; és ez úgy látszik, a közéleti válsághelyzetek sűrűsödésével függ össze. Éppen a kelet-magyar régiókban, ahol a direkt természetfeletti kommunikáció a mindennapi élet szerves része még, figyelték meg a kutatók, hogy válsághelyzetekben szaporodtak a látomásjelenségek, növekszik a misztikus élmények igénye. A látomások szaporodása az egyéneket és a közösségeket fenyegető krízisek, a közösségek identitását és integritását veszélyeztető dolgok jele lehet, mint Gagy József megfogalmazta. Pozsony Ferenc és Gagy József vizsgálataiból³² tudjuk, hogy az 1940-es és 50-es években hogyan követte Moldvában és Székelyföldön a gazdasági, politikai, vallási, krízishelyzetek sűrűsödését, a Ceaușescu-diktatúra legnehezebb

³² Pozsony 1991, Gagy 1988a, 1988b.

éveit a spontán látomások (például ablaküvegen látott Szűz Mária vagy Krisztus) megjelenése, robbanásszerű terjedése.

Ezekben a feszültségterhes időkben némely addig gyógyítóként, halottlátóként működő specialista új szerepet – új “égi elhivatást” – kapott, mint a természetben (sziklán, forrásnál, stb.) prédikáló vagy vándorló, csodákat tevő próféta, jós, szent ember, vagy szent asszony, akiknek látomásait e válságok határozták meg. Eszkatológikus prédikációik a mindenki számára igazságot hozó világvégét, avagy a bűnösök megbüntetésére küldött véres háborúkat, szörnyű büntetéseket jövendölték. A Gagyai József által kutatott máréfalvi szent asszony mondta: “...már ott vagyunk az utolsó ponton. Bármelyik percben lesznek földrengések, villámcsapások... Közben az Úr Jézus el fog jönni és ítélkezni felettünk, úgy holtak felett, mint élők felett...” “felszabadulás lesz, s Antikrisztusok jönnek...”³³ Szövegeik követték a Székelyföldön és Gyimesben mai napig igen népszerű, ponyván terjesztett “Szűz Mária la saletta-i jövendölései”-t. (Ilyenfajta globális közösségi szerep időnkénti felvállalása a múltban sem volt idegen – boszorkánypereink 18. századi kelet-magyarországi aktáiban is nyomon követhetjük, amint a boszorkányság ügyeit nap mint nap intéző, rontáselhárító vagy kincslátó táltosasszonyok háborús időkben a hadi jós szerepét vállalták, sőt szibilla- jóslatokkal jövendölték városuk végét³⁴). Gyimesi tereptapasztalaimból több példáját idézhetném az eszkatológikus tartalmú divinációs álmoknak. Egy – szintén gyimesi – pokol-elbeszélésben a securitate (politikai rendőrség) tagjai boszorkányszombaton résztvevő ördögi alakokként jelennek meg, egy másik ottani pokollátomás szerint a helyi párttitkár szenvedett az örök tűzben. Ez utóbbi tény elmesélése után a pokoljáró személy hetekre börtönbe került és a securitate nagyon is földi kínzásaiban részesült.

A válságos idők sodrában Jánó Ilona is fokozatosan felvette e szerepeket. Eleinte csak árvizek és földrengések előrejelzője, amelyek a bűnös világ fenyegetésére, vagy büntetésére szolgálnak. Majd bekapcsolja látomásai világába („elfoglalja a történettel” mint mondja) a háborúkat, forradalmat; ahogy az egyik utolsó interjújában kifejti: most „verekedésekkel”, „felkelésekkel” foglalkozik, ezek „történnék” (vagyis kerülnek a látomásaiba). Lélekben utazott a politikai események színhelyére, így tévé nélkül is követhette – mint mondja – a bukaresti eseményeket, de Franciaországban is volt „lelkileg”, valamilyen nemzetközi ügyben. Ceaușescu bukása és kivégzése is meg volt „jelentve” számára előre, és odament, hogy végignézze; arról is tud, hogy a diktátort szüzek vérével táplálták (és „látta” a kislányok megkínzását). Nem volna igazi látó, ha nem lett volna szemtanúja Ceaușescu túlvilági bűnhődésének is: figyelte vég nélküli lizsthordását a pokoli malomból. A szüzek története ismételtlen példázta, hogy mennyire látomáscentrikus Jánó Ilona mentalitása: még az amúgy közönséges mondanaként elterjedt aktuális rémtörténeteket is látomásként meséli el.

³³ Gagyai 1998b, 148–150.

³⁴ Pócs 1997, 163–165.

A globalizálódó média hatása lehet a világháborúk, terrorizmus, atombomba megjelenése apokaliptikus vízióban, melyeket nagy szemléltető erővel, hatásos és szörnyű képekben tár elénk. Mindez a bűnös világ büntetése volt és lesz: jóslataiban egy még nagyobb háború, valamint a fent említett „Mária jövődölései”-ből is ismert háromnapos világvégi sötétség is szerepel.

Látomásainak nemzetközi méretűvé tágulását az örzőangyalok szerepeinek bővülése is követi: a nemzeteknek is – például Magyarországnak és Romániának is – vannak újabb keletű látomásaiban örzőangyalai. Saját angyala egyébként az „amerikai tornyokat” is jelentette neki előre: de elaludt reggel, mikor harmadszor kellett volna imádkoznia, hogy kivédje a balesetet. Így csak utólag tudott odamenni, hogy a helyszínt megtekintse, de persze akkor már nem tehetett semmit (elbeszélése azt sugallja, hogy talán lett volna módja a tornyok lerombolását megelőzni).

Mit tudhatunk meg Jánó Ilona látomásainak létrejöttéről, „technikai” feltételeiről?³⁵ Néprajzi forrásaink számos példája, csakúgy, mint a középkori vallásos vizionálók Ernst Benz által regisztrált sok esete tudósít meglepetésszerűen “érkező” látomásokról, jelenésekről. Ugyanakkor sokat tudunk (a látszólag spontán esetek mögött) a középkori vallásos vizionálók tudatos felkészüléséről, készenléti állapotának fenntartásáról, amelyben az aszkézis, böjt, a meditáció, kontempláció fontos szerepet kap.³⁶ Legújabb kori néprajzi adataink egybehangzanak ezzel: a mélyebben vallásos, elmélkedésre, magányra hajlamos, a túlvilággal más úton is (imával, meditációval) állandó kapcsolatot tartó parasztasszonyoknak több látomásuk van.³⁷ Ezek tipikus példája Jánó Ilona. Látomásainak egy része – úgy látszik – spontán módon jelentkezett, de sokszor láttatja elbeszéléseiben a várakozást, látomásokra felkészült lelkiállapotot is, és sok adata szerint böjtölés közben jöttek a jelenései. Egyszer ima közben hirtelen úgy érezte, hogy repül: itt a meditáció és önszuggeszció együttes hatásáról lehet szó. Az imában való elmélyülés e szerepére más adatai, bizonyos nyelvi fordulatai is vallanak. Nagyon érdekes például, ahogy arról beszél, hogy látomásásképp imájával „fogta el”, „foglalta el”: például a balesetek helyszínére úgy jut el látomásban, hogy imájával „befogja” a helyszínt.

Jánó Ilona látomásainak létrejöttében mindenképpen szerepe lehetett az állandó lelki készenléti állapotnak ezeknek a fogadására, másrészt gazdag képzelőerejének is.

³⁵ Ezekről rövid összefoglalás, az alapvető etnopszichiátriai, vallásetnológiai szakirodalommal, Pócs 1998. (A transz létrejöhet teljesen spontán módon, vagy koncentráció, önhipnózis, meditáció révén, és mindehhez tárgyakat, segédeszközöket is használhatnak, vagy zene, tánc, ritmikus mozgás révén is indukálhatják. A megváltozott tudatállapotok fokozatai, éber hallucináció, az álom és ébrenlét határán, hipnogogikus állapotban észlelt látomás, teljes öntudatlanság, merev kataléptikus állapot, “mélytransz”, amit deperszonalizáció, ún. testenkívüliség-élmények, a szellemvilágban tett “lélekutazás”-képzetek jellemezhetnek.)

³⁶ Benz 1969, 35–37, 225; MacDermot 1971, I. fejezet, “Withdrawal from the environment of the senses”.

³⁷ Dinzlacher (1981, 146–154) ír erről a középkori vizionálókkal kapcsolatban.

Egy látomás-elbeszélésből soha nem állapítható meg, hogy előadója „valódi”, látott, vagy látni vélt élményt mond el, vagy pedig csak tudja, hogy mit kell látnia, mit szokott látni, és erre emlékezni tud, el tudja képzelni; a ráhangolt lelkiállapot, különösen éjszakai magányban felerősítheti a képzelőerőt. Jánó Ilona látomásait sok adata szerint éjjel, ágyában látja – ezek könnyen lehetnek képzelgések, de ugyanúgy akár álmovíziók is. Gondoljunk azokra az esetekre, amikor örzőangyala ébreszti, hogy menjen látomásba vele! Máskor világosan éber, féléber állapotban megélt látomásképei vannak (sőt olykor-olykor hangjelenségekről is beszél: „Szózatok mentek az én lelkembe” – mondja egyszer). Mélytranszra, eszméletlen állapotra, kihűlő testére is vannak utalások szövegeiben. Nyilvánvalóan – mint gyakorlott látó – birtokában volt sokféle transztechnikának, emellett azonban – ugyancsak mint gyakorlott látó – képzelőerejét is jól tudta használni. Amikor egy mindennapi jelenséget (pl. bogár a pad alatt) látomásnak vél – illetve a természetfeletti jelenlétének fog fel – akkor feltehetően elsősorban képzelőerejének működtetéséről, illetve a Lauri Honko által spontán szellemlátásként illetve „kasuale Begegnung”-ként meghatározott jelenségről van szó,³⁸ amikor a „látás” körülményei, (például halálfélelem egyedül éjszaka) és a hagyományos tudás (pl. a pokol büntetéseiről) együttesen képzik alapját a szellemekkel való találkozás élményének. Egy saját terepén otthonos látó akkor is tud látomásáról mesélni, ha nincs élménye, ha éppen semmit sem „lát”. Jánó Ilona nem kiemelkedő mesélő, viszont igen feltűnő szövegeinek képgazdagsága, úgy vélem, ő sokszor valóban „lát” is: amikor elbeszéli, biztos, hogy valóban látja, illetve létre tudja hozni, elő tudja hívni agya mélyeiről e képeket. Látomásai helyszíne és tárgya is stimuláló lehet: a templom, az oltáriszentség, oltárkép – ez utóbbi tárgyakkal kapcsolatos látomásai esetében nyilván az összpontosított nézéssel létrehozott önszuggeszció jelenségéről van szó, csakúgy, mint a napbanézés, vagy az ablaküveg nézésének példáiban.

Mindemellett Jánó Ilona világosan megkülönbözteti az anyagi és szellemi világ, test és szellem, test és lélek kategóriáit. (Többször is kipróbálja a másvilágon, ütéssel, vágással, hogy valóban szellemekkel van-e dolga, például átmege-e rajtuk a keze, máskor tudta, hogy látomásban van, ezért nem bánthatja az ördög; „lelkileg” volt ott, tehát nem érthette a bomba.) Ismeri és nagyon egzaktan használja a középkori nyugat-európai látomásirodalom testenkívüliség-élményekre, testet elhagyó lélekre, illetve lélekutazásra vonatkozó terminológiáját. Tudomásom szerint moldvai néphitgyűjtésekben nem találkozhatunk ezekkel a terminusokkal, így feltehető, hogy Jánó Ilona e tudását egyházi forrásokból, vallásos olvasmányokból, ponyvára került látomásirodalomból szerezte. Tehát nem lehetetlen, hogy a lélek-kiszállás terminusai készen kaptak, a szövegekkel együtt, hiszen a látomások tartalmilag is szoros összefüggést mutatnak a késő középkori nyugat-európai látomásokkal (másképpen a bizánci-ortodox – e tájon feltehetően ponyvából is ismert – Mária pokoljárása tör-

³⁸ Honko 1962, 110.

ténetekkel). Ezek a középkori motívumok írásos forrásokból kellett, hogy eljussanak valamilyen úton-módon Jánó Ilona repertoárjába; hasonló útja-módja a lélek- illetve transz-motivika megismerésének is lehetett. Ilyen kitételeket használ: „első lélekki-menésem” „tudtam, lelkileg volt”, „lelkileg el kell menni” „el vótam”, a „lelkemet láttam, hogy mentem én elől, s a Sátán, az ördög utánam”. Vagy: „látomásba volt”, illetve testével itthon volt, lelkével ott volt. Az egyik legszebb misztikus látomásában, amikor az Úristen ölében ül, arról beszél, hogy míg kinn volt a lelke a testéből, a Jézuska beleszállt. Első mennyei utazásán lelke úgy „hordozódott”, mint a teste, „csak könnyebb vót s fényes”. Valószínűsíti az esetleges lélekutazás-élményeket lelke távoztának, kihúlt testébe való visszatértének („hidegül kapja” a testét) többszöri érzékletes elmondása. Ilyenkor elmeséli, hogy hogyan lát neki – nyelve, ujjai mozgásával – kihúlt, merev teste felmelegítésének, vagy megdörzsöli kezét-lábát, amint aki hidegről jön be. A mennyben járván is fél, hogy késik a visszaérkezéssel, sietnie kell, „mert sok volt az idő a testnek lélek nélkül”. Természetesen azt, hogy valóban volt-e testenkívülség-, vagy lélekutazás-élménye Jánó Ilonának, soha sem tudhatjuk meg biztosan, legfeljebb valószínűnek tarthatjuk. Még nagyobb valószínűséggel állíthatjuk, hogy valóban „látott” azokban az esetekben, amikor képélményeiről ilyen életszerűen beszél: az arcát látta, úgy „mint a fotó”, vagy Szent Mihály „elvetítette, hogy történt Lucifernek bukása.”

Peter Dinzelbacher a kora és késő középkori európai keresztény víziók kapcsán két korszakot állapít meg: vizsgálatai szerint a 13. század közepéig gyakoriak a lélekutazás – a testből kiszálló lélek – látomásélményei, míg ezután inkább a földi környezetben megjelenő természetfeletti lények *jelenéseiről* van szó.³⁹ Grynaeus Tamás a jelenkori magyar népi, szájhagyományozott látomás-elbeszélésekről állapítja meg, hogy sokkal több a közösség bennük a középkori látomásnarratívók motívumaival, mint a kora újkor vízióirodalmával.⁴⁰ Ugyanezt fokozottabban elmondhatjuk Jánó Ilona alapvetően középkori típusú látomásairól, és valószínűleg más moldvai látomásokról is. Tegyük hozzá, ezek fényében nem regisztrálhatjuk a Dinzelbacher megjelölte változásokat, például a túlvilági lélekutazások megszűntéről. Jánó Ilona elbeszéléseiben mindkét verzió – a lélekutazásos látomás is, jelenés is – jelen van, méghozzá szükségszerűen, a látó változó szerepeinek, aktuális feladatainak megfelelően. A halottak ügyeinek intézéséhez minkét típusnak megvan – mint láttuk – a maga sajátos funkciója, kiegészítik egymást, és feltehetően így volt ez minden, még igazán funkciójában működő látomás-rendszerben.

³⁹ Dinzelbacher 1981.

⁴⁰ Grynaeus 1991.

Bibliográfia

- ARBMAN, Ernst
– 1963 *Ecstasy or Religious trance. In the Experience of the Ecstasies and from the Psychological Point of View I–III.* Uppsala, Svenska Bokförlaget Norstedts.
- BARNA Gábor (szerk.)
– 1998 *Szentemberek – a vallásos élet szervező egyéniségei.* Szeged, Néprajzi Tanszék – Budapest, Magyar Néprajzi Társaság.
- BÁLINT Sándor
– 1942 *Egy magyar szentember. Orosz István önéletrajza.* Budapest, Franklin Társulat.
- BENZ, Ernst
– 1969 *Die Vision. Erfahrungsformen und Bilderwelt.* Stuttgart, Ernst Klett Verlag.
- BITEL, Lisa M.
– 1991 In *Visu Noctis: Dreams in European Hagiography and Histories, 450–900. History of Religions* 31: 39–59.
- BOSNYÁK Sándor
– 1980 *A moldvai magyarok hitvilága.* /Folklór Archívum 12./ Budapest, MTA Néprajzi Kutatócsoport.
- BOURGUIGNON, Erica (ed.)
– 1973 *Religion, Altered States of Consciousness and Social Change.* Columbus, Ohio State University Press.
- BOUTEILLER, Marcelle
– 1958 *Sorciers et jeteurs de sort.* Paris,
- CZÖVEK Judit
– 1987 *A halottlátók a magyar néphagyományban.* Debrecen.
- DELCAMBRE, Etienne
– 1951 *Le concept de la sorcellerie dans le duché de Lorraine au XVIe et au XVIIe siècles 3. Les devins-guérisseurs.* Nancy.
- DINZELBACHER, Peter
– 1981 *Vision und Visionsliteratur im Mittelalter.* Stuttgart, Anton Hiersemann.
- EDSMAN, Carl-Martin
– 1970 *Mysticism, Historical and Contemporary. An Introduction.* In Hartman, S.-C.–Edsman, C.-M. (eds.): *Mysticism.* Stockholm, 7–33.
- FINUCANE, Ronald C.
– 1982 *The Appearances of the Dead. A Cultural History of Ghosts.* London.
- GAGYI József
– 1998a „Megmondta, mi volt, mi van, mi lesz.” Az ezer telik, ezer nem típusú hiedelmekről. In *Jelek égen és földön. Hiedelem és helyi társadalom a Székelyföldön.* Csíkszereda, KAM, 39–60.
– 1998b A máréfalvi szentasszony. In *Jelek égen és földön. Hiedelem és helyi társadalom a Székelyföldön.* Csíkszereda, KAM, 21–38.
- GROBER-GLÜCK, Gerda
– 1966 *Zweites Gesicht und Wahrsagekunst. Karten, Neue Folge 37–40 (Fr. 176.).* /Atlas der deutschen Volkskunde. Neue Folge. Erläuterungen zur 4. Lieferung, 1. Teil,

- XIII. Hrsgs. Zender, Matthias, Grober-Glück, Gerda és Wiegelmann, Günther közreműködésével/ Marburg.
- GRYNAEUS Tamás 1974: Engi Tüdő Vince: a legenda és a valóság. *A Móra Ferenc Múzeum Évkönyve*, 1972/73: 155–183.
- 1991: “Látomások” – túlvilági élmények a mai magyar szájhagyományban. In Erdélyi Zsuzsanna (szerk.): *Boldogasszony ága. Tanulmányok a népi vallásosság köréből*. Budapest: Szent István Társulat, 143–180.
- GUREVICS, A. Ja.
– 1987 *A középkori népi kultúra*. /Társadalomtudományi Könyvtár/ Budapest, Gondolat.
- HOLM, Nils G.
– 1982 *Ecstasy Research in the 20th Century – An Introduction*. In Holm, Nils G. (ed.): *Religious Ecstasy. Based on Papers read at the Symposium on Religious Ecstasy Held at Åbo, Finland, on the 26th-28th of August 1981*. /Scripta Instituti Donneriani Aboensis XI./ Stockholm, Almqvist & Wiksell, 7–26.
- HONKO, Lauri
– 1962 *Geisterglaube in Ingermanland*. /Folklore Fellows’ Communications 178./ Helsinki: Suomalainen Tiedeakatemia.
- KAPPLER, Claude et collaborateurs
– 1987 *Apocalypses et voyages dans l’au-delà*; Paris: Les Éditions du Cerf.
- KIECKHEFER, Richard
– 1988 *Imitation of Christ: Sainthood in the Christian Tradition*. In Kieckhefer, Richard – Bond, George D. (eds.): *Sainthood. Its Manifestations in World Religions*. 1–42. Berkeley – Los Angeles – London, University of California Press.
- KLANICZAY Gábor
– 1998 *A boszorkányszombat ördögi látomása a vádaskodó vallomásaiban*. In Pócs Éva (szerk.): *Eksztázis, álom, látomás. Vallásntológiai fogalmak tudományközi megközelítésben*. /Tanulmányok a transzcendensről I./ Budapest: Balassi Kiadó – Pécs: University Press, 284–306.
- KLEINBERG, Aviad M.
– 1990 *Prophets in Their Own Country. Living Saints and the Making of Sainthood in the Later Middle Ages*. Chicago – London, The University of Chicago Press.
- KÜLLŐS Imola
– 1991 *Borku Mariska, egy parasztpróféta tevékenysége és hatása a Kárpátalján*. Esettanulmány. In Dankó Imre–Molnár Ambrus–Küllős Imola (szerk.): *Vallási Néprajz V*. Debrecen, 339–362.
- 1998 *Egy XX. századi patrasztpróféta látomásai, és hatásuk a Kárpátalján*. In Pócs Éva (szerk.): *Eksztázis, álom, látomás. Vallásntológiai fogalmak tudományközi megközelítésben*. /Tanulmányok a transzcendensről I./ Budapest, Balassi Kiadó – Pécs, University Press, 100–112.
- LECOUTEUX, Claude
– 1987 *Geschichte der Gespenster und Wiedergänger im Mittelalter*. Köln – Wien: Böhlau Verlag.
- LE GOFF, Jacques
– 1977 *Les rêves dans la culture et la psychologie collective de l’Occident médiéval*. In: *Pour un autre Moyen Age*. Paris, 299–306.
- 1981 *La naissance du Purgatoire*. Paris, Gallimard.

- 1984 The Learned and Popular Dimensions of Journeys in the Otherworld in the Middle Ages. In: *Understanding Popular Culture. Europe from the Middle Ages to the Nineteenth Century*. Berlin – New York – Amsterdam, 19–37.
- LIMBACHER Gábor
- 1994 Gyógyítóasszony a Karancs-hely lábánál a 20. század utolsó évtizedében. *Nagy Iván Történeti Kör Évkönyve* 1994. Néprajz, Balassagyarmat, 201–230.
- 1998 “Magyarországnak egy külön védőszentje” – Szurdokpüspökiből. In Barna Gábor (szerk.): *Szentemberek – a vallásos élet szervező egyéniségei*. Szeged, Néprajzi Tanszék – Budapest, Magyar Néprajzi Társaság, 160–187.
- MACDERMOT, Violet
- 1971 *The Cult of the Seer in the Ancient Middle East. A contribution to current research on hallucinations drawn from Coptic and other texts*. London, Wellcome Institute of the History of Medicine.
- MESEGUEZ, S. J. Pedro
- 1963 *Das Geheimnis der Träume*. Innsbruck – Wien – München, Tyrolia Verlag.
- MEYER-MATHEIS, Vera
- 1974 Die Vorstellung eines Alter Ego in Volkserzählungen. Disszertáció, Freiburg i./B. (Kézirat a freiburgi egyetem néprajzi intézetében.)
- MIDELFORT, H. C. Erik
- 1992 *Possession and Exorcism. /Articles on Magic, Witchcraft and demonology 9./* New York—London, Garland Publishing Inc.
- MOLNÁR Ambrus
- 1998 *Három református népi látomás és egy bibliai jövendölés*. In Pócs Éva (szerk.): *Eksztázis, álom, látomás. Vallásetnológiai fogalmak tudományközi megközelítésben. Tanulmányok a transzcendensről I*. Budapest, Balassi Kiadó – Pécs, University Press, 100–112.
- MOLNÁR Ambrus – SZIGETI Jenő (szerk.)
- 1984 *Református népi látomásirodalom a XVIII. században*. Budapest, A Magyarországi Református Egyház Zsinatának Tanumányi Osztálya.
- PATCH, Howard Rollin
- 1950 *The Other World According to Descriptions in Medieval Literature*. Cambridge, Massachusetts.
- PETZOLDT, Leander
- 1964/1965 Besessenheit in Sage und Volksglauben. *Rheinisches Jahrbuch für Volkskunde* 15–16: 76–94.
- PÉTER Katalin
- 1997 Drabik Miklós, a lehetkai próféta. *Világosság* 18: 36–40.
- PÓCS Éva
- 1986 Tündér és boszorkány Közép- és Délkelet-Európa határán. *Ethnographia* XCVII: 177–256.
- 1996 A magyar halottlátó és a keresztény Európa. In: *Népi vallásosság a Kárpát-medencében II*. Szerk. S. Lackovits Emőke. Veszprém, Laczkó Dezső Múzeum – Debrecen, KLTE Néprajzi Tanszék 25–41.
- 1997 *Élők és holtak, látók és boszorkányok. Mediátori rendszerek a kora újkor forrásaiban*. Budapest: Akadémiai Kiadó.
- 1998 Transz és látomás Európa népi kultúráiban. In Pócs Éva (szerk.): *Eksztázis, álom, látomás. Vallásetnológiai fogalmak tudományközi megközelítésben. /Tanulmányok a transzcendensről I/* Budapest, Balassi Kiadó – Pécs, University Press, 55–15.

POZSONY Ferenc

- 1991 Látomások a vallásos közösségek életében. In S. Lackovits Emőke (szerk.): *Népi vallásosság a Kárpát-medencében I.* Veszprém, 184–194.

SÁNDOR Ildikó

- 1998 Próféta és hívei Nagydobronyban. In Pócs Éva (szerk.): *Eksztázis, álom, látomás. Vallás-ethnológiai fogalmak tudományközi megközelítésben.* /Tanulmányok a transzcendensről I./ Budapest: Balassi Kiadó – Pécs: University Press, 147–155.

SCHMITT, Jean-Claude

- 1987 A látomások a középkorban. *Világosság* 28: 252–262.
- 1994 *Les revenants. Les vivants et les morts dans la société médiévale.* Paris: Gallimard.

SZIGETI Jenő (közr.)

- 2006 *Protestáns népi látomások a XVIII. századból. I.* /Fontes Ethnologiae Hungaricae II./ Budapest, L'Harmattan – PTE Néprajz – Kulturális Antropológia Tanszék.

STEPHENS, Walter

- 1949 *Demon Lovers. Witchcraft, Sex, and the Crisis of Belief.* Chicago – London: The University of Chicago Press.

SZIGETI Jenő

- 1996 Egy múlt századi „szent ember” Dunapentelén. In Küllös Imola (szerk.): *Vallási Néprajz* 8. Budapest, 277–304.

V. KOVÁCS Sándor (szerk.)

- 1985 *Tar Lőrinc pokoljárása. Középkori magyar víziók.* Budapest.

VAJKAI Aurél

- 1939 Az ősi-i javas ember. *Ethnographia* XLIX: 3–30.

VALČINOVA, Galina

- 2006 *Balkanski iasnovidki i proročici ot XX vek.* Sofia: Universitetsko izdatelstvo „Sv. Kliment Ochridski”.

VOIGT Vilmos

- 1996 Középkori látomások és a látomások megjelenése a XV–XVII. századi magyar irodalomban. In Küllös Imola – Molnár Ambrus (szerk.): *Vallási néprajz* 8. Budapest, 11–31.
- 1998 Órás András extázisban. In Pócs Éva (szerk.): *Eksztázis, álom, látomás. Vallás-ethnológiai fogalmak tudományközi megközelítésben.* /Tanulmányok a transzcendensről I./ Budapest: Balassi Kiadó – Pécs: University Press, 93–100.
- 1999 Drábik Miklós és jövendöléseinek sorsa (fejvétel, kézlevágás, nyelvkitépés, megégetés, hamvak szétszórása). In Küllös Imola (szerk.): *Vallási Néprajz* 10. – *Tanulmányok Dankó Imre tiszteletére.* Budapest, 207–218.
- 2006 Túlvilági látomásainkra utaló nyomok a 17. és 18. századból. In Ekler Andrea – Mikos Éva – Vargyas Gábor (szerk.): *Teremtés. Szövegfolklorisztikai tanulmányok Nagy Ilona tiszteletére.* /Studia Ethnologica Hungarica VII./ Budapest, L'Harmattan – PTE Néprajz – Kulturális Antropológia Tanszék, 388–407.

Kötetünk egy Magyarországon is híressé vált moldvai látóasszony látomás-elbeszéseinek repertoárját tartalmazza. Ennek a maga nemében páratlan szöveganyagnak a fennmaradása Kóka Rozáliának köszönhető, aki 1969-ben, majd az 1970-es években több ízben felkereste Lészpeden Jánó Ilonát, aki élete folyásáról, elhivatásáról, látói, lelki gondozói és egyéb közösségi szerepeiről mesélt számára ismétlődően, éveken át; majd utoljára 2004-ben Magyarországon. A magnetofon-felvételek időrendjében közölt elbeszéléseken végigvonulnak Jánó Ilona életének legfontosabb eseményeiről és legmélyebben átélt vallási élményeiről: mennyei, purgatóriumi és pokolbeli látomásairól, valamint a hozzá látogató szent személyek: Krisztus, Szűz Mária, szentek, a Sátán, vagy a halottak jelenéseiről szóló tudósítások. Mindezek olvastán szinte a középkori kereszténység világába jutunk, amelynek maradványai a moldvai magyarság archaikus közösségeinek nyelvi és kulturális zárványaiban napjainkig fennmaradtak.

ISBN 963 7343 96 2

9 789639 468318 1

2300 Ft